

มงฟอร์ต ผู้แสวงบุญไปในพระศาสนจักร (Montfort Pilgrim in the Church)

โดย Battista Cortinovis, smm.

โรม 1997

ชื่อดั้งเดิม: Dimensione ecclesiale della spiritualita di Grignion de Montfort.

ผู้แปลเป็นภาคอังกฤษ : Thersse Doucette, D.W.

ผู้ตรวจทาน: Dorio M. Huot, S.M.M.

Pauline Giffard, D.W.

ผู้แปลเป็นภาคไทย: Suradej Visuthivan M.B.S.G..

สารบัญ

เกริ่นนำ	6
บทนำ	8
บทที่ 1 หลุยส์ มารีย์ กรีฌอง เดอ มงฟอร์ต	11
บทที่ 2 พระศาสนจักรฝรั่งเศสในสมัยของกรีฌอง เดอ มงฟอร์ต	28
2.1 กระแสของพระศาสนจักร	28
2.2 พระศาสนจักรท้องถิ่น	41
2.3 พื้นฐานของวิถีชีวิตจิต	50
2.4 ข้อคำสอนและความศรัทธาต่อพระนางมารีย์	61
2.4.1 ในประเทศฝรั่งเศส	64
2.4.2 บรรดานักเขียนด้านวิถีชีวิตจิต	66
2.4.3 กลุ่มนักบวชเยซุอิต	68
2.4.4 ทาสรัก	71
2.4.5 แนวคิดของเบรูล	72
2.4.6 สายประจำและคณะ โดมินิกัน	77
2.4.7 เกี่ยวกับ <i>Monita salutaria</i>	79
บทที่ 3 พระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์การไถ่กู้ให้รอดพ้นตามมุมมองของมงฟอร์ต	85

3.1	ณ ห้วงเริ่มต้นกาลเวลา	85
3.1.1	มิติทางพระตรีเอกภาพ	94
3.1.2	องค์ปัญญาจันทร์และองค์ปัญญารับเอากาย	97
3.1.3	แบบจำลองในเชิงมานุษยวิทยา	102
3.2	เมื่อเวลาเหมาะสมมาถึง	106
3.3	มารดาและแม่บ้านองค์ปัญญา	121
3.3.1	การนิยมนิยิตพระคริสต์เป็นศูนย์กลาง	121
3.3.2	พระเจ้าทรงเลือกพระนางมารีย์เพื่อประวัติศาสตร์แห่งความรอดทั้งหมด	127
3.3.3	มารดาพระผู้ไถ่	131
3.3.4	การยินยอมของพระนางมารีย์	136
3.3.5	พระนางมารีย์และพระหรรษทาน	139
3.3.6	มารดาและราชินี	142
3.4	ในห้วงเวลาแห่งการรอดพ้นของพวกเรา	145
3.4.1	ในศีลล้างบาป	147
3.4.2	การถวายตนทั้งครบ	151
3.4.3	การขึ้นอยู่กับพระคริสต์และพระนางมารีย์	157
3.4.4	ดำเนินชีวิตในพระจิต	161

3.5 พระนางมารีย์ “ในช่วงท้ายของกาลเวลา”	166
3.5.1 บทบาทของพระนางมารีย์	170
3.5.2 พระจิตเจ้า พระนางมารีย์ และ “บรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่”	178
บทที่ 4 องค์ประกอบต่างๆ ในด้านพระศาสนจักรศาสตร์ของข้อคำสอนในเชิงคริสตวิทยา-	
มารีย์วิทยาของกรีกอง เดอ มงฟอร์ต	186
4.1 ช่วงเวลาของพระศาสนจักรศาสตร์	187
4.2 การตระหนักต่อพระศาสนจักร	197
4.3 รหัสนัยการรับเอากาย	203
4.4 ปรีชาญาณจากกางเขนอันรุ่งโรจน์	212
4.5 การถวายตัวต่อพระคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์และการรื้อฟื้นสัญญา	
ศีลล้างบาป	225
4.5.1 มีข้อความมากมาย	226
4.5.2 บริบทของประวัติศาสตร์และข้อคำสอน	228
4.5.3 ศีลล้างบาปในวรรณกรรมของมงฟอร์ต	230
4.5.4 พระนางมารีย์และศีลล้างบาปของเรา	232
4.5.5 การทดลองครบรอบการถวายตนเอง	236
4.6 ประกาศถึงองค์ปัญญา	241

4.6.1	ประสบการณ์ชีวิต	242
4.6.2	การสื่อสารองค์ปัญญา	244
4.6.3	บรรดาสาวกที่พระนางทรงสอน	247
4.7	พระนางมารีย์ หนทางสู่พระศาสนจักร	252
4.7.1	พระนางมารีย์และประวัติศาสตร์แห่งความรอด	254
4.7.2	พระนางมารีย์และความหมายของพระศาสนจักร	257
4.7.3	พระนางมารีย์และรหัสลับของการรับเอากาย	261
4.7.4	พระนางมารีย์และรหัสลับปาสกา	263
4.7.5	พระนางมารีย์และศีลล้างบาปของเรา	267
4.7.6	พระนางมารีย์หล่อหลอมอัครสาวกต่างๆ	269
	สรุป	273
	อักษรย่อต่างๆ	275

เกริ่นนำ

“มงฟอร์ตเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านชีวิตฝ่ายจิต ท่านเดินทางนำเราสู่พระเจ้าผู้ทรงชีวิต”

เราสามารถมองวิถีชีวิตจิตของมงฟอร์ตว่า เป็นตัวช่วยอันมีค่าต่อผู้ที่กำลังเดินแสวงบุญไปสู่พระเจ้าได้ไหม หรือว่า ข่าวสารของท่านกำจัดเฉพาะอยู่กับช่วงเวลาประวัติศาสตร์ของท่านเท่านั้น และท่านไม่มีอะไรอื่นจะเสนอให้พระศาสนจักรนอกจากระบบศรัทธาอันเป็นที่ชื่นชอบ ซึ่งแสนประหลาดแต่ล้ำสมัย และเป็นวรรณกรรมที่ตกสมัยไปแล้วจริงหรือ

มีการเขียนชีวประวัติของนักบุญหลุยส์ มารีย์ เดอ มงฟอร์ตที่ดีเยี่ยมขึ้นมามากมาย บางฉบับก็เขียนในรูปแบบที่ชื่นชอบกัน ฉบับอื่นมีทิศทางของตนเพื่ออธิบายความดึงดูดใจอย่างลึกซึ้งของท่านนักบุญต่อหลายๆ คนในศาสนจักรสมัยของเรา มีอะไรที่ท่านจะยังสามารถเสนอต่อผู้คนสมัยใหม่หรือ มีอะไรในวรรณกรรมของท่านที่นำทางชีวิตผู้คนในโลกที่ต่างไปจากสมัยของท่านหรือ มิใช่ท่านเสนอข่าวสารที่ครอบงำไปด้วยแนวคิดและความต้องการในยุคและสถานที่ของท่าน จนไร้ประโยชน์ที่จะใช้ นำทางผู้ใดก็ตามที่อยู่นอกกรอบเวลาและสถานที่นั้นหรือ

บาทหลวง Battista Cortinovis มิได้เริ่มต้นเพื่อเขียนถึง “ชีวิต” ของมงฟอร์ตเท่านั้น แม้ว่าบทแรกของท่านมีคุณค่าเชิงชีวประวัติก็ตาม แต่ท่านประสบผลสำเร็จในการแสดงว่า ในวรรณกรรมของท่านธรรมทูตและนักเทศน์ฝรั่งเศสสมัยศตวรรษที่ 18 ท่านนี้ มีความมั่งคั่งทางเนื้อหาในเชิงศาสนจักรศาสตร์ และดังนั้นท่านจึงให้กุญแจแก่เราเพื่อเข้าใจถึงความสำคัญฝ่ายจิตของข้อคำสอนของท่าน ท่านถือว่่านักบุญหลุยส์ มารีย์ มีบทบาทเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านชีวิตฝ่ายจิตและเป็นผู้นำ โดยที่สาระสำคัญของท่านนั้นเราไม่สามารถปิดทิ้งไปเพราะไม่สอดคล้องกับสมัยปัจจุบันได้อีก นี่เป็นการเผยแสดงถึงนักแสวงบุญที่แท้จริง โดยเราสามารถติดตามวิถีของท่านได้อย่างแน่นอน ในฐานะเป็นหนทางสู่ความเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า

อาจอ่านหนังสือเล่มนี้ได้หลายระดับ อาจโดยผู้ที่สนใจในงานค้นคว้าทางวิชาการที่มั่งคั่งในด้านศาสนจักรศาสตร์ หรือผู้ที่อยากรู้มากขึ้นถึงช่วงเวลาในประวัติศาสตร์พระศาสนจักรที่น่าสนใจ หรือกับผู้ที่

ท่านผู้เขียนประสบความสำเร็จในการให้คำจำกัดความของวิถีชีวิตฝ่ายจิตแบบมงฟอร์ต หรืออย่างน้อยก็เป็นการอธิบายที่ครบครันและแน่นอนที่สุด การศึกษาต่างๆ เมื่อไม่นานมานี้ต่อวิถีชีวิตจิตนี้ไม่เคยมีมากมายและไม่เคยเหือดหายไปเลย ในอดีตอาจเป็นไปได้ที่จะถือว่าตนนั้นเข้าใจชัดเจนพอเพียงแล้วกับวิถีชีวิตจิตนี้ ในปัจจุบันที่มีเหตุการณ์สำคัญมากมายในชีวิตของพระศาสนจักรเช่น สังกายนาวาติกันที่สอง และเอกสารต่างๆ เช่น “Marianus Cultus” และ “Redemptoris Mater” เราจึงต้องทบทวนองค์ประกอบทุกอย่างทางเทววิทยาและทางความศรัทธา เพื่อที่จะอ้างได้ว่านักบุญหลุยส์ มารีย์ เดอ มงฟอร์ตนั้นเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านชีวิตฝ่ายจิต

บาทหลวง Cortinovis ให้ข้อมูลของท่านอย่างชัดเจนและยอดเยี่ยม จนกลายเป็นหนังสือที่อ่านง่ายและน่าสนใจ

“การยอมรับคุณค่าเชิงศาสนจักรศาสตร์ในวิถีฝ่ายจิตแบบมงฟอร์ตก็คือ การได้รับความยกย่องโดยประชากรของพระเจ้าในสมัยปัจจุบัน”

F.W. Scragg, s.m.m.

ที่ปรึกษาของคณะสงฆ์ของพระนางมารีย์

บทนำ

รูปแบบชีวิตฝ่ายจิตของนักบุญ หลุยส์ มารีย์ กริญอง เดอ มงฟอร์ต (1673 – 1716) นั้นแน่นอนว่าเป็นที่ทราบกันดีกับทุกคนที่อุทิศตนเพื่อศึกษามารีย์ศาสตร์หรือเทววิทยาเชิงชีวิตฝ่ายจิต อิทธิพลจากการสอนของท่านต่อประชากรของพระเจ้าจำนวนมากนั้นก็น่าสนใจด้วย ตั้งแต่กลุ่มฆราวาสไปจนถึงคณะนักบวชต่างๆ บรรดาพระสงฆ์และพระสังฆราชจำนวนมาก และแม้แต่ต่อองค์พระสันตะปาปาจอห์นปอลที่สองเองด้วย¹

จากความจริงว่ากริญอง เดอ มงฟอร์ต ยังมีชีวิตชีวาในพระศาสนจักรสมัยปัจจุบัน ก็เป็นเหตุผลอันดีต่อความสนใจที่ฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ในตัวท่านและศึกษาค้นคว้าท่าน ถ้าไม่เพื่อทำให้ข้อคำสอนของท่านลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป ก็เพื่อหลีกเลี่ยงการตีความผิดๆ แต่มีเหตุผล 2 ข้อโดยเฉพาะที่ตัดสินใจให้เลือกหัวข้อนี้ศึกษาค้นคว้าโดยมุ่งไปในมิติเชิงศาสนจักรศาสตร์

แรกที่สุดนั้น เหตุการณ์อันยิ่งใหญ่ในศตวรรษของเราคือสังคายนาวาติกันที่สอง เกิดมีวาทะเลียดอ่อนใหม่ขึ้นในหมู่ผู้มีความเชื่อ เรียกร้องให้ตีความบรรดาผู้เชื่อชาวคาทอลิกในอิตาลียุคใหม่ โดยไม่ขัดแย้งค่านิยมของเราให้กับพวกท่าน แต่เน้นองค์ประกอบต่างๆ ทางการสอนที่ปรากฏอยู่จริงๆ ในความคิดของพวกท่าน แม้บางทีอาจเป็นเพียงข้อแตกต่างเพียงเล็กน้อยๆ ก็ตาม และในตอนนี้ได้เข้าใจและนำมาปฏิบัติได้มากขึ้นแล้ว กรณีของกริญอง เดอ มงฟอร์ต ดูเหมือนสมควรได้รับการศึกษาค้นคว้า นั่นคือในตัว

¹ พระสันตะปาปาจอห์นปอลที่สองทรงเป็นพยานยืนยันไว้ดังนี้ “La lecture de ce livre (le ‘Traite de la vrate devotion a la Sainte Vierge’, de Louis-Marie Grignon de Montfort) amarque dans ma vie un toumant decisive. Je me suis apercu bien vite qu’au-dela de la forme baroque de livre il s’agissait de quelque chose de fundamental. Il s’est ensuivi que la devotion de mon enfance et mema de mon adolescence envers la mere du Christ a fait place a une nouvelle attitude, une devotion venue du plus profound de ma foi, comme du Coeur meme de la realite trinitaire et christologique”, (A. Frossard, “N’ayez pas peur!” Dialogue avec Jean-Paul II, Paris, Laffont, (1982, pp. 184-1985)

สำหรับอิทธิพลของกริญอง เดอ มงฟอร์ต ต่อพระศาสนจักรในปัจจุบันนั้น เราสังเกตถึงการร้องเรียนต่อองค์พระสันตะปาปา ที่มีเมื่อ 8 มิย. 1981 ว่าขอให้ประกาศตั้งมงฟอร์ตเป็น “ปราชญ์ของพระศาสนจักร” คำร้องขอฉบับนี้สนับสนุนโดยพระคาร์ดินัล 20 องค์ พระอัครบิดร 6 องค์ สมณทูตวาติกัน 12 ท่าน สภาของพระศาสนจักร 2 สภา พระสังฆราช 433 องค์ อัครราชิการนักบวชชาย 78 ท่าน อัครราชิการนักบวชหญิง 316 ท่าน อธิการเจ้าคณะแขวงชาย 106 ท่าน อธิการเจ้าคณะแขวงหญิง 149 ท่าน หมู่คณะนักบวช 479 บ้าน กลุ่มต่างๆ ของพระศาสนจักร 103 กลุ่ม กลุ่มชุมชนเขตวัด 91 กลุ่ม (มีการลงชื่อ 2,309 ชื่อ) กลุ่มนักศึกษา 15 กลุ่ม (มีการลงชื่อ 921 ชื่อ) จดหมายส่วนตัว 414 ฉบับ (ดู Montfort, un maitre spiritual pour notre temps, edited by M. Gendrot, Rome, photocopied, 1988, p. 11).

จากนั้นตามความเข้าใจต่อบทที่สามของธรรมนูญชื่อ *Lumen Gentium* ซึ่งดูเหมือนทันการณ์จริงๆ ที่จะมองผู้เขียน เช่น กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ผู้ได้ทิ้งร่องรอยอันน่าสนใจไว้ในประวัติศาสตร์ของมารีศาสตร์ และในความเห็นของบางท่านแล้ว อาจส่งอิทธิพลต่อเอกสารสังคายนาด้วย²

เหตุผลอื่นที่จูงใจให้ค้นคว้าครั้งนี้ก็คือความสนใจที่มาจากข้อคำสอนขององค์พระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่สอง เป็นที่ทราบกันดีว่าพระสันตะปาปาองค์นี้ทรงยกย่องนักบุญหลุยส์ มารีย์ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต โดยส่วนตัวเป็นพิเศษ ถึงกับเสนอชื่อท่านในสมณสาร *Redemptor Mater* ว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านชีวิตฝ่ายจิต³ ในแนวทางของคำสั่งซึ่งพระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่สองทรงมอบให้กับบรรดาผู้สอนวิชามารีวิทยา นั้น เป็นไปได้ว่า การที่มงฟอร์ตพยายาม “แสดงถึงความจำเป็นที่จะสอดคล้อง ‘มิติของพระนางมารีย์’ อย่างคล่องจงเข้าไปในวิถีชีวิตจิตคริสต์ที่ไม่เหมือนใคร เพราะหยั่งรากอยู่ในพระประสงค์ของพระคริสต์⁴ แม้อาจไม่ตรงประเด็นเต็มที่ก็ตาม การศึกษาค้นคว้านี้ต้องการพิสูจน์ว่า ความพยายามนั้นสำเร็จสมประสงค์

² เช่น เกี่ยวกับ LG 56 ซึ่งสัมพันธ์กับ TD 53 Manteau-Bonamy, OP, ให้คำยืนยันไว้ดังนี้ “Sachant que Mgr Philips avait redigé le schema des numerous 52 a 59 et voyant qu’il aimait rappeler ce role de Marie nouvelle Eve, je lui ai pose la question suivante: ‘Avez-vous consulte le Traite de la vraie devotion du Pere de Montfort? Il me repondit: ‘Je ne l’avais pas materiellement sur ma table, mais je l’avais dans ma memoire et dans mon Coeur lorsque je redigeais ce schema” (H-M. Manteau-Bonamy, S, Louis-marie Grignon de Montfort theologien de la Sagesse eternelle au seuil du troisieme millenaire, Paris-Fribourg, Ed. Saint-paul, 1986, p. 54).

³ “Ad hoc quod attinet, iuvat nos, inter tot testes et magistros huiusmodi ‘spiritualitatis’, commemorare sanctum Ludovicum Mariam Grignon de Montfort, qui christifidelibus proposuit consecrationem Christo, per manus Mariae praestandum, ut efficax subsidium ad vivendum fideliter secundum promissiones baptismales”. (AAS LXXIX (1987), 427-428)

⁴ ดู สารของสมเด็จพระสันตะปาปาจอห์น ปอลที่สอง เมื่อพระองค์เสด็จไปเยี่ยมภาควิชาเทววิทยา “Marianum” 10 ธค. 1988 “Marianum” L (1988) pp. 26-27

มิติทางศาสนจักรเป็นมุมมองเฉพาะที่เราปรารถนาจะใช้ตีความงานเขียน ประสบการณ์ฝ่ายจิตและการแพร่ธรรมของกริฌอง เดอ มงฟอร์ต แนวทางแบบนี้ยังไม่เคยมีการนำมาใช้ก่อนหน้านี้เลย อย่างน้อยก็อย่างเป็นระบบ เป็นการตอบสนองต่อความต้องการเฉพาะเรื่องอย่างสูงในปัจจุบันเพื่อให้รหัสลับของพระศาสนจักรลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น และต่อการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ในพระศาสนจักร การศึกษาค้นคว้าและความคิดริเริ่มทางวัฒนธรรมต่างๆ เมื่อไม่กี่ปีมานี้ในด้านมารีย์วิทยาเป็นตัวบ่งชี้ได้เป็นอย่างดี⁵

---

⁵ เราอ้างถึงเช่นการประชุมเกี่ยวกับวิชามารีย์วิทยาของภาควิชาเทววิทยา “Marianum” ในค.ศ. 1976 ในหัวเรื่องพระศาสนจักรศาสตร์ และเพื่อมุมมองที่สมบูรณ์ของผลผลิตด้านพระนางมารีย์ ดู S. De Fiores, *Maria nella teologica contemporanea*, 2ed, Roma. Centro di cultura mariana “Mater Ecclesia”, 1987.

บทที่ 1

หลุยส์ มารีเย่ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต

หลุยส์ มารีเย่ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ถือกำเนิดเมื่อวันที่ 31 มกราคม 1673 ในหมู่บ้านมงฟอร์ต ซึ่งตั้งอยู่ไม่ห่างจากเมืองแรนน์ในแคว้นบริตตานี (Brittany) มากนัก ท่านเป็นลูกหัวปีของครอบครัวที่มีลูกคบบิดาชื่อ ฌอง บัปติส (Jean-Baptiste ค.ศ. 1647 – 1716) มีอาชีพทนายความที่ขัดสนทางด้านเศรษฐกิจ มารดาชื่อ ฌานน์ โรแบต์ (Jeanne Robert ค.ศ. 1649 – 1718) มีน้องชาย ๒ คนบวชเป็นพระสงฆ์ หลังจากใช้ช่วงเวลาวัยเด็กกับครอบครัวแล้ว ใน ค.ศ. 1684 หลุยส์ มารีเย่ก็ถูกส่งไปเข้าโรงเรียนของนักบวชคณะเยซุอิตชื่อ เซนต์ โทมัส เบกเกต ซึ่งตั้งอยู่ในเมืองแรนน์ โดยท่านใช้เวลา ๘ ปีต่อมาที่โรงเรียนนี้ นั่นคือจากอายุ ๑๑ ถึง ๑๙ ปี ท่านพักกับอาของท่านที่เป็นพระสงฆ์ชื่อ อาแลง โรแบร์ เดอ ลา วิซูล (Alain Robert de laViscule ค.ศ. 1653 - 1735) ท่านเป็นนักเรียนไป-กลับของโรงเรียนนี้

วิทยาลัยของนักบวชคณะเยซุอิตที่เมืองแรนน์นี้ เป็นวิทยาลัยที่มีชื่อเสียงที่สุดแห่งหนึ่งของคณะเยซุอิตในประเทศฝรั่งเศส สอนสาขามานุษยวิทยาคลาสสิก ตามแบบ *Ratio studiorum* of 1599 (แผนการศึกษาของคณะเยซุอิตปี ค.ศ. 1599) หลังจากชั้นหก (*sixieme*) เรียนต่ออีก ๕ ปีก็จะถึงชั้น “วาทศิลป์ (rhetoric)” จากนั้นก็เรียนชั้นปรัชญา (ตรรกะและฟิสิกส์) อีก ๒ ปี ในโรงเรียนเดียวกันนี้นักเรียนอาจศึกษาต่อวิชาเทววิทยาก็ได้ นอกเหนือไปจากการฝึกอบรมด้านเชาวน์ปัญญาแล้วยังเน้นวุฒิภาวะด้านชีวิตฝ่ายจิตอีกด้วย คือวิชาคำสอน เป็นวิชาบังคับสำหรับชั้นที่สอนวิชาหนึ่งของสาขาภาษาศาสตร์ (grammar classes) วิชาคำสอนนี้เกี่ยวกับ *สรุปข้อคำสอนคริสตจักร* ของ ปีเตอร์ คานิสซุส (Peter Canisius) ในรูปแบบของการถาม-ตอบ “ชมรมแม่พระ” เป็นวิธีการฝึกอบรมบรรดานักเรียนที่ดีที่สุดและมีน้ำใจที่สุด บรรยาการของโรงเรียนเป็นไปในเชิงแข่งขันและใฝ่รู้ การแยกห่างจากโลกกระตุ้นให้เข้าสู่วัฒนธรรมเก่าแก่และคลาสสิก ซึ่งส่งเสริมด้วยการจัดแสดงทางเวทีบ่อยๆ

กรีฌอง เดอ มงฟอร์ต เริ่มเรียนในชั้นหกกับบาทหลวงอังเดร เลอ คามือส์ (Andre Le Camus ค.ศ. 1663 – 1716) และเลือกบาทหลวงฟิลิป แดการ์ต (Philippe Descartes ค.ศ. 1640 – 1716) ผู้เป็นหลานชายของนักปรัชญาชื่อดังเป็นวิญญูณรรักษ์ บาทหลวงท่านนี้สอนวิชาหนึ่งในสาขาภาษาศาสตร์ (Grammar) ปรัชญาและโดยเฉพาะคณิตศาสตร์ และท่านยังเขียนหนังสือฝ่ายจิตอีกด้วย ข้อเสนอแนะของบาทหลวงแดการ์ตช่วยให้มงฟอร์ตได้พบกับคุณค่าของความยากจนตามแนวพระวรสาร ความสำคัญของการแสวงหาพระเจ้าและงานแพร่ธรรมอย่างร้อนรน

ค.ศ. 1689 – 1690 เป็นช่วงเวลาที่มงฟอร์ตเรียนวิชาวาทศิลป์ภายใต้การแนะนำของบาทหลวงฟรังซัวส์ จิลแบร์ (Francois Gilbert ค.ศ. 1658 – 1697) หลุยส์ มารีย์ ประทับใจในตัวนักบวชท่านนี้มาก ในระยะนั้นบาทหลวงจิลแบร์มีอายุ ๓๑ ปี ท่านเสียชีวิตลงเมื่ออายุได้ ๓๕ ปี ขณะไปเป็นกรรมทูตอยู่ที่กัวดาลูป การสอนของท่านนั้นท่านจะมีวิธีการต่างๆ เพื่อเชื่อมโยงสิ่งของฝ่ายโลกเข้ากับศาสนา ด้วยวิสัยทัศน์ต่อชีวิตที่ถูกประทับโดยความเชื่ออย่างมั่นคง สิ่งนี้ทำให้บรรดานักเรียนมีปฏิกริยาต่อท่านในเชิงลือเลือน แต่บาทหลวงจิลแบร์จะนิ่งเฉย ยอมรับทุกสิ่งโดยไม่แสดงอาการใดๆ เลย (stoically) พร้อมเสมอที่จะเริ่มการสอนและเป็นพยานยืนยันใหม่เหมือนกับว่าไม่มีอะไรเกิดขึ้นเลย⁶ ในช่วงที่เรียนปรัชญา ๒ ปีนั้น (ค.ศ. 1690 – 1692) อาจารย์ที่สอนท่านคือบาทหลวงฟรังซัวส์ โปรโว (Francois Provost ... – 1695) ท่านเป็นจิตตาศึกษาของชมรมพระแม่มารีย์ซึ่งหลุยส์ มารีย์เป็นสมาชิกอยู่ด้วย⁷

ดังที่สังเกตได้ นอกจากการเรียนด้านต่างๆ ก็ยังมีองค์ประกอบอื่นในการฝึกอบรม คือบุคลิกของผู้ให้การศึกษาต่างๆ และบรรยากาศทั่วไปของเมือง หลุยส์ มารีย์นั้นเป็นแบบอย่างของความขยันและการนำ

⁶ อ้างจาก แบลง หน้า ๒ – ๕

⁷ เราไม่ทราบว่าท่านเข้าเป็นสมาชิกชมรมพระแม่มารีย์ตั้งแต่เมื่อไร ทราบเพียงว่าท่านเป็นสมาชิกชมรมนี้ (อ้างจาก แบลง หน้า ๙ – ๑๐) อย่างน้อยก็ ๒ – ๓ ปีสุดท้ายของท่านที่เมืองแรนน์ (ค.ศ. 1691 – 1692) ที่โรงเรียน La Fleche ของคณะเยซุอิตอีกแห่งหนึ่งในกรุงปารีส ระดับ “รุ่นพี่” ของชมรมจะเปิดรับนักเรียนที่เรียนวิชาวาทศิลป์และสูงขึ้นไป โปรดสังเกตด้วยว่า ชมรมพระแม่มารีย์นั้นมิได้ตั้งขึ้นเพื่อเผยแพร่ศรัทธาต่อพระนางมารีย์เพียงอย่างเดียว แต่เป็นการฝึกอบรมในแนวคริสต์ที่เปิดกว้างและลึกซึ้ง

เนื่องจากเป็นนักเรียนไป-กลับ หลุยส์ มารีพักในบ้านของพระสงฆ์ผู้เป็นอาและไปร่วมงานเทศกาลต่างๆ ของเมืองนั้นได้ตามที่สนใจ ในช่วงนั้นที่เมืองแรนน์มีพระสงฆ์สังฆมณฑลคนหนึ่งชื่อ จูเลียง แบลลิเอร์ซึ่งรับศีลบรรพชาใน ค.ศ. 1686 มีคนติดตามท่านมากโดยเฉพาะบรรดาเยาวชน ท่านทำงานแพร่ธรรมในอาสนวิหาร แต่บ่อยๆ จะร่วมงานกับสงฆ์คนอื่นๆ ในแถบชนบท ท่านอุทิศตนต่อคนจนและคนเจ็บป่วยมาก ท่านจะไปเยี่ยมพวกเขาตามโรงพยาบาล เพื่อช่วยเหลือและสอนคำสอนให้พวกเขา ต่อมาท่านรับผิดชอบบ้านเณรเล็กด้วย ในช่วงที่กริฌองอยู่ที่เมืองแรนน์ จูเลียง แบลลิเอร์ (Julien Bellier) จัดอบรมด้านศาสนาให้กับบรรดานักเรียนทุกอาทิตย์ ในช่วงการอบรมนี้ท่านจะให้การอบรมนักเรียน เล่าประสบการณ์งานธรรมทูตของท่านในหมู่คนยากจนให้เยาวชนฟังอย่างสนุกสนาน ท่านจัดกลุ่มอาสาสมัคร แบ่งเป็นกลุ่มๆ ละ ๒ – ๓ คน และส่งออกไปช่วยคนเจ็บป่วยและสอนคำสอนต่อคนยากจน หลุยส์ มารีเข้าร่วมการอบรมของแบลลิเอร์อย่างกระตือรือร้น อาสาช่วยงานบริการต่างๆ ตามที่มีการร้องขอ และได้สัมผัสกับโลกของคนยากจน ได้ฝึกฝนประสบการณ์เบื้องต้นในด้านการสอนคำสอน

เมื่อเรียนจบวิชาปรัชญา กริฌอง เดอ มงฟอร์ต สมัครเรียนในวิชาเทววิทยาที่โรงเรียนเดียวกันนี้ เพราะท่านได้ตัดสินใจบวชเป็นพระสงฆ์แล้ว อย่างไรก็ตาม อีกไม่กี่เดือนต่อมามีผู้เสนอโอกาสให้ท่านไปศึกษาต่อที่กรุงปารีส ท่านจึงเดินทางไปกรุงปารีสในฤดูใบไม้ร่วงของ ค.ศ. 1692 ที่เมืองแรนน์ ท่านได้รับ

---

⁸ มงฟอร์ตมิได้พัฒนาพรสวรรค์ด้านศิลปะในตัวท่านเองเพราะตัวเลือกหลักของท่านอยู่ในด้านอื่น แต่ท่านก็ได้เริ่มต้นหลายๆ อย่างในเวลานี้ในช่วงงานแพร่ธรรม เช่น ซ่อมแซมโบสถ์ แกะสลักรูปภาพ สร้างเนินกัลวารีโอ เขียนธงทิวต่างๆ ด้วยแรงบันดาลใจในตนเองผสมผสานไปกับความสามารถของช่างที่เลือกจากท้องถิ่นต่างๆ

เมื่อท่านเดินเข้ามาที่กรุงปารีส กรีญอง เดอ มงฟอร์ต ทั้งโรงเรียนคณะเยซุอิตไว้เบื้องหลังเพื่อเข้าสู่ระบบของแซงต์ ซูลปีส- Saint Sulpice ในความเป็นจริงนั้น แซงต์ ซูลปีส เป็นการรวมตัวของกลุ่มที่ใหญ่โต มีเขตวัดที่ชื่อเดียวกันนี้ ซึ่งโอลิเออร์ (Olier) เคยเป็นเจ้าของและลูกศิษย์ของท่านยังคงดูแลเขตวัดนี้อยู่ นอกจากบ้านของหมู่คณะสงฆ์แล้ว ยังมีบ้านเณรใหญ่บ้านต่างๆ ของแซงต์ ซูลปีส อันประกอบไปด้วยบ้านเณรใหญ่จริงๆ และยังมีบ้านเณรใหญ่ที่เรียกกันว่า “หมู่คณะน้อยๆ (little community)” ใกล้เคียงกับบ้านเณรใหญ่นี้สำหรับบรรดาเณรใหญ่ที่มีสุขภาพไม่ค่อยดี จากนั้นก็มี “บ้านเณรใหญ่หลังน้อย (little seminary)” สำหรับเณรใหญ่ที่เรียนวิชาเทวศาสตร์เท่านั้น แต่เป็นบ้านพักสำหรับเณรใหญ่ที่จ่ายค่าเทอมเต็มไม่ได้ท่ามกลางกลุ่มบ้านเณรใหญ่ทั้งหมดนี้ ยังมีบ้านเณรที่ไม่มั่นคงนักคือ หมู่คณะของโกลด บุตู เดอ ลา บามองดีเออร์ (Claude Bottu de la Barmondierie ค.ศ. 1635 – 1694) เจ้าอาวาสองค์ก่อนของโบสถ์แซงต์ ซูลปีส ได้

⁹ เพื่อให้ง่ายขึ้น อาจชี้ว่าในการได้สัมผัสกับบาทหลวงแดการ์ต ท่านได้ค้นพบว่าพระเจ้าทรงรักเราก่อน และการทำพิธีกรรมด้วยการถือความยากจน จากบาทหลวงจิตแบร์ท่านได้รับวิสัยทัศน์ทางความเชื่อ และการยอมรับความยากลำบากในชีวิต จากบาทหลวงแบลลิเออร์ท่านได้รับความกระตือรือร้นต่องานมิชชัน และกิจกรรมสำหรับคนยากจน จากอาของท่าน บาทหลวงอแลง และจิต โรแบต์ ท่านได้รับการตัดสินจากความมั่นคงทางเศรษฐกิจและด้านส่วนตัว และการอุทิศตนต่อชีวิตสงฆ์

ด้วยความช่วยเหลือของผู้มีพระคุณหลายท่าน กริฌอง เดอ มงฟอร์ตได้เข้าพักที่หมุ่คณะของลา บา มองติเออร์ตั้งแต่ ค.ศ. 1692 ถึง 1694 ท่านผู้ก่อตั้งบ้านหมุ่คณะนี้สนใจลงในปีนี้เอง บ้านหมุ่คณะนี้จึงต้อง สลายตัวลง หลุยส์ มารีย์ ไปพักอยู่กับหมุ่คณะของบูเชในช่วงปีการศึกษา 1694 – 1695 แต่ท่านล้มป่วยหนัก ในปีนี้เองและต้องเข้าโรงพยาบาลทั่วไป เมื่อหายป่วยแล้ว ที่สุดท่านก็ได้เข้าพักใน “บ้านเนอร์ใหญ่หลังน้อย (little seminary)” ซึ่งท่านพักอยู่ตั้งแต่ ค.ศ. 1695 ถึง 1700 อันเป็นปีที่ท่านรับศีลบรรพชา

บรรยากาศที่บ้านเนอร์ใหญ่ซูลปีส อบอวลไปด้วยวิถีชีวิตจิตของโอลิเออร์ (Olier) ซึ่งเทศน์สอนด้าน การทำพิธีกรรมกับตนเองเพื่อที่จะเข้าสู่การเป็นหนึ่งเดียวอย่างแนบสนิทกับพระคริสต์ องค์สมณะสูงสุด เป็นหนึ่งเดียวกับพระนางมารีย์เสมอ และดำเนินชีวิตร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ กริฌอง เดอ มงฟอร์ตเข้าสู่วิถี ชีวิตจิตแบบนี้อย่างเต็มอกเต็มใจ ผ่านไปตามขั้นตอนต่างๆ ของการมีวุฒิภาวะฝ่ายจิตของตนเอง ทั้งสำเร็จ และอย่างยากลำบาก จนถือได้ว่ามีความร้อนรนและเป็นแบบอย่างที่ดี แต่คิดจะเกินเลยไปหน่อยและ “ไม่ เหมือนใคร (singular)” อันเป็นคำตัดสินที่ไม่ตายตัวซึ่งติดตัวท่านไปจนตลอดชีวิต แต่ในตอนนี้เราเพียง ต้องการติดตามวิวัฒนาการของท่านในด้านการศึกษา และการเข้าถึงวิสัยทัศน์ทั้งครบในด้านเทววิทยาของ ท่านเท่านั้น

สองปีที่ท่านพักอยู่กับบ้านหมุ่คณะของ ลา บามองติเออร์ นั้น มีลักษณะเด่นในด้านการศึกษาอย่าง สม่าเสมอ คือ เข้าฟังการสอนที่ซอร์บอนน์ อูทิสตนอย่างน่านับถือและได้รับประโยชน์จากการถือตามวินัย

ในช่วงเวลา ๕ ปีถัดมา มงฟอร์ตใช้เวลาไปกับการศึกษาส่วนตัว ท่านอ่านหนังสือมากมาย จดบันทึกเลือกผลงานที่สำคัญต่างๆ ท่านยังเป็นบรรณารักษ์ห้องสมุดด้วย¹² ซึ่งทำให้ท่านมีโอกาสที่จะหาข้อมูล

¹⁰ อ้าง แปลง หน้า 37

¹¹ ชูแรงจัดให้การศึกษาอยู่ในอันดับต่ำของตารางค่านิยม สิ่งแรกนั้นได้แก่ความพยายามทุกอย่างเพื่อบรรลุความครบครันแบบคริสต์ ซึ่งสำหรับชูแรงแล้วประกอบไปด้วยความรักและชื่นชมต่อพระเจ้าเท่านั้น (อ้าง De Fiores, *Itinerario* หน้า 175) แปลง (หน้า 41) อ้างถึงจดหมาย (Lettres) ฉบับแรกของชูแรง ซึ่งอธิบายถึงความสำคัญของการรู้จักและการแก้ไขข้อผิดพลาดของตนเอง เพื่อที่จะค้นพบพระพรต่างๆ และ “เคล็ดลับต่างๆ ของพระเจ้า” ชีวิตฝ่ายจิตทั้งหมด ความรู้เกี่ยวกับพระเจ้าและการไปหาพระองค์นั้น มาจากการที่พระวจนาตถ์ทรงรับเอากาย โดยอ้างจากแคเทอริน แห่ง เย็นัว (Catherine of Genoa)

ทำไมท่านจึงตัดสินใจหยุดไปเรียนที่ซอร์บอนน์หรือ มีเหตุผลอันใดหรือ แปลง (หน้า 46) บอกว่าบรรดาอธิการของท่านเป็นผู้ลงความเห็น กรังเด (หน้า 13 – 14) กล่าวว่าป็นมงฟอร์ตเองที่ตัดสินใจหยุดไปเรียนที่ซอร์บอนน์เนื่องเพราะความถ่อมตน และเพื่อรักษาจิตตารมณ์ภายในของการสำรวมตนเอง อาจเป็นการตัดสินใจร่วมกัน ถ้าเราคำนึงถึงแนวทางที่มงฟอร์ตกำลังถือตาม และความจริงที่ว่าทั้งเบร์นีย์และบาวิญ (Bernier & Bauyn) ผู้เป็นอธิการของท่าน หลังจากได้รับปริญญาทางเทววิทยาแล้ว ได้สละสิทธิในดีกรีดอกเตอร์นี้เนื่องเพราะจิตตารมณ์ของความถ่อมตน (อ้าง L. Bertand, *Biblioteque sulpicienne ou Histoire litteraire de la Compagnie de Saint Sulpice*, vol. I, Paris, P. Micard, 1900, pp. 106 and 207-209)

¹² ท่านรวบรวมรายชื่อหนังสือบางส่วนในห้องสมุดไว้อย่างดี โดยเฉพาะ “สาขาการพลีกรรมของผู้ใช้ชีวิตสนิทกับพระเจ้า” ซึ่งจากจำนวนหัวเรื่องทั้งหมด ๘๖๓ หัวเรื่องนั้น มงฟอร์ต บันทึกไว้ ๓๓๖ หัวเรื่อง อ้างจาก M; Quemeneur, *Le catalogue de la bibliotheque de S. Sulpice*, Doc. M, n. 36 (1964) หน้า ๑๐๗-๑๑๙ Quemeneur ชี้ให้เห็นว่า กริฎของอ่านหนังสือต่างๆ ที่ไม่รวมอยู่ในรายชื่อ (เช่น โบดอง) และในรายการเดียวกันนี้ ต่อมาจึงให้

¹³ ในด้านการบริหารจัดการเขตวัดแซงต์ ซูลปีสนั้น เรามีรายละเอียดมากมายจาก G. Letourneau, *le ministere pastoral de Jean-Jacques Olier, cure de Saint-Sulpice (1642-1652)*, 2 ed. Paris, Lecoffe, 1905; Ch Hamel, *Histoire de l'Eglise Saint-Sulpice, Paris, Lecoffe, 1900.*

บรรดาพระสงฆ์อยู่ร่วมกันเป็นหมู่คณะ ถือตามกฎระเบียบที่เขียนโดยโอลิเออร์ มีการแยกงานอภิบาลกันทำอย่างชัดเจน คงต้องจำไว้ด้วยว่าในอาณาเขตของวัดนั้นยังมีบ้านเณรใหญ่ต่างๆ ของแซงต์ ซูลปีสตั้งอยู่ด้วย ในค.ศ. 1691 มีบุคลากรของพระศาสนจักรอยู่ประมาณ ๓๐๐ คน (๘๐ คนในบ้านหมู่คณะของเขตวัด ๗๒ คน อยู่ที่บ้านเณรใหญ่ ๗๗ คนอยู่ที่ “บ้านเณรใหญ่หลังน้อย” ๓๑ คนอยู่ในบ้านหมู่คณะของลา บามองดีเออร์ ๑๕ คน อยู่ในบ้านของ Chanciergue) นอกจากนี้ยังมี บ้านนักบวชชายอีก ๗ แห่ง บ้านนักบวชหญิง ๑๕ แห่ง มีโรงพยาบาล ๓ แห่ง ยังมีโรงเรียนอีกหลายโรง และบ้านเข้าเฝ้าอีกหลายแห่งด้วย

Henri Baudrand (1637-1699) เป็นเจ้าอาวาสช่วงระหว่าง ค.ศ. 1689-1696 ผู้ทำหน้าที่แทนท่านคือ Joachim Trotti de la Chetardye (1636-1714) จากค.ศ. 1696-1714 วัดถูกแบ่งออกเป็น ๘ เขต โดยมีพระสงฆ์ ๒ คนดูแลแต่ละเขต ทุกอาทิตย์จะต้องรายงานต่อเจ้าอาวาส มีพระสงฆ์ต่างๆ ดูแลด้านศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ด้านบุคลากรของพระศาสนจักร ด้านผู้ถูกคุมขัง หมู่คณะและสถาบันต่างๆ ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ ต่องานสอนคำสอน ซึ่งดูแลโดยสามเณรใหญ่ทั้งหลาย ในช่วงที่ Baudrand รับผิดชอบอยู่นั้นมีการสอนคำสอนธรรมดา ๑๔ แห่ง โดยมีครูคำสอน ๓๕ คน ทั้งนอกและในวัด และมีการสอนพิเศษ ๑๐ แห่ง โดยครูสอนคำสอน ๒๐ คน เพื่อเตรียมรับศีลมหาสนิทครั้งแรก และเตรียมรับศีลกำลัง รวมทั้งสำหรับผู้ใหญ่ด้วย เช่นชาวบ้านที่ไม่สามารถเรียนคำสอนตามที่จัดให้ทั่วไป De la Chetardye เป็นผู้แต่งหนังสือคำสอนใน Bourges (1688) ซึ่งท่านทำงาน สอนและเขียน (*Explications de l'Apocalypse par l'histoire ecclesiastique*, 1691) เมื่อได้รับการแต่งตั้งให้มาประจำที่แซงต์ ซูลปีส ด้วยความช่วยเหลือจากแลแซชีเออร์-Leschassier ท่านได้ปรับปรุงกฎระเบียบของบ้านหมู่คณะสงฆ์ประจำเขตวัด และรื้อฟื้นการถือตามกฎระเบียบนี้ ท่านเทศน์เป็นประจำในมิสซาประจำวันอาทิตย์ และบทเทศน์เหล่านั้นได้รับการตีพิมพ์ออกมา สำหรับการสอนคำสอน ท่านเพิ่มที่เรียนจาก ๑๔ เป็น ๑๙ แห่ง แนะนำหนังสือคำสอนของท่าน บรรดาสามเณรใหญ่ยังทำหน้าที่ครูคำสอนต่อไป โดยมีพระสงฆ์ของเขตวัดเป็นหัวหน้า De la Chetardye นั้นยกย่องสามเณรใหญ่กริอุยงหนุ่มเสมอ แต่ในภายหลังกลับเอ็นชากับท่าน (อ้าง แปลง หน้า ๑๒๕)

เมื่อทำการศึกษาต้นฉบับของสมุดบันทึกชื่อ *Livre des Sermons* ผู้เชี่ยวชาญบางท่านมีความเห็นว่า ทำให้สามารถติดตามวิวัฒนาการความสนใจของหลุยส์ มารี¹⁴ ดูเหมือนท่านเริ่มต้นด้วยบทสรุปของบทเทศน์ศักดิ์สิทธิ์คลาสสิกในสมัยนั้น (Lejeune และ Joly) ซึ่งบางทีอาจเป็นเพราะความจำเป็นเร่งด่วนต่อการสอนคำสอนในเขตแซงต์ เยอแมง (Saint-Germain) มีเค้าโครงของการอบรมที่ท่านเข้ารับฟังที่แซงต์ ซูลปีสด้วย (Leschassier, Le Tanouarn, d'Entrocalle และคนอื่นๆ) ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการเทศน์ในอนาคตที่สุด ก่อนจากบ้านเณรใหญ่ไป มงฟอร์ตได้เพิ่มเติมในสมุดบันทึกของท่านด้วยนักเขียนคนอื่นๆ เพื่อการเทศน์สอนผู้คนที่กำลังใกล้จะมาถึงเต็มทนแล้ว นอกจากนี้แล้ว เพื่อว่าการเทศน์สอนจะได้เป็นที่ชื่นชอบ ท่านได้เริ่มแต่งบทเพลงต่างๆ ตามแนวประเพณีที่มีมานานแล้ว การแต่งเพลงนี้ท่านจะกระทำต่อไปในเวลาข้างหน้าจนรวมได้ทั้งหมดประมาณ ๒๐,๐๐๐ บาท แต่ในเวลาเดียวกันสามเณรใหญ่ก็รูดงมิได้ละเลยการศึกษาเทววิทยาทั้งในเชิงคาคะเนและเชิงวิทยาศาสตร์ ตามที่มีสอนกันอยู่ในยุคนั้น¹⁵

อีกด้านหนึ่งนั้น ความสนใจทางมารีศาสตร์จะบันทึกอยู่ใน *Cahier de Notes* ที่เริ่มมีบันทึกตั้งแต่ในบ้านเณรใหญ่และเสริมมากยิ่งขึ้น ขึ้นไปในภายหลัง ในด้านนี้ก็เช่นเดียวกัน สำหรับบางท่านและจากพื้นฐาน

ในด้านชีวิตพิธีกรรมนั้น ในค.ศ. 1692 พวกเขาพาพิธีกรรมของปารีสมาใช้ในเขตวัด โดยถือปฏิบัติกันมาตั้งแต่ ค.ศ. 1680 แต่ก็เลื่อนการนำมาใช้ออกไปอยู่เสมอ สำหรับบ้านเณรใหญ่ซูลปีสทั้งหมดนั้นยังคงใช้จารีตแบบโรมันมาจนถึง ค.ศ. 1708 เมื่อพระคาร์ดินัล de Noailles บังคับใช้ในทุกแห่ง งานแพรวธรรมของเขตวัดแซงต์ ซูลปีสยังประกอบไปด้วยการริเริ่มกิจกรรมต่างๆ สำหรับผู้ที่ซัดสนที่สุดด้วย

¹⁴ อ้าง *Le Livre des Sermons du Pere de Montfort*, โดย H. Frehen, Rome, ศูนย์กลางมงฟอร์ตสากล, 1983, (Documents et Recherches VI) หน้า I-IX

¹⁵ ในด้านนี้เราขอกล่าวถึงวิทยานิพนธ์ในหัวเรื่องพระหรรษทาน ซึ่งหลุยส์ มารีเขียนขึ้นตามที่ทางบ้านเณรใหญ่กำหนดและบรรดาเพื่อนร่วมรุ่นพากันทิ้งไปกับการเขียนอย่างระมัดระวังและนำเสนออย่างปราดเปรื่อง (อ้าง กรังเด หน้า ๑๔๑) เราทราบมาว่าหัวเรื่องพระหรรษทานนั้นเป็นหัวใจของการศึกษาเทววิทยาและต่อข้อสงสัยของยุคนั้น ระหว่างคำสอนของลัทธิเจเนเซนและแนวทางของนักวิชาการตั้งแต่นักบุญเอากุสตินเรื่อยมาจนถึงนักบุญโทมัส ตั้งแต่คณะโดมินิกันจนถึงคณะเยซุอิต

เมื่อมงฟอร์ตเขียนหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง (Treatise of the True Devotion)* นั้น ท่านเขียนไว้ว่า ท่านได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับพระแม่มารีย์ที่มีในสมัยนั้นเกือบทุกเล่ม¹⁶ เป็นที่แน่นอนว่าท่านรู้จักนักเขียนหลายคน ได้ศึกษาค้นคว้า และอ้างอิงทั้งอย่างชัดเจนหรือโดยทางอ้อมก็ตาม โดยไม่เสแสร้งว่ารู้แน่นอนแล้ว ได้มีการพยายามค้นคว้าด้านการศึกษาของมงฟอร์ตในสาขาวิชาเทววิทยาศาตร์ จากการที่ท่านต้องการทราบมากขึ้นเกี่ยวกับเรื่องความศรัทธาต่อพระแม่มารีย์ ท่านคงเริ่มต้นด้วยการศึกษาข้อเขียนของปัวเร (Poire) ชื่อ *La Triple couronne...* และข้อเขียนของ Bernardin de Paris ชื่อ *La Communion de Marie...* นักเขียนเหล่านี้เขียนในเชิงศรัทธาโดยเชิญชวนให้ผู้อ่านแสดงออกโดยไม่กลัวและเรียบง่าย ต่อความรักที่ตนมีต่อพระมารดาพระเจ้า ข้อเขียนเหล่านี้มิได้ขาดการแสดงออกด้านพื้นฐานทางเทววิทยา แต่มีแนวโน้มในด้านการปฏิบัติศรัทธาทั้งภายในและภายนอก ขึ้นต่อไปนั้น ท่านนักศึกษาคงเลือกอ่านนักเขียนแนวเทววิทยามากขึ้นไป คือ Crasset จากหนังสือชื่อ *La veritable devotion...* และ D'Argentan ชื่อ *Conferences...* และหนังสือชื่อ *Homiliae...* โดย Carthagena

---

¹⁶ อ้าง CN, หน้า VII-X

¹⁷ อ้าง แปลง หน้า 71-72; 77-80 มงฟอร์ตศึกษาถึง “societe de l'esclavage de la Sainte Vierge” ได้อ่านและรำพึงเรื่อง “le petit psautier de saint Bonaventure” การเปลี่ยนตำแหน่งของบทสวดทำวัตรของพระสงฆ์ ซึ่งบทเพลงสดุดี ๑๕๐ บทนั้นหมายถึงความยิ่งใหญ่ของพระนางมารีย์ “บทเพลงสดุดีพระแม่มารีย์” เหล่านี้ ซึ่งถือกันว่ามาจากท่านนักบุญโบนาเวนตูรานั้น ต่างไปจากบทภาวนาชื่อ “Little Office”

¹⁸ ศรัทธาที่แท้จริง ข้อ 118

อย่างไรก็ตาม ความต้องการด้านเทววิทยาที่เข้มข้นมิใช่ข้อเรียกร้องเพียงข้อเดียว ในตอนปลายศตวรรษที่ ๑๗ ซึ่งเราจะมาคุยกันข้างหน้า แนวคิดที่ขัดแย้งกันต่างๆ เกี่ยวกับ *Monita salutaria* (หนังสือจากลัทธิเจนเซ่น) ยังคงมีการตอบโต้กันอยู่ ยังคงมีความขัดแย้งกับฝ่ายโปรเตสแตนต์อยู่ และความไม่มั่นใจในตนเองของลัทธิเจนเซ่น ยังจำเป็นต้องตอบโต้ต่อความคิดขัดแย้งที่อ้างอิงขึ้นมา ยังต้องชี้ให้เห็นถึงศรัทธาจอมปลอม โดยไม่ปฏิเสธความเป็นไปได้ของศรัทธาที่ “แท้จริง” และส่งเสริมศรัทธาเช่นนี้อย่างชัดเจนแน่นอนและมีคำอธิบายอย่างดี ซึ่งก็ต้องเข้าใจได้ง่ายและเขียนแบบเรียบง่ายด้วย เพื่อเป็นที่ยอมรับของกระแสใหม่ๆ ทางวัฒนธรรมและศาสนาที่กำลังแทรกตัวเข้ามา

กรณีของศึกษาและพักอยู่ที่แซงต์ ชูลปีส ซึ่งเป็นแหล่งฝึกอบรมรวมทั้งเป็นทางผ่านและที่พบปะกันของหมู่สงฆ์ พระสังฆราช นักเทววิทยาต่างๆ จากทุกสารทิศของประเทศฝรั่งเศส ในสมัยนั้นคณะชูลปีสรับผิดชอบบ้านเณรใหญ่ ๑๔ แห่งในประเทศฝรั่งเศส มหาวิทยาลัยซอร์บอนน์กลมกลืนดีกับสภาพแวดล้อมเช่นนี้ และไม่ขาดการติดต่อกับสถาบันรอบข้าง สิ่งเหล่านั้นคือข้อเรียกร้องให้ผสมผสานกันทั้งด้านเทววิทยา งานอภิบาล และชีวิตฝ่ายจิต การศึกษาค้นคว้าอื่นๆ ของหลุยส์ มารีย์ ดังที่แสดงให้เห็นใน *Cahier de Notes* นั้นดูเหมือนจะเป็นไปในแนวทางนี้ บางเล่มก็แสดงออกทางมารีศาสตร์อย่างโจ่งแจ้ง เช่นที่เขียนโดย Grenier, Spinel, Niquet, Boissieu, Boudon..., เล่มอื่นๆ นั้นแสดงถึงองค์ประกอบที่จำเป็นต่อทุกชีวิตคริสตชนอันลึกซึ้ง เช่น Saint-Jure, Nepveu, Berulle, Olier, Camus... ลายมือที่ต่างออกไปในบางหน้าของ Cahier ดูเหมือนจะบอกว่า เมื่อมีวิญญูติขึ้นนั้นมงฟอร์ตหันกลับไปศึกษางานของ Crasset, D'Argentan และ Carthagen¹⁹

¹⁹ ในบทนำของ CN (หน้า IX) P. Eyckeler เชื่อว่าเขาสามารถแยกแยะลายมือได้ ๕ แบบในต้นฉบับ แบบแรกคือรายการหนังสือของห้องสมุดที่แซงต์ ชูลปีส บันทึกข้อความของ Poire และ Bernadin de Paris แบบที่สอง ลายมือสม่ำเสมอแต่สะกดน้อยลง เป็นบันทึกจาก Crasset และ D'Argentan แบบที่สาม “ลายมือหวัด” มากกว่า เป็นบันทึกจาก Camus, Grenier, Nepveu, St. Jure และคนอื่นๆ แบบที่สี่ ลายมือไม่เรียบและหมึกที่เขียนไม่ดี เป็นบันทึกข้อความต่างๆ จาก Carthagen แบบที่ห้า เป็นลายมือที่เติมบันทึกลงในที่ต่างๆ ของข้อความที่รวบรวมมาจาก Poire, Crasset และ D'Argentan

เมื่อเรียนจบจากแซงต์ ชูลิปปีสนั้น กิริยอง เดอ มงฟอร์ตรู้สึกได้ถึงความปรารถนาที่จะดำเนินชีวิตฝ่ายจิต บนหนทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์และนำวิญญาณอื่นๆ ไปสู่พระเจ้า ท่านยังปรารถนาที่จะเป็นคนที่พระศาสนจักรด้วย พร้อมเสมอสำหรับความจำเป็นเร่งด่วนใดๆ ก็ตาม และนี่อาจเป็นเหตุผลว่า ทำไมท่านจึงชอบเสนอตนเองทำงานอภิบาลท่ามกลางผู้คน มาริยศาสตร์ของท่านนั้นจะเป็นทั้งในเชิงทฤษฎีและในเชิงปฏิบัติ เป็นการเดินทางฝ่ายจิตที่ค่อยๆ ลึกซึ้งต่อความจริงต่างๆ ทางความเชื่ออื่นๆ ขึ้นไป ซึ่งอยู่ในแนวทางความจริงเชิงคริสตวิทยา ตรีเอกภาพ และพระศาสนจักรศาสตร์

ชีวิตสงฆ์ของกิริยอง เดอ มงฟอร์ตนั้นสั้นแค่ ๑๖ ปีเท่านั้น แต่ก่อนไปในทางทำพิธีกรรม เมื่อจากแซงต์ ชูลิปปีสมาแล้ว ท่านเดินทางไปที่เมืองนังต์ (Nantes) ไปอยู่กับบ้านหมุ่คณะธรรมทูตของบาทหลวง เรเน เลอเวค (Rene Leveque) โดยตั้งใจจะไปทำงานเทศน์มิชชันแก่ผู้คน เลอเวค นั้นเป็นสงฆ์ที่มีสัมพันธ์แบบมิตรสหายกับคณะชูลิปปีส ท่านได้พยายามขอกองหนุนมานานแล้ว แต่โอกาสไม่เหมาะกับหมุ่คณะนี้²⁰

²⁰ อ้าง A. Bachelier, ใน *Le Jansenisme a Nantes*, Paris, Nizet wt Bastard, 1934. หน้า ๑๖ M. Faugeras, ใน *La Communauté missionnaire de Saint-Clement de Nantes*, Ren M. หน้า ๑๓ (1975) เหตุการณ์ต่างๆ ของบ้านหมุ่คณะแซงต์ คลาแม็งต์นั้น เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่เกิดขึ้นที่เมืองนังต์ในศตวรรษสุดท้าย ในด้านเยาวชนและการฝึกอบรมของพระศาสนจักร คณะโอราตอเรียน (Oratorians) ประจำอยู่ในเมืองนี้มาหลายปีแล้ว โดยดำเนินงานด้านโรงเรียนที่สอนหลายวิชาในสาขามนุษยศาสตร์ ปรัชญาและเทวศาสตร์ คณะเยซุอิตไม่มีอนุญาตให้ตั้งวิทยาลัยแต่ก็มีโรงเรียนเปิด นักบวชเยซุอิตยังอุทิศตนในด้านเป็นวิญญาณรักษ์และการจัดเข้าเฝ้าด้วย บ้านเณรใหญ่ที่อยู่ในความดูแลของคณะชูลิปปีสมาจนถึง ค.ศ. 1660 จากนั้นจึงมอบให้กับพระสงฆ์พื้นเมือง ใน ค.ศ. 1673 เรเน เลอเวค ซึ่งเป็นสงฆ์พื้นเมืองคนหนึ่ง แต่สัมพันธ์กับคณะชูลิปปีส รับหน้าที่บริหารบ้านเณรใหญ่ โดยบรรดาสงฆ์จากบ้านหมุ่คณะแซงต์ คลาแม็งต์เป็นผู้รับผิดชอบ ซึ่งบาทหลวงเลอเวคเองเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นมา ดังนั้นที่หมุ่คณะและบ้านเณรใหญ่จึงมีผู้นำคนเดียวกัน บรรดาสามเณรใหญ่มีวิญญาณรักษ์เป็นพระสงฆ์จากบ้านหมุ่คณะแซงต์ คลาแม็งต์ โดยที่การสอนวิชาปรัชญาและเทววิทยานั้นคณะโอราตอเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ ในขณะที่เดียวกันบรรดาพระสงฆ์ของบ้านหมุ่คณะแซงต์ คลาแม็งต์ก็รับจัดเข้าเฝ้าและงานเทศน์ด้วย และบ้านของหมุ่คณะเองก็เป็นคล้ายๆ ศูนย์กลางของสังฆมณฑล ในสมัยพระสังฆราชจิล เดอ โบโว (Gilles de Bauveau) มีการทำสัญญากันใหม่ใน ค.ศ. 1685 โดยบ้านเณรใหญ่มีที่มฝึกอบรมเอง และที่มของคุณพ่อเลอเวคอุทิศตนเพื่องานเทศน์มิชชัน อย่างไรก็ตาม การแบ่งหน้าที่ใหม่นี้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ และบ้านหมุ่คณะนี้เกิดวิกฤตขึ้น คำบรรยายของมงฟอร์ตที่มีไปถึงแลแซซีเออร์ (จดหมายฉบับที่ 5) ได้ให้ภาพที่ดีของสถานการณ์ที่นี้ มีทั้งกลุ่มพระสงฆ์เกษียณที่เป็นแคนนอน (cannon) และคนอื่นๆ ยังมีบรรดาเจ้าอาวาส วิการ์ (vicar) และพระสงฆ์อื่นๆ ที่มาพักเพื่อเข้าเฝ้า มีนักศึกษาวิชาปรัชญาและเทววิทยาพักอยู่ที่นี้ด้วย สิ่งเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าหมุ่คณะเป็นอย่างไร

ทำไมมงฟอร์ตจึงจากหมุ่คณะนี้มาหรือ บางคนกล่าวถึงการได้พบกับคำสอนของลัทธินิยมเจนเซน แบลงกล่าวถึง “จิตตารมณ” และ “ข้อคำสอน” ที่ต่างออกไป (อ้าง หน้า 111) ในหมู่มหาชิกของหมุ่คณะ อย่างไรก็ตาม เราสังเกตว่าในจดหมายที่ท่านมีไปถึงแลแซซีเออร์นั้น ไม่มีกรกล่าวถึง

²¹ ท่านเริ่มด้วยการจัดการขอบริจาคสาธารณะ นั่นคือ คนจนและตัวท่านเอง เดินไปรอบเมืองพร้อมตะกร้า(และลาตัวหนึ่ง) เพื่อขอบริจาคเงินและอาหาร (อ้าง แปลง หน้า 214)

ความสามารถทางการจัดการของท่าน การหยั่งรู้เชิงปฏิบัติอย่างรวดเร็วและความมีประสิทธิผลของท่านนั้นได้รับการกล่าวขวัญถึงอยู่บ่อยๆ โดยผู้เขียนชีวประวัติกลุ่มแรกๆ ของท่าน และนี่ควรช่วยแก้ไขความประทับใจที่มีต่อมงฟอร์ตว่าหมกอยู่กับตนเอง งุ่มง่ามและปิดตนเอง ที่เมืองแรนน์ ในช่วงที่ท่านอายุประมาณ ๑๘ ปีนั้น เมื่อได้พบนักเรียนยากจนที่ถูกเพื่อนๆ ล้อเลียน กิริยาของสามารถพลิกสถานการณ์ด้วยการขอบริจาคบรรดาเพื่อนกลุ่มเดียวกันนี้เพื่อช่วยเหลือ “เหยื่อ” ของพวกเขาเอง (อ้าง แปลง หน้า 6) ที่กรุงปารีส ในหมู่คณะของลา บามองดีเออร์ เมื่อพบว่าตนเองเกิดขัดสนขึ้นมา หลุยส์ มารีก็สามารถขอความช่วยเหลือด้วยการเข้าหาบรรดาพระสงฆ์ในหมู่คณะซูลปีสโดยเฉพาะ ด้วยผลลัพธ์เป็นที่น่าพอใจจนท่านสามารถช่วยเหลือสามเณรใหญ่คนอื่นๆ ได้ด้วย (อ้าง แปลง หน้า 22-23) ในอีกโอกาสหนึ่ง ท่านได้พบบรรดาผู้คนบนท้องถนนที่กำลังร้องเพลงและขายเพลงแบบชาวโลก เนื่องจากทำอะไรไม่ได้ มงฟอร์ตจึงซื้อเนื้อเพลงทั้งหมดและฉีกมันทิ้งเพื่อให้บทเรียนต่อบรรดาคนขาย ในอีกโอกาสหนึ่ง ท่านกระทำเช่นเดียวกันกับหนังสือลามก จนถึงกับว่าผู้คนต่างเริ่มตั้งคำถามต่อความเหมาะสมของการกระทำเช่นนั้น (อ้าง แปลง หน้า 53)

มีเรื่องอันน่ายินดีที่ครั้งใด (Grandet หน้า 152) รายงานไว้ว่า หลายปีต่อมา ในช่วงงานเทศน์มิชชันในเขตสังฆมณฑล Saint-Brieuc มงฟอร์ต ร่วมมือกับบรรพบุรุษคนอื่น ๆ ซึ่งนำโดยเลดูเจอร์ (Leduger) มีศิลปินท้องถิ่นได้รับการทาบทามให้สร้างกางเขนขนาดใหญ่ (สูง ๗ ฟุต) แต่ที่สูงสุดแล้วไม่มีผู้ใดอยากจ่ายค่าจ้างให้ มงฟอร์ตจัดการเรียกรายตามบ้านต่างๆ รวบรวมเงินได้ตามที่ต้องการและกางเขนก็ตกเป็นของท่าน สิ่งนี้ให้ข้อคิดแก่ท่านในการสร้างกัลวารีโออันยิ่งใหญ่ โครงการนี้สำเร็จลงที่บ้านปองซาโต และเป็นครั้งเดี๋ยวก่อนกัน (หน้า 155) ที่บันทึกว่าในเขตบ้านปองซาโตนี้มงฟอร์ตได้พบต้นเชสนท์ที่งดงามและต้องการใช้ไม้ต้นนี้ทำกางเขนใหญ่สำหรับเนินกัลวารีโอ หลังจากต่อรองกับเจ้าของแล้ว ที่สุดท้ายตกลงกันได้ และเนื่องจากกลัวว่าเจ้าของจะเปลี่ยนใจ จึงจัดการให้ตัดต้นไม้ต้นนั้นลงก่อนค่าและลากไปที่ปองซาโต โดยใช้โค ๑๒ คู่ลากไป

ความยากลำบากต่างๆ ในช่วงปีแรกๆ ของชีวิตสงฆ์นี้ดูเหมือนเกิดจากนิสัยของหลุยส์ มารี้อย่างน้อยในบางส่วน ซึ่งเข้มแข็ง ร้อนรน กล้าตัดสินใจ แต่ถูกมองว่าค่อนข้างแปลกๆ และยังไม่แน่นอนเกี่ยวกับรูปแบบของงานแพร่ธรรมด้วย จะเป็นงานเทศน์มิชชันนารีหรือ ในหมู่คนยากจนแน่หรือหรือดำเนินชีวิตเฟื่องฟู ในฤดูร้อนของ ค.ศ. 1703 นั้นเอง กรีญอง เดอ มงฟอร์ต พบว่าตนเองถูกขับออกนอกแควดวงของคณะซูลปีส ท่านได้พบมิตรภาพกับคณะเยซุอิตใหม่ซึ่งจะดำเนินต่อไปเสมอ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่ยากลำบาก

แม้ว่าการกำหนดช่วงเวลาของงานเขียนต่างๆ ของกรีญอง เดอ มงฟอร์ตจะยังไม่แน่นอนเลยก็ตาม นักประวัติศาสตร์หลายท่านกำหนดว่า ร่างผลงานทาง “คริสตศาสตร์” ชื่อ *L'Amor de la Sagesse eternelle* (ความรักขององค์ปัญญา) ของท่านนั้น เขียนขึ้นระหว่าง ค.ศ. 1703 และ 1704 ในหนังสือเล่มนี้นั้นส่วนใหญ่แล้วเป็นข้อคำสอนและบางครั้งเป็นการอธิบายเชิงวิชาการ แต่ก็ไม่ใช่แรงกระตุ้นจากด้านชีวิตฝ่ายจิต คำยืนยันถึงประสบการณ์ส่วนตัวและความปรารถนาที่จะนำไปสู่การได้ค้นพบ ความรู้และการได้ครอบครององค์ปัญญาสวรรค์ผู้ทรงรับเอากาย องค์พระคริสต์ผู้ถูกตรึง ในตอนสุดท้ายของงานเขียนชิ้นนี้นั้น ท่านกล่าวถึงวิธีการเพื่อให้ได้มาและรักษาองค์ปัญญาสวรรค์นั้นไว้ กรีญองชี้แนะถึง “ศรัทธาอันอ่อนหวานและแท้จริงต่อพระนางมารีย์ และท่านได้อธิบายไว้สั้นๆ ด้วย²²

ในช่วงเดียวกันนี้เอง ช่วงฤดูหนาวของ ค.ศ. 1703 ท่านธรรมทูตมีประสบการณ์ด้านชีวิตฝ่ายจิตสั้นๆ นั่นคือ การไปอยู่ที่ม็อง วาเลอร์เลียง (Mont-Valerien) ในกรุงปารีส เป็นการขอร้องให้ไปอยู่ใน

²² หนังสือ *ความรักแห่งองค์ปัญญานิรันดร์* ข้อ 203-227

มงฟอร์ตเริ่มเดินทางอีกในฤดูใบไม้ผลิของ ค.ศ. 1704 ท่านกลับไปโรงพยาบาลที่เมืองบัวติเออร์ แต่เมื่อมีความยากลำบากใหม่ต่างๆ กับผู้บริหาร ท่านจึงวางมืออย่างถาวร ท่านเข้าเฝ้ายานเป็นเวลานานและยังคง

²³ ขณะที่แบลง (หน้า 130) และแบร์นาร์ต (I หน้า 65) ให้เหตุผลของภารกิจของกรีกองที่มอง วาเลอเรียว่าเนื่องมาจากการแตกแยก กรุงเด (หน้า 55) กล่าวถึงว่าเป็นเพียงภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากพระอัครสังฆราชแห่งกรุงปารีสเพื่อเป็นแบบอย่างแก่พระสงฆ์และแสดงแก่ฤษี (ฆราวาส) และบรรดานักแสวงบุญที่ผ่านมานั้นถึงกฎเกณฑ์ของหมู่คณะที่มีเพื่อเข้าถึง “serviteurs de Dieu” (อ้างแบลง หน้า 131 บันทึกข้อ 134) พระอัครสังฆราชเป็นผู้รับผิดชอบสูงสุดของหมู่คณะที่นี้ แต่ที่จริงแล้ว อธิการของหมู่คณะคือสมาชิกคณะซูลปีส ชื่อ ฟรังซัวส์ เดอ มาโด (Francois de Madot) เป็นผู้ช่วยท่านหนึ่งที่เขตวัดแซงต์ ซูลปีส และต่อมาได้เป็นพระสังฆราชประจำสังฆมณฑล Chalons-sur-Saone ดังนั้นมาโดจึงรู้จักมงฟอร์ตมาตั้งแต่ช่วงที่ท่านเป็นสามเณรใหญ่แล้ว

ที่มอง-วาเลอเรีย อ้าง R. Henard, *Le Mont-Valerien L'ermitage – Le calvaire – La forteresse*, Paris, Emile- Paul, 1904; J. Herissy, *Le Mont-Valerien*, Paris, Perrin, 1934.

²⁴ ช่วงเวลาของการเพ่งพิศบางช่วงที่ผู้เขียนชีวประวัติท่านกล่าวถึงมีดังนี้ ในค.ศ. 1701 ที่เมืองนังต์ ณ บ้านหมู่คณะแซงต์-แคลมังต์ ค.ศ. 1703 ฤดูร้อนที่กรุงปารีส ถนนปอตเดอเฟอร์ (Pot-de-Fer) ฤดูหนาวที่มองต์-วาเลอเรีย ค.ศ. 1704 เข้าเฝ้ายานที่เมืองบัวติเออร์ หลังจากโรงพยาบาลมา ค.ศ. 1706 เดินทางแสวงบุญไปกรุงโรม หลังจากนั้นที่ซุมือร์ (Saumur) และที่มองต์-แซงต์-มีแชล -Mont-Saint-Michel ค.ศ. 1707 ที่อาศรมที่แซงต์-ลาซารา- Saint-Lazare ใกล้หมู่บ้านมงฟอร์ต ค.ศ. 1710 ช่วงหลายเดือนที่ไม่ได้ทำอะไรที่เมืองนังต์ ค.ศ. 1713 การเดินทางไปปารีส พักที่บ้านเณรใหญ่แซงต์-สปิริต (Saint-Esprit seminary) ค.ศ. 1714 การเดินทางไปเมืองรูอ็อง (Rouen) ค.ศ. 1715 อาศรมที่เป็นถ้ำที่แมว์ัง (Mervent) ค.ศ. 1716 เดินทางแสวงบุญไปซุมือร์ (Saumur) ท่านพบปะกับหมู่คณะนักบวชเพ่งพิศบ่อยๆ ด้วย อ้าง L. Elam-Placherry, *La contemplation chez Montfort*, Ren M. n. 8 (1973)

จวบจนถึงปลาย ค.ศ. 1711 กริญอง เดอ มงฟอร์ตทำงานในหลายๆ สังฆมณฑลในแถบตะวันตกของประเทศฝรั่งเศส (Rennes, Saint-Malo, Saint-Brieuc, Nantes, Lucon, La Rochelle...) ท่านเทศน์มิชชันให้กับบรรดาผู้คนจากเขตวัดหนึ่งไปยังอีกเขตวัดหนึ่ง เพื่อเตือนความจำถึงการเทศน์มิชชันในบางแห่งท่านได้ตั้งกางเขนหรือกัลวาริ โอขึ้นไว้ ซ่อมแซมวัด ตั้งหรือรื้อฟื้นชมรมสวดสายประคำหรือชมรมผู้เป็นทุกข์ถึงบาป (Penitents) แต่งบทเพลงซึ่งท่านสอนให้กับสัตบุรุษ ช่วงเวลาเทศน์มิชชันจะสลับกับช่วงเวลาเข้าเงียบเพื่อการฟื้นฟูร่างกายและจิตใจ ในตอนแรกท่านร่วมมือกับชมรมทูตกลุ่มของเลดูเจอร์ (Leuduger) หลังจากนั้นท่านจึงแยกตัวจากกลุ่มนี้ และเลือกบรรดาผู้ร่วมงานของท่านเองอันประกอบไปด้วยพระสงฆ์และฆราวาส ท่านพัฒนาวิธีการและองค์กรของตนขึ้นมาเอง รูปแบบในการเทศน์มิชชันและพิธีกรรมที่ส่วนหนึ่งเป็นรูปแบบและมีเนื้อหาเป็นของตนเอง²⁶ ในช่วงปีเหล่านี้ท่านยังมีความยากลำบากอยู่เช่นเคย ซึ่ง

²⁵ อ้าง P. Penisson, *Montfort a' Poitiers, ou l'apprentissage de la mission*, Ren M. n. 11 (1974)

²⁶ อ้าง S. De Fiores, *La "missione" nell'itinerario spirituale e apostolico di S. Luigi-Maria da Montfort*, Qd M. II (1985) pp. 17-41; R. Mandrou, *Montfort et l'evangelisation du peuple*, Ren M. n. 11 (1974) ; S. Epis, II *"Contratto d'alleanza con Dio"*:

ันยายน 1710

ชีวิตและงานในช่วงปีท้ายๆ ของท่าน (ค.ศ. 1711-1716) มีวิวัฒนาการไปเรื่อยๆ ยกเว้นบางช่วงสั้นๆ ในสองสังฆมณฑลคือ ลูซอนและลา โรแซล ซึ่งกริฌอง เดอ มงฟอร์ดเป็นที่ยอมรับและสนับสนุนโดยพระสังฆราชทั้งสองท่าน คือ มองซินยอร์ เดอ แลก็อร์ (Mgr. de Lescure) ในสังฆมณฑลลูซอน และโดยเฉพาะมองซินยอร์ เดอ ชังฟรัวร์ (Mgr. de Champflour) ในสังฆมณฑลลา โรแซล

ขณะยังคงทำงานด้านธรรมทูตอยู่ต่อไปนั้น มงฟอร์ดเข้าร่วมมากยิ่งขึ้นในโครงการอภิบาลของถิ่นนั้นๆ ส่งเสริมรูปแบบของงานแพร่ธรรมที่มั่นคงกว่า ท่านเรียกผู้สมัครที่เป็นนักบวช ๒ คนมาจากเมืองบัวติเออร์ ซึ่ง ๒ คนนี้รอคอยมานานหลายปีแล้ว ท่านให้พวกเขาประจำในโรงพยาบาลต่างๆ มอบโรงเรียนหลายแห่งให้ดูแล เขียนธรรมนูญคณะใหม่ให้พวกเขา ท่านต้องการตั้งกลุ่มธรรมทูตของท่านขึ้นมา แม้จะมีผู้ร่วมงานกับท่านไม่กี่คนที่ยอมผูกมัดตนเองกับท่านก็ตาม สำหรับกลุ่มนี้ท่านเขียนธรรมนูญขึ้นเพื่อพวกเขา รวมทั้งที่เรียกกันว่า *บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูตด้วย (Prayer for Missionaries)* ท่านไปหาผู้สมัครที่กรุงปารีส ที่บ้านเณรใหญ่คณะพระจิต ดูเหมือนว่าในช่วงเวลานี้เองที่ท่านได้เขียนผลงานที่รู้จักกันดีที่สุด คือ *ศรัทธาที่แท้จริงต่อพระนางมารีย์ (The treatise on the True Devotion to the Blessed Virgin)* ตามด้วยหรือเขียนขึ้นก่อนในแบบสรุปชื่อ *เคล็ดลับของพระนางมารีย์ (The Secret of Mary)*

ที่เมืองลา โรแซล ท่านธรรมทูตทำงานมากมายในตัวเมืองและสำคัญมากด้วย ท่านประสบความสำเร็จอย่างสูงท่ามกลางผู้คน ท่านเทศน์ถึงสายประจำเสมอ ที่เมืองนังด์ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 1710 ท่านเข้าเป็นสมาชิกชั้นสามของคณะโดมินิกัน และที่เมืองลา โรแซลนี้ เป็นวัดที่ดูแลโดยคณะโดมินิกันซึ่ง

ชีวิตของหลุยส์ มารีย์ กรีญอง เดอ มงฟอร์ตสิ้นสุดลงในวันที่ 28 เมษายน 1716 ที่หมู่บ้านแซงต์ โลรัง ซัวร์ แซฟว์ (Saint Laurent sur Sevre) ขณะทำการเทศน์มิชชันอยู่ที่หมู่บ้านนี้ เนื่องจากหมดแรงจากความเหนื่อยอ่อนและเป็นโรคปอดบวม รวมอายุได้ 43 ปี ในบรรดาสิ่งต่างๆ นั้น พินัยกรรมของท่านมอบขง ทิวเจ็ดฝืนและธงต่างๆ สำหรับชมรมสายประจำศักดิ์สิทธิ์ หนังสือเทศน์ 6 เล่มของ la Volpiliere และหนังสือคำสอน *Catechismes des peuples de la campagne* อีก 4 เล่ม

ในชีวิตที่เต็มไปด้วยกิจการด้านธรรมทูตนั้น วิวัฒนาการทางเทววิทยาและด้านการอภิบาลของกรีญอง เดอ มงฟอร์ต คงเห็นได้เพียงแค่เค้าโครงและการคาดคะเนเอาจากเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นที่นั่นบ้าง ที่นี้บ้างเท่านั้น ในส่วนสุดท้ายของการศึกษาค้นคว้านี้จะพิจารณาโดยเฉพาะถึงคุณค่าทางเทววิทยาและทางศาสนจักรศาสตร์ซึ่งกรีญอง เดอ มงฟอร์ตเลือกใช้เพื่อทำงานอภิบาลของท่าน

---

²⁷ บันทึกเกี่ยวกับอารามคณะโดมินิกันที่เมืองลา โรแซล อ้าง J. D. Levesque, *L'ancien couvent des Freres Precheurs de la Rochelle*, 1226-1789, Langeac. 1974. ในด้านความสัมพันธ์กับคณะโดมินิกันนั้น เราคงระลึกได้ว่าหลุยส์ มารีมีน้องชายเป็นพระสงฆ์คณะโดมินิกันประจำที่เมืองดีนัง (Dinan) (แบร์นาร์ด Besnard, I, 110) สำหรับการเข้าชั้นที่สาม อ้าง แบร์นาร์ด I, 196 ในค.ศ. 1712 ท่านได้ขออัคราธิการ (Master General) ประจำแผนก เพื่อลงทะเบียนสัตบุรุษในชมรมสายประจำ โดยได้รับพระคุณากรุนจากการนี้ด้วย (อ้าง L 23) เกี่ยวกับการร่วมมือของคณะโดมินิกันในงานเทศน์มิชชัน อ้าง *Levesque*, หน้า 52

บทที่ ๒

พระศาสนจักรฝรั่งเศสในสมัยของกริฌอง เดอ มงฟอร์ต

ดูเหมือนจำเป็นจะต้องอธิบายถึงบรรยากาศด้านวิถีชีวิตจิตในช่วงศตวรรษที่ ๑๗ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศฝรั่งเศส เพื่อจะทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้นถึงตัวเลือกต่างๆ ที่ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ใช้ในกิจกรรมแพรวพรรณของท่านซึ่งพรุ่งพร้อมไปด้วยหลักการสอนสำคัญๆ รวมถึงสามารถจะชื่นชมต่อคำสอนด้านฝ่ายจิตของท่านได้อย่างครบครัน แม้จะเป็นเพียงแค่การสรุปสั้นๆ บนรากฐานของข้อคิดด้านพระศาสนจักรศาสตร์และวิถีชีวิตของพระศาสนจักรในสมัยนั้นที่สัมพันธ์กับ “แนวคิด” ด้านวิถีชีวิตจิตหลักๆ เพื่อที่จะเข้าใจถึงมุมมอง “ด้านพระแม่” ซึ่ง กริฌอง เดอ มงฟอร์ตสัมผัสในช่วงปลายศตวรรษที่ ๑๗ และต้นศตวรรษที่ ๑๘

๒.๑ กระแสของพระศาสนจักร

ตลอดทุกศตวรรษมา ข้อคิดด้านเทววิทยาเกี่ยวกับพระศาสนจักรได้รับแรงกระตุ้นหรือเกิดมีเงื่อนไขขึ้นในบางครั้งจากสถานการณ์ต่างๆ โดยบรรดาผู้มีความเชื่อจำเป็นต้องเผชิญหน้ากับมัน ตลอดศหัสวรรษแรก บรรดาพระศาสนจักรท้องถิ่นต่างๆ กำลังมีประสบการณ์อันยิ่งใหญ่ในด้านการเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันกันพี่น้อง และหมู่คณะได้ทดลองอย่างชัดเจนกับสายสัมพันธ์หลากหลายที่นำไปสู่พวกเขามาอยู่ร่วมกัน ในตอนนั้นพวกเขายังไม่เห็นถึงความจำเป็นที่จะคิดอย่างเป็นรูปแบบเกี่ยวกับพระศาสนจักรศาสตร์ บรรดาปีศาจร้ายผู้ยิ่งใหญ่อธิบายหัวข้อเกี่ยวกับพระศาสนจักรที่สำคัญๆ และอธิบายเป็นครั้งคราวเท่านั้น โดยไม่อธิบายอย่างเป็นระบบ

जबกระทั่งยุคทองของวิชาการ เราไม่พบว่าหัวข้อพระศาสนจักรศาสตร์นั้นถือเป็นวิชาหนึ่งต่างหาก เช่นเดียวกับบรรดานักเทวศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ในสมัยของท่าน นักบุญโทมัสกล่าวถึงพระศาสนจักรก็ต่อเมื่อท่านนำเสนองานไถ่กู้ของพระคริสต์และศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ในการอธิบายของท่านนั้นองค์ประกอบต่างๆ ทั้งด้านฝ่ายจิตและที่มองเห็นได้สมดุลกันอย่างสมบูรณ์ สังคมของผู้มีความเชื่อก็คือกายทิพย์ของพระคริสต์

เกิดความรู้สึกถึงความจำเป็นเร่งด่วนในด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่องไปขึ้นมาในศตวรรษที่ 14 ทุกครั้งที่เกิดมีแนวคิดหรือทิศทางใหม่ๆ อันจะทำให้ชีวิตของประชากรของพระเจ้าเกิดวิกฤตขึ้น ตอนแรกๆ เกิดขึ้นเมื่อใดก็ตามที่อำนาจฝ่ายโลกทั้งหลายพยายามครอบงำพระศาสนจักร เพื่อต่อต้านแนวคิดเหล่านั้น มีความเป็นเอกเทศ อำนาจของพระศาสนจักรจะได้รับการปกป้องโดยบรรดานักเทวศาสตร์ และนักกฎหมายของพระศาสนจักรผู้จะค้นหาจากแนวคิดดั้งเดิมโดยการศึกษาเกี่ยวกับศาสนจักรศาสตร์²⁹ มีงานค้นคว้าในแบบเดียวกันมากมายถูกเขียนขึ้นมาในช่วงความแตกแยกอันยิ่งใหญ่ของตะวันตก (1378-1417) โดยยืนยันว่าสังคายนานั้นเหนือกว่าพระสันตะปาปา บทความเกี่ยวกับสังคายนาระดับการสนับสนุนจากบรรดานักเทวศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ ซึ่งพากันเขียนบทความมากมายเพื่อสนับสนุนอำนาจสูงสุดและความไม่ผิดพลาดของพระสันตะปาปา³⁰

ในช่วงยุคกลางนั้น พระศาสนจักรยังคงมีสายสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบุคคลต่างๆ ทางตะวันตก ซึ่งเริ่มตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในชุมชนในวงกว้างออกไป ในแบบ *res publica christiana* (ชุมชนคริสตชนทั่วโลก) มีการยอมรับกันในด้านหน้าที่การงานของบรรดาเจ้าหน้าที่รัฐ แม้จะไม่มีกฎหมายที่ตายตัวก็ตาม แต่ความร่วมมือกันนั้นแน่นแฟ้นและถาวร เพราะมีรากฐานมาจากประเพณีและจิตตารมณ์ต่างๆ มีการเผชิญหน้ากันหลายครั้งระหว่างกลุ่มสงฆ์และอาณาจักร แต่ที่สุดแล้วความร่วมมือที่เคยมีกันมาทางประเพณี

²⁸ Y. Congar, *L'Eglise. De Saint-Augustin à l'époque moderne*, Paris, Cerf, 1970, pp. 232-241; E. Mersch *le Corps mystique du Christ, Etudes de théologie historique*, 2 Vol., ed., Paris, Desclée de Brouwer, 1951, vol. II, pp. 159-177

²⁹ Jacobus A Viterbo ในงานเขียนชื่อ *De Regimine Christiano* (1301-1302) อาจถือได้ว่าเป็นนักเขียนคนแรกที่นำเสนอในด้านการศึกษาเกี่ยวกับพระศาสนจักร แม้ว่าหัวข้อที่เขาเน้นจะเกี่ยวกับความเป็นเอกเทศและความสูงส่งของพระสันตะปาปาเหนือบรรดาผู้มีอำนาจสูงสุดฝ่ายโลก (อ้าง Congar, *L'Eglise...* หน้า 273-275)

³⁰ *The Summa de Ecclesia* (1453) ของ Joannes Torquemada นั้นเป็นงานเขียนที่สำคัญที่สุดในช่วงนี้ มีพื้นฐานอยู่บนประเพณีทางเทววิทยาและกฎหมายพระศาสนจักร ให้แนวสรุปที่จะมีอิทธิพลต่อวิชาพระศาสนจักรศาสตร์มาจนถึงสังคายนาเตรันต์ (Council of Trent)

การฟื้นฟูของฝ่ายโปรเตสตันทำลายระบบนี้ลงมากกว่าความแตกแยกในค.ศ. 1054 ระหว่างฝ่ายตะวันออกและตะวันตกเสียอีก โดยเกิดขึ้นในด้านที่ยุคเรเนซอง (Renaissance) ได้เตรียมไว้คือ nominalism (แนวคิดใหม่ๆ ที่ต่างไปจากที่เคยเข้าใจกันโดยทั่วไปในด้านความจริงและพระวาจาทรงชีวิต) และข้อวิจารณ์ด้านวิทยาศาสตร์ส่งผลต่อชีวิตด้านการเมืองและวัฒนธรรม ลัทธิชาตินิยมและการเมืองเข้าครอบงำศาสนา เกิดมีสงครามศาสนาที่เขย่าฐานอำนาจทางการเมืองอยู่เป็นเวลานาน³¹

สันติภาพที่ Augsburg (1555) รับรองหลักการของ *cuius regio eius religio* (ศาสนาของผู้ปกครองเป็นตัวกำหนดศาสนาของผู้คนในรัฐนั้น) และแคว้นต่างๆ ถูกกำหนดเขตแดนโดยการนับถือศาสนา สัญญา Westphalia (1648) ยืนยันต่อหลักการเดียวกันนี้อย่างเคร่งครัดยิ่งขึ้น กำหนดจารีตพิธีกรรมในแบบเดียวกัน และเมื่อบรรลุป่าหมายนี้ จึงเกิดความร่วมมือกันระหว่างศาสนจักรและรัฐ มีการให้อุญาตด้านอิสรภาพทางศาสนาจำนวนหนึ่งต่อผู้ที่นับถือต่างออกไปบางคน แต่พิธีการสาธารณะจะกำหนดให้เหมือนกันสำหรับศาสนาซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างเป็นทางการ ในประเทศฝรั่งเศสจากสัญญาเมืองนังต์ (Edict of Nantes 1598) พระเจ้าเฮนรี่ที่ 5 ทรงตั้งอาณาจักรซึ่งไม่เหมือนในประเทศใดในช่วงนั้น โดยยอมรับการอยู่ร่วมกันอย่างเป็นทางการระหว่างคาทอลิกและโปรเตสตัน แต่ต่อมาพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ได้ปฏิรูปและบังคับใช้ความเป็นเอกภาพทางศาสนาที่จอมปลอม สัญญาที่นังต์ (Edict of Nantes) ถูกยกเลิกไปใน ค.ศ. 1685 แต่ทว่าตั้งแต่ ค.ศ. 1660 มาแล้วที่เกิดมีความชัดเจนแล้วว่าไม่ยอมรับโปรเตสตัน

³¹ ตั้งแต่ค.ศ. 1520 มีเอกสาร ๒ ชิ้นของลูเธอร์เกี่ยวกับ *สันตะสำนักที่โรมและขุนนางคริสต์ของชาติเยอรมัน* อันเป็นจุดเปลี่ยนแปลงของศาสนจักรโปรเตสตันใหม่

การสร้างชาตินั้นมีเค้าโครงเกิดขึ้นแล้วในยุคกลาง แต่มาถึงช่วงนี้กลายเป็นปรากฏการณ์ปกติ นั่นคืออำนาจทางการเมืองเข้มแข็งขึ้น ผู้ปกครองปรารถนาอำนาจมากยิ่งขึ้นและห้อมล้อมตนเองด้วยบรรดานักกฎหมาย แน่แน่นอนว่ามีการเติบโตในด้านลัทธินิยมอำนาจเบ็ดเสร็จและการแยกกันระหว่างการเมืองและศีลธรรม รัฐมิใช่เพียงผู้ปกครองเท่านั้น แต่แสดงออกมากยิ่งขึ้นในการรวมตัวกันของสถาบันกลางๆ ต่างๆ โดยมีปฏิกริยาตอบโต้ต่อทุกสิ่งที่มาจำกัดอำนาจในทางกฎหมายของตน อย่างไรก็ตาม ในช่วงศตวรรษที่ 17 ยังไม่มีแนวคิดเกี่ยวกับรัฐฆราวาสดังที่เข้าใจกันอยู่ในปัจจุบันนี้ พระศาสนจักรยังคงรักษาสภาพสิทธิพิเศษของตนไว้ แต่ลัทธินิยมอำนาจเบ็ดเสร็จมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอันที่จะครอบงำและลดทอนอำนาจศาสนจักรลงให้อยู่ภายใต้ผลประโยชน์ของรัฐเอง³²

ในบรรดาประเทศโปรเตสแตนต์ พระศาสนจักรแห่งชาติเข้าแทนที่พระศาสนจักรสากลภายใต้ความคุ้มครองของกษัตริย์ ในบรรดาประเทศคาทอลิกอำนาจเบ็ดเสร็จของผู้ปกครองนั้นขึ้นชื้อชอบต่อแนวโน้มในการสร้างพระศาสนจักรแห่งชาติ เมื่อมีการวิพากษ์พระศาสนจักรก็มีใช้พระศาสนจักรในประเทศนั้นแต่หมายถึงพระศาสนจักรสากล พระศาสนจักร “ต่างชาติ” ของพระสันตะปาปา บรรดาผู้ปกครองต้องการเป็นอิสระและขยายอำนาจทางด้านกฎหมายของตนเข้าไปสู่ด้านชีวิตจิต เมื่อพระสันตะปาปาประสงค์จะปกป้องสิทธิพิเศษต่างๆ และเสรีภาพของพระองค์รวมทั้งความปลอดภัยของพระศาสนจักรแล้ว อุดมการณ์ตรงข้ามต่างๆ จะแสดงออกมาอย่างแจ่มกร้าว

ดังนั้น แนวคิดพื้นฐานในยุคใหม่คือความเป็นเอกเทศของรัฐ โดยได้รับการรับรองในลักษณะแบบเบ็ดเสร็จ อำนาจของกษัตริย์นั้นเข้มแข็งขึ้นและ “อำนาจของรัฐ” ขยายวงกว้างออกไป โดยมีแนวโน้มที่จะครอบงำในด้านการกำหนดแนวทางด้านศีลธรรมและประเพณีด้วย ผู้ปกครองกลายเป็น *lex animata* (ตัวกฎหมาย) และจะถือว่าโหดร้ายก็ต่อเมื่อใช้อำนาจสูงสุดเพื่อประโยชน์ของตนเองเพียงอย่างเดียว

³² อ้าง A. Tennesi, *Stato un'idea, una logica, Dal comune italiano all'assolutismo francese*, Bologna, Il Mulino, 1987; *Lo stato moderno*, edited by E. Rotelle and P.A. Schiera, 2 vol. Bologna, Il Mulino, 1971; P. Gaubert, *L'ancien regime*, 2 Vol. Milano, Jaca Book, 1974, vol II "I poteri", pp. 551-575; R. Mousnier, *Les institutions de la France sous la monarchie absolue (1598-1789)*, 2 vol. Paris, Presses Universitaires Francaises. 1974. Vol. 1, pp. 222-299; H.A. Lloyd, *La nascita della stato modern nella Francia del cinquecento*. Bologna, Il Mulino, 1986.

นี่คือบริบทของทฤษฎีนิยามประเทศฝรั่งเศส (Gallican) ที่ถือกำเนิดขึ้นมาในประเทศฝรั่งเศส ในค.ศ. 1594 งานเขียนของ Pierre Pithou ชื่อ *Libertes de l'Eglise gallicane* ได้รับการตีพิมพ์ออกมา สนับสนุนต่ออิสรภาพของกษัตริย์ในด้านกิจการฝ่ายโลก และกรอบที่ฝรั่งเศสกำหนดให้กับอำนาจต่างๆ ของสันตะปาปาในด้านสังคายนา ใน ค.ศ. 1611 Edmond Richer ได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ *De ecclesia et politica potesable* ออกมา โดยเขายืนยันว่าในพระศาสนจักรนั้น อำนาจสูงสุดมิได้อยู่กับพระสันตะปาปาแต่อยู่ที่ฐานันดรสังฆราชและสงฆ์ที่มาชุมนุมกันในการประชุมสังคายนา วิธีการต่างๆ ที่กำหนดไว้เพื่อดำเนินตามข้อตัดสินต่างๆ ของพระศาสนจักรนั้นเป็นของฆราวาสหัวหน้าแต่ละรัฐ ในจุดนี้เองที่เกิดมีหลักการ 2 ข้อ ของลัทธิชาตินิยมฝรั่งเศส (Gallicanism) ขึ้นมาคือ อำนาจของบรรดาพระสังฆราช และการปฏิเสธว่าพระศาสนจักรไม่มีอำนาจใดๆ เหนือสิ่งของนิจจิงฝ่ายโลก (temporal) ในค.ศ. 1639 Pierre and Jacques Dupuy ได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ *Des droits et liberties de l'Glise gallicane, avec les preuves* อันเป็นการรวบรวมข้อโต้แย้งทางประวัติศาสตร์และทางกฎหมายพระศาสนจักรที่สนับสนุนแนวคิดของ Pithou ในหนังสือชื่อ *De Concordia sacerdoti et imperii, seu de libertatibus Ecclesiae gallicanae* (1641) Pierre de Marca อธิบายถึงอิสรภาพของลัทธิชาตินิยมฝรั่งเศสว่าประกอบด้วยอะไรบ้าง และแสวงหาความเข้าใจร่วมกันระหว่างปารีสและโรม แต่หนังสือฉบับนี้ถูกเซ็นเซอร์ไปเป็นหนังสือห้ามอ่านของพระศาสนจักร (Index) นอกเหนือสิ่งอื่นใดนั้นยังคงจำเป็นว่ากฎหมายพระศาสนจักรจะต้องเป็นที่ยอมรับของสัตบุรุษเพื่อจะได้มีผลบังคับใช้ หลักการนี้ไม่เป็นที่ยอมรับ แต่ผลสืบเนื่องคือ บ่อยๆ แล้วนักเขียนฝ่ายชาตินิยมฝรั่งเศสกลับนำมาใช้เป็นประโยชน์ ในค.ศ. 1682 *ข้อประกาศเกี่ยวกับสงฆ์ที่นิยมชาติฝรั่งเศส (Declaratio cleri Gallicani)* ซึ่งประกาศว่า อำนาจสูงสุดของพระสันตะปาปาจะต้องใช้ในกรอบของข้อตัดสินของสังคายนาสากล (ระดับชาติ) และจะต้องเคารพต่อการนำมาใช้กับพระศาสนจักรฝรั่งเศส สิ่งนี้หมายถึงสังคายนาของสตันด์ (Council of Constance)

ในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 (+1715) นั้น กริฌอง เดอ มงฟอร์ตมิชีวิตร่วมสมัยอยู่ด้วย ลัทธิชาตินิยมฝรั่งเศสกำลังระบาดแพร่หลายแต่ก็ไม่ค่อยจริงจังนัก ในระดับพระศาสนจักรท้องถิ่นนั้น พระสังฆราชรู้สึกถูกบีบคั้นด้านอำนาจในสังฆมณฑลของตนด้วยเหตุผลหลายประการคือ ข้อยกเว้นที่พระสันตะปาปาให้กับ

อย่างไรก็ตาม ในด้านหนึ่งคือด้านพิธีกรรม ลัทธิชาตินิยมฝรั่งเศสร่วมกับลัทธินิยมเจนเซน (Jansenism) ในช่วงปีท้ายๆ ของศตวรรษที่ 17 ซึ่งชอบกับการปรึกษากันเกี่ยวกับการฟื้นฟูด้านพิธีกรรม เกิดมีบททำวัตร และบทมิสซา “ปฏิรูป” มากมายซึ่งในการปรับปรุงใหม่ๆ (ตำนานต่างๆ ของบรรดานักบุญถูกแทนที่โดยการเทศน์สอนที่แท้จริง) มีการตัดออก เลิกใช้ เปลี่ยนข้อความของประเพณีที่บริสุทธิ์โดยอำนาจของพระสังฆราชท้องถิ่นผู้เดียว พวกเขาแก้ไขบทภาวนาอย่างสง่าของพระศาสนจักร โดยบ่อยๆ แล้วกลับทำให้แย่ลงไปและปล่อยให้หลักการของโปรเตสแตนต์และเจนเซนเข้ามาทำให้หมองมัวไป³³

สังคายนาค็อนสตันท์ (1545-1563) หัวงประวัติศาสตร์ในช่วงการเดินทางหนึ่งพันปีของพระศาสนจักร สำหรับสิ่งที่แสดงออกมาในด้านข้อความเชื่อและงานที่กระทำในด้านอภิบาล กฎหมายพระศาสนจักร พิธีกรรม และด้านวินัย เมื่อถูกขู่ขู่โดยยุคเรเนซองที่นอกกรีต พระศาสนจักรสามารถกลับมาเป็นตัวของตัวเองได้อย่างเข้มแข็ง เมื่อถูกข่มขู่โดยลัทธินิยมโปรเตสแตนต์ ก็สามารถหาพลังมาเปลี่ยนสิ่งที่ดูเหมือนหมด

³³ อ้าง G. Leclerc, Zeger-Bernard van Espen (1646-1728) *et l'autorite ecclesiastique. Contribution a l'histoire des theories gallicanes et du jansenisme*, Zurich, PAS Verlag, 1964, pp. 11-16; R. Mandrou, *Luigi XIV e il suo tempo*, Torino, SEI, 1976, pp. 199-206, 216-226, 354-362, 372-380. ในการยุ่งเกี่ยวกับพิธีกรรม อ้าง C. Dillen Schneider, *La mariologie de S. Alphonse de Liguori. Son influence sur le renouveau des doctrines mariales et de la piete catholique apres la tourmente du protestantisme et du jansenisme*, 2 vol. Fribourg – PADERBON – Paris, 1931, vol. I, pp. 54-60; P. Gueranger, *Institutions liturgiques*, 4 vol., Paris-Bruxelles, Palme, 1878-1885, vol II, pp. 1-58 นอกจากนี้แล้ว สำหรับรูปแบบของบทภาวนาใน “Ancienne Regime” is dedicated the whole of vol. X of H. Bremond, *Histoire litteraire du sentiment religieux en France depuis la fin des guerres de religion jusqu'a nos jours*, 10 vol., Paris, Bloud et Gay. 1915-1932.

ข้อคำสอนในด้านการทำให้รอดด้วยความเชื่อ (Justification by faith) โดยลูเธอร์ก่อให้เกิดแนวคิดต่อพระศาสนจักรที่มองไม่เห็นเท่านั้น พระศาสนจักรกลายเป็นสังคมฝ่ายจิตของผู้ที่เชื่ออย่างแท้จริง ของผู้ที่รอดเพราะความเชื่อ สิ่งที่ยึดเหนี่ยวพวกเขาคือการยึดติดกับพระคริสต์ มิใช่การมีส่วนร่วมในสถาบันที่มองเห็นได้ ถ้าพูดถึงพระศาสนจักรในฐานะเป็นกายทิพย์แล้วก็มีใช้ในความหมายของการเป็นอยู่ (ontological) และศีลศักดิ์สิทธิ์ (Sacramental) แต่ในแบบของการเป็นหนึ่งเดียวกันของบรรดาผู้ที่รอดกับพระคริสต์ผู้ทรงเป็นศิระในทางจิตใจ ศีลธรรมและเรียบง่าย ไม่มีฐานันดรสงฆ์ แต่ทุกคนเป็นสงฆ์ร่วมกับพระคริสต์ ในแบบความเป็นสงฆ์สากลที่ทุกคนมีส่วนร่วม เนื่องจากมีลำดับชั้นอยู่บ้างในด้านการให้บริการด้านพระวาจาและศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ ซึ่งจะเป็นหน้าที่หลักของคริสตชนที่เป็นสมาชิกหลักของชุมชนพระวรสาร สิ่งนี้นำเราสู่พระศาสนจักรของรัฐ การปฏิรูปมิใช่เพียงทำลายเอกภาพของพระศาสนจักรตะวันตกเท่านั้น แต่ได้เปลี่ยนแนวคิดของพระศาสนจักรไปด้วย แนวคิดต่างๆ ที่คล้ายคลึงกับของลูเธอร์นั้นมีการแสดงออกมาก่อนเขาแล้ว โดย Occam, Wycliff และ Hus³⁵

บทความเกี่ยวกับพระศาสนจักรจึงเกิดขึ้นมาในบรรยากาศของข้อที่ต่างกัน ที่สำคัญทำให้เกิดการศึกษาในด้านที่มองเห็นได้จนเกิดอันตรายต่อด้านฝ่ายจิต ซึ่งพระศาสนจักรศาสตร์ที่มีขีดจำกัด ดำเนินต่อไปจนถึงสังคายนาวาติกันที่สอง งานเขียนชื่อ *Controversiae* (1576-1589) ของ Robert Bellarmine กล่าวถึงหัวข้อต่างๆ ของพระศาสนจักรและจะส่งอิทธิพลต่อสังคายนาวาติกันที่หนึ่ง Bellarmine ให้อำนาจจำกัดความต่อพระศาสนจักรว่า "เป็นสังคมที่ประกอบด้วยผู้คนที่มิเอกภาพในหมู่พวกเขาเอง จากการประกาศความเชื่อแนวคริสต์ที่เหมือนกันและไม่เหมือนใครและเป็นหนึ่งเดียวกัน ในศีลศักดิ์สิทธิ์เดียวกัน

³⁴ ในด้านการนำการปฏิรูปจากสังคายนาเตรันท์มาปฏิบัติโดยเฉพาะในฝรั่งเศสนั้น อ้าง A. Michel [*Concile de Trent*, DTC, XV, col. 1485-1505.

³⁵ อ้าง Congar, *L'Eglise...*, pp. 290-305; 352-360.

วิชาเกี่ยวกับพระศาสนจักรหลังสังคายนาเตรันท์ที่พัฒนาในหัวเรื่องต่างๆ ที่พบได้เสมอในบรรดานักเขียนแห่งยุคคือ พระศาสนจักรคือสังคมที่ครบครัน พระศาสนจักรที่มองเห็นได้และไม่ผิดพลาด พระศาสนจักรคือกายทิพย์ของพระคริสต์ ความจำเป็นในการเป็นสมาชิกของพระศาสนจักรเพื่อจะได้รอด ความรอดของบรรดาผู้ไม่อยู่ในกลุ่มความเชื่อ ข้อคำสอนอันไม่ผิดพลาดของพระศาสนจักร ตั้งแต่ Pighi, Stapleton, Suarez, Bellarmine จนถึงนักเขียนในฝรั่งเศสเช่น Francis de Sales, Bossuet, Thomassin, Tournely... พวกเขาต่างก็เขียน สอน ศึกษาและทำเอกสารด้วยตัวพวกเขาเอง³⁸

แต่การโต้แย้งจะต่างออกไป เมื่อเราพิจารณาถึงบรรดานักเขียนฝ่ายจิตและด้านการเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า บ่อยๆ นั้นข้อคิดของพวกเขาขาดการจัดการและการจัดเก็บเอกสารในแบบที่เราอยากให้เป็นในปัจจุบันนี้ แต่อย่างไรก็ตามเราก็ได้พบแรงบันดาลใจสำคัญๆ ตัวอย่างเช่น Louis de Thomassin (+1695) ผู้ได้รับอิทธิพลจากแรงบันดาลใจด้านคริสตวิทยาในแนวของเบรูล พร้อมๆ กับความมุ่งมั่นและความซื่อสัตย์ในการค้นคว้าจากบรรดาบิดาจารย์ ทำให้สามารถสร้างวิสัยทัศน์ขององค์พระคริสต์และพระศาสน

³⁶ “Nosra autem sentential est, Ecclesiam... esse coetum hominum eiusdem christianae fidei professione et eorumdem sacramentorum communion colligatum, sub regimine legitimorum pastorum, ac praecipue unius Christi in Terris Vicarii Pontificius”, Cf. R. Bellarminus, *De Controversiis christianae fidei, adversus huius temporis haereticos*, 3 vol., Lyon, Pillehotte, 1596-1601, vol. I, p. 917

³⁷ อ้าง B. Mondin, *Le nuove ecclesiologie. Un'immagine attuale della chiesa*, (Roma), Ed. Paoline (1980), p. 20; B. Forte, *La Chiesa icona della Trinita. Breve ecclesiologia*, 3 ed (Brescia) Queriniana (1985), p. 11

³⁸ อ้าง E. Dublanchy, *Eglise*, DTC, IV, col. 2142-2155

อย่างไรก็ตาม ตลอดศตวรรษที่ 16 และ 17 นั้นเราเห็นได้ถึงวิวัฒนาการที่อาจเรียกว่า “สำนึกต่อพระศาสนจักร” นั่นคือการตระหนักถึงการเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนผู้มีความเชื่อ ในขั้นตอนแรกนั้นประชากรของพระเจ้าพบว่าตนยังอยู่ระหว่างอันตรายสุดโต่งสองขั้ว ขั้วหนึ่งนั้นคือมรดกจากยุคกลาง ที่มีกิจศรัทธาต่างๆ การกราบไหว้พระธาตุและรูปภาพ การแสวงบุญต่างๆ แสวงหาพระคุณการุณย์ และในอีกขั้วหนึ่งนั้นคือปฏิกริยาของนักมานุษยวิทยาคาทอลิก ตั้งแต่สมัยก่อนลูเธอร์แล้ว สำหรับขั้วแรกนั้นการปฏิบัติศาสนาด้านชีวิตภายในจะถูกบังคับโดยรูปแบบปฏิบัติภายนอกและพิธีกรรมต่างๆ นานา อีกขั้วหนึ่งนั้นไม่ประณามการนมัสการภายนอก แต่ลดความสำคัญลงและเน้นด้านชีวิตภายใน พวกเขาห่อหุ้มตนเองอยู่ในความศรัทธาส่วนตัว การนมัสการร่วมกัน เริ่มปล่อยให้สำนึกต่อพระศาสนจักรและชุมชนเบาบางลงไปบ้าง

40

³⁹ อ้าง A. Molien, Thomassin, DTC, XV, col 787-823. ที่สำคัญคือหนังสือ ๓ เล่มชุดที่ Thomassin ตีพิมพ์ในค.ศ. 1678-1679 โดยมีหัวเรื่องว่า *Ancienne et nouvelle discipline de l'Eglise, touchant les benefices et les beneficiers* ในบทนำ Thomassin ชี้ให้เห็นถึงข้อผิดพลาด ๒ ข้อซึ่งท่านต่อต้าน คือให้ผู้สรรเสริญเพียงพระศาสนจักรช่วงแรกและยกย่องว่าเป็นอุดมการณ์ (พวกนิยมเจนเซน) และบรรดาผู้ที่ไม่อยากจะยอมรับว่าพระศาสนจักรในสมัยปัจจุบันยังมีข้อจำกัดหลายข้อ Thomassin เรียกร้องให้มีความสมดุลว่า “ความเชื่อนั้นเหมือนกัน แต่ข้อคำสอนของพระศาสนจักรนั้นผันแปรไปตามกาล ในแต่ละยุคสมัยก็มีทั้งโอกาสและข้อจำกัด ที่ไร้ประโยชน์คือการมองในแง่ร้ายจนเกินไปหรือค้ำในแง่ดี เราต้องดำเนินชีวิตอยู่ในช่วงเวลาพระเจ้าทรงกำหนดให้เรา โดยยอมรับข้อคำสอนของพระศาสนจักรในช่วงที่เราดำเนินชีวิตอยู่

⁴⁰ ทศนคติเช่นนี้เป็นของ Erasmus of Rotterdam ในหนังสือของท่านชื่อ *Enchiridion Militis christiani* (1503) เกี่ยวกับการแสดงออกภายนอกของความศรัทธาในแนวคริสต์ เช่นเดียวกับแนวคิดของ Lefevre d'Etaples, Briconnet, กลุ่มของ Meaux (มีแนวโน้มด้านสนิทกับพระมากขึ้น) อ้าง G. Dubt –R. Mandrou, Storia della civiltà francese, Milano, Mondadori, 1974, pp. 338-344; บรรดานักบุญในยุคคาทอลิกเรเนซองส์ (1590-1640); R. Mandrou, *Introduction a la France modern (1500-1640) . Essai de psychologie historique*, Paris, Michel, 1961, pp. 269-297; R. Taveneaux, *Le catholicisme post-tridentin*, in “Histoire des Religions” edited by H. Ch. Puech, Paris, Gallimard, 1972, vol. II, pp. 1049-1146; A. Dupront, *Vie et creation religieuses dans la France moderne (XIV-XVIII siècle)* in “La France et les Français” edited M. Francois, Paris, Gallimard, 1972, pp. 491-577; R. Mandrou, *Dogli umanisti agli scienziati, Secoli XVI e XVII*, Bari, Laterza, 1975, pp. 151-205; G. Huppert, *Il Borghese-gentiluomo, Saggio sulla definizione di elite nella Francia del Rinascimento*, Bologna, Il Mulino, 1978; R. Mousnier, *Les XVI et XVII siecles, La grande mutation intellectuelle de l'humanite. L'avenement de la science moderne et l'expression de l'Europe*, in “Histoire generale des civilizations” , edited by M. Crouzet, vol. IV, Paris, Presses Universitaires Francaises, 1967, pp. 201-208.

ที่มีความหมายและสำคัญคือจุดยืนของนักบุญอิกเนเชียส โลโยลา การกลับใจของท่านเกิดในบรรยากาศที่ครอบงำด้วยความเป็นห่วงเป็นใยในความรอดของตนเอง อย่างไรก็ตาม ท่านเขียนเกี่ยวกับ *Exercises* ตั้งแต่ค.ศ. 1522-23 แล้ว ซึ่งท่านมองว่าเป็นเครื่องมือเพื่อรับใช้พระเจ้าและบรรดาวิญญูณ ใน ค.ศ. 1526 ท่านอ่านหนังสือชื่อ *Enchiridion* ของ Erasmus แต่หยุดอ่านหนังสือเล่มนี้เพราะทำให้ความรื่นรมย์ของท่านลดถอยลงเมื่อเผชิญเข้ากับวิถีชีวิตจิตแบบไม่รับเอากาย (dis-incarnated spirituality) ของ Erasmus อิกเนเชียสทราบถึงคุณค่าของทัศนคติต่อร่างกาย การแสดงออกและข้อปฏิบัติทั้งหลาย ในค.ศ. 1534 อิกเนเชียสเขียน *Exercises* จบลงด้วยกฎที่ว่า *ad sentiendum cum Ecclesia militante* ที่มากกว่าต่อต้านโปรเตสแตนต์นั้นเป็นปฏิกริยาต่อ Erasmus และผู้ติดตามเขา ซึ่งอิกเนเชียสมองว่าเป็นปัจเจกเกินไปและไม่คำนึงถึงด้านพระศาสนจักร อิกเนเชียสเห็นคุณค่าของบทเพลงและท่าทาง ท่านเทศน์สอนให้ชนบอบต่อพระศาสนจักรเนื่องจากพระจิตทรงปกครองพระศาสนจักร เป็นพระจิตองค์เดียวกันที่ทรงมอบพระบัญญัติต่อเรา ผู้ใดก็ตามที่เชื่อว่าตนนั้นถูกนำโดยพระจิตเป็นส่วนตัวต้องสำนึกไว้ว่า เป็นพระจิตองค์นี้เองที่แรกเริ่มนั้นถูกมอบให้กับพระศาสนจักร ดังนั้นสำนึกต่อพระศาสนจักรจึงเผยแพร่ไปเพราะการเผยแพร่ไปของ Ignatian Exercises (วิถีชีวิตจิตแบบอิกเนเชียส)⁴¹

ตั้งแต่การสิ้นสุดลงของสังคายนาเตรันท์เมื่อประมาณค.ศ. 1650 เป็นศตวรรษที่เรียกว่าเป็นช่วงการปฏิรูปของคาทอลิก ในช่วงนี้เป็นปฏิกริยาโต้ฝ่ายโปรเตสแตนต์ มีการเชิดชูความมีชีวิตชีวาของพระศาสนจักรที่ฟื้นฟูโดยสังคายนาต่อเอกภาพและการยึดมั่นในองค์พระสันตะปาปา เห็นได้ถึงความยิ่งใหญ่ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ของพระศาสนจักรทั้งในด้านที่มองเห็นได้และด้านสถาบัน ตรงข้ามกับการแสดงออกในแบบว่าง

⁴¹ ในคณะเยซุอิตรวมทั้งผู้ก่อตั้ง ยอมรับกันว่าไม่มีการภาวนาแบบกลุ่มนักขับ (choir) แต่ก็ถือตามพิธีกรรม ทำตามปีพิธีกรรม ใช้บททำวัตร สำนึกต่อพระศาสนจักรนั้นเห็นได้ชัดเจนในตัวนักบุญฟรังซิส เซเวียร์และปีเตอร์ คานิสซิอุส ผู้มีชีวิตร่วมสมัยคือ Lansperge (+1539) แห่งคณะคาทอลิกเขียนแห่งโคโลญญ์ ผู้เขียนบทเทศน์และบทภาวนาของพระศาสนจักร B. John of Avila (+1569) ผู้ช่วยนักบวชคณะเยซุอิตในสเปนและเตือนถึงบรรดาผู้ที่อ้างว่าพระจิตทรงนำอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงพระศาสนจักร; Louis de Blois (+1566) ผู้แต่งผลงานฝ่ายจิตและงานเขียนสั้นเพื่อปกป้อง และเชิญชวนให้รักพระศาสนจักร แม้ว่าสงฆ์จะทำบาปและเป็นที่สะดุดก็ตาม ศรัทธาต่อพระสันตะปาปาถือว่าเป็นหน้าที่ สิ่งนี้มิได้ป้องกันอิกเนเชียสจากการที่ท่านขอรับรองผู้ติดตามท่านให้ทำศิลบนความบอบเป็นพิเศษต่อองค์พระสันตะปาปา

ในด้านพระกายทิพย์ของพระคริสตนั้น การปฏิรูปคาทอลิกยกย่องหน้าที่ด้านอภิบาล ชีวิตอาราม และนักบวช กระแสเรียกของคริสตังค์ในโลก ในด้านสันตะสำนักนั้นจิตตารมณ์ฝ่ายโลกยุคเรเนซองส์ลดน้อยลงไป และมีความตั้งใจยิ่งขึ้นเพื่อปฏิรูปทั้งในระดับผู้นำและสมาชิก (*in capite et in membris*) รวมไปถึงการรื้อฟื้นสำนึกของความสนใจต่างๆ ไปต่อพระศาสนจักร บรรดาพระสังฆราชเช่น Charles Borromeo (+ 1584) ทุ่มเทอยู่กับงานปฏิรูปทุกรูปแบบ ทั้งชีวิตนักบวช กฎหมายพระศาสนจักร กลุ่มสงฆ์ พวกท่านจะออก

---

⁴² อ้าง S. De Fiores, *Il culto mariano nel contesto culturale dell'Europa nei secoli XVII-XVIII*, in "De cultu mariano secularis XVII-XVIII. Acta congressus mariologici-mariani internationalis in Reipublica Melitensi anno 1983 celebrati", vol. II, "De cultu mariano saeculis XVI et XVIII studia indolis generalioris", Rome, Pontificia Academia Mariana Internationalis, 1987, pp. 2-11. ยุคบาโรคเติบโตมาจากการล่มสลายของวัฒนธรรมเรเนซองส์คลาสสิก (classical Renaissance culture) โดยมีมุมมองกว้างขวางกว่าที่เปิดกว้างเพราะการค้นพบด้านวิทยาศาสตร์ต่างๆ อันเป็นปฏิริยาตอบโต้ต่อชีวิตอันเคร่งครัดและเข้มงวดซึ่งกลุ่มปฏิรูปโปรเตสแตนต์เทศน์สอน มีจินตนาการอิสระและสร้างสรรค์ อาจกล่าวว่าเป็น "รัฐเกิดใหม่" กลุ่มที่หิวหิวฟ้า ต่อต้านความมั่นคงจากการวางแผน เป็นความกระตือรือร้นแบบ "การเลี้ยงฉลอง (dionisiac) หลังจากความสมดุลของยุคเรเนซองส์แบบ "มีระเบียบระบบเรียบร้อย (apollonian)

⁴³ ผลงานมหัศจรรย์ของ Bremond ชื่อ *Histoire* ซึ่งเป็นในเชิงความศรัทธา งานเขียนต่างๆ ของผู้เขียนด้านวิถีชีวิตจิตและบรรดาฤษี (mystics)

⁴⁴ อ้าง J. Lebrun, *Quietisme*, DD, XII, col. 2805-2842.

เหตุการณ์สำคัญของการปฏิรูปคาทอลิกในฝรั่งเศสก็คือการแนะนำคณะคามเมล (Carmel) เราเห็นได้ถึงการการยึดมั่นอยู่กับพระศาสนจักรของคณะคามเมลไลท์ในประเทศสเปน ยอห์นแห่งไม้กางเขน (+1591) ในหนังสือชื่อ *the Rise to Carmel* (1583) ได้เตือนถึงรูปแบบของปัจเจกนิยมนักบวช ท่านบอกว่าพระคริสต์ทรงเผยแสดงทุกสิ่งผ่านทางพระศาสนจักรและผู้เป็นตัวแทนทั้งหลาย และทุกสิ่งนอกหนทางนี้นั้นมิใช่เป็นเพียงการอยากรู้อยากเห็นเท่านั้นแต่คือความหยิ่งผยอง⁴⁶ เทรเซาแห่งอาวิลาลิเห็นการคั่นร่นและการถูกทดลองต่างๆ นานาของพระศาสนจักรเสมือนเรือท่ามกลางพายุและความยากลำบาก ได้ภาวนาและขอให้ผู้อื่นภาวนาเพื่อบรรดาผู้ปกป้องพระศาสนจักรและการกลับใจของเหล่าผู้ถืออกริต (heretics)⁴⁷ แต่ในชีวิตฤษีของเธอนั้น เธอรักการนมัสการภายนอก พิธีกรรมต่างๆ ศรัทธาทั้งหลายของพระศาสนจักร

⁴⁵ ท่านนักบุญ Charles Borromeo มีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงในประเทศฝรั่งเศส บรรดาผู้นำชีวิตและเจ้าอาวาสต่างอ้างอิงท่าน (Saint-Cyran, Godeau, Arnold, d'Arenthon, Abelly, Tronson, Bossuet). แบบอย่างของนักบุญชาร์ลส์นั้นผ่านมาทางหนังสือชื่อ *Acta Ecclesiae Mediolanensis, the istruzioni ai confessori*, ซึ่งได้รับการแปลและตีพิมพ์ซ้ำหลายหน ยังมีชีวิตประวัติของท่านมากมาย และภาพวาดเกี่ยวกับตัวท่านนั้นแพร่หลายมาก อ้าง F. Vernet, (*Saint*) *Charles Morrome*, DTC, II, col. 2271-2272.

⁴⁶ “ในทุกสิ่งเราต้องเชื่อมโยงกับคำสั่งสอนของพระคริสต์ พระศาสนจักรและบรรดาผู้แทนของพระองค์... ผู้ใดที่เห็นห่างจากหนทางนี้และแยกตนไปจากองค์อาจารย์ฝ่ายสวรรค์แล้ว ผู้นั้นก็มีความผิดในเรื่องการอยากรู้อยากเห็นและการหยิ่งผยอง” อ้าง Jean de la Croix, *Les Oeuvres Spirituelles*, trad. De J. Maillard, Paris, Couterot, 1694, p. 115.

⁴⁷ “โอ้ พระองค์ โปรดทรงอย่ารีรอต่อไปอีกเลย ที่สุดโปรดนำความสงบมาสู่ทะเลครั้งนี้ด้วยเทอญ เพื่อที่ว่าเรือพระศาสนจักรจะไปไม่โคลงเคลงอีกต่อไป” *Cammino di perfezione*, cap. 35). อ้าง S. Teresa di Gesu, *Opere*, trad. By E. Cereda – F. Arcaute, 2 ed., Roma, General Postulation of the Discalced Carmelites, (1950, p. 673. เกี่ยวกับอิทธิพลของคณะคามเมลในฝรั่งเศส อ้าง M. Houssaye, *M. de Berulle et les Carmelites de France (1575 – 1611)*, Paris, Plon, 1872; A. Bord, *Seraphin de Sainte Therese (Blaise Chardon)*, DS, XIV, col. 630 – 631.

Pierre de Berulle (+ 1629) ผู้สืบทอดให้นำคณะคาแมลเข้ามาในประเทศไทยฝรั่งเศสนั้น เป็นนักเขียนที่สร้างศรัทธาต่อองค์พระวอนาต์ทรงรับเอากาย เป็นหนึ่งเดียวกับศรัทธาของพระศาสนจักรมากที่สุด⁴⁸ เทววิทยาด้านพระศาสนจักรของท่านนั้นลึกซึ้งและน่าชื่นชม มีบ่อเกิดมาจากพระตรีเอกภาพ พระวอนาต์ทรงเป็น “ผล” แรก เป็นแบบอย่างของสิ่งอื่นๆ ทั้งหมด การถือกำเนิดทางชีวิตจิตของเราในศีลล้างบาปนั้น เป็นรูปแบบของการกำเนิดนิรันดร์ของพระวอนาต์ของพระเจ้า เราถือกำเนิดและดำรงอยู่ในครรภ์ของพระศาสนจักร การสืบทอดจากอัครสาวกนั้นถือกำเนิดภายใต้พันธกิจที่ไม่เหมือนใคร จากพระบิดาสู่พระวอนาต์ ผู้บรรดาอัครสาวก ผู้บรรดาผู้แทนของพวกเขา ปราศจากซึ่ง “พันธกิจ” และ “การสืบทอด” เสียแล้ว เราก็ไม่สามารถกล่าวอะไรในนามของพระเจ้าได้⁴⁹ เบรูเล่ให้คุณค่าต่อสถานภาพสงฆ์ ได้ตั้งคณะโอราตอรี (Oratory) ซึ่งจะเป็นจุดเริ่มต้นของขบวนการอันยิ่งใหญ่สู่ความครบครันของสงฆ์ อันเป็นลักษณะข้อหนึ่งของการปฏิรูปคาทอลิก ในแนวทางนี้เองที่ ฌอง แจ็ค โอลิเออร์ (Jean-Jacques Olier) ผู้ก่อตั้งบ้านเณรใหญ่ที่กรุงปารีส ฝึกอบรมสงฆ์ของท่านเหมือนบรรดาอัครสาวกในห้องชั้นบน (Cenacle) เพื่อว่าพวกเขาจะได้รับพระจิตและส่งออกไปในพระศาสนจักร ตามแต่ความจำเป็น⁵⁰

ในศตวรรษที่ 17 มีคณะนักบวชต่างๆ ถูกตั้งขึ้นมา (Oratorians, Lazzarists, Sulpicians, Eudists) หล่อเลี้ยงด้วยอุดมการณ์ใหม่ในการเป็นสงฆ์ ยกย่องอำนาจของผู้รับศีลบรรพชา ศักดิ์ศรีของสงฆ์ ความ

⁴⁸ อ้าง P. Berulle, *Oeuvres completes*. Reproduction de l'édition princeps (1644), 2 voll., Montsoul, L'Oratoire, 1960; A. Molien, *Berulle*, DS, I, Col. 1539 – 1581; G. Rotureau, *Oratoire berullien*, DS, XI, col. 847-853; M. Houssaye, *Le Pere de Berulle et l'Oratoire de Jesus* (1611-1625), Paris, Plon, 1874; J. Dagens, *Berulle et les origines de in restauration catholique* (1575-1611), (Bruges), Desclée de Brouwer, (1952).

⁴⁹ อ้าง Dagens, *Berulle*, pp. 322-334; 373-376.

⁵⁰ จากโอลิเออร์ เราได้พบบทภาวนาบทนี้ “O Cristo, dilate cio che hai racchiuso in te solo... que la Chiesa exprima fuori di se quella religion divina che tu hai verso il Padre tuo nel segreto del tuo cuore, nel cielo e sui nostril altari” (Journee chretienne, Acte pour le saint office). ท่านนักบุญ ยอห์น ยูคส์ ในหนังสือ *Catechisme de la mission* เน้นถึงมิติของชีวิตจิต และมีใช้ด้านกฎหมายของพระศาสนจักร “ D.: Qu'est, ce que l'Eglise? – R.: C'est le corps mystique de Jesus-Christ don't il est le chef(la tete). (...) D.: Quell'est l'ame ou l'esprit qui anime et regit ce corps et ses members? R.:C'est le Saint-Espirit”. (P. Milcent, *Un artisan du renouveau chretien au XVII siècle, Saint Jean Eudes*, Paris, Cerf, 1985, p. 113).

ท่ามกลางพลังต่างๆ ในการปฏิรูปคาทอลิกในประเทศฝรั่งเศสนั้น เราอาจสังเกตได้ถึงคณะออราโตรี คณะเยซุอิต รวมไปถึง คณะต่างๆ ในครอบครัวคณะฟรังซิสกัน คณะศีลมหาสนิทและชมรมพระนางมารีย์ต่างๆ นักบุญวินเซนต์ เดอ ปอลนั้นเป็นชีวิตและสัญลักษณ์ของการรับเอาค่านิยมต่างๆ ที่พระศาสนจักรหลังสังคายนาเตรินท์เสนอแนะให้⁵¹

2.2 พระศาสนจักรท้องถิ่น

ช่วงไม่กี่ปีมานี้เราได้เห็นพัฒนาการด้านการศึกษาอันกว้างขวางๆ ต่อประวัติศาสตร์ด้านศาสนา ด้วยมุมมองใหม่ๆ เนื่องจากความเชื่อและการถือปฏิบัติด้านศาสนานั้นสัมผัสกับชีวิตทั้งหมดอย่างใกล้ชิด การศึกษาค้นคว้าเหล่านี้ได้วิเคราะห์กลุ่มประชากรเชิงประวัติศาสตร์ และพฤติกรรมของชนชั้นต่างๆ ในสังคม ในด้านของความรัก ครอบครัว ความทุกข์โศก ความตาย ด้วยเหตุผลเดียวกันมีการค้นคว้าทางด้านสังคม-วัฒนธรรมคือ ด้านแนวคิดหลักๆ ของแต่ละยุค ความสำเร็จต่างๆ ในด้านการศึกษา บรรดาหนังสือที่

⁵¹ อ้าง H. Methivier, *L'Ancien Regime en France. XVI-XVII-XVIII siècles*, Paris, Presses Universitaires Française, 1981, pp. 193-202.

ความพยายามทั้งหลายของการปฏิรูปของสังคายนาเตรินท์ (Tridentine reforms) นั้นพุ่งไปโดยเฉพาะที่การฟื้นฟูชีวิตอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในพระศาสนจักรท้องถิ่น โดยใช้ความคิดริเริ่มต่างๆ ที่สามารถเข้าถึงผู้นำชีวิตพระศาสนจักรคือ บรรดาพระสังฆราช พระสงฆ์ และผู้คน

ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งประมาณว่ามีประชากรราว 20 ล้านคนในสมัยพระเจ้าหลุยส์ที่ 14 นั้น ตัวแทนต่างๆ ด้านงานอภิบาลมีจำนวนค่อนข้างมาก ในค.ศ. 1702 มีตัวเลขดังนี้ พระอัครสังฆราช 18 องค์ พระสังฆราช 100 องค์ เจ้าอาวาส(Cure) 140,000 องค์ พระสงฆ์ (prieur) 12,400 องค์ พระสงฆ์ประจำวัดน้อย (Chaplain) 15,200 องค์ บรรดานักบวชมีฤๅษี (monk) 36,500 องค์ นักบวช 35,000 องค์ ในคณะหลักๆ นักบวชหญิง 82,000 องค์⁵³

ตามมุมมองของสังคายนาเตรินท์นั้น การสร้างพระศาสนจักรท้องถิ่นขึ้นมาใหม่เริ่มจากบนสุด ชั้นแรกจำเป็นต้องมีพระสังฆราชที่ตระหนักดีถึงหน้าที่ต่างๆ ของตนและสามารถถ่ายทอดการปฏิรูปพระสงฆ์ ซึ่งเป็นผู้เดียวที่จะรับประกันได้ถึงการดูแลสัตบุรุษให้ดีขึ้น มีการกล่าวและรับรองอย่างชัดเจนว่า พระสังฆราชคือผู้ที่รับผิดชอบต่อสังฆมณฑลที่ตนได้รับมอบหมายให้ดูแล ทีละเล็กทีละน้อยผู้ที่ได้รับเลือกผู้ดีกว่า

⁵² สำหรับบทนำต่อการศึกษาเชิงวิชาการของบรรดาหนังสือ (bibliography) นั้น อ้าง C. Russo, *La Storiografia socio-religiosa e i suoi problemi*, in the vol. "Societa e vita religiosa nell'Ancine Regime", Napoli, Guida, 1976, pp. XIII-CCXLIV; M. Rosa, *Vita religiosa e Chiesa della Controriforma in Italia*, จากหนังสือเล่มเดียวกันหน้า 501-551. ตัวอย่างเช่น J. Delumeau, *Rassurer et proteger. Le sentiment de securite dans l'Occident d'autrefois*, Paris, Fayard, 1989; Idem. *Le peche et la peur. La culpabilisation en Occident (XIII-XVIII siecles)*. Paris, Fayard, 1983; J.P. Guittou, *La societa e i poveri*, Milano, Mondadori, 1977; PH. Arias; *L'uomo e la morte e l'Occidente*, Bari, Laterza, 1980; M. Vovelle, *La morte e l'Occidente, dal 1300 ai n ostri giorni*, Bari, Laterza, 1986; Idem, *Piete baroque et dechristianisation en Provence au XVIII siecle*, Paris, Seuil, 1978; L. Perouas, *Le diocese de la Rochelle de 1648 a 1724. Sociologie et pastoral*, Paris, Seppen, 1964; A. Croix, *La Bretagne aux 16 et 17 siecle. La vie. La mort. La foi. 2 voll.*, Paris, Maloine, 1981.

⁵³ อ้าง J. Saint-Germain, *La vie quotidienne en France a la fin du grand siecle*, Paris, Hachette, 1965, p. 241; J. Queniart, *Les hommes, l'Eglise et Dieu dans la France du XVIII siecle*, Paris, Hachette, 1978, pp. 15-17

ในประเทศฝรั่งเศสนั้น ไม่ขาดแคลนพระสังฆราชที่รอบรู้และมีความสามารถ แม้ในบางครั้งจะยังติดอยู่กับวัฒนธรรมเก่าๆ ก็ตาม เช่น มีสองหน้าที่หรือยังคงมีความสัมพันธ์ทางสังคมแบบชาวโลกอยู่ อาณาเขตทางศาสนานั้นยังไม่แน่นอน เช่น เคียงข้างกับบรรดาสังฆมณฑลที่มีเขตวัดมากกว่าหนึ่งพันนั้น ก็มีสังฆมณฑลที่มีเขตวัดเพียงหยิบมือเดียวซึ่งเป็นข้อกำหนดที่ตั้งขึ้นมาเมื่อ 10 ศตวรรษก่อน โดยในตอนนี้สภาพการณ์เปลี่ยนแปลงไปแล้ว บ่อยๆ ที่แผนกต่างๆ ซึ่งบริหารจัดการชีวิตด้านศาสนา ด้านราชการ การเงินและการศาลไม่ประสานงานกัน สงครามต่างๆ ภัยพิบัติ โรคระบาด บ่อยๆ แล้วเปลี่ยนสภาพของทั้งเขตไปเลย เราต้องระลึกว่าทั้งพระเจ้าเฮนรีที่ 4 (+1610) และหลุยส์ที่ 13 (+1643) ไม่สามารถขอการรับรองอย่างเป็นทางการจากสภาต่อคำสั่งจากสังคายนาเตรินท์ เนื่องจาก “สภาเป็นพวกชาตินิยมฝรั่งเศส (Gallicanism)”

สภาพการณ์ต่างๆ ของสงฆ์เปลี่ยนแปลงไป ตรงข้ามกับศตวรรษก่อนๆ ในตอนนี้มีสงฆ์ท้องถิ่น ที่ขึ้นโดยตรงอย่างถาวรต่อพระสังฆราชหรืออธิการนักบวชในสังฆมณฑลของตนเอง ซึ่งโปรดศีลบรรพชาและส่งไปประจำโดยพระสังฆราชของตนเอง แม้ว่าการเสนอแต่งตั้งยังเป็นสิทธิ์ขาดของ “ผู้ก่อตั้ง” เขตวัดหรือผู้สืบทอดก็ตาม การปรากฏตัวของบรรดาพระสงฆ์ในชุมชนคริสต์มีคุณค่าทางเครื่องหมายในด้านความเป็นทางการ ตามฐานันดรและชุมชน ในตอนนี้แสดงออกอย่างชัดเจนถึงพระพรพิเศษด้านสังคมของพระสงฆ์คือ เป็นสงฆ์เพื่อผู้อื่น ในองค์กรที่ซับซ้อนซึ่งสมาชิกทุกคนต่างเป็นหนึ่งเดียวกัน พวกเขาพัฒนาวิถี

⁵⁴ อ้าง Queniart, *Les hommes*, pp. 37-43; P. Broutin, *La reforme pastorale en France au XVIIe siecle*, 2 vol., Tournai, Desclée, 1956, vol. I, pp. 2-24.

แม้ว่าสภาพการณ์ต่างๆ ในการรับศิลปบรรพชาในตอนนี้จะเข้มงวดกว่าในอดีต และจำนวนผู้สมัครลดลงก็ตาม อย่างไรก็ตาม ในประเทศฝรั่งเศสประมาณค.ศ. 1650 ก็ยังมีสงฆ์มากมาย ในแคว้นบริตานี มีพระสงฆ์ 6 – 10 องค์ต่อเขตวัดหนึ่ง นั่นคือ พระสงฆ์ 1 องค์ต่อประชากร 150 – 200 คน ที่ลา โรแซล ในช่วงเดียวกัน มีพระสงฆ์ 1 องค์ต่อประชากร 400 คน อันเป็นอัตราเฉลี่ยที่พบในเขตอื่นๆ ของฝรั่งเศส⁵⁶ บรรดาพระสงฆ์จะกระจายไปอย่างพอเหมาะทั่วประเทศ และโดยทั่วไปแล้วมาจากพื้นที่ที่ทำงานอยู่ อัตราอยู่ในความพอเหมาะ รวมไปถึงการกลมกลืนกับประชากรด้วย ในศตวรรษที่ 17 นั้นคุณภาพของสงฆ์ก้าวหน้าไป

---

⁵⁵ อ้าง Queniat, *Les hommes*, pp. 55-63; *Idem*, *Culture et societe urbaines dans la France de l'Ouest au XVIII siecle*, Paris, Kinskieck, 1978, pp. 182-224. สำหรับการอบรมชีวิตฝ่ายจิตนั้น บรรดาผู้แต่งหนังสือที่เสนอให้อ่านและรำพึงในหมู่บรรณกรรมคลาสสิกมี John Chrysostom, *De sacerdotio*; Gregory the Great, *Liber regulae psdtoralis*; Ambrose, *De dignitae sacerdotum*; Gregory of Nyse, *Sermo apologiticus de fuga*; Bernard, *De consideratione* ในบรรดานักเขียนสมัยใหม่มี Peter Binsfeld (+1657) Antonio de Molina (Carthusian, +1612) Matthieu Beuvelet (+1657) มีการช่วยเหลือต่าง ให้อ่านถึงหน้าที่ต่างๆ โดยเฉพาะของสงฆ์ เช่น การสอนคำสอน และคู่มือสำหรับการเทศน์และงานมิชชันด้วย

⁵⁶ อ้าง D. Julia, *Per un'indagine sul clero diocesano nell'eta moderna*, in "Societa..." edited by C. Russo, pp. 63-81. สำหรับบริตานี อ้าง Croix, *La Bretagne*, p. 1157; สำหรับลา โรแซล อ้าง Perouas, *Le diocese*, p. 195.

ชีวิตของชุมชนคริสตังค์ โดยเฉพาะในแถบชนบทมีศูนย์กลางอยู่ที่โบสถ์ในเขตวัด นี่เป็นสถานที่ซึ่งจัดกิจกรรมต่างๆ “ตามฤดูกาล” ตามที่นักสังคัมวิทยาทางศาสนากลุ่มแรกเรียกขานกัน ทุกคนจะถูกนำไปที่โบสถ์เพื่อล้างบาปทันทีหลังเกิดมา ประมาณอายุ ๑๒ ปีจะรับศีลมหาสนิท และเมื่อพระสังฆราชมาเยี่ยมก็จะรับศีลกำลัง ประมาณอายุ 25 ปีคู่บ่าวสาวจะมาทำพิธีแต่งงานกันต่อหน้าพระสงฆ์ ผู้เป็นพยานยืนยันดังที่ได้รับมอบหมายต่อหน้าชุมชนคริสตังค์ ท้ายที่สุดเมื่อสัตบุรุษสิ้นใจลง ก็จะมาทำพิธีฝังศพกันในป่าศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งตามปกติแล้วตั้งอยู่ติดกับโบสถ์กลายเป็นอาณาเขตศักดิ์สิทธิ์ไปด้วย⁵⁸

ทุกวันอาทิตย์ วัดประจำหมู่บ้านจะเป็นที่ชุมนุมของเกือบทุกคน ยกเว้นผู้ที่ป่วยหนักและบางคนที่ไม่ชอบเจ้าอาวาส พวกเขาาร่วมมิสซาด้วยการยืน ผู้ชายอยู่ด้านหน้าและผู้หญิงอยู่ด้านหลัง เป็นเครื่องหมายแสดงถึงความเชื่อแท้ก็เป็นพิธีกรรมของชุมชนและด้านสังคัมด้วย นอกจากนี้ก็ไม่มีตัวเลือกอื่นใดอีก เป็น

⁵⁷ ในบรรดาหนังสือที่แนะนำต่อบรรดาพระสงฆ์ตอนปลายศตวรรษที่ 17 คือ พระคัมภีร์ หนังสือตีความพระคัมภีร์ใหม่ ผลงานต่างๆ ของบรรดาปิตาจารย์ของพระศาสนจักร โดยเฉพาะนักบุญเอากุสติน หนังสือจำลองแบบพระคริสต์ *l'Introduction a la vie devote* สมณสาสน์จากสังคายนาเตรันท์และหนังสือคำสอนจากสังคายนา (อ้าง Queniert, *Les Hommes*, p. 69; Croix, *La Bretagne*, pp. 1162-1167; I, Nove, *La formation du clerge a la pauvrete dan la seconde moite du XVII siecle*, “Revue d’Histoire de l’Eglise en France”, LII (1966), pp. 75-85)

⁵⁸ อ้าง G. Le Bras, *La pratica religiosa nelle campagne francesi*, ใน “Societa...” edited by C. Russo, pp. 189-230; J. Delumeau, *Christianizzazione e decristianizzazione fra il XVI e il XVIII secolo*, ในหนังสือเล่มเดียวกัน, pp. 553-579 ในหนังสืออื่นๆ เรื่องทั่วไปมี G. Chaussinaud-Nogaret, *La vie quotidienne des francais sous Louis XIV*, Paris, Hachette, 1979, pp. 287-322; J. Wilhelm, *La vita quotidiana a Parigi ai tempi del Re Sole (1660-1715)*, Milano, Rizzoli, 1984, pp. 115-155; P. Goubert, *La vie quotidienne des paysans francais au XVII siecle*, Paris, Hachette, 1982, pp. 199-221.

เมื่อมีเหตุฉุกเฉินต่างๆ วัดประจำหมู่บ้านที่สร้างไว้อย่างแข็งแรงบางแห่งก็เหมือนป้อมปราการ ก็อาจใช้เป็นที่พักพิงและป้องกันได้ แล้วนั้นบ้านของพระเจ้าก็กลายเป็นบ้านมนุษย์ มีบทบาทดังที่มีมาแต่ต้น

ในด้านการบริหารนั้น ตามปกติจะมีคล้ายคณะกรรมการที่มีเจ้าอาวาสเป็นประธาน –กรรมการ โบสถ์ อันประกอบไปด้วยชายสองสามคนที่เลือกมาจากบรรดาผู้ที่ร่ำรวยและมีความสามารถ กลุ่มจะพบปะกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อตกลงกันเกี่ยวกับค่าเทียน ผ้าคลุมพระแท่น การซ่อมบำรุง การเลือกนักเทศน์ในโอกาสสำคัญ รับประทานมรดก แจกจ่ายทาน ค่าเช่าที่ดินของ โบสถ์

ความคิดริเริ่มต่างๆ ทางการอภิบาลซึ่งมุ่งหมายจะทำให้ชีวิตคริสตชนของชุมชนท้องถิ่นมีชีวิตชีวานั้น เริ่มตั้งแต่การประกอบพิธีกรรมทางศีลศักดิ์สิทธิ์ตามปกติไปจนถึงการเทศน์สอนและการสอนคำสอน มีการสอนร้องเพลงสัทธิ การเตรียมและใช้ภาพศักดิ์สิทธิ์และอุปกรณ์การสอนต่างๆ มีการเผยแพร่บรรดาหนังสือเกี่ยวกับความศรัทธาที่นิยมกันในสังคมด้วย สิ่งที่ไม่เกิดขึ้นบ่อยคือการแนะนำงานเทศน์มิชชันที่บ่อยๆ แล้วได้ผลเป็นพิเศษ และที่สุดยังมีงานต่างๆ ของชุมชนเช่น การดูแลคนยากจนและงานโรงเรียน บรรดาคริสต์ดั่งค์ถูกเรียกให้สนองตอบด้วยความเชื่อที่ควรสัมผัสถึงทุกด้านของชีวิต ทั้งการงาน ครอบครัว และเวลาว่าง ตรวจสอบการปฏิบัติศาสนกิจได้เช่น การช่วยมิสซา การแก้บาปปรับศีลในกำหนดปัสกา การปฏิบัติกิจสัทธิและการถือปฏิบัติศรัทธาอย่างใดอย่างหนึ่ง⁵⁹

⁵⁹ อ้าง Queniart, *Les hommes*, p. 91; J. Ferte, *La parrocchia rurale nel XVII secolo*, in "Societa..." edited by C. Russo, pp. 3-62 เกี่ยวกับการใช้บทเพลง คำนำ หนังสือที่ผู้คนชื่นชอบ การสอนคำสอน อ้างจาก P. Burke, *Cultura popolare nell'Europa moderna*, Milano, Mondadori, 1978, pp. 223-228; R. Mendrou, *De la culture populaire aux 17 et 18 siecles*, La Bibliotheque bleue de Royes, Paris, Stock, 1964; R. Chartier, *Lectures et lecteurs dans la France d'ancien regime*, Paris, Seuil, 1987; Queniart, *Culture*, p. 337; P. Colin – E. Germain – J. Joncheray – M. Venard, *Aux origines du catechisme de France*, Tounai, Desclee, 1989.

แม้สิ่งที่กล่าวมานี้ อาจเป็นเค้าโครงของงานแพร่ธรรมในเขตวัด ก็ไม่ได้หมายความว่าชีวิตของชุมชน คริสตังค์จะคล้ายคลึงกันตามที่ควรเป็นเลย โดยเฉพาะในเขตเมืองต่างๆ ใกล้เคียงกับโบสถ์ของเขตวัดและชุมชน ที่เจ้าอาวาสดูแลนั้น ก็ยังมีวัดน้อย ที่สำหรับเทศน์สอนของบ้านนักบวช โรงพยาบาล และวัดน้อยเหล่านั้นก็เป็นที่ตั้งของชมรมและกลุ่มต่างๆ ซึ่งรวบรวมผู้คนให้มาสวดภาวนา หรือปฏิบัติกิจศรัทธาต่างๆ และร่วมงานฉลองประจำวัน ขออ้างถึงเพียงกลุ่มศีลมหาสนิท ชมรมสวดสายประคำ และชมรมแม่พระ ในบางกรณีนั้นอาจกลายเป็นว่า “วัดน้อย” กลับสำคัญกว่าโบสถ์ประจำเขตวัดเสียอีก⁶⁰

บรรดาพระสังฆราชโดยเฉพาะในประเทศฝรั่งเศส ต่างมีปฏิริยาอันรุนแรงโดยเรียกร้องไม่ให้ทอดทิ้งชีวิตชุมชนเขตวัด มีความคิดเห็นต่างกันหลายอย่างระหว่างพระสงฆ์พื้นเมืองและพระสงฆ์ที่เป็นนักบวช บรรดาสัตบุรุษถูกขอร้องให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดทางศาสนาต่างๆ ในโบสถ์ของเขตวัด เช่น ร่วมมิสซาวันอาทิตย์อย่างน้อยบางครั้งบางคราว หน้าที่ช่วงปัสกา การรับศีลศักดิ์สิทธิ์หลัก และที่เหลือซึ่งอาจสำคัญกว่าสำหรับการฝึกอบรมด้านชีวิตจิตเช่น การภาวนาอย่างสม่ำเสมอ ฟังเทศน์ กิจศรัทธาประจำวัด การแนะนำฝ่ายจิต ในสภาพแวดล้อมเช่นนี้เองที่กิจศรัทธาในด้านการรับศีลมหาสนิทบ่อยๆ เริ่มแพร่หลายออกไป สำหรับการแนะนำของวิญญูณกรัษณ์นั้นมี การพิจารณาโนธรรมประจำวัน การเรียนคำสอน และการเริ่มถือปฏิบัติด้านวิถีชีวิตจิตอย่างจริงจัง

อย่างไรก็ตาม มีอันตรายจากการแยกตัวออกจากชุมชนพระศาสนจักรที่พิเศษนี้ จริงๆ แล้วนี่เป็นข้อตำหนิตที่ปาสกัล (Pascal) มีต่อนักบวชคณะเยซุอิตในหนังสือชื่อ *Provinciales* (1656) หนังสือชื่อ *De la frequente communion* (1643) โดย Arnaud และก่อนหน้านี้โดย Lyons ในหนังสือชื่อ *Theolile paroissial* แต่ก็เป็นความจริงด้วยว่า สภาพการณ์เช่นนี้สร้างทัศนคติร่วมและรูปแบบของกลุ่มผู้ศรัทธาที่ไม่มีในโบสถ์ประจำเขตวัด ผู้คนพากันร่วมร้องเพลง สวดออกเสียงร่วมกัน รื้อฟื้นการถวายตนต่อพระแม่มาเรีย และ

⁶⁰ อ้าง L. Chatelier, *l'Europe des devots*, Paris, Flammarion, 1987; E. Grendi, *le confraternite come fenomeno associativo e religioso*, in “Societa...” edited by C. Russo, pp. 115-186

สิ่งนี้เป็นลักษณะอย่างหนึ่งของยุคบาโรก (Baroque) คือกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน เช่นร่วมกันในพิธีมรรคาศักดิ์สิทธิ์และการแห่ในวันศุกร์ โดยพวกเขาจะถือรูปบรรดาผู้คนและเครื่องมือต่างๆ ในพระมหากษัตริย์ไปตามถนนสายต่างๆ และศาลากลาง และแสดงความรู้สึกออกมาในที่สาธารณะ ในชุมชนหนึ่งๆ ทั้งในเมืองและในหมู่บ้าน จะมีการกำหนดเส้นทางเดินของขบวนแห่ชดเชยบาป ซึ่งบ่อยๆ แล้วจะจบลงบนเนินคล้ายกัลวารีโอ การเดินแสวงบุญช่วงสั้นนั้นจะสวดภาวนาไปด้วย ผู้คนให้ความสำคัญต่อการแสวงบุญ โดยเฉพาะการไปที่สักการสถานของพระแม่มารีย์ สถานที่ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบเช่นนี้มีอยู่แล้วในกรุงปารีส ที่มงต์มาร์ท (Montmartre) และมงต์-วาเลอเรียง (Mont-Valerien)⁶¹

แน่นอนว่ามีปฏิริยาต่อต้านชีวิตศรัทธาที่แสดงออกภายนอกเป็นสำคัญ Port-Royal เสนอให้พอประมาณและระมัดระวัง เหตุผลอื่นนั้นแนวคิดเบรูลเน้นด้านภายใน เน้นความเชื่อในวิถีชีวิตที่ยึดมั่นกับพระคริสต์ ไม่ได้ตัดการปฏิบัติตนภายนอกออกไปแต่ถือเป็นความสำคัญอันดับรอง

สำหรับสัตบุรุษนั้น การปฏิรูปของสังคายนาเตรินท์แรกที่สุดมุ่งหมายเพื่อปกป้องความเชื่อคาทอลิกจากความนอกรีต (heresy) ควบคุมการแพร่หลายของพระคัมภีร์ ประกาศรายการหนังสือต้องห้าม (Index) แต่ต่อต้านรูปแบบการนมัสการพระธาตุและรูปต่างในเชิงไสยศาสตร์ รูปแบบที่โปรดปรานคือการเทศน์ ซึ่งพระสังฆราชและพระสงฆ์ถูกกำหนดให้กระทำและสัตบุรุษถูกกำหนดให้รับฟัง ให้ความสำคัญต่อการเข้าเป็นคริสตังค์คือ อธิบายพิธีกรรมศักดิ์สิทธิ์ ศึกษาข้อคำสอน ใช้โอกาสจากการประกอบพิธีศีลศักดิ์สิทธิ์เพื่อสอนคำสอน สัตบุรุษได้รับการขอร้องให้เคารพศิลปกรรม สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ พิธีกรรมทั้งหลายและบรรดาพระสงฆ์ พระศาสนาจักรกลายเป็นครุโดยใช้สิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วในศตวรรษที่ 15 และ 16 และ

⁶¹ อ้าง A. Dupront, *Antropologia del sacro e culti popolari: il pellegrinaggio*, in "Societa..." edited by C. Russo, pp. 351-375; F. Le Brun, *La place du pelerinage therapeutique dans la pieté des Bretons aux XVII et XVIII siecle*, in "Croyance, pouvoirs et societe., Des Limousins aux Francais. Etudes offertes a Louis Perouas" edited by M. Cassan – J. Boutier – N. Lemaitre, Treignac, *Les Monedieres*, 1988, pp. 173-183.

ท้ายที่สุด การพบปะกันระหว่างสัตบุรุษและพระสงฆ์อาจเป็นโอกาสให้สอนสั่ง นั่นคือ มิสซาวัน อาทิตยที่สอนคำสอนในช่วงเทศน์ ศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ เป็นโอกาสให้ถามไถ่และตรวจตรา โดยเฉพาะการแก้บาปที่เข้าใจกันว่าเป็นการสอนคำสอนส่วนตัว⁶² ด้วยบริบทเช่นที่กล่าวมานี้ เราคงเข้าใจได้ถึงพัฒนาการของกระแสการเทศน์มิชชันที่มีการเทศน์และการแก้บาป ให้ความสำคัญต่อการสอนคำสอน การใช้บทเพลงต่าง (โดยเฉพาะการใส่เนื้อร้องใหม่ตามทำนองเพลงฝ่ายโลกทั้งหลาย) ตั้งชมรมต่างๆ จัดกระบวนแห่ ตั้งเนินกัลวาริโอต่างๆ

แม้ว่าผลในเชิงบวกของความพยายามต่างๆ ของการปฏิรูปคาทอลิกเพื่อทำให้ผู้คนเป็นคริสตังค์ดีนั้น เห็นผลได้ชัดเจนในหลายๆ ทางก็ตาม แต่ก็ต้องไม่มองข้ามข้อจำกัดไปด้วย แม้สัตบุรุษยอมรับอย่างนบนอบต่อข้อความเชื่อต่างและพระบัญญัติของพระศาสนจักรก็ตาม แต่ในเวลาเดียวกัน บ่อยๆ แล้วพวกเขายังคงมองศาสนาเป็นการปกป้องจากภัยพิบัติ อันตราย อุบัติเหตุและการเจ็บป่วย ผู้คนยังคงจัดกระบวนแห่ต่างๆ เพื่อวิงวอนการปกป้องจากสวรรค์ต่อภัยพิบัติด้านลมฟ้าอากาศ ความแห้งแล้งหรือน้ำท่วม ยังคงถือกันว่าโลกนั้นเป็นอาณาจักรของซาตานซึ่งจะต้องหลีกหนี หรืออย่างน้อยก็ขับไล่ออกไปให้พ้น การเชื่อเวทมนต์และไสยศาสตร์นั้นหาได้ไม่ยากเลย สิ่งเหล่านี้สืบทอดกันมาจากปากต่อปาก จากคู่มือเล็กๆ และหนังสือโหราศาสตร์ซึ่งสงฆ์ยอมรับอยู่บ้างด้วย เครื่องราง คำภาวนาที่ “ท่องย้อนจากหลังไปหน้า” ใช้วัตถุมงคลพร้อมคำวิงวอนบรรดานักบุญ มิสซาที่เฉลิมฉลองอย่างพิเศษ การล้างบาปเชิง “ประกอบ (complementary)” ลัทธินับถือนักบุญที่ไม่ได้รับการแต่งตั้งเป็นทางการ... ต่างเป็นเครื่องหมายแสดงถึงการเป็นคริสตังค์เพียง

⁶² อ้าง J. Delumeau, *Conseils aux confesseurs*, ในเล่มเดียวกัน หน้า 43-58

๒.๓ พื้นฐานของวิถีชีวิตจิต

ศตวรรษที่ 17 เป็นศตวรรษที่ยิ่งใหญ่สำหรับประเทศฝรั่งเศส ไม่เพียงในด้านวรรณกรรม การเมือง และศิลปะเท่านั้น แต่ในด้านวิถีชีวิตจิตด้วย มิใช่ว่าทุกสิ่งจะเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในช่วงปีเหล่านี้ แต่เชื่อมโยงโดยธรรมชาติกับรากเหง้าดั้งเดิม⁶⁴

การเกิดใหม่ของวิถีชีวิตจิตนี้มองพระคัมภีร์ว่าเป็นรากฐานของชีวิตพระสงฆ์ หมราวาสและนักบวช ไม่ค่อยจะอ่านพระคัมภีร์โดยตรงและแบบส่วนตัวกันเหมือนที่ชาวโปรเตสแตนต์กระทำกันบ่อยที่สุด การอ่านทั้งหมดนั้นปล่อยให้เป็นที่ของผู้ที่สามารถจะทำได้ นอกจากนี้แล้ว ผู้มีโอกาสดีเพียงบางคนเท่านั้นที่จะสามารถเป็นเจ้าของพระคัมภีร์ภาคภาษาฝรั่งเศสครบชุดได้ บรรดาผู้มีการศึกษาจะอ่านฉบับวัลเกต

⁶³ อ้าง Delumeau, *Cristianizzazione*, p. 533; R. Mandrou, *La France au XVII et XVIII siecles*, Paris, Presses universitaires

Francaises, 1974 pp. 295-297; Idem, *La stregoneria nella mentalita tradizionale*, "La societa... edited by C. Russo, pp. 379-425; L. Figurier, *l'alchimia et gli alchimisti*, Napoli, Regina, 1972.

⁶⁴ นอกเหนือจากงานเขียนที่ได้อ้างถึงไปแล้ว อ้าง L. Coonet, *La spiritualite moderne*, I. L'essor; 1500-1650, [Paris, Aubier, 1966; J. Le Brun, *Le grand siècle de la spiritualite francaise et ses lendemains*, DS, V. col. 917-953; J. Lecler, *Eglise; au temps de la Reforme et de la Contre- reforms*, DS. IV, col. 414-426.

แรงบันดาลใจอีกแหล่งหนึ่งนั่นคือ Pseudo-Dionisius (นักเทวศาสตร์และปรัชญาสมัยศตวรรษที่ 5-6) แม้ว่าเป็นในสมัยนี้เองที่เริ่มสงสัยในความเที่ยงแท้ก็ตาม แต่เนื้อหานี้ที่นักเขียนหลายท่านของศตวรรษที่ 17 เกิดประทับใจ⁶⁷ มีการแนะนำให้รู้จักกับบรรดาฤษีเฟลมมิชลุ่มน้ำไรน์ (Rhine-Flemish mystics) คือ Ruysbroeck, Harpies, Tauler โดยเฉพาะในครั้งแรกของศตวรรษ โดย Benoit de Canfield (+1610) และคน

⁶⁵ มีพระคัมภีร์ภาคภาษาฝรั่งเศสต่างๆ คือ ของ Lefevre d'Étaples; ของ Lovanio; พระคัมภีร์ใหม่ของ Mons (1667); ภาคภาษาฝรั่งเศสที่แปลโดย Le Maître de Sacy (1672-1695) ของ Amllote... มีการใส่ดนตรีในบทเพลงสดุดีทำให้กลายเป็นบทเพลงร้อง บทเร้าวิงวอน (litanies) (อ้าง Bremond, *Histoire*, X, pp. 187-204). Cr. E. Cothenet, *Un sossier sur la publication de la Bible catholique en francais*, "Esprit et Vie", CI (1991), pp. 17-29; Idem, *Les Bibles en francais*, "Esprit et Vie, CII (1992), pp. 12-14.

⁶⁶ อ้าง J. B. Duhamel, *Biblia Sacra*, 2 voll., 2ed., Louvain, van Overbeke, 1740; ตัวอย่างสำคัญอื่นๆ มี N. Fontaine, *Histoire du Viex et du Nouveau Testament representee avec des figures et des explications edificantes...* (ที่เรียกกันว่า Royaumont Bible), edited in 1670 and reprinted several times; and *Tableaux sacres de la vie, doctrine, miracles, mort, resurrection et ascension glorieuse de Jesus-Christ*, published in 1675. อ้าง F. De Danville, *La Bible dans les letters et les arts* (1550-1650), DS, IV, col. 240-241; P.M. Leonard, *Art et spiritualite*, DS, I, col. 899-934; K-L, Selig, *Emblemes religieux*, DS, IV, col. 605-609.

⁶⁷ หนังสือ Pseudo Dionisius มีอิทธิพลอย่างสูงต่อเบรูล (โดยตรงหรือผ่านทางบรรดาฤษีชาวเฟลมมิช (Flemish) ต่อ Camus and Olier ในด้านวิถีชีวิตจิตของพระสงฆ์; ต่อ Bossuet ที่รับวิสัยทัศน์ของโลกและพระศาสนจักรมาใช้; (อ้าง A. Rayez, *Denys l'areopagite. De Berulle a Fenelon*, DS, III. Col. 422-429)

ในค.ศ. 1604 Berulle and Bretigny ได้นำคณาแลมไลท์จากสเปนเข้ามาในประเทศฝรั่งเศส และอารามคณะนี้กลายเป็นศูนย์กลางวิถีชีวิตจิตต่างๆ ที่สำคัญ เทเรซาแห่งอาวิลล่าเป็นที่ชื่นชอบในด้านการทำพิธีกรรมกับตนเองรวมทั้งด้านประสบการณ์ชีวิตสนิทกับพระเจ้าของเธอด้วย ยอห์นแห่งไม้กางเขนมีอิทธิพลต่อ Surin (+1665) Olier (+1676) Boudon (+1702) มีการไต่ตรองถึงประสบการณ์ชีวิตฝ่ายจิตของคณาแลมไลท์ฝ่ายสเปน เช่น โดย Philippe de la Trinite (+1671) ใน *Summa theologiae mysticae* (1656) และโดย Antoine du Saint-Esprit (+1674) ใน *Directorium mysticum* โดยตีพิมพ์ออกมาหลังผู้เขียนสิ้นใจแล้ว

ในช่วงกลางศตวรรษเกิดมีวิวัฒนาการด้านคำศัพท์คือ “mystical theology” ซึ่งแรกเริ่มหมายถึงประสบการณ์ชีวิตสนิทกับพระเจ้า เป็น “ศาสตร์ของบรรดานักบุญ (science of the saints)” จากนั้นกลายมาเป็นความถึงการไต่ตรองและการจัดประสบการณ์ชีวิตสนิทกับพระเจ้าให้เป็นระบบ ตามที่หมายความกันในปัจจุบันนี้ “มานุษวิทยาแบบศรัทธา (Devout humanism)” เป็นอีกรูปหนึ่งที่แสดงลักษณะของปรากฏการณ์ที่บันทึกกันไว้ในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 17 ความหมายที่ให้กับวลีนี้คืออะไรหรือพระเจ้าคือจุดเริ่มต้นและจุดจบของการเนรมิตสร้าง และมนุษย์นั้นเป็นผลงานชิ้นเอกของพระเจ้า มนุษย์

⁶⁸ ในด้านอิทธิพลของ Tauler ที่มีต่อ Francis de Sales, Berulle, Jean de Saint-Samson, Surin, Saint-Jure อ้าง Dagens, *Berulle* pp.407-409 and in DS, II, 2045-2046. ตัวอย่างของอิทธิพลจาก Salesian และ Carmelite ที่มีต่อคณะเยซุอิตคือ M. Olphe-Galliard, *La theologie mystique en France au XVIII siècle, Le pere de Caussade*, Paris, Beauchesne, 1984.

⁶⁹ อ้าง B. Papasogli, *Gli sprituali italiani e il “grand siècle” Francois de Sales – Berulle – Pascal – la Rochefoucauld – Bossuet – Fenelon*, Roma, Ed. Storia e Letteratura, 1983. สำหรับ Achille Gagliardi, อ้าง also Anonimo, *Don Giuseppe De Luca et l’abbe Henri Bremond (1929-1933). De “L’Histoire litteraire du sentiment religieux en France” a l’“Archivio italiano per la storia della pieta” d’apres des documents inedits*, Roma. Ed. Storia e Letteratura, 1965, pp. 87-116. สำหรับ Lorenzo Scupoli, อ้าง B. Mas, *Scupoli*, DS, XVI, col. 467-483.

การปรากฏตัวอยู่ในโลกพร้อมความปรารถนาที่จะเฟื่องพิศนั้น แสดงออกโดยรูปแบบของชีวิต นักบวชที่พัฒนาเต็มที่แล้วคือ คณะคาปูชิน คาเมลไลท์ วิชีสเตชัน คณะต่างๆ ที่ยิ่งใหญ่ในโลกนั้น บ่อยแล้ว ปกป้องอารามหรือสถาบันบางแห่งไว้ คณะคาฐูเซียน และแทรปปีสรักษาเสน่ห์พิเศษของตนไว้ Berulle, de Condren, Olier เคยคิดที่จะเข้าไปในคณะคาฐูเซียน Bossuet ชอบหลบไปอยู่ในอารามคณะแทรปปีส บรรดาผู้ที่ไม่เข้าสถาบันใดสามารถซึมซับจิตตารมณ์และนำมาดำเนินชีวิตตามลำพัง ชีวิตฤษีก็มีผู้ติดตามด้วย⁷¹ โดยทั่วไปแล้วมีกรอบของการคิดอยู่ข้างในหมู่นักเขียนชีวิตฝ่ายจิตของฝรั่งเศส โดยแกว่งไปมาระหว่างทิศเหนือและใต้จากกลุ่มเฟลมมิชแห่งลุ่มแม่น้ำไรน์จนถึงคณะคาเมลไลท์ของสเปน แต่ทุกประสบการณ์มีความเป็นตัวของตัวเองด้วย โดยนักเขียนต่างๆ ที่ถือว่ามีประเพณีด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้าเหมือนๆ กันนั้น จะถูกจัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน⁷²

⁷⁰ Bremond ถือว่ามานุษยวิทยาแบบศรัทธาสัมพันธ์โดยตรงกับมานุษยวิทยาแบบวรรณกรรมและเขาวานัญญา-literary and intellectual humanism โดยแสดงออกเกี่ยวกับวัฒนธรรมโบราณและตำนานฝ่ายโลกและตีความออกมาตามรูปแบบและรสนิยมหนึ่ง มากเสียกว่าในทางวิถีชีวิตจิตตามความหมายนี้แล้ว Francis de sales, Bossuet, Berulle ก็เป็นนักมานุษยวิทยา คนอื่นๆ ชอบที่จะรักษาคุณลักษณะนั้นไว้สำหรับนักเขียนเช่น Yves de Paris (+1687) และ Louis Richeome (+1625)

⁷¹ อาจนึกไปถึง Mont-Valerrien ซึ่งกวีของ เดอ มงฟอว์ตได้สัมผัส ช่าง R. Henard, *le Mont-Valerien. L'ermitage, - le calvaire - La forteresse*, Paris, Emile-Paul, 1904; J. Herissay, *Le Mont-Valerien*, Paris, Perrin, 1934.

มีการนำฤษีคณะ Camaldeuse สู่อุทิศฝรั่งเศสใน ค.ศ. 1626 ท่ามกลางบรรดาผู้เลือกชีวิตฤษีก็มีบรรดานักบุญเช่น Benedict Labre คนอื่นๆ ไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นนักบุญแต่ทุกคนก็เป็นที่ประทับใจ ฤษีนักเขียนผู้ทรงอิทธิพลต่างๆ มีทั้ง Jeanne de Cambry (+1639) Michel de Sainte-Sabine (+1650?) Georges de Brebeuf (+1661) with his *entretiens solitaires* กลุ่มที่สะทึงใจที่สุดคือคณะออกุสตีเนียนและพวกนิยมเจนเช่น บรรดาผู้ที่อยู่ตามลำพังของ Port-Royal มิใช่เพียงกลุ่มเดียวที่ได้รับแรงบันดาลใจโดยคุณค่าของชีวิตฤษี (อ้าง P. Doyere, *Eremitisme en Occident. Ere Tridentine*, DS, IV, 970-978).

⁷² ตัวอย่างของกรอบความคิดคือ Francois de Sales แนะนำ *Imitazione, the Perla* of Ruysbroeck, Dionisius the Carthusian, John of Avila; the Franciscan Tertian Françoise de Saint-Omer (+1649) อ่าน Harphius, Tauler, Canfield, Laurent de Paris, Teresa of

ฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 17 นั้นอย่างไรก็ตาม มีกระแสวิถีชีวิตจิตต่างๆ ที่มีความเป็นตัวเองและก็จะให้แรงบันดาลใจต่อประสบการณ์ต่างๆ ในศตวรรษต่อมา มาด้วย แรกที่สุดคือนักบุญฟรังซิส เดอ ซาล จากอิทธิพลอันใหญ่หลวงของหนังสือของท่านชื่อ *Introduction a la vie devote* และ *Traite de l' amour de Dieu* เป้าหมายของการเพ่งพิศคือการเป็นหนึ่งเดียวกับพระประสงค์ของพระเจ้า วิชาญาณจะต้องเข้าถึงความเรียบง่ายอันบริสุทธิ์ที่สุดและการปล่อยวางจากรางวัลทุกชนิดแม้แต่นิรันดรภาพก็ตาม มีร่องรอยของซาเลเซียนอยู่ในเบรูล, de Condren, Saint-Cyran งานเขียนของ Camus ชื่อ *L'esprit du bienheureux Francois de Sales* ทำให้อาจารย์ฝ่ายจิตท่านนี้เป็นที่รู้จักต่อวิชาญาณในยุคต่างๆ และต่อบรรดาวิชาญาณรักษ์ทั้งหลายด้วย⁷³

แน่นอนว่ามี Piere de Berulle ซึ่งเทววิทยาและวิถีชีวิตจิตควบคู่กันไป ท่านเริ่มต้นจากข้อคำสอนอันเข้มข้นเกี่ยวกับพระตรีเอกภาพ ที่อธิบายถึงความเป็นหนึ่งเดียวกันและกิจการของทั้งสามพระบุคคล และตั้งนี่เองที่ท่านก็สร้างเทววิทยาของการรับเอากายขึ้นมา นั่นคือความเป็นหนึ่งเดียวกันของมนุษย์และพระเจ้าในองค์พระคริสต์ ไม่มีผู้ใดเข้าถึงพระเจ้าได้นอกเสียจากในองค์พระคริสต์ สิ่งสร้างนั้นเนื่องจากสถานะของตนและเนื่องจากบาป จึงไร้คุณค่าและไม่สามารถเอ่ยถึงตนเองโดยตรงต่อพระเจ้าได้ สิ่งสร้างจะต้องรวมตนเองในองค์พระคริสต์ ยึดมั่นกับพระองค์ ใน “สภาวะ” ของพระองค์ นั่นคือการละวางและมอบตนเองในสภาพของทาสรัก เบรูลมิได้สอนวิธีการภาวนา แต่สิ่งที่ท่านนำเสนอได้เปลี่ยนรูปของการภาวนา กิจศรัทธา และแม้แต่สถาบันทั้งหมด การก่อตั้งคณะโอราตอรีเป็นการตอบสนองต่อเทววิทยาของพระศาสนจักรที่ครอบคลุมถึงพระตรีเอกภาพ⁷⁴

⁷³ อิทธิพลของ ฟรังซิสแห่งซาลนั้นค่อนข้างสูงแล้วในศตวรรษที่ 17 เหมือนที่เป็นอยู่ทุกวันนี้ มีหัวเรื่องดี 1,300 หัวเรื่องในหนังสือ *Bibliografia Salessiana, opera et scritti riguardanti Francois de Sales (1623-1955)*, Coll; Biblioteca del Salesianum 44, Torino 1956; Cf. Bremond, *Histoire*, I, pp. 68-127; VII, cap. 3.

⁷⁴ อ้าง bibliography in A. Molien, *Berulle*, DS, I, col. 1539-1581 เราอาจเสริมจาก Dagens ที่ได้อ้างไปแล้วคือ P. Cochois, *Berulle initiateur mystique, Les voeux de servitude*, Texts at the Institut Catholique de Paris, 1960; M. Dypuy, *L'adoration d'apres le cardinal de Berulle*, Thesis ที่สถาบันคาทอลิกแห่งปารีส 1962.

เบรูลก่อตั้งคณะของท่าน โดยไม่ต้องการปฏิเสธลักษณะพิเศษของอาจารย์ด้านวิถีชีวิตจิตแต่ละคน ซึ่งท่านได้รับแรงบันดาลใจคือ Francois Bourgoing (+1662) ผู้ซึ่งเผยแผ่และทำให้เบรูลเองกลายเป็นที่ชื่นชอบ Guillaume Gilbief (+1650) นักปรัชญาที่เขียนหนังสือชื่อ *De libertate Dei et creaturae* (1630) และนักเขียนด้านวิถีชีวิตจิตโดยเขียนหนังสือชื่อ *La vie et les grandeurs de le Tres Saibte Vierge Marie, Mere de Dieu* (1643) ที่บ่อยๆ แล้วพิจารณาแต่ในบริบทของด้านผู้นิยมเจนเช่นแต่อยู่ในกลุ่มของศิษย์ที่ดีที่สุดของเบรูล ได้นำหลักการไปใช้กับงานวิญญูณารักษ์และชีวิตคริสตชน ดังเช่นใน *Du Coeur nouveau*, (1627) Charles de Condren (+1641) สอนว่ามนุษย์จะต้องยึดติดกับพระคริสต์ ผู้ทรงเป็นแพะรับบาปและละวางจากตนเองจนหมดสิ้นในพระเจ้า Jean-Jacques Olier (+1657) ถือตามแนวคิดของเบรูล แต่บุคลิกของท่านก้าวไกลไปจากเค้าโครงของแนวคิดนี้ โดยตัวท่านเองมีชีวิตสนิทกับพระเจ้า ท่านได้ก่อตั้งคณะซูลปีสและสมาชิกคณะซูลปีสถือตามท่านต่อมาอีกสามศตวรรษโดยเผยแผ่วิถีชีวิตจิตของท่าน และวิธีการดำเนินชีวิตและการภาวนาของท่านในบรรดาหมู่พระสงฆ์ Jean Eudes (+1680) ในด้านกิจศรัทธานั้นคำนึงถึงพระเยซูคริสต์เป็นสิ่งแรก เช่นเดียวกับเบรูล แต่เหมือน Condren ที่เน้นว่ามนุษย์นั้นไร้ค่าและถ้าขาดพระพรหรรษาแล้วก็สามารถกระทำอาชญากรรมได้ทุกอย่าง ท่านคำนึงถึงข้อผูกมัดของศีลล้างบาปต่างๆ รื้อฟื้นกิจศรัทธาต่างๆ ที่เริ่มมาในยุคกลาง ทำให้ศรัทธานั้นๆ อยู่ในบริบทของพิธีกรรม⁷⁵

ลัทธินิยมเจนเช่นนั้นเป็นกระแสด้านวิถีชีวิตจิตอีกกระแสหนึ่ง นั่นคือการเป็นคริสตชนอย่างเคร่งครัดซึ่งเป็นที่ช่วยวนต่อหลายๆ คน และสำหรับบางคนแล้วแสดงออกถึงอารมณ์ด้านศาสนาของฝรั่งเศสอย่างดีที่สุดแบบหนึ่ง⁷⁶ ไม่เป็นที่สงสัยเลยว่า Port-Royal ดึงดูดความสนใจอย่างสูงในช่วงศตวรรษ

⁷⁵ นอกเหนือจากงานเขียนแล้ว ข้อคำสอนด้านวิถีชีวิตจิตของเบรูลแพร่หลายไปโดยผลงานของบรรดาคณะศิษย์แท้ๆ ของท่านและคณะต่างๆ ที่อ้างถึงการสอนของท่าน เช่นคณะโอราตอรี คณะซูลปีส (Olier) คณะทำงานมิชชัน (นักบุญวินเซนต์ เดอ ปอล) คณะยูดิสท์ มีอิทธิพลที่เป็นที่ยอมรับกันของเบรูลต่อนักบวชคณะเยซุอิตคือ Lallemand, Surin, Saint-Jure และคนอื่นๆ ซึ่งได้กลายเป็นอาจารย์ด้านวิถีชีวิตฝ่ายจิตด้วย เบรูลมีอิทธิพลต่อผู้คนเช่น Pascal and Bosseut, Boudon, Grignon de Montfort, ดังที่เราจะได้เห็นกันต่อไป

⁷⁶ พระสันตะปาปาอินโนเซนต์ที่ 10 ได้ทรงประณาม 5 ข้อเสนอนี้ที่มีเขียนไว้ในหนังสือชื่อ *Augustinus* ของ Cornelius Jansen เมื่อเผชิญกับการโต้แย้งต่างๆ เกี่ยวกับการประณามนั้น ในค.ศ. 1656 พระสันตะปาปาอาเล็กซานเดอร์ที่ 7 ทรงย้ำว่าการประณาม 5 ข้อเสนอนั้นมีนัยเดียวกันกับที่เจนเซนตั้งใจไว้ ในค.ศ. 1664 พระสันตะปาปาองค์เดียวกันได้บังคับให้บาทหลวงเพื่อสาบานถึงการหักล้างข้อผิดพลาดของเจนเซนและยอมรับต่อข้อคำสอนของ

สำหรับอิทธิพลที่ส่งต่อประวัติศาสตร์ของวิถีชีวิตจิตนั้น อ้าง Bremond, *Histoire*, IV. ใน DS ความคิดเห็นต่างๆ ของ Arnauld, *Jansenisme, Jansenius, Le Maistre de Sacy, Nicole, Pascal...* สำหรับวิชาด้านพระศาสนจักรอ้าง L. Cognet, *Note sur le P. Quesnel et sur l'ecclesiologie de Port-Royal*, "Irenikon", XXI (1948), pp. 326-332; 439-446.

ในการเผชิญหน้ากับลัทธินิยมเจนเช่นนั้น Bossuet เริ่มสอนว่า เราเป็นหนี้พระศาสนจักรในด้านความนบจนถึงขั้นคุณธรรมด้านการยอมศิโรราบ เขาแสดงให้เห็นถึงสถานการณ์บางเรื่องในอดีตซึ่งพระศาสนจักรได้ประกาศจุดยืนอย่างหนักแน่นเกี่ยวกับ “ความจริงต่างๆ” ที่เกี่ยวกับข้อความเชื่อ แม้ว่าจะไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการเผยแพร่แสดงของพระเจ้าก็ตาม และได้เรียกร้องให้บรรดาศักดิ์บิชอปยอมรับอย่างเคร่งครัด Fenelon ในเอกสารหลายๆ ชิ้นที่เขียนขึ้น ได้แสดงอย่างสมบูรณ์ถึงทัศนคติต่อความนบอบนี้ อาจอย่างชัดเจนต่อความไม่ผิดพลาดของพระศาสนจักรเมื่อตัดสินเช่นนี้ ข้อโต้แย้งของ Fenelon ต่างๆ ต่อมานักเขียนหลายๆ ท่านได้นำมาอ้างอิงกันอีก⁷⁷

อาจกล่าวถึงกระแสวิถีชีวิตจิตสุดท้ายคือที่เรียกกันว่า ศีลธรรมด้านจิตใจ (Psychological morality) กระแสนี้ต้องการนำ “ความรู้เกี่ยวกับตนเอง” ในความหมายทางปรัชญามาใช้กับวิถีชีวิตจิตและชีวิตสนิทกับพระเจ้า ถ้ามนุษย์นั้นเป็นภาพลักษณ์ของพระเจ้าดังที่ Canfield, Berulle และ Bossuet ชวนให้นึกไปถึงบ่อยๆ แล้ว ดังนั้นความรู้เกี่ยวกับมนุษย์เองก็นำไปสู่ความรู้เกี่ยวกับพระเจ้า แต่ใครจะทำได้เล่า ทุกวันมีการค้นพบบางอย่างเกี่ยวกับโลกและมนุษย์ เมื่อยังไม่สามารถที่จะรู้ทุกสิ่งได้ ดังนั้นจึงมาถึงศีลธรรมง่ายๆ เราหันไปสู่ความรู้ของแบบจำลอง โดยไม่มีพื้นฐานทางเทววิทยาอันแน่นอน เมื่อเผชิญเข้ากับความเป็นด้านความชัดเจน และบางทีเพื่อความมั่นคงด้วย เราจึงไว้วางใจต่อวิญญาณรักซึ่งกลายเป็นบุคคลสำคัญสำหรับชีวิตภายในของคริสตชน นี่เองที่เรามี *Essai de morale* (1671-1678) ของ Pierre Nicole (+1695) และผลงานของ Jacques-Joseph Duget (+1733) ดังนั้นจึงประกอบกันเป็นศีลธรรมของ “Honnetes gens (ผู้คนที่เชื่อถือได้)” ขึ้นมา คือวิญญาณรัก นักเขียนเรื่องคลาสสิก นักประวัติศาสตร์ การสามารถ “จัดแจง” ชีวิตคริสตชนลงมาถึงข้อปลีกย่อยที่สุดกลายเป็นสิ่งสำคัญกว่าการสร้างเทววิทยา หรือนำสู่ประสบการณ์ด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้า และนี่เองที่เรามาถึงการนำเสนอวิถีชีวิตจิตที่ปรับให้เข้ากับสภาพชีวิตต่างๆ และกับทุก

⁷⁷ อ้าง L. Cognet, *Fenelon*, DS. V. col. 151-170.

วิถีชีวิตจิตของสภาพชีวิตต่างๆ แรกที่สุดนั้น นำเสนอการภาวนาทั้งในแบบเนื้อหาและรูปแบบต่างๆ ใช้ชีวิตตามพิธีกรรมซึ่งพระสังคายนาเตรินท์ได้ปรับปรุงให้มีเอกภาพและเรียบง่าย (*Breviarium romanum* (หนังสือทำวัตรตามเวลาประจำวันอย่างเป็นทางการของศาสนจักรคาทอลิก มีการปรับเปลี่ยนใหม่หลังสังคายนาวาติกันที่ 2 ในสมัยพระสันตะปาปาปอลที่ 6 ค.ศ. 1974), 1568; *Missale* (คู่มือสำหรับประกอบพิธีมิสซาตามเทศกาลและปีพิธีกรรม), 1570; *Rituale romanum* (คู่มือสงฆ์เพื่อประกอบพิธีกรรมคาทอลิก, 1614) ที่ยังเหลือและปกป้องคือเส้นแบ่งเขตระหว่างพระสงฆ์และฆราวาส ไม่ว่าจะเป็นปฎิกริยาต่อต้านโปรเตสตันหรือเป็นเพราะแนวคิดด้านฐานันดรของพระศาสนจักร ซึ่งยกย่องหน้าที่สงฆ์และแยกแยะตามฐานันดรลำดับชั้นต่างๆ มีการภาวนาส่วนตัวที่กำลังเติบโตด้วย มีบทเร้าวิงวอนมากมาย คู่มือปฏิบัติศรัทธากฎเกณฑ์ของขมรมต่างๆ มีการตีพิมพ์หนังสือรำพึงและบทภาวนาชนิดต่างๆ ออกมา เมื่อการไต่ร่องทางเทววิทยาและประสบการณ์ชีวิตสนิทกับพระเจ้าลดถอยลง ก็หนีไม่พ้นไปจากการต้องมีบทสวดซ้ำซากและเนื้อหาที่ด้อยลง

กิจศรัทธาต่างๆ เป็นการแสดงออกอันสูงส่งอีกรูปแบบหนึ่งของชีวิตและศรัทธาแบบคริสต์ ศรัทธาต่อศีลมหาสนิทซึ่งแรกทีเดียวนั้นเพื่อปฏิเสธการช้องเกี่ยวกับฝ่ายโปรเตสตัน แต่ก็มีเหตุมาจากการศึกษาด้านเทววิทยาด้วย สิ่งนี้นำไปสู่รูปแบบต่างๆ ของการโมทนาคุณต่อการประทับอยู่อย่างแท้จริง เช่นการเฝ้าศีล และพิธีอวยพรศีลมหาสนิท เกี่ยวกับศีลมหาสนิทนั้น ในศตวรรษที่ 17 มีการโต้เถียงกันเกี่ยวกับการรับศีลมหาสนิทบ่อยๆ โดยเบรูลเป็นผู้วางรากฐาน de Condren ผู้มีแนวคิดในเรื่องการบูชา มีอิทธิพลใหญ่หลวง

⁷⁸ อ้าง Bremond, *Histoire*, IV, pp. 419-588; B. Chedozeau, *Religion et Morale chez Pierre Nicole, 1650-1680*, วิทยานิพนธ์ที่มหาวิทยาลัยซอร์บอนน์ ปารีส 1975; B. Papasogli, *Le Lettera e lo Spirito. Temi e figure del Seicento francese*, Pisa, Libreria Goliardica, 1986.

ความศรัทธาต่อพระมหากษัตริย์ศักดิ์สิทธิ์มีพัฒนาการไปอย่างใหญ่หลวงในศตวรรษที่ 17 เราจะกล่าวถึงศรัทธาต่อพระนางมารีย์ต่างหากออกไป แต่ก็ยังมีศรัทธาอื่นๆ อีกมาก เช่น ต่อพระกุมารเยซู ต่อนักบุญยอแซฟ ต่อครอบครัวศักดิ์สิทธิ์ ต่อเทวดาต่างๆ และแน่นอนต่อนักบุญองค์นี้หรือองค์นั้น ในบริบทเช่นนี้เองที่มีการเขียนชีวประวัตินักบุญกันขึ้นมา โดยไม่ใส่ใจด้านประวัติศาสตร์แต่มุ่งหมายเพื่อเป็นแบบอย่างชีวิตเป็นหนังสือเชิงวิถีชีวิตจิตและประวัตินักบุญที่น่าเลื่อมใส⁷⁹

อย่างไรก็ตาม เป็นนักเขียนด้านวิถีชีวิตจิตที่ทำตัวอยู่ในระดับของสัตบุรุษคือ ในครอบครัว ในอาชีพ และสภาพสังคมของสัตบุรุษ พวกเขาผลิตวรรณกรรมอย่างกว้างขวางที่ประสบผลสำเร็จ มีผลงานอันน่าเลื่อมใส ทั้งด้านวิถีชีวิตจิตหรือด้านศีลธรรมอย่างเดียว ทักษณคดีเช่นนี้เห็นได้ชัดในหนังสือชื่อ *Introduction a la vie devote* ของนักบุญฟรังซิส เดอ ซาล แม้ว่าท่านพระสังฆราชของค็อนี่จะไม่ได้ยุ่งเกี่ยวกับสภาพชีวิตต่างๆ โดยเฉพาะก็ตาม เบรุตนั้นจะเกี่ยวกับเฉพาะกรณีต่างๆ ของวิญญาณรักษ์ หรือด้านการติดต่อส่วนตัวอื่นๆ ชำนาญเป็นพิเศษในด้านวรรณกรรมประเภทต่างๆ เช่น ผู้ที่แต่งงานแล้ว แม่หม้าย ชาวนา ชีวิตครอบครัว ทหาร สุภาพบุรุษ บรรดาเจ้าชาย แต่ละประเภทจะมีนักบุญองค์อุปถัมภ์และแบบอย่างต่างๆ พร้อมรูปภาพ บทภาวนา ชีวประวัติอันน่าเลื่อมใส ประเพณี ชมรมต่างๆ ประกอบ ให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคนเจ็บป่วยและผู้ใกล้ตาย ศิลปะของการสิ้นใจอย่างดีเป็นรูปแบบวรรณกรรมคริสต์ที่แพร่หลายที่สุดในศตวรรษที่ 17⁸⁰

ในด้านที่เฉพาะเจาะจงคือด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้านั้น ฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 17 แสดงออกถึงกระแสที่เรียกกันว่า “ด้านทฤษฎี” ล้วนๆ อันเป็นแนวคิดที่ได้รับอิทธิพลมาจากกลุ่มคนเหนือ ซึ่งจะพบว่า

⁷⁹ ตัวอย่างที่มีชื่อเสียงคือ Saint-Jure เขียนประวัติของ Renty (1651); Boudon เขียนประวัติของ Surin (1689); Crasset เขียนประวัติของ Helyot (1710)

⁸⁰ อ้าง Croix, *La Bretagne*, vol. II, pp. 1183-1246; Mandrou, *De la culture populaire*, pp. 149-163.

นอกจากนี้ยังมีประเพณีวิถีชีวิตจิตต่างๆ ของคณะเยซุอิตคือ L. Lallemand (+1636), Nicolas du Sault (+1655), J.J. Surin (+1665); ซึ่งเทศน์สอนในเรื่องการทำตามพระประสงค์ของพระเจ้าและความรักที่บริสุทธิ์ Lallemand มิได้ทิ้งงานเขียนที่สำคัญใดๆ ไว้เบื้องหลังเลย แนวคิดของท่านรวบรวมไว้โดยผู้อื่น นั่นคือเราต้องดำรงอยู่ในพระเยซูคริสต์ ด้วยการถือตามงานของพระจิตอย่างซื่อสัตย์ คริสตวิทยาและการนบ นอบต่อพระจิตเป็นรากฐานของวิถีชีวิตจิต Saint-Jure (+1657) ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของ Lallemand, Jean de Berniere (+1659) ขอร้องให้มนุษย์ยอมรับต่อความไร้ค่าของตนเอง ไร้ค่า เหยียดหยาม ต่ำต้อยเพื่อที่จะเป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสต์ผู้ทรงทำลายอัครดาของพระองค์ในพระเจ้า สิ่งนี้เป็นแนวทางของการละวางแก่พระเจ้าของฌราวาสชื่อ Gaston de Renty (+1649), Mathilde แห่งศีลมหาสนิท (+1698), Henri-Marie Doudon (+1702) รากฐานที่วางไว้โดย เบรูล และ de Condren แบ่งบานขึ้นในด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้า (Mysticism) เช่นเดียวกับ Marie de l'incarnation (+ 1672) จากคณะ Ursuline ที่เผยแพร่วิถีชีวิตจิตของเธอในประเทศ คานาดา เช่นเดียวกับ Jean Aumont (+ 1689) ฌราวาสอีกคนหนึ่ง เช่นเดียวกับนักบวชคณะ โดมินิกันชื่อ Louis Chardon (+ 1561), Alexandre Piny (+ 1709), Antoine Le Quiou (+ 1676), Dominique Le Brun (+ 1688).

ข้อกล่าวหาว่าเป็นแบบลัทธินิยมความนิ่งเงียบ ซึ่งโจมตีโดยเฉพาะบรรดาผู้ดำเนินชีวิตสนิทกับพระเจ้าในช่วงกลางศตวรรษมาจากไหนหรือ เกิดขึ้นเพราะไม่เข้าใจในภาษาที่พวกเขาใช้กัน เกิดมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์และบางครั้งก็มีข้อสงสัย จากนั้นมีเหตุการณ์หลายๆ อย่างที่ไม่ชัดเจนพอ เช่นในกรณีของ บาทหลวง Surin และที่สุดเกิดวิกฤตขึ้นโดยแม้แต่เรื่องส่วนตัวก็เข้ามาพัวพันด้วย เช่นเรื่องราวของ Fenelon, Bossuet และ Mme de Guyon ในค.ศ. 1687 Molinos ถูกกรุงโรมประณามและมีงานเขียนหลายเล่มถูก

2.4 ข้อคำสอนและความศรัทธาต่อพระนางมารีย์

สังคายนาค็อนสตันท์ได้รับรองถึงความถูกต้อง และความเป็นไปได้ที่จะให้ความเคารพและอ่อนน้อมต่อบรรดานักบุญทั้งหลายโดยเฉพาะต่อพระมารดาพระเจ้า ส่วนหนึ่งนั้นเป็นปฏิกริยาต่อต้านจุดยืนของฝ่ายโปรเตสตัน ปฏิกริยาต่อต้านและการปกป้องนั้นที่สุกกลายเป็นลักษณะของข้อคิดทางเทววิทยาสมัยหลังสังคายนาค็อนสตันท์

ในด้านมารีย์ศาสตร์นั้น การปฏิรูปมีจุดยืนที่เคร่งครัดต่อเทววิทยาและการเคารพสักการะต่อประเพณีเกี่ยวกับพระแม่มารีย์ดั้งเดิม ปฏิกริยาคาทอลิกได้พัฒนาทั้งในระดับของข้อคำสอนและกิจศรัทธา การค้นคว้าทางเทววิทยาทำให้เห็นถึงความจำเป็นที่จะลงลึกไปในบางแนวทางของนักบุญโทมัส คือเกียรติอันมีอาจเทียบได้ของความเป็นมารดาพระเจ้าของพระนางมารีย์ ความสำคัญของความดีบริบูรณ์ในด้านศีลธรรมและความศักดิ์สิทธิ์อันไร้มลทินของพระมารดาพระเจ้าผู้เปี่ยมด้วยพระหรรษทาน บทบาทของพระนางมารีย์ในฐานะคนกลางแจกจ่ายพระหรรษทาน และพระมารดาแห่งพระหรรษทานในแผนการไถ่กู้ให้รอด จากอิทธิพลของวัฒนธรรม Baroque ทำให้มีพัฒนาการในเชิงบวกต่อเทววิทยาและการเคารพสักการะพระนางมารีย์ขึ้นมา⁸¹

ในด้านประวัติศาสตร์ของข้อคำสอนนั้น ในช่วงนี้ยังคงมีการโต้เถียงและการค้นคว้าในด้านของการปฏิสนธินิรมลและการได้รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ อันเป็นความจริงซึ่งในตอนนีประชาชนของพระเจ้าเริ่มเชื่อ

⁸¹ อ้าง S. De Fiores, *Marie, De 1650 au debut du 20 siecles*, DS, X, col. 460-473; Idem, *Il culto mariano*, pp. 1-58; Eyckeler, *La mariologie au XVII siecle*, CN. Pp. I-VI; T. Koehler, *Marie. Du Moyen age aux temps modernes*, DS, X, col. 440-459; R. Laurentin, *Marie, l'Eglise et le Sacerdoce. Essai sur le developpement d'une idee religieuse*, 2 voll., Paris, nouvelles Editions Latines, 1952, vol. I, pp. 209-385.

มีนักเทวศาสตร์หลายท่านที่นึกได้ จากอิทธิพลที่มีทั่วๆ ไปในช่วงประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจต่อพวกเราคือ

Peter Canisius, S.J. (+1597) ผู้ซึ่งในหนังสือชื่อ *Summa doctrinae christianae* (1556) ซึ่งประสบความสำเร็จอย่างสูงในการนำเสนอข้อคำสอนตามประเพณีของพระนางมารีย์ ดิพิมพ์ใน ค.ศ. 1577 ข้อเขียนเพื่ออธิบายเกี่ยวกับพระนางมารีย์ ในหนังสือชื่อ *De Virgine incomparabili et Dei Genitrice sacrosancta* โดยท่านให้รายการข้อผิดพลาดต่างๆ ของฝ่ายโปรเตสแตนต์ และให้ข้อคำสอนเกี่ยวกับพระนางมารีย์ของฝ่ายคาทอลิก แต่ในการเคารพสักการะนั้นท่านยอมรับว่ามีข้อผิดพลาดต่างๆ และการกระทำในเชิงไสยศาสตร์ แต่สิ่งนี้เป็นผลมาจากความอ่อนแอของมนุษย์หรือความไม่รู้ ซึ่งควรได้รับการแก้ไขอย่างรอบคอบและมีใช้ตัดทิ้งไปทั้งหมดทีเดียว⁸³

Robert Bellarmine, S.J. (+ 1621) อาจกล่าวถึงผลงานของท่านเกี่ยวกับบรรดาผู้ที่คิดเห็นต่างออกไปหลังสังคายนาเตรันท์โดยมีการนำเสนอข้อคำสอนเกี่ยวกับพระนางมารีย์ ในข้อความเชื่อคาทอลิกทั่วไป Bellarmine อธิบายถึงคุณค่าของการสวดวิงวอนพระนางมารีย์และบรรดานักบุญ ท่านอธิบายอย่างละเอียดถึงความถูกต้องของการเฉลิมฉลองการปฏิสนธินิรมลทินและสรรเสริญในด้านที่ดี ในหนังสือชื่อ

⁸² อ้าง G. Soll, *Storia dei dogma mariani*, Roma, LAS, 1981. Pp. 321-340.

⁸³ อ้าง Peter Canisius, *Summa Doctrinae Christianae...* 4 vol., Nov. ed., Augsburg, Kollmann, 1833, vol. I, pp. 176-209; J. Stierli, *Pierre Canisius*, DS. XII, col. 1519-1525; Dillenschneider, *La mariologie*, pp. 109-113.

Francisco Suarez, SJ. (+ 1617) ช่วงระหว่างค.ศ. 1584-1585 ที่วิทยาลัยโรมัน ท่านเป็นคนแรกที่นำเสนอด้วยตนเองถึงปัญหาต่างๆ ทางเทววิทยาเกี่ยวกับพระนางมารีย์ ทำให้เราได้พบในหนังสือชื่อ *Commentarii et Disputationes in II Parte Summae Theologiae* ที่เป็นคล้ายกับร่างฉบับแรกของงานเขียนเกี่ยวกับพระแม่มารีย์ ความดีด้านอื่นๆ ของ Suarez อันส่งผลที่สำคัญต่อด้านมารีย์ศาสตร์คือ ข้อคิดต่างๆของท่านในด้านวิวัฒนาการของข้อคำสอนและในด้านคุณค่าของ *sensus communis fidelium* ที่บ่อยๆ แล้วเกิดจากตัวอย่างของพระนางมารีย์⁸⁵

คำว่ามารีย์ศาสตร์ (*Mariology*) ปรากฏขึ้นเป็นครั้งแรกในผลงานของ Placido Nigido (+ 1640) *Summae sacrae mariologiae pars prima* ตีพิมพ์ที่ Palermo ในค.ศ. 1602 โดยถือตามและบ่อยๆ แล้วอิงอยู่กับ Suarez ในช่วงศตวรรษที่ 17 มีนักเขียนท่านอื่นๆ ที่เขียนเกี่ยวพระนางมารีย์คือ Juan de Carthagenia (+ 1618) ตอนแรกในฐานะนักบวชคณะเยซุอิต จากนั้นในฐานะฤษีคณะ Friar Minor of the Observance จากค.ศ. 1606 ถึง 1616 ท่านสอนที่กรุงโรม ที่ San Pietro in Montorio ในบาทเทศน์ชื่อ *Homiliae catholicae de*

⁸⁴ ในหนังสือชื่อ *De beatitudine et canonizatione sanctorum* (Lib. I, cap. XII), Bellarmine เขียนไว้ว่า “Tertia est excellentia quae dam media inter divinam et humanum, quails est gratia et Gloria Sanctorum.. Huic excellentiae respondet teria species cultus, quam theology vocant duliam; et quia inter sanctas creaturas humanitas Christi, si seorsum considerare tur, singulariter excellit proper unionem ad Vervum, simililiter B. Virgo, ut mater Filii Dei, ita praestet aliis sanctis, ut dici posit Domina et Regina nostra, quod aliis sanctis non convenit, nisi admodum imperfect; ideo theologihanc tertiam speciem, quam duliam, dividunt in duliam proprie dictam et hyperduliam, tribuentes illam sanctis caeteris, istam soli humanitati Christi et matri eius”. Bellarmino, *De controversiis*, vol. I, p. 1455; เกี่ยวกับการปฏิสนธินิรมล อ้าง vol. III, pp. 244-257. อ้างด้วยจาก G. Galeota, *Robert Bellarmin*, DS. XIII, col. 713-720; X. Le Bachelet, *Bellarmin*, DTC, II, col. 560-599.

⁸⁵ อ้าง F. Suarez, *Opera omnia*, 28 voll., Paris, Vives, 1856 – 1878; Life of Christ and of Mary; vol. XIX ทั้งหมด เกี่ยวข้องกับพิธีกรรมของพระนางมารีย์: vol. XXIV, pp. 150-156. อ้างด้วยจาก L. Daez Merino, *Fundamentos biblicos en cuestiones mariologicas y perspectivas del culto mariano en Francisco Suarez*, ในหนังสือชื่อ “De culto mariano saeculis XVII-XVIII. Acta congressus mariologici-mariani internationalis in Republica Melitensi anno 1983 celebrati”, vol. IV. De cultu mariano apud scriptores ecclesiasticos saec. XVII, Romae, Pontificia Academia Mariana Internationalis, 1987, pp. 1-38; De Fiores, *Il culto mariano*, pp. 11-14.

2.4.1 ในประเทศฝรั่งเศส

ในบริบทเฉพาะของประเทศฝรั่งเศสนั้น มีบรรดานักเขียนด้านวิถีชีวิตจิตที่ทรงอิทธิพลมาก อย่งไรก็ตาม ในหมู่นักเทวศาสตร์นั้นพวกแรกที่เป็นที่ยอมรับกันคือบรรดาอาจารย์ทั้งหลาย⁸⁶

Denys Petau, SJ. (+1652) เป็นผู้ที่มีความรู้สูงสอนที่กรุงปารีส งานหลักของท่านคือ *Dogmata theologica* เกี่ยวกับพระนางมารีย์ใน *De incarnatione* ตีพิมพ์ในค.ศ. 1650 เกี่ยวกับมารดาพระเจ้านั้นท่านสอนเกี่ยวกับความศักดิ์สิทธิ์และการปฏิสนธินิรมล ความเป็นพรหมจรรย์ตลอดไป พิธีกรรมต่อพระนางและบรรดานักบุญ Petau ตักเตือนถึงการแสดงออกในทางสงฆ์ต่อกิจศรัทธาเพราะขาดเหตุผล ท่านสำรวจข้อเขียนของบรรดาปิตาจารย์อย่างลึกซึ้ง เพื่อให้ข้อคำสอนเรื่องการเป็นตัวแทนแจกจ่ายพระหรรษทาน

⁸⁶ อ้าง Dillenschneider, *La mariologie*, pp. 167-184.

Georges de Rhodes, SJ. (+1661) สอนเทววิทยาด้านข้อความเชื่อเป็นเวลาหลายปี และ Tractatus VIII ของท่านเกี่ยวกับ *Disputationes theologicae* นั้นเป็น *De Maria Deipara* อันเป็น “มารียศาสตร์” ที่สมบูรณ์ที่สุดในสมัยนั้นทั้งกระชับและชัดเจน หลังจากได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาต่างๆ ที่นักเทววิทยาต้องได้พบ (มารดาพระเจ้า พรหมจารีย์ ความศักดิ์สิทธิ์และความครบครันของพระนางมารีย์ คนกลางแจกจ่ายพระพรพรทาน ผู้ร่วมไถ่กู้...) ท่านผู้เขียนแสดงออกว่าเชื่อมั่นในตัวพระนางมารีย์ว่า ทรงเป็นบทสรุปของเทววิทยาทั้งปวง และการจะรู้จักพระเจ้านั้นเราต้องรู้จักพระนางมารีย์ โดยในเชิงกลับกันนั้นก็เช่นเดียวกัน

Theophile Raynaud, SJ. (+1663) นั้นถือได้ว่าเป็นนักมารียศาสตร์ที่แท้จริง มีความรู้กว้างขวางสนใจในด้านเทววิทยา ปรัชญา ภาษาศาสตร์ ประวัติพระศาสนจักร ชีวิตประวัติบรรดาศักดิ์บุญ ท่านเขียนหนังสือหลายเล่ม ในบรรดาหนังสือที่ท่านเขียนมีเกี่ยวกับประมวลความรู้ที่เรียกว่า *Matialia* ซึ่งมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับบรรดาปัญหาด้านสิทธิพิเศษต่างๆ และพิธีกรรมต่อพระนางมารีย์ ส่วนใหญ่ของหนังสือเล่มนี้มีหัวเรื่องว่า *Diptycha mariana* ซึ่งแบ่งเป็นสองส่วนคือ ชีวิตภายนอกของพระนางมารีย์และรหัสลับต่างๆ ในชีวิตของพระนางมารีย์ พร้อมไปกับเค้าโครงที่เรียบง่ายก็มีรูปแบบที่เคร่งครัด อันกำหนดไว้ด้วยมาตรการและการสำรวจคำที่ใช้ ในการตีความถึงสิทธิพิเศษต่างของพระนางมารีย์นั้น Raynaud บ่อยๆ แล้วจะดำเนินตาม Gerson และ Suarez แต่เมื่อเขียนถึงบทบาทของพระนางมารีย์ในแผนการไถ่กู้ท่านเสนอให้ใช้ความรอบคอบ แต่ก็ไม่ต้องด้านอย่างถึงรากถึงโคนต่อข้อความต่างๆ ในด้านผู้ร่วมไถ่กู้และคนกลางแจกจ่ายพระพรพรทาน พิธีกรรมจะต้อง “ยุติธรรม” ไม่เกินเลยไปหรือนำสมเพช แต่มีรากฐานทางเทววิทยาอย่างดี

Vincent Contenson, OP. (+1674) ได้รับการกล่าวถึงในฐานะนักเขียนแนวนักบุญโทมัส ในด้านที่ขัดแย้งกันเกี่ยวกับความเป็นมารดาของพระเจ้า ในหนังสือของท่านชื่อ *Theologia mentis et ordis* ท่านอุทิศคำอธิบายอันยาวยืดยาวต่อสิทธิพิเศษต่างๆ ของพระนางมารีย์ โดยรวมไว้เป็นลำดับขั้นธรรมชาติ พระพรพร

Louis-Francois D'Argentan, OFM Cap. (+ 1680) นักเขียนท่านนี้มีจุดยืนระหว่างนักเทววิทยาและนักเขียนด้านวิถีชีวิตจิตโดยเป็นทั้งสองแบบ หนังสือของท่านชื่อ *Conferences theologiques et spirituelles sur les grandeurs de la Sainte Vierge* (1680) ไม่ซ้ำก็ได้รับการแปลออกมาในภาษาต่างๆ มีข้อความที่ยกมาอ้างปรากฏให้เห็นและแพร่หลายไปเพื่อใช้ในกิจศรัทธา จากพื้นฐานทางข้อคำสอนอันมั่นคง ท่านให้ข้อคิดต่างๆ ทางด้านวิถีชีวิตอันเคร่งครัด มีบันทึกต่างๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์และกิจศรัทธาต่อพระนางมารีย์ รูปแบบเปลี่ยนจากการบรรยายไปเป็นการสนทนากัน จากการใช้แสดงตามที่กระทำกันไปเป็นการกระตุ้น มีเป้าหมายในทางแก้ต่างข้อขัดแย้งด้วย ซึ่งไม่น่าแปลกใจอะไรถ้ายังจำได้ว่าในค.ศ. 1673 มีการตีพิมพ์ *Monita salutaria* (งานเขียนของผู้นิยมลัทธิเจเนซัน) ของ Winderfeld ออกมา

2.4.2 บรรดานักเขียนด้านวิถีชีวิตจิต

ได้กล่าวแล้วว่าในบริบทของฝรั่งเศสนั้น ประวัติศาสตร์ของมารีย์ศาสตร์ในศตวรรษที่ 17 เป็นลักษณะจำเพาะจากบรรดานักเขียนด้านวิถีชีวิตจิต นั่นคือมีการคาบเกี่ยวกันอย่างสูงระหว่างข้อคำสอนและพิธีกรรมเคารพสักการะพระนางมารีย์ ระหว่างเทววิทยาและวิถีชีวิตฝ่ายจิต ย้อนกลับไปในตอนต้นศตวรรษนั้น เกิดมีปัญหาในการจำแนกประเภทบรรดานักเขียนตามลักษณะเฉพาะต่างๆ ตามอิทธิพลและการ

ศตวรรษที่ 17 ในประเทศฝรั่งเศสซึ่งเป็นศตวรรษอันยิ่งใหญ่ของประวัติศาสตร์ด้านวิถีชีวิตจิตด้วย นั้น เกิดมีประสบการณ์กับพัฒนาการด้านบวกของศรัทธาต่อพระนางมารีย์อย่างน้อยจนถึง ค.ศ. 1650 ในครึ่งศตวรรษแรกนี้ข้อชี้ให้เห็นถึงกระแสแรก อันประกอบไปด้วยนักบุญฝรั่งเศส เดอ ซาล และนักบวชคณะเยซูอิตกลุ่มหนึ่ง (Poire, Bary, Binet) และแนวคิดของเบรุต กลุ่มแรกนี้เต็มไปด้วยความสนใจมาสู่ระดับที่ขอบกระทำกัน โดยใช้กิจศรัทธาและภาษาดั้งเดิมของยุคกลาง โดยต้องการเข้าถึงอารมณ์ แสดงความอ่อนหวาน ใช้ภาพลักษณ์และข้อเปรียบเทียบต่างๆ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อคำสอนอันเที่ยงแท้ แม้ว่าขาดความเข้มข้นในด้านเทววิทยาไปบ้างก็ตาม กลุ่มที่สองแนวคิดของเบรุต แสดงออกด้วยภาษาที่สูงกว่า และถึงกับเน้นในด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้า โดยกำหนดให้รหัสลับของการรับเอากายนั้นเป็นศูนย์กลางและแสดงออกในรูปแบบของกิจศรัทธาที่หนักแน่นและเคร่งครัด แต่ก็ฉลาดที่ยึดมั่นในความพอประมาณ

ในการสอนด้านวิถีชีวิตจิตนั้นท่านนักบุญฝรั่งเศส เดอ ซาล (+1622) ให้ความสำคัญต่อความศรัทธาถึงพระนางมารีย์มาก ดูเหมือนท่านไม่สามารถปฏิเสธความเชื่อมโยงกับนักเขียนในยุคกลางเช่น น. อัลเซม น. เบอ์นาร์ด น. โบนาเวนตูรา... ได้ แม้ว่าท่านจะคำนึงถึงความเปราะบางของช่วงเวลาที่ท่านดำเนินชีวิตอยู่ก็ตาม แต่เมื่อท่านหันไปขอความช่วยเหลือจากพระนางมารีย์เพื่อเข้าถึงพระเจ้า นั่นก็เป็นเพราะนี่คือพระประสงค์ของพระเจ้าในแผนการไถ่กู้มนุษยชาติให้รอด แม้เราสามารถวิงวอนโดยตรงต่อพระเจ้าเพื่อขอพระพรที่เรากำลังต้องการ แต่ทว่าพระญาณสอดส่องมิได้ทรงประสงค์เช่นนั้น... และพระศาสนจักร มารดาที่ดีของเรา สอนเราให้วอนขอความช่วยเหลือจากพระนางมารีย์และบรรดานักบุญ ฝรั่งเศส เดอ ซาลซึ่งติดต่อกับฝ่ายโปรเตสแตนต์บ่อยๆ นั้น มิได้ดูแคลนความยากลำบากของพวกเขาที่มีต่อความศรัทธาในพระแม่มารีย์ และแสดงตนเองเป็นศัตรูกับการกระทำที่เลยเถิดในทุกกรณี แต่ท่านก็มิได้เห็นด้วยกับพวกเขาจนถึงขั้น

⁸⁷ อ้าง Ch. Flachaire, *La devotion a la Vierge dans la litterature catholique au commencement du XVII sicle*, 2 ed., Paris, Apostolat de la Presse, 1957, pp. 30-73.

บรรดาเพื่อนและสานุศิษย์ของฟรังซิส เดอ ซาลคือ พระสังฆราชแห่ง Belley, Jean Pierre Camus (+ 1652) ในหนังสือของท่านชื่อ *Deux conferences par escrit* (1642) ท่านอธิบายถึงเกียรติของพระนางมารีย์ โดยถือตามแนวทางของซาเลเซียนและในบริบทของข้อคำสอนเรื่อง*ความรักอันบริสุทธิ์* ซึ่งเราเห็นได้ถึง อิทธิพลของ Gagliardi, Catherine of Genoa และ Catherine of Sienna.

2.4.3 กลุ่มนักบวชคณะเยซุอิต

หลังจากวิกฤติของการปฏิรูป คณะเยซุอิตเป็นผู้รื้อฟื้นความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ที่เร่าร้อนที่สุด เพื่อจะฟื้นฟูความเข้มแข็งให้กลับสู่พระศาสนจักรคาทอลิกนั้น เป็นเรื่องเร่งด่วนที่จะต้องฟื้นฟูความศรัทธาต่อพระมารดาผู้การุณให้กลับมาสู่ประเทศฝรั่งเศสเสียใหม่ ดังนั้นคณะเยซุอิตจึงรวบรวมความศรัทธาด้านต่างๆ ที่เชื่อมโยงกับวิถีชีวิตจิตในยุคกลาง แปลออกมาด้วยภาษาที่ใช้กันประจำวัน ใช้ภาพลักษณ์และสัญลักษณ์ต่างๆ และเสนอกิจศรัทธาต่างๆ ซึ่งบ่อยๆ แล้วแม้จะดูหยาบหยาบแต่ก็ชัดเจนและแน่นอน ชมรมแม่พระต่างๆ จะรวบรวมบรรดาเยาวชนที่ดีที่สุดในโรงเรียนของคณะ และความศรัทธาต่อพระนางมารีย์เป็นที่เพาะบ่มการปฏิบัติคุณธรรมทุกประการ ฟรังซิส เดอ ซาล Berulle, Bossuet, กรีญอง เดอ มงฟอร์ต และคนอื่นๆ อีกมากมาย... ต่างยกก้าวแรกสู่ประสบการณ์ต่อวิถีชีวิตจิตในชมรมแม่พระนี้เอง⁸⁹

⁸⁸ อ้าง P. Serouet, *Francios de Sales*, DS. V, col. 1057-1097; Flachaire, *La devotion*, pp. 59-73.

⁸⁹ อ้าง Flachaire, *La devotion*, pp. 30-59; Dillenschneider, *La mariologie*, pp. 200-211; Eyckeler, *La mariologie*, p. II.

Francois Poire, SJ. (+1637) ในค.ศ. 1630 ได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ *La Triple Couronne de la bienheureuse Vierge, Mare de Dieu...* เป็นผลงานอันเป็นที่ยอมรับในทันทีได้อย่างกระตือรือร้น มีการกล่าวถึง Poire เคียงข้างไปกับ Bernadine of Sianna, Antonino da Firenze และ Suarez แต่อีกสองสามทศวรรษต่อมา ในช่วงที่ลัทธินิยมเจนเช่นกำลังร้อนแรงจัดซื้อของท่านก็หายสาบสูญไป ซึ่งเป็นผลพวงของความเปราะบางอีกครั้งหนึ่งที่ไม่ขึ้นชอบเหมือนเดิมต่อผลงานต่างๆ ที่มีแรงกระตุ้นจากความเชื่อที่ร้อนแรง และผลงานที่ได้รับแรงกระตุ้นจากรักใคร่เชิงศรัทธา หนังสือชื่อ *La Triple Couronne* ใช้ภาษาที่ฟุ่มเฟือยเกินไปและตรงตามความเป็นจริง Poire รักที่จะอธิบายข้อความจริงทางความเชื่อในแบบนิยาย บทบาทของลักษณะนิสัยรวมทั้งของพระแม่มารีย์ ได้รับการบรรยายและระเบิดออกมาอย่างมีชีวิตชีวาและร้อนแรง แต่เมื่อเขาต้องการสอนข้อความเชื่อจริงๆ นั้น Poire ก็รู้ว่าจะอธิบายให้แน่นอนและลึกซึ้งได้อย่างไร เขาแสดงตนเป็นนักเทววิทยาเมื่อสนับสนุนความเป็นคนกลางสากลของพระนางมารีย์ และอธิบายถึงความหมายและคุณค่าด้วย ในค.ศ. 1681 อธิการิณีอารามเบเนดิกตินแห่ง Blemur ชื่อ Jacqueline Bouette ได้ทบทวนผลงานของ Poire แก่ใจข้อความในหลายๆ แห่งและจัดตีพิมพ์ขึ้นใหม่ในชื่อว่า *Les Grands de la Mere de Dieu.*

Etienne Binet, SJ. (+1639) ผู้เป็นเพื่อนของฟรังซิส เดอ ซาล เป็นผู้เขียนผลงานเกี่ยวกับพระนางมารีย์หลายเล่ม เช่น *De la devotion a la glorieuse Vierge Marie mere de Dieu, vraie marquee de notre predestination* (1619); *Meditations affectueuses sur la Tres Sainte Vierge Mere de Dieu* (1632); และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง *Grand chef-d'oeuvre de Dieu et les souveraines perfection de la Sainte Vierge* (1634) Binet นั้นบ่อยๆ จะมีรูปแบบการเขียนในเชิงวาทศิลป์และฟุ่มเฟือย และบางครั้งก็มีรสนิยมที่น่าสงสัย แต่ว่าลักษณะเช่นนี้พบได้ง่ายในหมู่นักเขียนยุคนั้นในทุกประเทศ เหตุการณ์เขียนเชิงนิยายที่เขาชอบขึ้นไปในนั้น Binet ต้องการอธิบายถึงความจริงอันน่าปลอบใจของบทบาทซึ่งพระนางมารีย์แสดงในแผนการไถ่กู้ให้รอด ในฐานะผู้แจกจ่ายความกรุณาปรานีต่อผู้ที่ต้องการอย่างที่สุด ท่านผู้เขียนกล่าวถึงความเป็นมารดา 3 แบบของพระนางมารีย์คือ ความเป็นมารดาทางร่างกายต่อองค์พระวจนาตถ์ที่ทรงรับเอากายในตัวพระนาง ความ

Paul de Barry, SJ. (+ 1661) เป็นนักเขียนที่นำมาอ้างอิงเพื่อแสดงถึงขอบเขตของความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ ที่จริงแล้วเป็น Barry ที่ Pascal ต่อต้าน ในหนังสือชื่อ *IX Provinciale* โดยทำตนเป็นกระบอกเสียงของการเรียกร้องมากมายจากหลายๆ ระดับและในหลายๆ แควง ในค.ศ. 1636 Barry ได้ตีพิมพ์หนังสือของเขาชื่อ *Paradis ouvert a Philagie par cent devotions a la Mere de Dieu...* ถึงค.ศ. 1658 ได้ตีพิมพ์ออกมาเป็นครั้งที่ 16 และมีการแปลในหลายภาษา ไม่ใช่อะไรใหม่ที่พบกับวิธีการเขียนที่ฟุ่มเฟือยหรือการถกเถียงเกี่ยวกับคำถามที่ไร้ประโยชน์ต่างๆ ซึ่งพบในนักเขียนคนอื่นๆ ด้วยเช่นกัน สิ่งที่เสียหายจริงๆ นั้นเกี่ยวกับความจริงที่ว่า Barry ระบุถึงกิจศรัทธาภายนอกต่างๆ มากมาย โดยบรรยายไว้อย่างละเอียด ยิบ และแสดงให้เห็นเหมือนกับว่าเป็นการรับประกันต่อความรอดนิรันดร์ ถ้าพิจารณาแต่ละกิจศรัทธาแล้วก็ไม่รู้จะวิจารณ์อะไร โดยทั่วไปแล้วกิจศรัทธาเหล่านี้จะตามด้วยตัวอย่างจากบรรดานักบุญ แต่เมื่อนำเสนออย่างต่อเนื่องกันไปโดยไม่มีมีการพิจารณาถึงคุณค่าแล้ว ก็จบลงด้วยการบังคับกิจศรัทธาต่างๆ ที่จริงจึงและเข้มข้นกว่าไปเสีย และมิติกายในก็ไร้ค่า แม้แต่หนังสือหรือกิจศรัทธาที่ผู้คนพากันโปรดปรานก็จะขาดรากฐานทางข้อความเชื่อที่เข้มข้นไปไม่ได้ และจะต้องนำสู่การกลับใจและก้าวหน้าไปในความศักดิ์สิทธิ์อย่างชัดเจนด้วย

Honorat Nicquet, SJ. (+ 1667) เป็นอีกตัวอย่างหนึ่งที่เป็นที่ฮือฮากันน้อยกว่า แต่ก็บ่งชี้ถึงวิธีการเขียนที่แสดงออกว่า การนำเสนอพิธีกรรมเกี่ยวกับพระนางมารีย์นั้นเกือบจะเป็นในเชิงศรัทธาอย่างเดียวเท่านั้น หนังสือชื่อ *Le serviteur de la Vierge* นั้นตีพิมพ์ในค.ศ. 1658 และในทันใดก็ตีพิมพ์ออกมา 6 ครั้ง ผู้เขียนเคยสอนปรัชญา จากนั้นก็สอนเทววิทยา และท้ายที่สุดเป็นนักเทศน์ถึงกับถูกเรียกไปที่กรุงโรม เป็นนักเทววิทยาและนักวิจารณ์หนังสือ แต่ไม่แนะนำว่าข้อเขียนเกี่ยวกับพระนางมารีย์นี้มีความเป็นตัวของตัวเองหรือมีความลึกซึ้งในด้านวิถีชีวิตจิต อาจกล่าวเช่นเดียวกันเกี่ยวกับหนังสือชื่อ *Nomenclator marianus*

2.4.4 ทาสรัก

ก่อนจะนำเสนอเกี่ยวกับเบรุตและบรรดาศิษย์ของท่านและในบริบทของกิจศรัทธาต่างๆ ต่อพระนางมารีย์ที่แพร่หลายในยุโรปศตวรรษที่ 17 นั้น อย่างน้อยเราต้องระลึกไปถึงกำเนิดและการแพร่หลายของความเป็นทาสรักของพระนางมารีย์ กิจศรัทธาของการเป็นทาสรักต่อพระนางมารีย์นั้นนำออกมาจากประเทศสเปน นักบวชคณะฟรังซิสกันแห่งการปฏิสนธินิรมลชื่อ Ines Bautista de San Pablo ช่วงระหว่าง ค.ศ. 1575-1595 ได้ก่อตั้งชมรมทาสรักของมารดาพระเจ้าเป็นครั้งแรกเพื่อเป็นเกียรติแก่การได้รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ที่อารามของ น. Ursula de Alcala de Henares พร้อมกับซิสเตอร์ของเธอ 5 คน ผู้เขียนชีวประวัติบอกไว้ว่า Sr. Ines นบมอบต่อความรู้สึกภายใน แต่มิใช่กับบวชทุกคนของอารามจะยอมรับสิ่งใหม่ได้อย่างรวดเร็ว ชมรมเปิดรับฆราวาสด้วย การตั้งอย่างเป็นทางการเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 1595

วิถีชีวิตดั้งเดิมของการเป็นทาสรักของพระนางมารีย์ ปรากฏในงานเขียนของสมาชิกคณะฟรังซิสกันแห่งสเปนคือ John of the Angels (1536-1609) เมื่อมาเยี่ยมอาราม Ursuline ในค.ศ. 1608 ได้ใช้คำว่าทาสรักในตอนนั้น แต่อาจย้อนกลับไปถึงนักบุญอิกเนเชียสแห่งโลโยลา ซึ่งเพิ่งพิศถึงการบังเกิดของพระเยซู โดยถือว่าตนนั้นเป็นทาสน้อยๆ ของพระนางมารีย์ น. ยอแซฟและพระกุมาร ในงานเขียนของ John of Avila เราได้พบวลีที่ว่า servant and slave ของพระนางพรหมจารีย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ด้วย⁹⁰

⁹⁰ “ขั้นแรกให้มองเห็นบุคคลต่างๆ นั่นคือเห็นพระนางมารีย์ และ น. ยอแซฟและผู้รับใช้และพระกุมารเยซูที่เพิ่งคลอดออกมา ทำตนเองเป็นทาสที่ยากจนน้อยๆ และต่ำต้อย...” Iganitius of Loyola, *Esercizi spirituali*, trans. By G.F. Roothaan, Milano, Ancora – Brescia, Cenacolo, (1967), p. 159, n. 114. อ้าง Koehler, *Servitude (Saint Esclavage)*, DS, XIV, col. 731-744; D. Fernandez, *La esclavitud mariana en la obra del P. Bartolome de los Rios*. OSA (ca 1580-162) y su influjo en la escuela espiritual francesi de los siglos XVII y XVIII, in “De cultu mariano saeculis XVII-XVIII” vol. IV, pp. 243-282; G. Calvo, *Fray Melchor de Cortina, el premier teologo de la “Esclavitud*

ชมรมทาสร์กพระนางมารีย์แพร่หลายไปในประเทศสเปน และมีวรรณกรรมเกี่ยวกับเรื่องนี้เกิดขึ้นมา บรรดาคณะนักบวชต่างแข่งขันกันปกป้องกิจศรัทธาและเขียนเกี่ยวกับเรื่องนี้ หาพบได้ทั้งในคณะ Augustinians, Benedictines, Dominicans, Mercederians, Trinitarians, Franciscans... นักบวชคณะ Trinitarian ชื่อ Simon de Ronjas ต้องการจะเผยแพร่กิจศรัทธาไปที่ประเทศฮอลแลนด์ จึงขอให้ฤทธิชาวสเปนคณะออกุสตินชื่อ Bartolomeo de Los Rios (+ 1652) ก่อตั้งชมรมนี้ขึ้นที่นั่น โดยตั้งขึ้นที่กรุงบรัสเซลส์ ในค.ศ. 1626 จากนั้นในค.ศ. 1641 Bartolomeo de Los Rios ได้จัดพิมพ์หนังสือชื่อ *De Hierachia Mariana* ออกมาเป็นหนังสือเล่มโต ที่อธิบายถึงข้อคำสอนและวิธีปฏิบัติกิจศรัทธาของการเป็นทาสร์กของพระนางมารีย์ โดยเล่าถึงประวัติศาสตร์และอธิบายถึงกฎเกณฑ์ต่างๆ

การเผยแพร่ดำเนินต่อไปทั่วยุโรป ที่ประเทศเยอรมัน คณะออกุสตินเนียนนำไปปฏิบัติในอารามของตน และคณะเยซูอิตทำการเผยแพร่ในชมรมแม่พระต่างๆ ของคณะ ที่ประเทศโปแลนด์นักบวชคณะเยซูอิตชื่อ F.S. Phoenicius (+1652) ได้จัดพิมพ์หนังสือชื่อ *Mariae mancipium sive modus tradendi se in mancipium Deiparae Virginis* ขึ้นในค.ศ. 1632 ในประเทศอิตาลี นักบวชคณะ Theatine ชื่อ Francesco Olimpio (+1639) จัดพิมพ์หนังสือชื่อ *Breve esercizio da farsi da quelli i quail vivono sotto il titolo di Schiavi incatenati della Madre di Dio* ที่เมือง Palermo ในค.ศ. 1627 การเผยแพร่ความเป็นทาสร์กของพระนางมารีย์ในประเทศฝรั่งเศสนั้นเกี่ยวข้องกับผลงานและชีวิตของเบรูล

2.4.5 แนวคิดของเบรูล

Pierre de Berulle (1575-1629) นั้นแน่นอนว่าเป็นบุคคลสำคัญทั้งในด้านประวัติศาสตร์ของมารีย์ศาสตร์และความศรัทธาต่อพระแม่มารีย์ แนวคิดด้านมารีย์ศาสตร์ของท่านกระจายอยู่ทั่วไปในผลงานต่างๆ ด้านวิถีชีวิตจิตของท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหนังสือชื่อ *Discours sur l'Etat et les Grandeurs de Jesus*

เบรูลหมายถึงพระนางมารีย์เมื่อท่านกล่าวถึงพระเยซู และเป็นเช่นเดียวกันในมุขกลับ นั่นคือทั้งสองพระองค์ไม่แยกจากกันทั้งในการสนทนาและในความคิด ทั้งในการยกจิตใจและการภาวนา ทุกสิ่งเนื่องมาจากรหัสลับของการทรงรับเอากาย การเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างพระเยซูและพระนางมารีย์นี้เบรูลคงไว้ด้วยเช่นกันเมื่อท่านกล่าวถึงพิธีกรรมที่มีต่อพระองค์ใดพระองค์หนึ่ง นั่นคือศิลปะการเป็นทาสรักที่กระทำต่อพระคริสต์ก็เท่ากับกระทำต่อพระนางมารีย์ด้วย⁹¹

ความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ของเบรูลนั้น หยั่งรากลึกมากในข้อคำสอน ในทางปฏิบัตินั้นดำเนินสายกลางและไม่ค่อยวอนขอบุญกุศล (พระพรหทาน) ใดๆ นัก แต่จะอย่างไรก็ตามท่านต้องการให้แสดงศรัทธานั้นให้เห็นได้ภายนอก โดยดำเนินตามรอยของนักบุญเบอร์นาร์ด์ ท่านยืนยันว่าเราต้องไปหาพระเยซูโดยผ่านทางพระแม่มารีย์ และในศรัทธาของเรานั้นจะต้องไม่แยกสิ่งที่พระเจ้าได้ทรงเชื่อมโยงไว้อย่างแนบแน่นแล้ว ทั้งในรูปแบบของสวรรค์และในระบบพระพรหทาน สิ่งที่เรารวบรวมมาจากพระนางมารีย์ก็คือพระนางควรมอบเราแก่พระเยซู เบรูลเชื่อมั่นและวางใจในพระนางมารีย์เป็นที่สุด และถือว่าตัวท่านเป็นทาสรักของพระนาง ศิลปะของการเป็นทาสรักต่อพระเยซูและพระนางมารีย์ที่เบรูลกระทำนี้ก่อให้เกิดข้อ

⁹¹ A. Rayez, *La devotion mariale chez Berulle et ses premiers disciples*, in "Maria. Etudes sur la Saint Vierge", edited by H. Du Manoir, voll. III, pp. 31-72; A. Molien (Congregation de l') *Oratoire de Jesus*, DTC. XI, col. 1107-1118; J. Guiton, *Philosophie de la Vierge d'apres Berulle*, "Ephemerides Mariologicae, XXV (1975), pp. 325-336; M. Dupuy, *Le culte des grandeuset de la Compassion de Marie etabli par Pierre de Berulle*, in "De cultu mariano saeculis XVII-XVIII.." vol. IV, pp. 81-92.

เบรูลมีอิทธิพลต่อสมัยของท่านสูงมากจนอาจกล่าวได้ว่าเป็นแนวคิดของเบรูล (*Berullian school*) แต่เราก็ต้องแยกแยะและรับรู้ถึงแหล่งต่างๆ ที่ท่านได้มาด้วย แนวคิดของท่านนั้นเชื่อมโยงแนวคิดทางวิชาการในยุคกลางเข้ากับเรื่องราวปัญหาของผู้ดำเนินชีวิตสนิทกับพระเจ้า มีการอ้างอิงอย่างชัดเจนถึงคณะคาเมลไลท์ในประเทศสเปนและวิถีชีวิตจากกลุ่มน้ำไโรนน์ ท่านเลียนแบบประเพณีปีตาจารย์ โดยเฉพาะออกัสติน ซึ่งมีการค้นคว้าทางทฤษฎีรวมทั้งการมีประสบการณ์สภาพชีวิตจิตที่สูงกว่าด้วย

Jean-Jacques Olier (+ 1657) ผู้ก่อตั้งคณะแซงต์ซูลปีสและเป็นผู้ฝึกอบรมบรรดาพระสงฆ์จำนวนมากหลายช่วงอายุคนนั้นเป็นศิษย์ของเบรูลผู้มีชื่อเสียงที่สุดและดั้งเดิมที่สุด หัวใจของแนวคิดด้านพระนางมารีย์ของท่านนั้นก็คือความเป็นมารดาแห่งสวรรค์ ซึ่งคำนึงในสภาวะดั้งเดิมของการเป็นหนึ่งเดียวกันของพระบิดาเจ้าและพระนางมารีย์ พรหมจารีย์ท่านนี้เป็นมารดาของพระวณาดถ์เนื่องเพราะแรกที่สุดนั้น พระนางคือองค์คู่หมั้นของพระบิดาเจ้า การเป็นหนึ่งเดียวกันในระดับสูงนี้เองที่ทำให้พระนางมารีย์ทรงได้รับสิทธิพิเศษอื่นๆ ทั้งหมด จากสายสัมพันธ์ระหว่างพระนางมารีย์และพระบิดานี้เองที่โอลิเออร์เห็นถึงความเชื่อมโยงของสายสัมพันธ์ระหว่างพระนางมารีย์และพระศาสนจักรคือกายทิพย์ พระนางมารีย์เกี่ยวดองกับพระบิดาเพื่อทำให้แผนการสวรรค์สำเร็จลุล่วงไปในการสร้างครอบครัวนอกสภาวะพระเจ้าขึ้นมา เนื่องจากเป็นสมาชิกของกายทิพย์ที่สมบูรณ์ที่สุด พระนางมารีย์เฝ้ายามวิหารทรงชีวิตจึงบรรจุมารดาผู้ซื่อสัตย์ของพระคริสต์ทั้งหมดไว้ในตัวของพระนาง⁹²

⁹² อ้าง I. Noye – M. Dupuy, *Olier*, DS, XL, col. 745-746; E. – M. Faillon, *Vie de M. Olier*, 3 voll., 3 ed., Paris, Poussielgue-

Wattelier, 1873; Bremond, *Histoire*, vol III, pp. 419-507; Flachaire, *La devotion*, pp. 141-178; P. Pourrat, *La devotion a Marie dans la Congregation de S. Sulpice*, in “Maria, Etudes sur la Saunte Vierge”, edited by H. Du Manoir, vol III, pp. 153-162; Dillenschneider, *La mariologie*, pp. 234-236; Laurentin, *Maria, Ecclesia*, pp. 278-282; 361-384.

ไม่เพียงพระนางมารีย์เป็นตัวแทนของกายทิพย์เท่านั้น พระนางยังมีบทบาทที่สำคัญในการเป็น
ตัวกลางด้วย พระนางเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่แท้จริงของพระคริสต์ ถ้ากล่าวว่ามีพระหรรษทาน (บุญ
กุศล) ในตัวมันเอง ก็คือพระพรและกุศลต่างๆ จาการหัสธรรมทั้งหลายของพระคริสต์แล้ว พระนางมารีย์นั้น
ได้บรรจุพระคริสต์ไว้ในพระนางเอง ผู้เป็นบ่อเกิดของบุญกุศลต่างๆ (พระหรรษทาน) และองค์พระจิตเจ้า
เมื่อพระนางมารีย์เป็นคนกลางของการไถ่กู้แล้ว ก็เป็นการง่ายที่จะสร้างความสัมพันธ์กับคนกลางอื่นๆ คือ
บรรดาผู้แทนของพระคริสต์ พระสงฆ์ทั้งหลาย เหล่านี้คือพื้นฐานการไตร่ตรองทั้งหมดของโอลิเออร์เกี่ยวกับ
ชีวิตภายในของพระนางมารีย์และข้อแนะนำต่อบรรดาสามเณรใหญ่ว่า พวกเขามีกิจสรีทธาอันหนึ่งต่อด้าน
ภายในของพระนางมารีย์

St. John Eudes (+ 1680) เป็นสมาชิกของคณะโอราตอเรียนจนถึงค.ศ. 1643 ท่านเป็นศิษย์ของ
Berulle และ Condren อุทิศตัวเองเทศน์มิชชันให้กับผู้คน ต่อมาท่านตั้งคณะนักบวชของท่านเองขึ้นมา ใน
ด้านที่เกี่ยวกับ Berulle และ Olier นั้น หัวใจของแนวคิดด้านมารีย์ศาสตร์ของ Eudes คือรหัสลับของการรับ
เอากาย แต่เนื่องจากได้สัมผัสกับบรรดาผู้คนและคำนี้ถึงประเพณีมาก ทำให้ท่านแสดงข้อคำสอนและกิจ
สรีทธาออกมาทางภาพลักษณ์และเครื่องหมายอันชัดเจน ดังนั้นกิจสรีทธาต่อด้านภายในของพระนาง
พรหมจารีย์จึงกลายเป็นสรีทธาต่อดวงหทัยของพระนางมารีย์ และเมื่อใกล้สิ้นใจเท่านั้นท่านจึงเขียนผลงาน
ที่สมบูรณ์กว่าออกมาชื่อ *Le Coeur admirable de la Mere de Dieu*⁹³

หัวใจแสดงออกถึงขีดความสามารถในการรัก และในพระนางมารีย์เราต้องการเคารพยกย่องความ
รักตามธรรมชาติและเหนือธรรมชาติที่พระนางทรงมีต่อพระเจ้าและบรรดาเพื่อนมนุษย์ของพระนาง พระ
คริสต์ทรงมีชีวิตชีวาเมื่อปกครองผ่านทางพระแม่มารีย์ มีน้ำหนึ่งใจเดียวกันจนกล่าวได้ว่าการยกย่องให้
เกียรติแด่ดวงหทัยพระนางมารีย์ก็คือยกย่องและให้เกียรติแด่พระคริสต์ ดังที่ดวงหทัยพระนางมารีย์มีส่วน

⁹³ อ้าง P. Milcent, *Jean Eudes*, DS. VIII, col. 488-501; Idem, *Un artisan de renouveau chretien au XVII siècle, saint Jean Eudes*, Paris, Cerf, 1985; Bremond, *Histoire*, vol. III, pp. 583-671; L. Barbe, *La Vierge dans la congregation de Jesus et de Marie*, in "Maria, Etudes sur la Sainte Vierge", edited by H. Du Manoir, vol. III, pp. 163-179; Flachaire, *La devotion*, pp. 179-194; Dilenschneider, *La mariologie*, pp. 238-242.

Eudes ทราบดีว่าจะแปลงข้อคำสอนด้านพระนางมารีย์ของเขาให้เป็นภาษาในการเทศน์สอน การสอนคำสอน และพิธีกรรมอย่างไรจึงจะดี ท่านได้แต่งบทภาวนาต่างๆ โดยในบรรดาบทภาวนาเหล่านี้ บทภาวนาเร้าวิงวอนต่อนามอันศักดิ์สิทธิ์ของพระนางมารีย์นั้นแพร่หลายอย่างรวดเร็วไปทั่วประเทศฝรั่งเศส

วิถีชีวิตจิตของเบรูลสืบเนื่องต่อไปเป็นแนวตรงโดยบรรดานักเขียนเช่น Francois Bourgoing (+ 1653) อธิการคนที่สองของคณะโอราตอรี โดยในค.ศ. 1636 หนังสือสองเล่มชุดชื่อ *Les vertus et les excellences de Jesus-Christ Notre Seigneur* มีส่วนช่วยเผยแพร่แนวคิดของเบรูลอย่างมาก Jean-Baptiste de Saint-Jure, SJ. (+ 1657) ผู้มีงานเขียนหลายเล่ม เล่มหนึ่งชื่อ *Amour et connaissance de Jesus-Christ* (1633) และ *L'homme spiritual* (1646) ซึ่งสำคัญต่อการใคร่ครวญเกี่ยวกับพระกายทิพย์ Francios Nepveu, SJ. (+ 1708) ในค.ศ. 1681 ได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ *De l'amour de Notre Seigneur Jesus-Christ et des moyens de l'acquérir* แม้ว่าจะมิได้เป็นนักเขียนด้านแม่พระโดยเฉพาะก็ตาม พวกเขาที่มีความสำคัญที่ได้ช่วยให้ระลึกว่าในข้อคำสอนของเบรูลนั้น ทั้งคริสตวิทยาและมารีย์ศาสตร์เชื่อมโยงกันอย่างครบครัน และมีความสำคัญอย่างมีนัยระหว่างความรู้เกี่ยวกับพระคริสต์และศรัทธาต่อพระนางพรหมจารีย์ คำยืนยันในเรื่องนี้นั้นพบในงานของ Guillaume Gibieuf (+ 1650) นักบวชคณะโอราตอรีเรียนตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง เป็นสหายและบ่อยๆ แล้วเป็น “ตัวแทน” ของเบรูล โดยรับงานต่อจากท่านในฐานะผู้เยี่ยมชมเขียนของคณะคาแมลไลท์ งานของท่านชื่อ *La vie et les grandeurs de la Tres Sainte Vierge Marie* (1637) นั้นเป็นการแสดงออกอย่างซื่อสัตย์ของ

2.4.6 สายประคำและคณะโดมินิกัน

ภาพทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับศรัทธาต่อพระนางมารีย์ในศตวรรษที่ 17 ก่อนที่จะสิ้นสุดลงในประมาณทศวรรษที่ 1650s นั้น เราต้องรำลึกถึงการแพร่หลายของการสวดสายประคำ อันเป็นผลงานโดยเฉพาะของคณะโดมินิกัน ที่จริงแล้ว ในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษ 17 มีการฟื้นฟูการสวดสายประคำขึ้นมาใหม่ในรูปของการภาวนาส่วนตัวและการสวดสายประคำร่วมกัน โดยจัดการสวดในชมรมต่างๆ มากมาย

ในค.ศ. 1631 หลังจากมีจดหมายเวียนในคณะโดยอัครราชิการคณะโดมินิกันชื่อ Nicola Ridolfo แล้ว การแพร่หลายของสายประคำโดยคณะโดมินิกันนั้น ถือเป็นงานแพร่ธรรมที่แท้จริงของการแพร่ธรรมแบบกระแสนิยมตามพันธกิจดั้งเดิมของคณะ โดยเริ่มในค.ศ. 1623 Timoteo Ricci, OP, ได้นำการสวดสายประคำออกจากโบสถ์ และเผยแพร่การสวดสายประคำร่วมกันทั้งบนถนนและตามจัตุรัสของชุมชน เพื่อวอนขอความจำเป็นเฉพาะหรือการปกป้องจากอันตรายสาธารณะต่างๆ และในค.ศ. 1629 ที่เมือง Bologna ท่านได้ตั้งกลุ่มสวดสายประคำอย่างต่อเนื่อง นั่นคือ การสวดสายประคำต่อเนื่องกันไปโดยบรรดาศักดิ์บุรุษที่อุทิศตนเพื่อสวดสายประคำส่วนตัวตามเวลาที่กำหนดไว้ในแต่ละวัน ที่กรุงปารีสกิจการนี้ได้รับการเผยแพร่เฉพาะอย่างยิ่งโดย Jean Giffre de Rechac หรือ Jean de Sainte Marie โดยในค.ศ. 1644 ได้พิมพ์หนังสือชื่อ *Rosaire perpetual de la Vierge Marie...* ทั่วประเทศฝรั่งเศสเกิดมีชมรมสายประคำต่างๆ และมีวรรณกรรมมากมายเกี่ยวกับชมรมเหล่านี้⁹⁴

⁹⁴ อ้าง P. Masson, *Le Rosaire dans la priere mariale aux 17 et 18 siecles*, in "De cultu mariano saeculis XVII-XVIII.. " vol. II, *De cultu mariano saeculis XVII et XVIII studia indolis generalioris*, Rome, Pontificia Academia Mariana Internationalis, 1987, pp.

เมื่อมองสภาพการณ์ก่อนการแยกตัวจากเอกสารชื่อ *Monita salutaria* เราอาจเห็นได้ถึงสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับข้อคำสอนและความศรัทธาต่อพระนางมารีย์

เกิดมีมารีย์ศาสตร์ขึ้นมาอันเป็นข้ออธิบายเฉพาะทางเทววิทยา ก่อให้เกิดการศึกษาต่างๆ เกี่ยวกับข้อคำสอนอันมีประโยชน์และเป็นรากฐานต่อพิธีกรรม ในอีกด้านหนึ่งนั้นพิธีกรรมเกี่ยวกับพระนางมารีย์ได้รับการขยายตัวยิ่งขึ้นในแนวทางของรสนิยมแบบ Baroque โดยมีผลสืบเนื่องในด้านบวกต่างๆ ของพัฒนาการและการแพร่หลาย แต่ก็เสี่ยงกับความเลเยิดไปได้ด้วยเหมือนกัน ท้ายที่สุดเราอาจกล่าวได้ถึงการถือกำเนิดขึ้นมาของวิถีชีวิตจิตในแนวพระนางมารีย์ โดยเข้าใจว่าเป็นการอ่อนน้อมต่อพระนางมารีย์มิใช่เพียงเป็นครั้งคราวเท่านั้นแต่อย่างมีระบบ และเชื่อมโยงอย่างสำคัญกับมิติและส่วนต่างๆ ทั้งหมดของชีวิตคริสตชน ตั้งแต่รากฐานทางเทววิทยาต่างๆ ด้านศีลธรรมและด้านชีวิตพลีกรรม เรานึกไปถึง oblatio (การถวาย) ของชมรมแม่พระของคณะเยซุอิตซึ่งแพร่กระจายไปตลอดชีวิตของคริสตชน หรือการปฏิบัติตนเป็นทาสรักที่แพร่หลายไปทั่วประเทศฝรั่งเศสโดยเบรูลและแนวคิดของท่าน หรือเกี่ยวกับ *vita mariaforme* (พระนางมารีย์แทรกซึมไปทั่ว) ข้อเสนอในบริบทของ Carmel of Michel de Saint Augustin (+ 1684) โดยมีพื้นฐานมาจากประสบการณ์ด้านชีวิตจิตของ Mary Petyt de Sainte-Therese (+ 1677)

เกี่ยวกับพระนางมารีย์โดยเฉพาะนั้น ภาพลักษณ์ของพระนางพรหมจารีย์ได้รับการยกย่องโดยเน้นที่สิทธิพิเศษและความยิ่งใหญ่ต่างๆ ของพระนาง ซึ่งเสี่ยงต่อการแยกพระนางจากพระศาสนจักรที่เหลือ เน้นถึงบทบาทอันสำคัญของพระนางมารีย์ พลังของพระนางต่อพระเจ้าเพื่อวอนขอความรอดสำหรับคนบาป เกิดมีพัฒนาการด้านสัญลักษณ์ของพระนางมารีย์ขึ้นมา โดยบางครั้งส่งผลในเชิงกระตุ้นและในด้านบวก แต่บางครั้งก็ในเชิงขัดแย้งและไม่มีรากฐานทางพระคัมภีร์⁹⁵

⁹⁵ อ้าง De Fiores, *Il culto mariano*, pp. 20-31; Idem, *Marie*, DS, X, col. 460-473; Hoffer, *La devotion*, pp. 33-47.

2.4.7 เกี่ยวกับ *Monita salutaria*

ช่วงค.ศ. 1640-1670 เกิดบางสิ่งขึ้นในด้านความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ นั่นคือเกิดมีการกลับใจมากมายจากฝ่ายโปรเตสแตนต์ ความศรัทธาต่อพระนางมารีย์แพร่หลายอย่างเห็นได้ชัด และเกิดมีปฏิกิริยาตอบโต้จากฝ่าย Huguenots (กลุ่มโปรเตสแตนต์ฝรั่งเศส) ซึ่งโจมตีว่าเป็นไสยศาสตร์ พวกนิยมลัทธิเจนเช่นในยุคแรกๆ นั้นยังคงมีศรัทธาต่อพระนางมารีย์ ที่ Port Royal นั้นยังมีบรรดาเพื่อนและผู้สนับสนุนเบรลอยู่ พวกนี้สวดส่ายประจำและสวดบทภาวนาแด่พระนางมารีย์ Saint Cyran กล่าวถึงความยิ่งใหญ่ของพระนางมารีย์ องค์ราชินี ผู้แก้ต่าง คนกลาง แต่เป็นในแบบที่ค่อนข้างน่ากลัวและไม่สนิทสนม Nicole ได้เขียนเกี่ยวกับพระนางพรหมจารีย์ในแบบที่กลุ่มนิยมลัทธิเจนเช่นจะไม่กระทำอีกเลย แต่ในค.ศ. 1640 มีการตีพิมพ์ *Augustinus* (งานเขียนของเจนเช่น) ออกมา จากทฤษฎีในเรื่องพระหรรษทาน (grace) ก่อให้เกิดผลลอบอย่างรุนแรงต่อมารีย์ศาสตร์⁹⁶

นอกเหนือจากปฏิกิริยาต่อต้านจากฝ่ายโปรเตสแตนต์ และทฤษฎีเรื่องพระหรรษทาน (grace) ของกลุ่มนิยมเจนเช่นแล้ว มีการระบาคของนักนิยมความเรื่องปัญญาและการชอววิพากษ์วิจารณ์ในยุคนั้น การปฏิรูปด้านพิธีกรรมได้ยกเลิกตำนานบรรดานักบุญต่างๆ โดยหันกลับสู่พระคัมภีร์และข้อเขียนของบรรดาปีศาจาร์ ที่ได้รับการปรับปรุงให้เที่ยงแท้ ในค.ศ. 1653 Blaise Pascal ในหนังสือชื่อ *Neuvieme des Provinciales* ที่ปกป้องเจ้านายและเพื่อนชื่อ Arnaud ได้ลดความน่าเชื่อถือต่อคณะเยซูอิตลงและโจมตีหนังสือของ Barry การแพร่หลายของความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ยังคงดำเนินต่อไป นั่นคือ ในค.ศ. 1652

⁹⁶ อ้าง L. Cognet, *La devotion mariale a Port-Royal*, ใน "Maria, Etudes sur la Sainte Vierge", edited by H. Du Manior, vol. II, pp. 119-151 วรรณกรรมเกี่ยวกับพระนางมารีย์มากมายในช่วงครึ่งแรกของศตวรรษที่ 17 นั้นตามมาด้วย "การเหือดหายไป" บรรดาผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เป็นการเสื่อมถอยหรือ (Flachaire) หรือเป็นการทำให้เป็นวิถีชีวิตจิตและการชำระให้บริสุทธิ์ (Bremond) หรือว่าเป็น "ความจีจิดจาง"ของความศรัทธา (Dillenschneider) หรือเป็นเพียงการเปลี่ยนรูปแบบในการแสดงออกมา (Hoffer) บางทีอาจเป็นวิวัฒนาการที่เกิดจากหลายสาเหตุคือ ลัทธินิยมโปรเตสแตนต์ ลัทธินิยมเจนเช่น ลัทธินิยมความเรื่องปัญญาที่ยังไม่สมบูรณ์ มีองค์ประกอบอื่นๆ ที่ก่อให้เกิดผลในเชิงบวก คือ การปฏิรูปจากสังคายนาเตรันท์ การหวนกลับไปหาแหล่งดั้งเดิมต่างๆ ต้องการเอกสารมากยิ่งขึ้น สำนักด้านการวัดได้ อ้าง Bremond, *Histoire*, vol. IX, p. 249; Hoffer, *La devotion*, pp. 25-32; De Fiores, *Itinerario*, p. 205.

ช่วง 30 ปีของปลายศตวรรษที่ 17 ดูเหมือนน้ำยิ่งคุบ้นปวนหนักขึ้นไปอีก แม้ฝ่ายสนับสนุนจะมีเจตนาดี โดย Bossuet เองที่มีเจตนาเพื่อนำพระศาสนจักรให้เข้าใกล้ชีวิตกันยิ่งขึ้น ได้แนะนำให้เพลาคความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ลง ในประเทศเยอรมันนักปรัชญาชื่อ Leibniz, Prince Ernst von Hesse และเพื่อนชื่อ Adam Widenfeld ตั้งใจจะต่อสู้กับกิจกรรมต่างๆ เพื่อต่อต้านฝ่ายโปรเตสแตนต์ ดังนั้นนักกฎหมายจากเมืองโคโลญ์ชื่อ Adam Widenfeld ได้ตีพิมพ์หนังสือเล่มเล็ก 16 หน้า ชื่อ *Monita salutaria B.V. Marie ad cultores* ที่ Gand ในค.ศ. 1673 และรับรองโดยนักกฎหมายฝ่ายนิยมเจนเช่น ในทันทีก็เกิดแตกเป็นขั้วขึ้นมา คือ พระอัครสังฆราชแห่งเมืองโคโลญ์ปกป้อง Widenfeld พระสังฆราชฝรั่งเศสแห่ง Tournai ชื่อ Gilbert de Choiseul เห็นด้วย กรุงโรมเข้ามาขัดจังหวะและประณามหนังสือเล่มเล็กๆ นี้ในค.ศ. 1674⁹⁷

ในบรรดากลุ่มแรกๆ ที่ต่อต้าน *Monita* มี *Apologie des devots de la Sainte Vierge* (1675) โดย Pierre Grenier, SJ. และในค.ศ. 1679 Jean-Baptiste Crasset, SJ. (+ 1691) ตีพิมพ์ *La veritable devotion a la Sainte Vierge etable et defendue*; งานชิ้นนี้ไม่เพียงทำให้เกิดแยกขั้วต่อต้าน *Monita* เท่านั้น แต่ยังนำเสนอในแบบอธิบายถึงความศรัทธาต่อพระนางมารีย์อย่างเข้มข้นด้วย มีความชัดเจนพร้อมข้ออ้างจากบรรดาบิดา

⁹⁷ อ้าง H. Koester, *Adam Widenfeld (1618 ca. – 1678) et Ludovicus Antonius Muratori (1678 – 1750); num in castigandis indiscretis cultoribus B. V. Marie iansenistae fuerunt an non?*, in “De cultu mariano saeculis XVII-XVIII..”, vol. V. De cultu mariano Apud scriptores ecclesiasticos saec. XVIII, Romae, Pontificia Academia Mariana Internationalis, 1987, pp. 281-297; A. Baillet, *De la devotion a la Sainte Vierge et du culte qui lui est du...*, Nouv. Ed, Tournai, Varlet, 1712; Hoffer, *La devotion*, เกี่ยวข้องโดยตรงกับปัญหาของหนังสือ “*Monita*” ; อ้าง Dillenschneider, *La mariologie*, pp. 41-54; ด้วย Laurentin, *Maria, Ecclesia*, pp. 288-294.

การแบ่งขั้วเกี่ยวกับ *Monita* ยังคงดำเนินต่อไปแม้หลังถูกประณามแล้วก็ตาม Andrien Baillet นักเทววิทยาผู้ชอบวิพากษ์วิจารณ์ ได้เขียน *De la devotion a la Sainte Vierge et du culte qui lui est du* ซึ่งคณะกรรมการที่ซอร์บอนน์ลงความเห็นว่ามีข้อผิดพลาด แม้ว่าอีกกลุ่มหนึ่งของซอร์บอนน์ที่แยกแยะจากหนังสือนี้ได้ขอเสนอที่น่าสงสัยอยู่ 24 ข้อก็ตาม ในค.ศ. 1694 กรุงโรมเรียกร้องให้ทำการแก้ไข แต่การตีพิมพ์ใหม่ในค.ศ. 1696 ทุกสิ่งก็ยังคงเหมือนเดิม ในค.ศ. 1701 จึงถูกประณามโดยกรุงโรม เพื่อต่อต้านผลงานนั้น Henri-Marie Boudon ในค.ศ. 1694 ได้เขียนหนังสือชื่อ *Avis catholiques sur la devotion a la Sainte Vierge* และในค.ศ. 1696 เขียนหนังสือชื่อ *La devotion a l'Immaculee Mere de Dieu* โดยพยายามหลีกเลี่ยงบรรยากาศของการแบ่งขั้ว Boudon ควบคุมพายุได้แล้ว เนื่องเพราะการนำเสนอของท่านมีความสมดุล คุณค่าทางข้อคำสอนตามความรู้สึกรู้สึกต่างๆ ไปของคริสตชนสากลได้รับการถ่ายทอดออกมา กิจวัตรต่างๆ ถูกเสนอแนะอย่างมั่นคงเมื่อมีรากฐานที่ดี Boudon เป็น archdeacon (อุปสังฆราช) แห่ง Evreux โดยมีบทบาทเป็น “นักเทววิทยาของสังฆมณฑล” นอกจากเป็นในเชิงอภิบาลแล้ว กิจกรรมของท่านยังเป็นในเชิงข้อคำสอนไปด้วย ที่จริงแล้ว ท่านทำงานอย่างรื้อร่นเพื่อเผยแพร่ความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ กระตุ้นให้อุทิศตนต่อพระนางในแบบของ*ทาสรัก*

ในปีเดียวกันนั่นเอง ค.ศ. 1704 มีบุคคล 2 ท่านซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีในประเทศฝรั่งเศสได้สั่นใจลง คือ Bossuet และ Bourdeloue ในรายชื่อของ Bossuet นั้นมีเสียงโหยจันว่าแม้แต่ฝ่ายโปรเตสแตนต์และฝ่ายนิยมเจน เช่นที่ออลัชอารณ์ไปด้วย อาจเป็นสิ่งที่เรียกกันว่า Augustinian pessimism และเห็นว่าข้อคำสอนด้านพระ

แม้ว่าในระดับของข้อคำสอนแล้ว จุดยืนของฝ่ายโปรเตสตันต์และฝ่ายที่นิยมเจนเช่นจะถูกตีกรอบและประณามก็ตาม บรรยากาศตอนปลายศตวรรษนั้นยังคงมีการต่อต้านกรุงโรมอย่างแข็งขัน แนวคิดที่ต่อต้านพระนางมารีย์ สามารถกระตุ้นความแตกแยกทางพิธีกรรมให้เกิดผลในทางลบอย่างเห็นได้ชัดเจนในด้านความศรัทธาของประชากรพระเจ้า ที่จริงแล้วช่วงเวลานั้นเป็นช่วงปฏิรูปหนังสือทำวัตรและพิธีมิสซาเมื่อตัดตำนานนักบุญต่างๆ ออกไป และแทนที่ข้อความจากพระคัมภีร์ที่พระศาสนจักรไม่รับรอง (Apocryphal writings) ด้วยบทเทศน์สอนที่แท้จริงของเหล่าปีศาจ ก็จะทำให้หนังสือทำวัตรกลายเป็นหนังสือชีวิตจิต ซึ่งสะท้อนถึงประเพณีในช่วงหนึ่งที่ต้องการอธิบายทุกสิ่งด้วยวลีต่างๆ เพื่อการหวังผลอย่างละเอียดลออเกินไป จากหนังสือมิชานนั้นก็มีการตัดออกเช่น ข้อความจากหนังสือปรีชาญาณซึ่งตามประเพณีใช้กับพระนางพรหมจารีย์ สำหรับการฉลองพระนางมารีย์ได้รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ ตัดข้อความจาก

---

⁹⁸ อ้าง P. Angers, *la doctrine mariale de Bossuet*, in "Maria. Etudes sur la Sainte Vierge", edited by H. Du Manoir, vol. III, pp. 233-250; G. Bavaud, *Le dialogue entre Bossuet et les protestants sur la devotion mariale*, in "De cultu mariano saeculis XVII-XVIII. Acta congressus mariologici-mariani internationalis in Reipublica Melitensi anno 1983 celebrati", vol. V, De cultu mariano apud scriptores ecclesiasticos saec. XVIII, Romae, Pontificia Academia Internationalis, 1987, pp. 1-24; Flachaire, *La devotion*, pp. 195-212; G.B. Bossuet, *Autentica devozione a Maria*, Roma, Edizioni Montfortane, 1986, pp. 1-24 (presentation of T. Koehler).

ศตวรรษที่ 17 จึงจบลงด้วยมุมมองที่น่ารัทคือ มีบรรดาผู้แสดงหน้าเก่าและใหม่บนเวที ที่ลืมไม่ได้คือความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ที่ได้รับการปลุกขึ้นมาใหม่ในตอนต้นศตวรรษ มีบรรดาผู้สนับสนุนในระดับเบรุต โอลิเออร์และยูคส์... แต่ที่เจ็บปวดพอๆ กันคือผลจาก *Monita* และการแบ่งขั้วที่ตามมา อย่างไรก็ตาม มีการรู้สึกถึงความจำเป็นที่จะต้องสร้างสันติภาพ ต้องการความสมดุลให้คืนกลับมา การค้นพบสำนึกต่อความสมดุลโดยไม่ตัดความลึกซึ้งของข้อคำสอนทางมารีย์ศาสตร์ทิ้งไป และยินดีที่จะสามารถแสดงออกอย่างเปิดเผยถึงความศรัทธาต่อผู้ที่ถูกมอบแก่เราในฐานะมารดา ตามเหตุการณ์ต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ที่ทั้งนำยินดีและขมขื่น

ตัวเลือกของกริฌอง เดอ มงฟอร์ต ดังที่เราได้เห็นแล้ว เป็นการเลือกที่จะต่อต้านปุมหลังเช่นนี้ เมื่อท่านบอกว่า “หลังจากได้อ่านหนังสือเกือบทุกเล่มที่เขียนเกี่ยวกับความศรัทธาต่อพระนางพรหมจารีย์มารีย์”¹⁰⁰ นั้น ก็คือท่านหมายถึงบรรดาวรรณกรรมที่ได้กล่าวมาข้างบนแล้วนั่นเอง มีหลายเล่มที่ประกอบเป็นประวัติศาสตร์ของความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ในศตวรรษที่ 16 และ 17 ถูกกล่าวถึงในหน้าต่างๆ ของหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง*¹⁰¹ ดูเหมือนว่า มงฟอร์ตนั้นเป็นตัวอย่างของความสงบหลังพายุจากไป นั่นคือ ท่าน

⁹⁹ อ้าง Dillenschneider, *La mariologie*, pp. 54-60; Hoffer, *La devotion*, pp. 47-58.

¹⁰⁰ หนังสือ *ศรัทธาที่แท้จริง* ข้อ 118 (TD 118)

¹⁰¹ อ้าง TD 159-163, รายชื่ออื่นที่มีกล่าวถึงในหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง*คือ Poire, 26; De Renty, 47; De Barry, 117; Francis de Sales, 152; Olier, 170; Tronson, 244; Benzonio, 255.

บทที่ 3

พระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์การไถ่กู้ให้รอดพ้น

ตามมุมมองของกริอุอง เดอ มงฟอร์ต

3.1 ณ ห้วงเริ่มต้นกาลเวลา

“พระเจ้าทรงพระปรีชาและทรงรอบรู้ลึกกล้าเพียงใด คำตัดสินของพระองค์สุดท้ายที่จะหยั่งรู้ได้ และมรรคาของพระองค์สุดท้ายที่จะเข้าใจได้” (รม. 11:33) การเดินทางแสวงหาปรีชาญาณของ กริอุอง เดอ มงฟอร์ต พาท่านมาพบข้อความนี้ และด้วยข้อความนี้เองที่ท่านเริ่มต้นอธิบายถึงสิ่งต่างๆ ที่พระเจ้าได้ทรงกระทำเพื่อเราและเพื่อการไถ่กู้เราให้รอดพ้น โดยได้แย้งในทันทีว่าความเงียบและการนมัสการอย่างถ่อมตนเป็นทัศนคติที่ดีที่สุด¹⁰²

แผนการไถ่กู้ให้รอดพ้นนั้นลึกลับ ซุกซ่อนในพระเจ้า และพระจิตผู้ทรงปรารถนาจะปรับพระองค์ให้เข้ากับความอ่อนแอของเรา ได้ทรงเผยแสดงถึงแสงสว่างๆ ของชีวิตพระเจ้า แล้วหัตถ์นั้นก็เผยแสดงออกมาในพระเยซูคริสต์ว่า พระเจ้า “ทรงเป็นจิตนิรันดร์ เสร็จ ไม่ผันแปร ไม่มีสิ้นสุด ยิ่งใหญ่ รอบรู้ทุกสิ่ง งดงาม และศักดิ์สิทธิ์อย่างไร้ขอบเขต”¹⁰³ “เมื่อแรกเริ่มนั้นพระวจนารถทรงดำรงอยู่แล้ว พระบุตรของพระเจ้า หรือองค์ปัญญานิรันดร์ องค์พระวจนารถทรงประทับอยู่กับพระเจ้าและองค์พระวจนารถเป็นพระเจ้า”¹⁰⁴ “องค์พระบิดาเจ้าทรงพึงพอพระทัยกับความงดงามอันบริบูรณ์ขององค์ปัญญานิรันดร์ ตลอดกาลเวลาและตลอดนิรันดร์ ... แสงอันยิ่งใหญ่ เจิดจ้าและมีอาจเข้าใจได้นี้... สูงส่ง ยิ่งใหญ่และไร้ขอบเขต เก้าแก่ยิ่งกว่า

¹⁰² อ้าง LEW (The Love of the Eternal Wisdom) ข้อ 15

¹⁰³ S, (The book of sermons) I, 7.

¹⁰⁴ อ้าง LEW ข้อ 17

กรีญอง เดอ มงฟอร์ด เน้นสิ่งเหล่านี้เมื่อท่านกล่าวถึงพระเจ้าและชีวิตในสภาวะตรีเอกภาพ จากนั้นก็เปลี่ยนหัวเรื่องจากนิรันดรกาลมาเป็นกาลเวลา ในห้วงกาลเวลานั้นท่านพิจารณาช่วงต่างๆ คือ การเนรมิตสร้างและเริ่มต้นประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้นในพระคัมภีร์เก่า เรื่อยมาจนถึงเวลาที่ครบครันในรหัสลับของการรับเอากาย

ความสนใจของมงฟอร์ดมีศูนย์กลางอยู่ที่ปรีชาญาณ (Wisdom) หรือองค์พระวจนาตถ์ (Word) ผู้ทรงสร้างทุกสิ่ง “องค์ปัญญานิรันดร (Eternal wisdom) เริ่มสำแดงพระองค์นอกอุระพระบิดา โดยหลังจากนิรันดรภาพแล้วทรงสร้างแสงสว่าง สวรรค์และแผ่นดิน”¹⁰⁷ ตั้งแต่นิรันดรภาพแล้วที่ทุกสิ่งอยู่ในความคิดของพระเจ้าและในพระจิตของพระเจ้า ทุกสิ่งที่ดำรงอยู่ผ่านพระหัตถ์ของพระเจ้า¹⁰⁸ และ “หลังจากได้สร้างทุกสิ่งแล้ว องค์ปัญญานิรันดรทรงประทับในสิ่งสร้างเพื่อที่จะควบคุม รักษาและฟื้นฟู... พระนางทรงคลี่ฟากฟ้าออกไป สร้างดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาวต่างๆ และดาวเคราะห์ทั้งหลายอย่างมีระบบที่สุด พระนางทรงจัดระเบียบทุกสิ่งด้วยความเที่ยงตรงที่สุด... ทั้งการเปลี่ยนแปลงอันน่าพิศวงต่างๆ ที่เราเห็นตาม

¹⁰⁵ อ้าง LEW ข้อ 19

¹⁰⁶ อ้าง *Le Livre du Sermons*, หน้า 25 เหตุผลที่พระเจ้าทรงรัก C 50 ความครบครันของพระเจ้า C 81,2; C 103; ความปรารถนาขององค์ปัญญา

¹⁰⁷ อ้าง LEW ข้อ 31

¹⁰⁸ อ้าง PM (Prayer for Missionaries) ข้อ 1

แต่ว่าผลงานชิ้นเอกของสิ่งสร้างก็คือมนุษย์ “ถ้าพระพลังและความอ่อนหวานขององค์ปัญญา
 รั้นครั้นนั้นประจักษ์แจ้งในสิ่งสร้าง เป็นความมั่งคั่งและระเบียบของจักรวาลแล้ว ก็ยิ่งเจิดจ้าในการสร้าง
 มนุษย์ เพราะมนุษย์นั้นเป็นผลงานชิ้นเอกสุดของพระนาง เป็นภาพลักษณ์ทรงชีวิตของความมั่งคั่งและ
 ความครบครันของพระนาง... เป็นตัวแทนเดียวของพระนางในโลกนี้”¹¹⁰ องค์ปรีชาญาณผู้ทรงนำนับถือ
 “ทรงลอกเลียนแบบมากมาย นั่นคือ ความคล้ายคลึงอันเปล่งปลั่งของเขาวรรณปัญญา ความทรงจำ และพระ
 ประสงค์ของพระนาง และทรงใส่ไว้ในวิญญาณของมนุษย์ เพื่อว่ามนุษย์จะได้เป็นภาพลักษณ์ทรงชีวิตของ
 สภาวะพระเจ้า ในดวงใจมนุษย์พระนางทรงจุดประกายของความรักอันบริสุทธิ์ของพระเจ้าขึ้นมา พระนาง
 ให้ร่างกายอันเปล่งปลั่งแก่มนุษย์...”¹¹¹ ในมนุษย์นี้ทุกสิ่งเปล่งปลั่ง งดงาม บริสุทธิ์ ปราศจากซึ่งความสับสน
 และความบกพร่อง มนุษย์ได้รับแสงแห่งปรีชาญาณเพื่อจะได้จดจำพระผู้สร้างและสิ่งสร้างได้ มนุษย์มีพระ
 พรจากพระเจ้าในวิญญาณ มีความไม่รู้ตายในร่างกาย มีความรักอันบริสุทธิ์ในจิตใจ มนุษย์สูงส่งถึงขั้นที่อาจ
 เคลื่อนที่จากตนเองสู่พระเจ้าเมื่อใดก็ได้ ¹¹² จากการสร้างมนุษย์ ซึ่งได้รับการบรรยายในแบบอุดมการณ์อัน
 สูงส่ง มงฟอร์ต อธิบายต่อไปถึงฉากของการตกในบาปของอาดัมและเอวา โดยมีการเปลี่ยนแปลงสำนวนอย่าง
 ทันทีทันใด “และแล้วก็เกิดความพินาสอย่างมหิพารขึ้น... ภาชนะของสภาวะพระเจ้านี้แตกละเอียดโดย
 ลิ่นเชิง ดวงดาวอันแสนสุกใสดับหายไป... ดวงอาทิตย์อันเจิดจ้ามีดมัวลง มนุษย์ได้ทำบาปและจากบาปนี้
 เองมนุษย์ก็สูญเสียปรีชาญาณ ความมั่งคั่ง การไม่รู้จักตายไป สรรพคือมนุษย์สูญเสียสิ่งดีๆ ต่างๆ ที่ได้รับมา
 และพบกับภาระของความชั่วร้ายต่างๆ มากมาย... ทันทีทันใดมนุษย์กลายเป็นทาสของปีศาจ กลายเป็นความ

¹⁰⁹ อ้าง LEW ข้อ 32-33

¹¹⁰ อ้าง LEW ข้อ 35

¹¹¹ อ้าง LEW ข้อ 37

¹¹² อ้าง LEW ข้อ 28; บทเทศน์ หน้า 25 และ 27; C 51 การสรรเสริญพระเจ้าในงานของท่าน

มาถึงตอนนี้ กริญอง เดอ มงฟอร์ด ทำตามนักเขียนต่างๆ ในยุคกลางและบรรดาผู้อยู่ร่วมสมัยกับท่าน¹¹⁶ โดยไม่ลืมนำจาก “การประชุมของพระตรีเอกภาพ” อันเป็นการประชุมกันครั้งที่สองของทั้งสาม

¹¹³ อ้าง LEW ข้อ 39; LEW ข้อ 210; TD 79, 177, 213.

¹¹⁴ ร่องรอยของรสนิยมเชิงนิยาย ซึ่งมีอิทธิพลมาจากยุคกลางนี้ อาจเห็นได้ในหลายๆ นิสัยและทัศนคติของท่านธรรมทูต กริญอง เดอ มงฟอร์ด คือ จากวิธีการเทศน์ของท่านในช่วงงานมิชชัน ในแบบของการสนทนา ในการสอนคำสอนแก่เด็กๆ โดยจัดเป็นกลุ่มๆ ในรูปแบบของเวลาดวงจันทร์ต่างๆ ในการจัดขบวนแห่อย่างสง่า ซึ่งจัดอย่างละเอียดและไม่มีที่ติ โดยกำหนดบทบาทของแต่ละคนอย่างละเอียด ในการทำให้ผู้คนร่วมในพิธีกรรมด้วยการร้องเพลงที่เกือบเป็นในแบบของกลุ่มนักขับร้อง และที่จริงนั้น หลายๆ บทเพลงที่ท่านแต่งขึ้นเป็นในแบบของการสนทนาระหว่างนักแสดงสองคนหรือมากกว่าขึ้นไป (อ้าง C 46, 59, 60, 92, 93, 94, 98, 99, 100, 101, 106, 108, 118, 123, 127, 153) โดยเฉพาะ C 106 และ 127 ซึ่งมีฉากการแสดงด้วย ตัวอย่างอื่นๆ อาจเห็นได้ในรูปของการสนทนาเพื่อการฟื้นฟูสัญญาศีลล้างบาป ตามข้อกำหนดด้านพิธีกรรม และการแสดงฉากกัลวาริโอต่างๆ ที่ท่านธรรมทูตได้สร้างขึ้น โดยแสดงถึงบทบาทของผู้คนต่างๆ และสัญลักษณ์อย่างละเอียด

¹¹⁵ อ้าง LEW ข้อ 41

¹¹⁶ เช่น น. เบอ์นาร์ดี ผู้ใช้นามแฝงของโยนาเวนตูรา (Joannes de Caulibus), Umbertino da Casale, Bourgoing, Poire อ้าง OC. P. 113, note 2.

ใครกันจะเป็นผู้แก้ไขสถานการณ์นี้ เป็นองค์ปรีชาญาณผู้ทรง “เห็นว่าไม่มีสิ่งใดในโลกหล้าจะหักล้างบาปของมนุษย์ได้ ไม่มีสิ่งใดชดเชยความยุติธรรมฝ่ายสวรรค์และหักล้างพระพิโรธของพระเจ้า และยังจะช่วยกู้มนุษย์ที่โศคร้าย ซึ่งพระนางไม่อาจหยุครักให้กลับรอดพ้นได้... จึงเสนอตัวพระนางเองเป็นบูชาชดเชยต่อองค์พระบิดาของพระนางเพื่อให้เป็นไปตามพระยุติธรรมของพระองค์ เพื่อสยบพระพิโรธแห่งสวรรค์ เพื่อช่วยเหลือมนุษย์จากการเป็นทาสของปีศาจและจากไฟนรก และเพื่อให้เราเหมาะสมที่จะได้รับความสุขนิรันดร์”¹¹⁸ ข้อเสนอนี้ได้รับการยอมรับ มีการประกาศว่าองค์ปัญญานิรันดร์ นั่นคือ พระบุตรของพระเจ้า จะทรงรับเป็นมนุษย์ในเวลาอันเหมาะสมตามรูปแบบที่กำหนดกันไว้แล้ว

มีการกำหนดขั้นตอนต่างๆ ของประวัติศาสตร์แห่งความรอดขึ้นเป็นช่วงๆ ในช่วงหลายๆ ศตวรรษ ก่อนการทรงรับเอากาย องค์ปัญญานิรันดร์ทรงสำแดงองค์ต่อมนุษย์ในหลากหลายรูปแบบถึงมิตรภาพของพระนางที่มีต่อมนุษย์ รวมทั้งความปรารถนาอันยิ่งใหญ่ของพระนางที่จะประทานพระพรต่างๆ ให้และอยู่ร่วมกับมนุษย์ มงฟอร์ตอุทานอย่างชื่นชมว่า “สายใยแห่งมิตรภาพระหว่างองค์ปัญญานิรันดร์และมนุษย์นั้นสนิทสนมจนมนุษย์ไม่อาจเข้าใจได้ องค์ปรีชาญาณเป็นของมนุษย์และมนุษย์เป็นขององค์ปรีชาญาณ”¹¹⁹

¹¹⁷ อ้าง LEW ข้อ 42-44

¹¹⁸ อ้าง LEW ข้อ 45 ข้อสังเกต *ช่วยมนุษย์ที่โศคร้ายให้รอดพ้น* เป็นสำนวนจากยุคกลาง บ่อยๆ แล้วคำคุณศัพท์ *โศคร้าย* นี้จะใช้โดยสัมพันธ์กับ *ลูกหลานที่โศคร้ายของเธอ* (อ้าง LEW ข้อ 36, 45; TD 45, 263)

¹¹⁹ อ้าง LWEW ข้อ 64

แรกที่สุด กริฌอง เดอ มงฟอร์ต บรรยายถึงเรื่องราวของมนุษยชาติตามแนวทางที่พระเจ้าทรงเสด็จเข้ามาเกี่ยวข้องกับมิติของกาลเวลา ท่านเน้นถึงการประทับอยู่ขององค์บัญญัติรันคร์ในดวงวิญญาณและในชีวิตของบรรดาผู้ที่ครอบครองพระนาง ดังที่พระเจ้าทรงประทับอยู่ในตัวโมเสสด้วยแสงและพลังของพระองค์จนโมเสสสามารถเห็นและกระทำสิ่งยิ่งใหญ่ทั้งหลายให้ลู่ลวงไป¹²³ โมเสสเจรจาไม่เก่ง¹²⁴ สำหรับยาโคบพระนางทรงประทานให้รู้สิ่งต่างๆ กับโซโลมอนพระนางทรงถ่ายทอดศาสตร์ที่เที่ยงแท้¹²⁵ และมีรสนิยมต่อสิ่งต่างๆ¹²⁶ แต่เมื่อประวัติศาสตร์แห่งความรอดมาถึงจุดสูงสุดในรหัสลับของการที่พระเจ้าทรง

---

¹²⁰ อ้าง LEW ข้อ 104

¹²¹ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

¹²² อ้าง LEW ข้อ 105

¹²³ อ้าง LEW ข้อ 90

¹²⁴ อ้าง LEW ข้อ 95

¹²⁵ อ้าง LEW ข้อ 93

¹²⁶ อ้าง LEW ข้อ 98

ทันใดหลังการทำบาปครั้งแรก พระเจ้าทรงประกาศว่า “เราจะทำให้เจ้าและหญิงเป็นศัตรูกัน ให้ลูกหลานของเจ้าและลูกหลานของนางเป็นศัตรูกันด้วย เขาจะเหยียบหัวเจ้า และเจ้าจะกัดส้นเท้าของเขา” (ปฐมก. 3: 15) มงฟอร์ตอธิบายไว้ดังนี้ “พระเจ้าทรงกำหนดศัตรูผู้เดียวที่ไม่ยอมประนีประนอม โดยจะยืนยาวและหนักข้อยิ่งขึ้นจนถึงสิ้นโลก ความเป็นศัตรูนี้อยู่ระหว่างพระนางมารีย์ องค์มารดาผู้ล้ำค่าของท่าน และปีศาจ”¹²⁷ พระนางมารีย์ทรงเป็นผู้แสดงผู้หนึ่งบนเวทีของประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้นตั้งแต่พระสัญญาข้อแรกนี้ การปรากฏองค์ของพระนาง ซึ่งในช่วงนี้เป็นเพียงรางๆ ก็เป็นความจริงอันชัดเจนและปลอบใจแล้ว แสดงถึงการต่อต้านทั้งงานและรูปแบบของปีศาจผู้ซึ่งทำลายทั้งตนเองและสตรีนางแรกคือเอวา “ลูซิเฟอร์พ่ายแพ้เพราะความหยิ่งยโส พระนางมารีย์ทรงมีชัยจากความถ่อมตนของพระนาง เอวา สูญเสียและพ่ายแพ้เพราะการไม่ถ่อมตน พระนางมารีย์รอดพ้นด้วยการถ่อมตน”¹²⁸ การเป็นศัตรูที่ยิ่งใหญ่นี้คือ “ระหว่างลูกหลานที่มีบุญของพระนางมารีย์และกลุ่มที่ถูกสาปแช่งของซาตาน”¹²⁹ เพราะพระเจ้าได้ทรงแต่งตั้งพระนางมารีย์ “ตั้งแต่ห้วงเริ่มกาลเวลาให้พรหมจารีผู้ถ่อมตนผู้นี้บดขยี้จิตที่เหิมเกริมภายใต้พระบาทของพระนาง”¹³⁰

¹²⁷ อ้าง TD ข้อ 52; PM ข้อ 13

¹²⁸ อ้าง TD ข้อ 53

¹²⁹ อ้าง PM ข้อ 13

¹³⁰ อ้างจากแหล่งเดียวกัน ความสัมพันธ์ระหว่างเอวาและพระนางมารีย์นี้ จะได้รับการกล่าวถึงบ่อยๆ อ้างจากบรรดาปิตาจารย์และข้อความจากอิเรเนียส (ดู TD ข้อ 53) การเปรียบเทียบเอวากับพระนางมารีย์นั้นเน้นตรง*ความซื่อสัตย์และการไม่ซื่อสัตย์* แสดงถึงความสำคัญของการยินยอมจากพระนางมารีย์ต่อแผนการของพระเจ้า (ดู TD ข้อ 175) อาจน่าสนใจถ้าสังเกตว่าการอ้างถึงสตรี “ผู้จะบดขยี้ศีรษะ” ของปีศาจนั้น มงฟอร์ตอ้างถึงแต่ในบริบทของใกล้สิ้นสุดเท่านั้น (ดู TD ข้อ 51-54; PM ข้อ 12-13; ในทางอ้อม RM ข้อ 61 ในเชิงคล้ายคลึงกันทั้งหลาย) และมีใช้ในตัวอย่างเช่น เมื่อท่านกล่าวถึงการต่อสู้กับบาปของผู้มีความเชื่อแต่ละคน (ดู TD ข้อ 175 และ 264) หรือเมื่ออ้างถึงสัญลักษณ์ต่างๆ ที่หยิบยกมาจากหนังสือปฐมกาล บทที่ 1-3 โดยหมายถึงพระนางมารีย์ (ดู TD 261)

กรีฌอง เดอ มงฟอร์ต ได้สวมอีกหลายบุคลิกที่มีตัวตนอยู่ในพระคัมภีร์ในห้วงก่อนรหัสลับการรับเอากาย เข้ากับภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์ในการตีความหนังสือปฐมกาลในแนวพระนางมารีย์ สวรรค์บนแผ่นดินหมายถึงพระนางมารีย์ผู้ทรงเป็น “สวรรค์บนแผ่นดินที่แท้จริงขององค์อาดัมใหม่”¹³¹ พรหมจารีและแผ่นดินอันบริสุทธิ์คือพระนางมารีย์ ซึ่งองค์อาดัมใหม่ทรงได้รับการเลี้ยงดู... โดยกิจการของพระจิตผู้ทรงประทับอยู่ ณ ที่นั่น”¹³² พระนางมารีย์คือต้นไม้ทรงชีวิตที่แท้จริง “ผู้ให้กำเนิดพระเยซู ผู้ทรงเป็นผลแห่งต้นไม้ทรงชีวิต เป็นต้นไม้แห่งความรู้ที่รู้ชั่วผู้ให้แสงสว่างแก่โลก”¹³³ บรรดาต้นไม้ นกต่างๆ ดอกไม้และผลไม้ทั้งหลาย อากาศที่บริสุทธิ์ น้ำในสวรรค์บนดิน... มีความหมายลึกล้ำ ปรากรูอยู่ในอุทยานและน้ำพุนี้¹³⁴ พระนางมารีย์คือสำเนาโนอา ซึ่งเราสามารถพักผ่อนเพื่อหนีจากน้ำท่วมของบาป¹³⁵ และป้อมของเควิดที่เสริมกำลังแก่เรา¹³⁶

สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นเพียงการเตรียมการเท่านั้น ในความไว้วางใจนั้นก็เป็ประวัติศาสตร์แห่งความรอดแล้ว เพราะพระเจ้าทรงซื่อสัตย์ และองค์ปรีชาญาณสวรรค์ทรงเร้าร้อนที่จะช่วยมนุษย์ซึ่งพระนางทรงรักเป็นที่สุดให้รอดพ้น ภาพลักษณ์และตัวบุคคลต่างๆ จากระหัสธรรมอันยิ่งใหญ่แสนมหัศจรรย์นี้ จะกลายเป็นความจริงขึ้นมาเมื่อพระเจ้าทรงมาบังเกิดเป็นมนุษย์ในพระนางมารีย์ ในเวลาที่เหมาะสม ณ ที่นี้มั่ง

¹³¹ อ้าง TD ข้อ 261

¹³² อ้างจากแหล่งเดียวกัน

¹³³ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

¹³⁴ อ้าง TD 261 – 263; Sermons, หน้า 140; ต้นไม้ทรงชีวิตคือพระคริสต์ น้ำที่แยกเป็นแม่น้ำสี่สายหล่อเลี้ยงโลกด้วยน้ำอย่างอุดมสมบูรณ์ เจกเซ่นทะเลแห่งชีวิต พระนางมารีย์ก็คือทะเลแห่งพระพรทั้งหลาย

¹³⁵ อ้าง TD ข้อ 175

¹³⁶ อ้าง TD ข้อ 178 ใน CN หน้า 5 – 9 มงฟอร์ต รวบรวมภาพลักษณ์และสัญลักษณ์มากมายจากพระคัมภีร์เก่าของพระนางมารีย์มาจาก Poire โดยใช้บางส่วนที่เท่ากัน ภาพลักษณ์ไร้ชีวิตคือ พุ่มไม้ลูกเป็นไฟ ไม้เท้าของอาอารอน ผ้าคลุมของกิเดอน หีบพันธสัญญา บัลลังก์ของพระเจ้า บัลลังก์ของโซโลมอน กลุ่มเมฆในทะเลทราย เมฆก้อนเล็กของเอลีซา ภาพลักษณ์ที่มีชีวิตคือ เอวา ซาราห์รีเบคกา (เขียนขึ้นที่หลังใน TD ข้อ 183-212) พี่สาวของโมเสสชื่อมีเรียม ยูดิธ เบธเซบา อาบีเจด วิหารของพระเจ้าหรือพระแท่นยัญบูชา อธิบายไว้ใน Sermons หน้า 141

เมื่อได้ตามรอยอย่างสั้นๆ ต่อขั้นแรกของประวัติศาสตร์แห่งความรอดตามที่ มงฟอร์ต อธิบายไว้แล้ว คงเป็นการดีที่จะรวบรวมลักษณะเฉพาะสองสามข้อของแนวคิดของท่าน เนื่องจากมันจะเกิดขึ้นซ้ำๆ และจะช่วยชี้ถึงแนวคิดที่ท่านมีเกี่ยวกับพระนางมารีย์

3.1.1 มิติทางพระตรีเอกภาพ

“พระเจ้าเท่านั้น” เป็นคติแรกสุดที่มงฟอร์ตใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเต็มที่ ทั้งในด้านมนุษย์และด้านจิตวิญญาณ และท่านแสดงออกเสมอทั้งในงานเขียนและการเทศน์สอน¹³⁸

ประสบการณ์ด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้าของมงฟอร์ต รวมทั้งอิทธิพลจากกระแสของคณะออกัสตินเนียนซึ่งฝังรอยไว้ในการศึกษาที่แซงต์ ชูลปีส นำท่านให้มองพระเจ้าว่าทรงยิ่งใหญ่ที่สุด โดยทุกสิ่งถือกำเนิดมาจากพระองค์ เป็นพระเจ้าผู้ทรงเนรมิตสร้าง ช่วยให้อรอดพ้น เลือกพระนางมารีย์ ดึงดูดสานุศิษย์¹³⁹ เป็นพระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ สูงสุด ไร้ขอบเขต อย่างไรก็ตามเมื่อวันเวลาผ่านไป มงฟอร์ตได้พบภาพลักษณ์พระเจ้าว่าทรงเป็นพระญาณสอดส่อง เปี่ยมด้วยความสันโดษ ความใจดี และความรักต่อมนุษย์ทุกคน พระเจ้าแห่ง

¹³⁷ อ้าง TD 16 ดู LEW ข้อ 104-106

¹³⁸ อ้าง J. Van Osch, *Comment Montfort voit Dieu et le recentre dans la priere*, ใน “Dieu seul. A la rencontre de Dieu avec Montfort”, (Romal), Centre International Montfortian, (1981), pp. 75-81; Perouas, *Ce que croyait*, pp. 139-159.

¹³⁹ อ้าง De Fiores, *Itinerario*, pp. 177-178, 272; Perouas, *Ce que croyait*, p. 140

ทั้งสามพระบุคคลของสภาวะตรีเอกภาพทรงร่วมกันเนรมิตสร้าง และทรงประชุมกันเป็นครั้งที่สอง เพื่อตกลงกันในการฟื้นฟูมนุษย์หลังตกในบาป เนื่องจากโครงการสร้างสรรค์และความสำเร็จนั้นมีกำเนิดมาจากครรภ์ของพระตรีเอกภาพ ดังนั้นที่สำคัญ ประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้นจึงเป็นการตัดสินใจและความสำเร็จของทั้งสามพระบุคคลในสภาวะพระเจ้าพระองค์เดียว พระบิดาจะทรงส่งพระบุตร และเพื่อเป้าหมายนี้จะตระเตรียมในพระนางมารีย์ ผู้เป็นธิดาที่น่ารัก ให้เป็นที่พำนักอันเหมาะสม เปี่ยมด้วยพระพรหรรษา พระบุตรจะทรงดำเนินพันธกิจให้ลุล่วงไปด้วยความนบนอบต่อพระบิดาและการรักมนุษย์ ที่สำคัญในความเป็นหนึ่งเดียวอย่างครบครันกับมารดาของพระองค์คือพระนางมารีย์พรหมจารี องค์พระจิตด้วยความรักอันพระคู่หมั้นที่ทรงประสิทธิผลของพระนางมารีย์ จะสร้างผลงานชิ้นเอกในพระนางคือ พระเจ้าผู้มาบังเกิดเป็นมนุษย์¹⁴¹

กรีญอง เดอ มงฟอร์ต จะหันกลับไปหาเค้าโครงเรื่องของท่านในทุกครั้งที่ท่านประสงค์จะอธิบายถึงแผนการของพระเจ้าที่ทรงมีต่อโลกและมนุษย์ ท่านมีแนวคิดยึดพระเจ้าเชิงตรีเอกภาพเป็นศูนย์กลางอย่างชัดเจน อันเป็นตัวอย่างของปฏิกิริยาซึ่งเบรูลคิดค้นขึ้น เพื่อต่อต้านลัทธินิยมพระเจ้าเป็นศูนย์กลางเชิง

¹⁴⁰ อ้าง LEW ข้อ 106

¹⁴¹ อ้าง TD ข้อ 16-21, 29-36; Lew ข้อ 104, 203; PM ข้อ 15.

รหัสწყნყของการรับเอากาย ซึ่งเป็นหัวใจของประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น ในมุมมองของมงฟอร์ตนั้น อธิบายว่าเป็นผลงานของพระบิดา พระบุตรและพระจิต แม้จะใกล้เคียงกับแนวคิดด้านพระตรีเอกภาพของกรีก มีพระบิดาเป็นผู้ริเริ่มและความรอดพ้นเกิดขึ้นโดยพระบุตรในองค์พระจิต เช่นเดียวกัน มนุษย์ได้รับการเชิญชวนให้ดำเนินชีวิตในพระจิต และโดยทางพระคริสต์ก็คืนกลับสู่พระบิดา¹⁴³ ช่วงเวลาของพระศาสนจักรจบจนถึงสิ้นยุค จะยังคงมีร่องรอยของกิจกรรมซึ่งทั้งสามพระบุคคลในสภาวะตรีเอกภาพทรงตกลงไว้แล้วในช่วงของการรับเอากาย¹⁴⁴

พระตรีเอกภาพเป็นทั้งหลักการและเป้าหมายของทุกสิ่ง ในหลักการนั้น พัฒนาการไปอย่างต่อเนื่อง เหมือนกับดอกไม้และผลไม้ที่ถูกกำหนดไว้ในเมล็ดแล้ว และธรรมชาติของหลักการก็บรรจุกฎของการพัฒนาการไว้แล้ว เมื่อธรรมชาติของหลักการคือความรัก กฎสำหรับการเริ่มต้นของทุกสิ่ง พัฒนาการและการสำเร็จลุล่วงไปก็คือ เป็นความรัก เมื่อสภาวะตรีเอกภาพเป็นทั้งหลักการและเป้าหมายแล้ว ทุกสิ่งจะหวนคืนสู่สภาวะตรีเอกภาพของพระเจ้า ทุกสิ่งเริ่มด้วยพระสิริของพระเจ้าและทุกสิ่งจะจบสิ้นลงที่พระสิริของพระเจ้า เพื่อพระสิริของพระเจ้าเท่านั้น เพื่อ “พระเจ้าเท่านั้น”¹⁴⁵ พระเจ้าเป็น *exitus et reditus* (มาจากและ

¹⁴² อ้าง Van Osch, *Comment Montfort* หน้า 79

¹⁴³ อ้าง TD ข้อ 16-21

¹⁴⁴ อ้าง TD ข้อ 4-50 มงฟอร์ตอธิบายถึง 8 ครั้งเกี่ยวกับกิจการของทั้ง 3 พระบุคคลในสภาวะตรีเอกภาพในรหัสწყนყการรับเอากาย การได้รู้และการทำให้ศักดิ์สิทธิ์

¹⁴⁵ อ้าง LEW ข้อ 180; TD ข้อ 61 และรากฐานทั้งหมดของบทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูตก็อยู่ในเชิงตรีเอกภาพ และการวอนขอบรรดาธรรมทูตของมงฟอร์ตนั้นก็เป็นการวิงวอนต่อพระบิดา และพระบุตรและพระจิต เพื่อว่าพระศาสนจักรจะได้รับการปฏิรูปและโลกได้รับการฟื้นฟู และก็เพื่อพระสิริของพระเจ้าเท่านั้น “ลูกวอนขออะไรหรือ ไม่ใช่เพื่อตัวลูกเลย แต่ทุกสิ่งเพื่อพระสิริของพระองค์” (PM ข้อ 6) “โปรดสร้างกลุ่มผู้พิทักษ์จากการคัดเลือกซึ่งจะปกป้อง

3.1.2 องค์ปัญญานิรันดร์และองค์ปัญญารับเอากาย (Eternal and Incarnate Wisdom)

มงฟอร์ตเพิ่งพิศถึงพระบุคคลที่ 2 ในสภาวะตรีเอกภาพว่าเป็น “องค์ปัญญานิรันดร์” ซึ่งแต่ก่อน
 สำแดงพระนางในอุระของพระตรีเอกภาพ เนื่องเพราะทรงรักมนุษย์จึงเสนอพระนางเองเป็นบุชายอมรับเอา
 กาย องค์ปัญญานี้ได้ทรงสำแดงองค์ในสมัยของบรรดาปีศาจประกาศ และผู้ที่ยังธรรมในพระคัมภีร์

---

¹⁴⁶ LEW ข้อ 56 นอกจากนี้แล้ว “พระองค์ปรารถนาจะมารับเอากายเพื่อที่จะทำให้มนุษย์ตระหนักถึงมิตรภาพของพระองค์ พระองค์ทรงปรารถนาที่จะลงมาในโลกเพื่อช่วยมนุษย์ให้ไปสู่สวรรค์” (LEW ข้อ 168) “เนื่องจากองค์ปัญญารับเอากายต้องเข้าสู่สวรรค์โดยทางไม้งางเขน พวกท่านก็ต้องเข้าสู่สวรรค์ด้วยวิธีเดียวกันนี้” (LEW ข้อ 180) “องค์พระผู้สูงสุดทรงลงมาสู่พวกเรา... เช่นกันเราผู้เป็นสิ่งสร้างที่น่าสงสารจะต้องขึ้น...” (TD ข้อ 157)

การลงมาเพื่อจะขึ้นไปนี้คือการขึ้นไปโดยทางคนกลาง หรือขั้นสูงสุดคือพระเจ้า นี่เป็นความหมายซึ่ง Pseudo-Dionisius นักเขียนซึ่งมีอิทธิพลอย่างใหญ่หลวงในศตวรรษที่ 17 และเบรูลใช้กัน ซึ่งอาจเป็นแหล่งที่ใกล้เคียงกับมงฟอร์ตที่สุด (อ้าง TD ข้อ 49; LEW ข้อ 130) พบได้ใน PM ข้อ 21 เกี่ยวกับเครื่องหมายของสัตว์ 4 ชนิด ในการเห็นของเฮเคียล ท่ามกลางความหมายต่างๆ ซึ่ง Cornelius a Lapide ได้รายงานไว้ (อ้าง ใน EZ 1) มงฟอร์ตชอบการตีความของ Dionisius มากกว่า

ที่บ้านเนรใหญ่ หลุยส์ มารีถูกตำหนิว่าทำให้พระนางมารีย์กลายเป็นพระเจ้า¹⁴⁹ Tronson เองแนะนำให้ท่านเลี่ยงการใช้วลี “ทาสรักต่อพระนางมารีย์” โดยขอวลี “ทาสรักของพระคริสต์ในพระนางมารีย์” มากกว่า¹⁵⁰ ปฏิกริยาจากมงฟอร์ตคือศึกษารากฐานของศรัทธาต่อพระแม่มารีย์ให้ดียิ่งขึ้น ภายใต้ความกดดันของบรรดาเพื่อนและแรงกระตุ้นสู่แนวทางในเชิงคริสตวิทยาที่ตรงของแนะนำ ท่านจึงเปลี่ยนจุดเน้นจากพระนางมารีย์ไปสู่พระคริสต์ เราเห็นถึงสิ่งนี้ได้ ใน *Cahier de Notes* (สมุดบันทึกของท่าน)¹⁵¹

จากนั้น ในช่วงเป็นพระสงฆ์ปีแรกๆ มงฟอร์ต ก็พบว่าตนเองกำลังรับใช้บรรดาคณยากจนที่เมืองบัวติเออร์ บรรดาผู้ที่ถูกกักอยู่นอกขอบโดยสงฆ์และคนในเมือง นั่นคือ พระเจ้าดูเหมือนใกล้ชิดกับท่านมากกว่า “องค์ปัญญาที่แท้จริง” ซึ่งตรงข้ามกับปัญญาโลก รับเอาภายในพระคริสต์ผู้ถูกตรึง อันเป็นที่สะดุดและเป็นความบ้ำคั่งต่ออีกหลายๆ คน¹⁵² นี่เป็นเพียงช่วงของการพักสั้นๆ เพราะไม่นานต่อมา ท่านธรรมทูตก็พบ

¹⁴⁷ อ้าง LEW ข้อ 90-103

¹⁴⁸ อ้าง De Fiores, *Montfort, un home qui a rencontre Dieu en Jesus-Christ, sagesse eternelle et incarnee*, in vol. “Dieu seul...” p. 82-91; J-P Prevost, *Montfort et Le courant de sagesse biblique*, in vol. *Montfort, un maitre spiritual...* pp. 227-236; M. Gilbert, *L'exegese spirituelle de Montfort*, Ibidem, pp. 237-250; H-M Manteau-Bonamy, *S. Louis-Marie Grignion de Montfort theologien de la Sagesse eternelle au seuil du troisteme millenaire*, Ibidem, pp. 141-188

¹⁴⁹ แบลง (Blain) หน้า 71-72

¹⁵⁰ อ้าง TD ข้อ 244; Blain, p. 78.

¹⁵¹ ส่วนแรกของ CN (สมุดโน้ตย่อ) นั้นเข้มขันกว่า เป็นการรวบรวมข้อความเกี่ยวกับพระนางมารีย์เกือบทั้งหมด โดยต่อๆ มามีข้อความเกี่ยวกับคริสตวิทยา ในเรื่อง พระคริสต์ทรงทำนุในพระนางมารีย์ (Olier) คุณธรรมต่างๆ และความวิเศษสุดของพระคริสต์ (Bourgoing) ศีลบทต่อพระคริสต์และพระนางมารีย์ (Berulle) ความรักต่อและการเป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซู คริสต์ (Saint-Jure, Nepveu)

¹⁵² จากช่วงปีแรกๆ ของการเป็นสงฆ์นี้เองที่ข้อความสั้นๆ เกี่ยวกับกางเขนถูกเขียนขึ้นมา (อ้าง GA หน้า 437) มีหัวข้อต่างๆ ที่จะได้รับการพัฒนาขึ้นในบทเพลงต่างๆ LEW, LFC... ในช่วงเดียวกันนี้เองที่มงฟอร์ตพยายามสร้าง “หมู่คณะปริชาญาณ” ขึ้นในโรงพยาบาลที่บัวติเออร์ และท่านเก็บชื่อนี้ไว้สำหรับคณะนักบวชหญิงซึ่งท่านจะก่อตั้งขึ้นมาภายหลัง

การได้ค้นพบองค์ปัญญาอันล้ำค่าในฐานความรักของพระเจ้าต่อมนุษย์ บางทีอาจเป็นคำตอบต่อความต้องการส่วนตัวของท่านธรรมชาติผู้กำลังแสวงหาวิถีการดำเนินชีวิตของท่านเอง ในปีต่อๆ มา นั้น หัวข้อขององค์ปัญญาไม่เกิดขึ้นบ่อยนักในงานเขียนต่างๆ ของท่าน อย่างน้อยในจำนวนผลงานที่กำหนดเวลาเขียนได้ แต่อย่างไรก็ตาม ความปรารถนาองค์ปัญญาอันล้ำค่าก็ยังคงมีชีวิตชีวาในประสบการณ์ด้านชีวิตจิตของท่าน จวบจนท่านใกล้สิ้นใจ เมื่อท่านเดินทางไปพบบาทหลวงแบลงผู้เป็นเพื่อนของท่าน ท่านธรรมชาติยังคงอ้างอิงอย่างซื่อตรงถึงปรัชญาของอัครสาวก ซึ่งบังคับเราให้ดำเนินตามพระวรสารของพระเยซูคริสต์ตามตัวอักษร แม้สิ่งนี้ชาวโลกอาจไม่เข้าใจก็ตาม บางทีเราอาจถือได้ว่าหัวข้อของปรัชญาอัน

---

¹⁵³ อ้าง (H. Hure) *L'idée de la "Sagesse" dans la spiritualité chrétienne et l'oblation mariale qui s'y rattache*, in "L'amour de la Sagesse éternelle (par la "Vraie dévotion a Marie)", Pontchateau, Lib. Mariale, 1929, pp. [1-85] Prevost, *Montfort et le courant de Sagesse divine*, pp. 230-231; Gilbert, *L'exégèse spirituelle*, pp. 239-247; Perpuas, *Ce que croyait*, pp. 155-156.

ในหนังสือชื่อ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* กริฌอง เดอ มงฟอร์ต เขียนเป็นขั้นเป็นตอน โดยอธิบายถึงประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้นตามขั้นตอนต่างๆ ด้วยการยึดแนวทางและอธิบายถึงเรื่องราวทั้งหลายของปรีชาญาณคือ บ่อเกิดของพระนางในพระเจ้า การเนรมิตสร้างโลกและมนุษย์ มนุษย์ทำบาป ปรีชาญาณในพระคัมภีร์เก่า รหัสสัจการรับเอากายและชีวิตของพระเยซู การไถ่กู้ผ่านทางกางเขน และเช่นนี้ มงฟอร์ตก็รักษาเอกภาพของคัมภีร์ทั้งสองภาคไว้ และแม้จะเข้าใจถึงเอกภาพนี้ด้วยแสงสว่างของพระคัมภีร์ใหม่และพระคริสต์แล้ว อย่างไรก็ตามลำดับขั้นตอนต่างๆ ทางประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้นก็มิได้ถูกกำจัดทิ้งไป¹⁵⁶

การอธิบายถึงพระเยซูคริสต์ว่าทรงเป็น “ปรีชาญาณของพระเจ้า” ทำให้มงฟอร์ตสามารถเน้นว่าความรู้เกี่ยวกับพระเยซู คริสต์นั้นเทียบได้กับการแสวงหาปรีชาญาณ “ในพระองค์คือความครบครันของทั้งฝ่ายสวรรค์และมนุษย์ รวมไปถึงทุกสิ่งที่ยิ่งใหญ่ในสวรรค์และบนโลก นั่นคือ ทุกสิ่งสร้างที่เห็นได้และเห็นไม่ได้ ทั้งฝ่ายจิตและฝ่ายเนื้อหนัง”¹⁵⁷ แม้พระคริสต์จะครบครัน พระองค์ก็ยังเป็นพระวจนาตถ์ซึ่งเผยแสดงและคัดแปลงด้วย “องค์ปัญญาคือพระวาจาของพระเจ้าตลอดกาลเวลาและนิรันดร์ภาพ พระองค์มีเคยหยุดตรัสออกมาและโดยพระวาจาของพระองค์ทุกสิ่งก็ถูกสร้างและซ่อมแซม พระองค์ตรัสผ่านทางบรรดา

¹⁵⁴ อ้าง LEW ข้อ 180

¹⁵⁵ ในช่วงปีท้ายๆ เราอาจอ้าง L (จดหมาย) ฉบับที่ 34 อันเป็นจุดสูงสุดที่มงฟอร์ตเข้าถึงการเพ่งพิศด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้าของท่าน โดยที่หัวข้อของปรีชาญาณและกางเขนหลอมรวมกันเป็นหนึ่งเดียว ปรีชาญาณในฐานะกางเขนเป็นจุดเด่นของเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกัลวาริโอที่ป้อมตซาโต (1710) และใน ค.ศ. 1714 ท่านก็เขียนจดหมายถึงเพื่อนกางเขน(LFC)ขึ้น

¹⁵⁶ อ้าง Gilbert, *L'exegese*, p. 247 บทความนี้ของ Gilbert น่าสนใจเพราะได้ระบุถึงแหล่งต่างๆ สำหรับ LEW ดูหน้า 238-239

¹⁵⁷ อ้าง LEW ข้อ 9

แต่ที่เรียกพระคริสต์ว่า “ปรีชาญาณ” โดยเฉพาะที่สัมพันธ์กับรหัสลับกางเขน ก็เพราะกางเขนเป็น ตัวเลือกที่แน่นอนของปรีชาญาณ¹⁶¹ และเป็นจุดสูงสุดในชีวิตของพระคริสต์¹⁶² “เป็นรหัสลับที่ยิ่งใหญ่สุด ขององค์ปัญญาอันรันคร”¹⁶³ มงฟอร์ตมาถึงขั้นที่ระบุว่าปรีชาญาณคือกางเขน นั่นคือ “(ปรีชาญาณ) ผสมผสานและรวมพระองค์เป็นหนึ่งเดียวกับกางเขนจนจริงๆ แล้วอาจกล่าวได้ว่า ปรีชาญาณคือกางเขน และกางเขนก็คือปรีชาญาณ”¹⁶⁴ เพื่อเลี่ยงการตีความอย่างไม่เหมาะสมต่อข้อความตอนนี้ของมงฟอร์ต เรา ต้องระลึกว่ากางเขนคือการเผยแสดงที่ยิ่งใหญ่ที่สุดถึงความรักของพระเจ้าและดังจะอธิบายต่อไป มงฟอร์ต อธิบายว่ากางเขนของพระเยซูคริสต์นั้นรุ่งโรจน์เสมอ ดังนั้นจึงเป็นการเพ่งพิศต่อรหัสลับปาสดาทั้งครบ มิใช่เพียงในด้านความตายเท่านั้น แต่รวมทั้งการคืนชีพและชีวิตด้วย

การเพ่งพิศพระคริสต์ว่าเป็นองค์ปัญญารับเอากายนี้จะนำไปให้มงฟอร์ตอธิบายถึงชีวิตคริสตชนว่าเป็น “ปรีชาญาณ” ที่เป็นทั้งความรู้ ความรัก และการได้ครอบครองปรีชาญาณ ปาสดาและแสวงหาอย่าง

¹⁵⁸ อ้าง LEW ข้อ 95 อ้าง PM (บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต) ข้อ 22

¹⁵⁹ อ้าง LEW ข้อ 118

¹⁶⁰ อ้าง LEW ข้อ 45, 70-71, 167

¹⁶¹ อ้าง LEW ข้อ 164-168

¹⁶² อ้าง LEW ข้อ 169-170

¹⁶³ อ้าง LEW ข้อ 167

¹⁶⁴ อ้าง LEW ข้อ 180; อ้าง De Fiores, *Montfort, un home*, pp. 87-88.

ในบริบทนี้ มงฟอร์ตอธิบายว่าพระนางมารีย์คือที่พำนักของปรีชาญาณ นั่นคือ “องค์ปัญญาอันรันดร ทรงสร้างที่พำนักของพระนางเอง”¹⁶⁸ “เป็นมารดา แม่บ้านและบัลลังก์ของปรีชาญาณฝ่ายสวรรค์”¹⁶⁹ พระนางมิใช่ปรีชาญาณ “พระนางมารีย์เป็นแม่บ้านขององค์ปัญญาสวรรค์ มิใช่ว่าพระนางเหนือกว่าพระองค์ผู้ทรงเป็นพระเจ้าแท้ หรือเทียบเท่าพระเจ้า การคิดหรือกล่าวดังนั้นจะกลายเป็นการกล่าวพรุสวาทต่อพระเจ้า

170

3.1.3 แบบจำลองในเชิงมานุษยวิทยา

เรื่องราวการเนรมิตสร้างมนุษย์ การตกในบาป และแผนการของพระเจ้าเพื่อฟื้นฟูขึ้นมาใหม่ ทำให้เกิดมีคำถามขึ้นว่า มงฟอร์ตมีแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์อย่างไรหรือ เมื่อมองครั้งแรกนั้นเราอาจจำกัดที่ข้อความต่างๆ ซึ่งอ้างจากหนังสือ *ความรักขององค์ปัญญาอันรันดร* โดยในด้านหนึ่งนั้นเป็นสภาพในอุดมการณ์ของ

---

¹⁶⁵ อ้าง LEW ข้อ 30, 63, 72-73.

¹⁶⁶ อ้าง LEW ข้อ 64

¹⁶⁷ อ้าง LEW ข้อ 203

¹⁶⁸ อ้าง LEW ข้อ 105

¹⁶⁹ อ้าง LEW ข้อ 203; อ้าง LEW ข้อ 204-205, 208, 211

¹⁷⁰ อ้าง LEW ข้อ 205

จริงที่มึงพอร์ตใช้คำรุนแรงเมื่ออธิบายถึงความชั่วร้ายของมนุษย์¹⁷¹ หรือเมื่อท่านเชิญชวนให้เราละวางตนเอง ตัดสละ ทำพิธีกรรมเสมอ¹⁷² บางครั้งดูเหมือนท่านเชิญชวนเราให้รอคอยพระเจ้า เพราะมนุษย์นั้นทำให้ทุกสิ่งที่คุณสัมผัสเสียหาย¹⁷³ แต่ก็ความจริงด้วยที่มึงพอร์ตแสดงออกต่างออกไปในชีวิตส่วนตัวของท่าน โดยให้โอกาสต่อความคิดริเริ่มอย่างกล้าหาญเสมอ และกระตุ้นผู้คนให้กระทำสิ่งใหม่ๆ เพื่อพระอาณาจักรของพระเจ้าเสมอ¹⁷⁴ จากนั้นในงานเขียน ท่านเชิญชวนผู้คนให้ถวายตนต่อพระเจ้าอย่างเสรี เต็มใจ และรู้ตัวเต็มที่¹⁷⁵ ท่านยอมรับว่ากิจกรรมของเรานั้นมีคุณค่าเป็นบุญกุศล¹⁷⁶ ท่านกระตุ้นให้อุทิศตนต่อการมุ่งสู่ความศักดิ์สิทธิ์¹⁷⁷

เราจะอธิบายการแยกเป็น 2 ส่วน (dichotomy) นี้อย่างไรดี แน่แน่นอนว่าเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมชีวิตจิตที่เคร่งครัดต่อร่างกายของยุคนั้น ยิ่งคุ้นเคยกับบรรดาอาจารย์ของคณะ โอราตอรีและแซงต์ซูลปีส เราก็จะพบข้อความต่างๆ ที่เหยียดค่าของร่างกายมนุษย์ได้ง่ายยิ่งขึ้น คำต่างๆ เช่น ทำลายล้าง ถวาย เป็นยัญบูชา ตัดสละ พิธีกรรม ทรมานกาย และตายต่อธรรมชาติมนุษย์นั้นพบได้บ่อยๆ และแสดงออกถึง

---

¹⁷¹ อ้าง TD 79, 213, 228.

¹⁷² อ้าง TD ข้อ 81; LFC ข้อ 9, 17; LEW ข้อ 194-202.

¹⁷³ อ้าง PM ข้อ 26.

¹⁷⁴ อ้าง PM ข้อ 9-10; RM (*ธรรมเนียมสูงส่งธรรมทูต*) ข้อ 6.

¹⁷⁵ อ้าง TD ข้อ 126; LEW ข้อ 59, 132.

¹⁷⁶ อ้าง TD 122-126.

¹⁷⁷ อ้าง SM (*เคล็ดลับของพระนางมารีย์*) ข้อ 3-5.

แนวคิดของกรีญอง เดอ มงฟอร์ตนั้นใกล้เคียงกับแนวโน้มนั้นเมื่อท่านกล่าวถึงพระเจ้า ถึงการรับเอากาย ถึงพระกายทิพย์ ถึงชีวิตคริสตชนเอง นั่นคือ โดยทั่วไปเมื่อท่านอธิบายถึงความจริงต่างๆ ในรูปแบบของข้อคำสอน แต่ท่านจะไม่ใช้แนวโน้มนั้นในเชิงปฏิบัติ หรือเมื่อต้องอธิบายเกี่ยวกับวัฒนธรรมที่ชื่นชอบกันและจำต้องได้รับการแก้ไขแล้ว ท่านจะไม่รื้อที่จะกล่าวถึงความดีงามและความอ่อนโยนของพระเจ้า¹⁷⁹ กล่าวถึงพระนางมารีย์ว่าทรงเป็น “คลังสมบัติด้านพระพร(หรรษทาน)”¹⁸⁰ กล่าวถึงผลอันเลอเลิศของการสวดสายประคำ¹⁸¹ ทำให้เราเข้าใจว่าคำอธิบายที่ดูขึงขัง ในเชิงลบและถึงขั้นแข็งกร้าวนั้น จะต้องเข้าใจในแบบของนักเทศน์ตามสมัยนิยมที่บ่อยๆ จะใช้ภาพลักษณ์และการเปรียบเทียบที่ซื่อๆ ตามรสนิยมของวาทสิลป์ในยุคกลาง แต่ก็ดูเหมือนปรารภจะต่อต้านกระแสที่รุนแรงคือการวิพากษ์วิจารณ์ในยุคของท่านด้วย

ท่านนักเทศน์มงฟอร์ตไม่รื้อที่จะไปประกาศถึงสิ่งที่พระคริสต์ทรงตรัสไว้ในพระวรสารว่า “ถ้าไม่มีเรา ท่านก็ทำอะไรไม่ได้เลย” (ยน. 15:5) ท่านบอกเราว่าจำเป็นต้องมีคนกลางทั้งหลายเพื่อไปสู่พระเจ้า¹⁸² เราไม่อาจเสแสร้งได้ว่าเราได้พบความหมายในเชิงบวกต่อความจริงในโลกในตัวท่าน ตรงข้ามแล้วท่าน

¹⁷⁸ อ้าง De Fiores, *Itinerario*, pp. 101-106; Perouas, *Ce que croyait*, p. 118.

¹⁷⁹ อ้าง S (บทเทศน์) 1, 60-90.

¹⁸⁰ อ้าง TD ข้อ 23

¹⁸¹ อ้าง TD ข้อ 253

¹⁸² อ้าง TD ข้อ 83 หัวเรื่องของคนกลางทั้งหลายนั้นเป็นหัวใจของ Pseudo-Dionisius พระเจ้ามิได้ทรงเผยแสดงพระองค์เองต่อเราจริงๆ แต่โดยทางสัญลักษณ์และคนกลางต่างๆ (บรรดาเทวดา ผู้สื่อข่าว คนของพระเจ้า) “Il est dans les exigences de l'ordre eternal que les choses

'ม

ช

'ม

มงฟอร์ตมิได้ต้องการจะทำลายมนุษย์แต่ทำลาย “อาดัมเก่า”¹⁸⁴ และความชั่วร้ายที่ติดอยู่กับตัวเรา¹⁸⁵ เมื่อท่านขอให้เราละทิ้งตนเองต่อพระเจ้าและยอมให้ตัวเราได้รับการตกแต่งโดยพระองค์ใน*ป่าหลอม*ของ

¹⁸³ ดูเหมือนว่าความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบของการเคร่งครัดต่อร่างกายตนเองที่มงฟอร์ตปฏิบัติเป็นการส่วนตัว หรือที่เสนอแนะในงานเขียนต่างๆ ของท่าน และกระแสต่างๆ ในด้านความเคร่งครัดต่อร่างกายตนเองในสมัยของท่านนั้น ยังไม่ได้รับการศึกษาค้นคว้าอย่างพอเพียง หัวข้อต่างๆ เช่น การละวางจากโลกและจากตนเอง การทำให้ตัวตนเองเปล่า การรักกางเขน ความรักอันบริสุทธิ์ต่อพระเจ้า การเป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสต์ ฯลฯ นั้น ซึ่งถึงผู้เขียนทั้งหลายที่มงฟอร์ตอ้างอิงอย่างชัดเจนหรือไม่ก็ตาม มิใช่เพียง Saint-Jure, Surin และ Boudon เท่านั้น แต่รวมไปถึงบรรยายกาศของอารามฤๅษีที่ Caen ซึ่งมีสายใยกับเบรูล Eudes, de Renty, de Bernieres-Louvigny, Marie de l'Incarnation, Mechtide du Saint Sacrament, และอิทธิพลด้านฝ่ายจิตของ Caen ที่ส่งอิทธิพลต่อสถาบันต่างๆ เช่น คณะไอราตอรี คณะ Ursulines, the Visitation, the Benedictines of the Blessed Sacrament และคงต้องกล่าวถึงชีวิตจิตอิตาเลียนต่างๆ ที่มีอิทธิพลอยู่ เช่น Catherine of Sienna, Scupoli, Gagliardi, Catherine of Genoa, Maddalena de Pazzi, ท้ายที่สุด การสำรวจถึงสภาวะแวดล้อมด้านการเพ่งพิศซึ่งมงฟอร์ตได้ประสบคงจะสำคัญมากๆ ด้วย

¹⁸⁴ อ้าง TD ข้อ 221

¹⁸⁵ อ้าง TD ข้อ 78

สรุปคือ เราอาจกล่าวได้ว่า มงฟอร์ตนั้นตระหนักว่าอาดัมถูกเนรมิตสร้างในสภาวะของความยุติธรรมแต่ดั้งเดิม โดยท่านพยายามอธิบายอย่างดีที่สุดถึงความงดงามของมนุษย์ในสภาวะนั้น การที่มนุษย์ตกในบาปส่งผลกระทบต่อต่างๆ โดยที่เรา ในฐานะที่เป็นมนุษย์นั้น มีความโน้มเอียงในทางปฏิเสธมากกว่ายอมรับ การที่มงฟอร์ตได้เป็นหนึ่งเดียวกับพระคริสต์อย่างลึกซึ้งทำให้ท่านมีความละเอียดอ่อนต่อบาป เพราะว่า ยิ่งเราใกล้ชิดพระเจ้ามากเท่าใด เราก็จะยิ่งรู้สึกว่าเราห่างจากพระองค์ ยิ่งเราดำเนินชีวิตที่คล้องจองกับพระองค์ เราก็จะยิ่งละเอียดอ่อนต่อความไม่คล้องจองของบาป โดยผลที่เกิดขึ้นทั้งหลายอาจไปไกลถึงระดับจักรวาลทีเดียว¹⁸⁸

3.2 เมื่อเวลาเหมาะสมมาถึง

¹⁸⁶ อ้าง SM (เคล็ดฉบับของพระนางมารีย์) ข้อ 16; TD ข้อ 219-221.

¹⁸⁷ อ้าง LEW ข้อ 30

¹⁸⁸ อ้าง TD ข้อ 89; P. Gaffney, *Le role de Marie dans l'histoire du salut*, in vol. "Montfort, un maitre.." p. 200.

“ที่สุด เมื่อเวลาที่กำหนดไว้สำหรับการไถ่กู้มนุษยชาติมาถึง องค์ปัญญาอันรันดร์ทรงสร้างที่พำนักอันเหมาะสมสำหรับพระนางเอง นั่นคือ *Sapientia aedificavit sibi domum* (Pr. 9.1) พระนางทรงเนรมิตสร้างและหล่อหลอมพรหมจารีผู้ทรงศักดิ์สิทธิ์ที่สุดขึ้น”¹⁸⁹

เวลาที่เหมาะสมก็คือเมื่อพระเจ้าทรงส่งพระบุตรของพระองค์ ที่ทรงถือกำเนิดจากสตรีผู้หนึ่ง เพื่อไถ่กู้มนุษย์และทำให้พวกเขาเป็นบุตรของพระองค์¹⁹⁰ กริญอง เดอ มงฟอร์ด ตระหนักดีว่ารหัสลับของการรับเอาภยานั้นเป็นรหัสลับสูงสุดของประวัติศาสตร์ นั่นคือ จุดที่ต้องมาถึงหลังการรอคอยอันยาวนานของบรรดาประกาศกและผู้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในพระคัมภีร์เก่า และหลังการเตรียมของพระเจ้าตลอดเวลา นับศตวรรษ และนำไปสู่ทิศทางใหม่ ที่ได้บรรจุรหัสลับทั้งหมดที่จะเผยแสดงออกมา และเป็นจริงขึ้นในช่วงชีวิตของพระคริสต์ ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรและที่สุดในพระสิรินรันดร์ภายภาคหน้า¹⁹¹

แต่ก็ยังต้องเตรียมการอย่างปัจจุบันทันด่วน สำหรับรหัสลับของการมาบังเกิดของบุตรพระเจ้าในโลก เป็นการเตรียมที่ตอนนี้สรุปลงที่บุคคลเดียวคือ พระนางมารีย์ ผู้ได้รับเลือกให้เป็นมารดาของพระวจนาตถ์ผู้ทรงรับมาเป็นมนุษย์ ซึ่งก็คือสถานที่ประทับฝ่ายสวรรค์ วิหาร บัลลังก์และพระแท่นของพระเจ้า เมือง โลกและสวรรค์ของพระเจ้า¹⁹² เป็นพระตรีเอกภาพเองที่ทรงร่วมมือกันในการเตรียมพระนางมารีย์ “ด้วยความยินดีปรีดายิ่งกว่าในครั้งเนรมิตสร้างโลก”¹⁹³ กริญอง เดอ มงฟอร์ดได้พยายามอธิบายถึงงานอันน่าชื่นชมนี้ โดยปฏิเสธถึงความไม่เหมาะสมในการอธิบายและการจะเข้าใจถึงความลึกซึ้งของรหัสลับเสมอ “ในด้านหนึ่งนั่นก็เป็นไปไม่ได้เลยที่จะอธิบายถึงพระพรต่างๆ ที่พระตรีเอกภาพทรงมอบแก่สิ่ง

¹⁸⁹ อ้าง LEW ข้อ 105.

¹⁹⁰ อ้าง กท. 4:4-5.

¹⁹¹ อ้าง TD ข้อ 248

¹⁹² อ้าง TD ข้อ 5, 6, 48, 199, 248, 261-262.

¹⁹³ อ้าง LEW ข้อ 105 โปรดสังเกตถึงเอกภาพและความต่อเนื่องในมุมมองของมงฟอร์ดระหว่างประวัติศาสตร์การเนรมิตสร้างและการไถ่กู้

เปรียบเหมือนแม่น้ำเซียวกรากซึ่งถูกกั้นไว้เสียนาน เมื่อเปิดทำนบ จึงถาโถมลงมาสู่คพลัง เช่นเดียวกับความดีงามอันไร้ขอบเขตของพระเจ้า ซึ่งแต่แรกนั้นถูกปิดกั้นไว้โดยบาปของมนุษย์ และเมื่อ เป็นอิสระจึงปลดปล่อยพลังทั้งหมดสู่ดวงใจที่ครบครันของพระนางมารีย์ “องค์ปัญญานิรันดร์ทรงประทาน พระพรทุกสิ่งซึ่งอาดัมและลูกหลานทั้งหมดควรได้รับอย่างเต็มที่จากพระองค์ ถ้าพวกเขายังคงอยู่ในสภาพ ดั้งเดิมของความยุติธรรม ให้แก่พระนางแทน ความครบครันของพระเจ้าหลั่งลงมาในพระนางมารีย์ ตามที่ สิ่งสร้างจะสามารถรับเอาไว้ได้”¹⁹⁵ พระนางมารีย์กลายเป็นผลงานชิ้นเอกของพระเจ้า เป็นอัครมารีย์ขององค์ ผู้ทรงพลังอย่างไร้ขอบเขต เป็นหัวใจไร้อันขอบเขตของพระหรรษทาน มีแต่ผู้เดียวที่ทรงประสงค์ดังนั้น จึงจะเข้าพระทัยได้¹⁹⁶ “พระบิดาทรงรวบรวมน้ำทั้งหมดเข้าด้วยกันและทรงเรียกว่าทะเล พระองค์ทรง รวบรวมพระหรรษทานทั้งหมดของพระองค์เข้าด้วยกันและทรงเรียกว่ามารีย์... เป็นคลังสมบัติหรือ คลังสินค้าที่เปี่ยมไปด้วยสิ่งมีค่าต่างๆ ซึ่งพระองค์ทรงรวบรวมทุกสิ่งทั้งดงาม สุกใส หายากและมีค่า แม้แต่ พระบุตรของพระองค์เอง”¹⁹⁷ “พระบุตรทรงมอบทุกสิ่งที่ทรงได้รับจากชีวิตและความตายของพระองค์ นั้น

¹⁹⁴ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

¹⁹⁵ อ้าง LEW ข้อ 106. ความสมบูรณ์ของพระพรและคุณธรรมในพระนางมารีย์ รวมทั้งการเติบโตอย่างต่อเนื่องของพระนาง จากความสมบูรณ์สู่ความ สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไปนี้ เป็นข้อความที่มิงฟอร์ดโปรดปราน (อ้าง TD ข้อ 44, 55, 154, 164, 174, 200, 211; SM ข้อ 12, ; C ข้อ 90 vs 35, 51, และ 54) และมีเขียนไว้มากมายใน CN (สมุดไนต์ยอ หน้า 13-19) ที่คัดมาจาก Poire, D'Argentan และ Crasset, ข้อความต่างๆ อ้างจาก บรรดาปิตาจารย์และนักเขียนของยุคกลางมี Iganitius, Cyril of Jerusalem, Epiphanius, John Damascen, Augustine, Jerome, Sofronius, Andrew of Crete, Gregory the Great, Bede, Peter Damian, Bernard, Yves of Chartres, Bonaventure, Bernadine of Sienna, Lawrence Justinian จริงๆ แล้ว ดังจะได้เห็นต่อไป สิ่งนี้เป็นจุดสำคัญในความคิดของกรีญอง เดอ มองฟอร์ด คือ พระนางมารีย์นั้นเปี่ยมด้วยพระหรรษทานจนพระนางสามารถแบ่งปันพระหรรษทานนี้กับคนอื่นๆ ได้

¹⁹⁶ อ้าง LEW ข้อ 106; TD ข้อ 5,7.

¹⁹⁷ อ้าง TD ข้อ 23.

พระนางมารีย์ตอบสนองต่อกิจการของพระเจ้าตั้งแต่พระนางทรงเริ่มมีชีวิต ในแบบที่ว่าพระนาง ทรงเติบโตในพระหรรษทานและปรีชาญาณ นั่นคือ การซื่อสัตย์อย่างสมบูรณ์ของพระนางต่อความรักของ พระเจ้า การถ่อมตนอย่างที่สุดของพระนาง ความบริสุทธิ์แบบสวรรค์ของพระนาง ความเชื่อที่มีชีวิตชีวา ของพระนางและคำภาวนาที่เปี่ยมด้วยความรักของพระนาง สิ่งเหล่านี้ต่างเป็นที่ชื่นชอบต่อบรรดาทูต และองค์พระเป็นเจ้าเอง²⁰² “มีแต่พระนางมารีย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์สูงสุดเท่านั้น ที่สามารถเข้าถึงบัลลังก์ของสภาวะ พระเจ้าและสมควรต่อพระพรที่มีคุณค่าไร้ขอบเขต (องค์ปัญญาทรงรับเอากาย)”²⁰³

---

¹⁹⁸ อ้าง TD ข้อ 24.

¹⁹⁹ อ้าง TD ข้อ 25.

²⁰⁰ อ้าง C 75/19

²⁰¹ อ้าง C 75/25 และเพิ่มอีกจาก “Saint Augustin publie! En toute verite: / E’est l’image accomplie / De la divinite, / C’est la magnificence / Du Seigneur des Seigneurs, C’est l’ocean immense / De toutes ses grandeurs” (C 76/9)

²⁰² อ้าง LEW ข้อ 107.

²⁰³ อ้าง LEW ข้อ 203; อ้าง TD ข้อ 16. ใน LEW ข้อ 212, มงฟอร์ตเขียนว่า พระนางมารีย์คือ “แม่เหล็กที่ดึงดูดองค์ปัญญาอันยิ่งใหญ่ลงมาสู่โลก” และพระ นางมารีย์ “เหมาะสม” ต่อการทรงรับเอากายของพระวจนะที่นั่น เป็นข้อความที่มีรากฐานมาจากข้อความของบรรดาปีศาจโดยอ้างไว้ใน CN pp.

16-17 อย่างไรก็ตามในการสรุปข้อคิดของ Poire มงฟอร์ตเขียนไว้ว่า “La tres Ste. V. n’a pas merite en requeur de justice la qualite de Mere de Dieu, selon St. Thomas, etc. Cependant elle a ete choisie pour etre la tres digne Mere de Dieu, et c’est en effet par sa fidele cooperation aux graces don’t le St. Esprit a prepare son Epouse, pour y engendrer J.C. Son merite n’est pas infini, ni la qualite de Mere de Dieu *simpliciter*, mais seulement en quelque maniere, c’est pourquoi elle l’a merite d’un merite de condignite, selon qu’il faut entendre les SS.PP et l’Eglise, qui presuppose les graces, que Dieu lui a faites pour l’y preparer, qu’elle n’a point merite” (CN, p. 17).

ในแนวทิวทัศน์และความศรัทธาของยุคนั้น มงฟอร์ตทบทวนแบบเรียบๆ ถึงช่วงชีวิตต่างๆ ของพระนางมารีย์ก่อนเทวทูตแจ้งสารว่า บริสุทธิตั้งแต่อยู่ในครรภ์ กำเนิดมาอย่างศักดิ์สิทธิ์ เฉกเช่นรุ่งอรุณที่มาก่อนแสงตะวันแห่งความจริง ถวายตนในพระวิหารในแบบมอบถวายพระเจ้า โดยพระจิตทรงประทานพระพรพรทานให้ได้อย่างเต็มเปี่ยมเจียบๆ²⁰⁴

แล้วนั้นพระเจ้าได้ทรงเตรียมพระนาง และมารีย์สนองตอบอย่างน้ำใจดี ในแบบที่พร้อมจะยินยอม มงฟอร์ตอธิบายให้เห็นถึงส่วนที่พระเจ้าทรงกระทำและความรับผิดชอบของพระนางมารีย์ “องค์ปัญญานิรันดร... จะรับเป็นมนุษย์ในพระนางถ้าพระนางยินยอม”²⁰⁵ เมื่อท่านเทวทูตคาเบรียลมากระทำภารกิจของท่าน พระนางมารีย์ “ยินยอมจากใจของพระนาง...”²⁰⁶ “จงสังเกตว่าในตอนที่พระนางมารีย์ยินยอมเป็นมารดาพระเจ้า มีเหตุการณ์อัศจรรย์หลายอย่างเกิดขึ้น องค์พระจิตสร้าง... ร่างกายน้อยๆ... พระเจ้า ทรงสร้างวิญญาณที่สมบูรณ์ที่สุดเท่าที่ทรงเคยสร้างมา... พระบุตรของพระเจ้าดึงดูคทั้งกายและวิญญาณให้เป็นหนึ่งเดียวกับพระบุคคลของพระองค์ นี่เองที่เราได้เห็นอัศจรรย์อันยิ่งใหญ่ทั้งในสวรรค์และบนแผ่นดิน ซึ่งก็คือความรักอันแสนยิ่งใหญ่ของพระเจ้า ‘พระวจนาตถ์ทรงรับเอากาย’ องค์ปัญญานิรันดรทรงรับเอากาย พระเจ้ามาเป็นมนุษย์โดยมิได้หยุดสภาวะพระเจ้า พระเจ้าผู้เป็นมนุษย์นี้คือพระเยซูคริสต์และนามของพระองค์หมายความว่า ผู้ไถ่”²⁰⁷

²⁰⁴ อ้าง C 90 บทเพลงร้องแสนยาวนี้ (มี 441 บาท) น่าสนใจตรงโครงเรื่อง ที่จริงแล้ว เขียนเป็นการสวดสายประคำเช่นที่หัวเรื่องบอกไว้ “Le nouveau chapelet, ou Couronne de la Sainte Vierge” การเขียนสลับไปมา 63 ครั้ง (5 ทด พร้อมบทนำและบทสรุป) ดำเนินไปตามประวัติศาสตร์แห่งความรอดโดยยึดแบบของพระตรีเอกภาพ

²⁰⁵ อ้าง LEW ข้อ 107

²⁰⁶ จากแหล่งเดียวกัน “การยินยอมจากใจซึ่งพระตรีเอกภาพ บรรดาเทวดาและทั่วทั้งจักรวาลรอคอยมานานนับศตวรรษ” ณ ที่นี้เราได้เห็นอิทธิพลของ *Super Missus est homilia 4* ของนักบุญเบอร์นาร์ดี (PL 183,84) มงฟอร์ตได้รับมาจาก Poire (CN p. 153) และ D’Argentan (CN, p. 170-171) “Le ciel et la terre attendaient le Fiat de la bouche de la tre Ste. Vierge. Dieu crea la monde par un Fiat et voulut qu’il fut repare par un Fiat” (CN, p. 53) “Isto unico response complevit caelum gaudio, angelis omnibus exultationem praebuit, captive saeculo spem dedit, daemones universes exterruit, (Lauf, Just. S. de Annuntiat)” (CN, p. 52)

²⁰⁷ อ้าง LEW ข้อ 108 อ้างจาก C 87 ด้วย “En l’honneur de Jesus vivant en Marie dans l’Incarnation”.

ตระเตรียมโดยพระเจ้าและเปี่ยมด้วยพระพรพรทาน เพื่อเป็นที่พำนักอันเหมาะสมในรหัสลับของการรับเอากาย การเปี่ยมด้วยพระพรพรทานได้เปลี่ยนแปลงพระนางมารีย์ให้เป็นบุคคลที่ดำเนินชีวิตในพระจิตอย่างสมบูรณ์ “พระนางเปี่ยมด้วยพระพรพรทานเมื่อพระนางได้รับการทักทายโดยอัครทูตคาธาเบรียล และพระจิตทรงโปรดให้พระนางเปี่ยมด้วยพระพรพรทาน เมื่อพระองค์ครอบคลุมพระนางอย่างลึกลับ แต่ละวัน แต่ละขณะ พระนางทรงเพิ่มพูนใน 2 ด้านนี้ที่สุดจนพระนางมีพระพรพรทานมากมายจนไม่อาจเข้าใจได้”²⁰⁸ และขณะยังคงเป็นสิ่งสร้างที่เรียบง่าย พระนางมารีย์เป็นหนึ่งในเดียวกับพระเจ้าจนถึงขนาดที่ว่าพระนางเปรียบเสมือนพันธมิตรของพระเจ้า เสมือนเสียงสะท้อนของพระเจ้า “...กล่าวและข้าแต่พระเจ้า ถ้ากล่าวว่า ‘มารีย์’ พระนางจะสะท้อนว่า ‘พระเจ้า’”²⁰⁹

รหัสลับของการรับเอากายซึ่งมงฟอร์ตเฟงพิศว่าเป็นหัวใจของประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น ทำให้พระประสงค์ของพระเป็นเจ้าที่จะส่งพระบุตรของพระองค์ลงมาในโลกเกิดมีชีวิตชีวาขึ้นมา และพระประสงค์ฝ่ายสวรรค์นี้ถูกล่วงไปในพระนางมารีย์ เมื่อพระนางพรหมจารีได้ยินยอม นี่คือรหัสลับของการเป็นมารดาพระเจ้าที่สำเร็จลุล่วงลง เป็นรหัสลับอันยิ่งใหญ่ “*C’est le Mere de Jesus / On ne peut pas dire plus. / Voila la gloire des glories, / La victoire des victories, / La couronne des couronnes. / Que tous les mortels entonnent: / Au ciel, en terre, en tout lieu: / Marie est Mere de Dieu, / C’est la Mere de Jesus, / on n’en peut pas dire plus.*”²¹⁰

แต่สำหรับการเนรมิตสร้างนั้น มงฟอร์ตอธิบายถึงหัวใจของรหัสลับของประวัติศาสตร์แห่งความรอดว่าเป็นกิจการของทั้งสามพระบุคคลในสถานะตรีเอกภาพ โดยแต่ละพระบุคคลทรงกระทำการอย่างมี

²⁰⁸ อ้าง TD ข้อ 44

²⁰⁹ อ้าง TD ข้อ 225 อ้าง SM ข้อ 21 “Je vous salue, Marie, / Toute transformee en Jesus! / Jesus est votre vie, / Vous n’etes plus. / O Merveilleuse! / O bienheureuse! / Vos secrets nous sont inconnus.” C 90/59).

²¹⁰ อ้าง C 88/20-21.

“องค์พระบิดาทรงมอบพระบุตรแต่องค์เดียวแก่โลกโดยผ่านทางพระนางมารีย์ท่านั้น”²¹¹ พระบิดาทรงส่งพระบุตรมาในโลกและความคิดริเริ่มนี้ลุ่ล่งไปในรูปแบบที่พระองค์ทรงตัดสินใจเลือก คือผ่านทางพระนางมารีย์ท่านั้น พระองค์จะทรงเลือกทางอื่นก็ได้ แต่พระองค์ทรงเลือกทางนี้ มงฟอร์ตอธิบายต่อไปว่า “พระบิดาทรงมอบความสำเร็จของพระองค์ให้กับพระนางมารีย์ทำที่สิ่งสร้างจะรับได้ เพื่อให้พระนางสามารถให้กำเนิดพระบุตรของพระองค์”²¹² ในนิรันดรกาลนั้นพระบิดาทรงก่อให้เกิดพระบุตร ในกาลเวลานั้นเป็นพระนางมารีย์ที่ถูกเรียกมาให้กำเนิดพระเยซูคริสต์ พระบุตรของพระบิดา สิ่งนี้เป็นผลฝ่ายสวรรค์อย่างครบครัน ที่สื่อสารถึงความสำเร็จของพระบิดา โดยพระจิตทรงกระทำให้ครบครัน และนี่คือความสัมพันธ์พิเศษสุดที่เกิดขึ้นระหว่างพระนางมารีย์และพระบิดาเจ้า

ตามปกติมงฟอร์ตเรียกพระนางมารีย์ว่า “ธิดา” ของพระบิดา²¹³ เป็นผลงานและงานชิ้นเอกของพระองค์²¹⁴ ช่วงชีวิตของพระนางมารีย์บนโลกถูกปกปิดไว้²¹⁵ แต่ถูกกำหนดให้เผยแสดง เป็นที่รู้จักและ

²¹¹ อ้าง TD ข้อ 16, 140 จากที่มีบันทึกไว้ การปรากฏองค์และกิจการของพระตรีเอกภาพในรหัสลับของการรับเอากาย เป็นหัวเรื่องที่น่าสนใจของหนังสือหนึ่งสำหรับการรำพึงและเข้าใจเบรูลลิกซึ่งยิ่งขึ้นไป ตัวอย่างเช่นท่ามกลางข้อความมากมาย รหัสลับของการรับเอากายเป็นผลงานชิ้นเอกของพระตรีเอกภาพในหนังสือ *Vie de Jesus* บทที่ 30 ใน *Oeuvres completes*, pp. 491-493 ความสัมพันธ์ของพระเยซูกับพระนางมารีย์ และความสัมพันธ์ของพระเยซูกับพระบิดาและพระจิตจากแหล่งเดียวกัน บทที่ 28 *Oeuvres*, pp. 512-517 การรับเอากายเป็นผลงานของพระตรีเอกภาพและพระนางมารีย์ ทั้งหมดของ *Elevation troisieme, Oeuvres*, pp. 540-547; ผลงานของพระจิตในรหัสลับการรับเอากาย *Elevation seconde, art. 1-8, Oeuvres*, pp. 533-535; ผลลัพธ์เดียวที่เกิดจากพระตรีเอกภาพเมื่อเทวดาผู้แจ้งสาร *Opuscules de Piété, IX, Oeuvres*, pp. 753-755; พระบิดาและพระจิตทรงงานในพระนางมารีย์ *Vie de Jesus, chap. 20, Oeuvres*, pp. 491-493 แนวคิดของเบรูลลัน กร็ององ เดอ มงฟอร์ตทราบดี แต่ท่านธรรมทูตสูญเสียใหม่สำหรับกลุ่มผู้อ่านของท่าน

²¹² อ้าง TD ข้อ 17

²¹³ อ้าง SM ข้อ 15, 68; MR ข้อ 15; C 76/7, 90/3 มีข้อความหนึ่งในหนังสือ *บทเทศน์* เป็นเพียงโน้ตย่อ ซึ่งดูเหมือนเรียกพระนางมารีย์ว่า พระคู่มั่นของพระบิดา “Devotion a la Sainte Vierge. 1. Point: Dieu le desire, 1st C’est sa premiere fille predestine; 2nd sa fille bien aimee; 3rd son epouse tres fidele. 2. Le Fils: C’est sa mere... 3. Le Saint-Esprit: 1st C’est son epouse; 2nd c’est son temple; 3rd c’est son chef-d’oeuvre et son tresore” (*Sermons* p. 138)

พระบุตรทรงเลือกพระนางมารีย์ “ให้เป็นมารดาที่ล้ำค่าที่สุดของพระองค์”²²¹ ในพระนางนี่เองที่ พระองค์ทรงประสงค์จะมาเป็นมนุษย์ พระองค์ปรารถนาจะถือกำเนิดจากพระนาง และพระองค์ปรารถนา จะอยู่ใต้โอวาทของพระนาง “*Le Verbe qui dans Dieu son Pere / Se repose eternellement, / A voulu vous*

---

²¹⁴ อ้าง TD ข้อ 5; C 99/28.

²¹⁵ อ้าง TD ข้อ 3-4

²¹⁶ อ้าง TD ข้อ 10.

²¹⁷ อ้าง TD ข้อ 151

²¹⁸ อ้าง TD ข้อ 108, 109, 144 โดยเฉพาะข้อ 214 และ 260; SM ข้อ 51, 57, 68.

²¹⁹ อ้าง TD ข้อ 53.

²²⁰ มงฟอร์ตสรุป Poire ว่า “Elle est fille du Pere eternel. 1st Elle est l’ainee des creatures formees sur l’image de N. S. 2nd Elle est fille adoptive des sa conception, n’auant point contracte de peche. 3rd Elle est seulement la soeur, mais la mere de tous ses freres. 4th Elle est epouse de N.S.; par consequent fille du Pere” (CN, p. 9).

²²¹ อ้าง TD ข้อ 243, 5; SM ข้อ 15, 68; MR ข้อ 15; C 76/7, 90/3; S, II, 214.

“พระบุตรพระเจ้าทรงมาเป็นมนุษย์เพื่อความรอดพ้นของเรา เพียงในและผ่านทางพระนางมารีย์เท่านั้น”²²³ พระองค์ “ทรงลงมาในครรภ์พรหมจรรย์ของพระนางในฐานะของอาดัมใหม่มาสู่สวรรค์บนแผ่นดินของพระองค์ เพื่อยินดีปรีดาที่นั่นและก่อให้เกิดมหัศจรรย์ทางพระหรรษทานอันลึกลับ... ทรงพบเสรีภาพจากการกักพระองค์เองในครรภ์ของพระนาง... พระองค์ทรงเพิ่มพระสิริต่อเสรีภาพและความยิ่งใหญ่ของพระองค์ด้วยการขึ้นอยู่กับพรหมจารีผู้น่ารักในด้านการปฏิสนธิ การเกิด การถวายองค์ในพระวิหาร ในชีวิตที่ซ่อนเร้น 30 ปีของพระองค์ แม้แต่ในความตายของพระองค์ซึ่งพระนางต้องทรงปรากฏตัวเพื่อว่าพระนางจะได้เป็นหนึ่งในเดียวกับพระองค์ในบูชาเดียวกันและถูกทำลายให้สิ้นสูญไปตามที่ทรงตกลงไว้กับองค์พระบิดาในรันดร์”²²⁴ พระเยซู “ทรงเลือกการเริ่มทำอัศจรรย์ของพระองค์ผ่านทางพระนางมารีย์ ด้วยวาจาของพระนาง พระองค์ทรงทำให้ น. ยอห์นแบบดิสศักดิ์สิทธิ์ไปขณะอยู่ในครรภ์ของมารดาท่านคือนางเอลิซาเบท... นี่คื้อศจรรย์ทางพระหรรษทานครั้งแรกอันยิ่งใหญ่ ที่งานแต่งงานที่คานา ทรงเปลี่ยนน้ำให้เป็นเหล้าองุ่นเพราะคำภาวนาอันถ่อมตนของพระนาง และนี่คือการทำอัศจรรย์ครั้งแรกทางฝ่ายโลก”²²⁵ พระเยซูทรงหันไปหาพระบิดาของพระองค์ตรัสว่า “ข้าพเจ้าทำให้พระองค์ทรงได้รับพระสิริรุ่งโรจน์ในโลกนี้แล้ว โดยปฏิบัติการกิจจนสำเร็จตามที่ทรงมอบหมายกับข้าพเจ้า” (ยน. 17:4) มงฟอร์ตกล่าวว่าพระเยซูคริสต์ “มอบพระสิริแด่พระบิดาเจ้าในช่วงที่ทรงบนอบและขึ้นต่อคนอื่น ได้มากกว่าที่จะทรงมอบให้

---

²²² อ้าง C 81/2

²²³ อ้าง YD ข้อ 16.

²²⁴ อ้าง TD ข้อ 18

²²⁵ อ้าง TD ข้อ 19.

แนวคิดของเบรูลนั้นจะเชิญชวนผู้คนให้นมัสการพระวจนาคต์ผู้ทรงซ่อนองค์ในครรภ์ของพระนางมารีย์ และขึ้นอยู่กับพระนาง บทภาวนาของโอลิเออร์ที่รับมาจาก Condren ที่ว่า “โอ พระเยซูผู้ทรงดำเนินชีวิตในพระนางมารีย์” นั้นเป็นที่รู้จักกันดี มงฟอร์ตเขียนข้อสังเกตไว้ในสมุดบันทึกของท่าน และอ้างถึงเนื้อหาเมื่อท่านให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติศรัทธาภายในของการดำเนินชีวิต “ในพระนางมารีย์”²²⁷

อย่างไรก็ตาม กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ไม่หยุดแค่นี้ ท่านอธิบายต่อไปโดยบอกว่า พระเยซู “บุตรที่ดีที่สุด แบ่งปันพลังทั้งหมดของพระองค์ (กับพระนางมารีย์)”²²⁸ รวมพระนางเข้ากับงานไถ่กู้ของพระองค์ ดังที่เราจะได้เห็นต่อไป เนื่องจาก “ทุกแห่งและเสมอๆ พระเยซูทรงเป็นผลและบุตรของพระนางมารีย์”

229

พระนางมารีย์ทรงเป็นธิดาของพระบิดา มารดาพระบุตร พระคู่มั่นของพระจิต ในรหัสลับของการรับเอาภายในพระจิตทรงบรรลุผลงานชิ้นเอก คือ พระเจ้าผู้ทรงเป็นมนุษย์ พระเยซูคริสต์ ผลงานชิ้นเอกนี้เป็นผลจากการร่วมมือของพระนางมารีย์กับองค์พระจิต “พระจิตทรงหล่อหลอมพระเยซูคริสต์ในพระนางมารีย์ หลังจากได้รับการยินยอมจากพระนางแล้วเท่านั้น”²³⁰ “องค์พระจิตผู้ทรงเป็นหมั้นในสภาวะพระเจ้าและมิได้ก่อให้เกิดพระบุคลคลฝ่ายสวรรค์เลย ก็ประสบผลโดยทางพระนางมารีย์ซึ่งพระองค์ทรงหมั้นหมายด้วย

²²⁶ อ้าง TD ข้อ 139, 156.

²²⁷ อ้าง CN, p. 175 (D'Argentan) and p. 185 (Olier). การดำเนินชีวิต “ในพระนางมารีย์” อ้าง TD ข้อ 261-264 อ้าง J. van Osch, *Un croyant qui a opte pour Dieu Seul*, in vol. “Dieu Seul”, pp. 80-81.

²²⁸ อ้าง TD ข้อ 76.

²²⁹ อ้าง TD ข้อ 44.

²³⁰ อ้าง TD ข้อ 16.

มงฟอร์ตได้กล่าวแต่แรกแล้วว่า เป็นสิ่งไม่ถูกต้องที่จะบอกว่าพระเจ้าทรงเป็นหมัน และรู้สึกจำเป็นจะต้องอธิบายต่อ²³² แต่สิ่งที่ท่านต้องการเน้นจริงๆ นั้นอยู่ตรงความจริงที่ว่า เป็นการ “ผ่านทางพระนางพรหมจารีมารีย์”²³³ ที่พระจิตทรงก่อให้เกิดพระเยซูคริสต์ เพื่ออธิบายรหัสธรรมอันยิ่งใหญ่นี้ มงฟอร์ตใช้การเปรียบเทียบต่างๆ ท่านเรียกพระนางมารีย์เป็น “เป้าหลอมอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า ซึ่งพระจิตทรงสร้างเพื่อให้สภาพของมนุษย์ต่อผู้หนึ่งซึ่งเป็นพระเจ้า ด้วยการรวมเป็นหนึ่งเดียวกันแบบ hypostatic union”²³⁴ “ที่ซึ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สุดมีเพียงความเป็นพรหมจรรย์และไร้มลทิน โดยอาดัมใหม่ก่อร่างขึ้นมาโดยไร้รอยด่างหรือตำหนิด้วยการกระทำของพระจิตผู้ทรงประทับ ณ ที่นั่น”²³⁵ “วิธีการ”²³⁶ ซึ่งพระจิต “ทรงเลือกใช้... ก่อให้เกิดในพระนางและผ่านทางพระนางเป็นพระเยซูคริสต์”²³⁷

²³¹ อ้าง TD ข้อ 20; PM ข้อ 15.

²³² “นี่มิได้หมายความว่าพระนางพรหมจารีมอบความเป็นผลแต่พระจิต โดยพระองค์มิได้ทรงมือยกก่อนแล้ว เนื่องจากเป็นพระเจ้า พระองค์จึงมีความสามารถจะก่อให้เกิดเหมือนกับพระบิดาและพระบุตร แต่พระองค์มิได้ทรงใช้อำนาจนี้จึงไม่ก่อให้เกิดพระบุคคลฝ่ายสวรรค์ แต่ก็มีได้หมายความว่าองค์พระจิตเลือกที่จะใช้พระนาง แม้ว่าพระนางจะไม่จำเป็นต่อพระองค์เลยก็ตาม เพื่อให้บังเกิดผลในการก่อให้เกิดพระเยซูคริสต์และสมาชิกทั้งหลายของพระองค์ในพระนางและโดยพระนาง” (TD ข้อ 21)

²³³ อ้างจากแหล่งเดียวกัน ในหัวเรื่องนี้ อ้าง S De Fiores, *le Saint-Esprit et Marie chez Grignon de Montfort*, Cah M, n. 99 (1975) pp. 195-216; Idem, *Montfort, Un home disponible a l'Esprit-Saint*, in “Dieu Seul...” pp. 92-105.

²³⁴ อ้าง SM ข้อ 17.

²³⁵ อ้าง TD ข้อ 261.

²³⁶ อ้าง TD ข้อ 75; SM ข้อ 6, 35.

²³⁷ อ้าง TD ข้อ 21 กับพระจิตเท่านั้นที่มงฟอร์ตใช้คำว่าคู่มั่น (บางที่ถ้าตัดในบทเทศน์ หน้า 138 อ้าง บันทึก 112 ทั้ง) ท่านไม่หยุดที่จะเรียกพระนางมารีย์ว่าเป็น “คู่มั่น” ของพระจิต” (อ้าง TD ข้อ 4, 5, 20, 25, 34(2), 35, 36(3), 49, 164(2), 213, 217, 269(2); SM ข้อ 13, 15, 67, 68; PM ข้อ 15, 25; MR ข้อ 29; C 90/3} 141/16; S, II, 214) ในเรื่องนี้ท่านแตกต่างไปจากโอลิเออร์ซึ่งกล่าวอย่างเปิดเผยถึงพระนางมารีย์ว่าเป็น “คู่มั่นของพระบิดา” (อ้าง H-J Icard, *Doctrine de Olier, expliquée par sa vie et par ses Oeuvres*, Paris, Lecoffre, 1891, pp. 301-324)

ดังนั้นในมุมมองของมงฟอร์ตแล้ว รหัสწყของการรับเอากายจึงเป็นหัวใจของประวัติศาสตร์การได้
 ภูให้รอด และความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ของพระนางมารีย์ซึ่งสำเร็จลุล่วงไปในรหัสწყนี้ จึงเป็นรากฐาน
 อนาคตไม่ได้สำหรับการถกเถียงในด้านที่เกี่ยวกับพระแม่มารีย์ทุกด้าน แต่ก่อนที่จะอธิบายต่อไปนั้น เรา
 ต้องระลึกถึงองค์ประกอบที่สำคัญอีกข้อหนึ่งตามแนวคิดของมงฟอร์ต ซึ่งได้เน้นไปแล้วในช่วงรหัสწყของ
 การรับเอากาย ในด้านหนึ่งนั้น ถ้าความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ของพระนางพรหมจารีเป็นผลของพระ
 ประสงค์ของพระเจ้าและการเข้าร่วมของทั้งสามพระบุคคลในสภาวะตรีเอกภาพแล้ว ในอีกด้านหนึ่งก็เป็น
 ผลของการยินยอมซึ่งพระนางมารีย์แสดงออกอย่างเสรีต่อแผนการของพระเจ้าด้วย

กริฏอง เดอ มงฟอร์ตได้บอกเราแล้วว่าองค์ปัญญานิรันดร์ทรงประสงค์มาเป็นมนุษย์ในพระนางมา
 ริย์ “ถ้าพระนางให้ความยินยอม”²³⁸ ข้อความอื่นแสดงถึงพระนางมารีย์ว่าเป็นสตรีซึ่ง โดยความเชื่อของพระ
 นาง ยินยอมต่อการรับเอากายขององค์ปัญญานิรันดร์ พระนางมารีย์ “ทรงเป็นมารดาที่เหมาะสมที่สุดของ
 พระองค์เพราะพระนางตั้งครรภ์พระองค์ และให้กำเนิดพระองค์ในฐานะทรงเป็นผลจากครรภ์ของพระ
 นาง”²³⁹ พระคริสต์ปรารถนาจะ “ถวายเป็นยัญบูชา ร่วมกับการยินยอมของพระนางต่อองค์พระบิดานิรันดร์
 เช่นในสมัยก่อนที่อิสอัคถูกถวายเป็นบูชาด้วยความยินยอมของอาบราฮัม ตามพระประสงค์ของพระเจ้า”²⁴⁰
 คำทักทาย *วันทามารีย์* นั้นทรงพลังมากจน “พระนางมารีย์ยินยอมต่อการรับเอากายขององค์พระวจนาตถ์”²⁴¹
 การยินยอมต่อพระเจ้าผ่านทาง “ความเชื่ออันมีชีวิตชีวา โดยพระนางทรงเชื่อว่าจากเทวทูตโดยไม่
 ลังเลเลยแม้แต่น้อย และเชื่ออย่างซื่อสัตย์และเสมอๆ จนถึงเชิงกางเขนที่กัลวารีโอ”²⁴²

²³⁸ อ้าง LEW ข้อ 107.

²³⁹ อ้าง LEW ข้อ 204.

²⁴⁰ อ้าง TD ข้อ 18.

²⁴¹ อ้าง TD ข้อ 252

²⁴² อ้าง TD ข้อ 260, 214.

พระประสงค์ของพระเจ้าและของพระนางมารีย์หลอมรวมกันเป็นจุดเด่นของความเปี่ยมมารดาฝ่ายสวรรค์ และในทันใด ความเปี่ยมมารดาที่เปี่ยมของพันธกิจไถ่กู้ของ “ผู้ที่ทรงถือกำเนิดมา” (ลก. 1:35) พระนางมารีย์คือมารดาของพระเยซู “องค์พระผู้ไถ่กู้ผู้ทรงเป็นพระคริสต์ องค์พระผู้เป็นเจ้า” (ลก. 2:11) พระบิดาทรงส่งพระบุตรมาเป็นพระผู้ไถ่กู้ องค์พระวาทะที่ทรงลงมายังโลกเพื่อปฏิบัติภารกิจให้ลุล่วงไป องค์พระจิตสร้างพระองค์ผู้ “จะปกครองวงศ์ตระกูลของยาโคบตลอดไป” (ลก. 1:33) ในพระนางมารีย์ พระนางมารีย์ เมื่อเปี่ยมมารดาพระเยซูแล้ว ยินยอมเพื่อเป็น “มารดาและแม่บ้านขององค์ปัญญาสวรรค์ด้วย”²⁴³ ตั้งแต่นั้นต่อไป “ที่ใดที่พระองค์ประทับ ไม่ว่าบนสวรรค์หรือบนโลก บนพระแท่นหรือในจิตใจเรา ก็อาจกล่าวได้อย่างถูกต้องว่าพระเยซูเป็นผลผลิตของพระนางมารีย์”²⁴⁴

กรีญอง เดอ มงฟอร์ตนั้นเป็นธรรมชาติ เป็นผู้สืบทอดจากอัครสาวกซึ่งเทศน์สอนถึงข้อคำสอนที่มีรากฐานอันหนักแน่นทางพระคัมภีร์และประเพณี แต่ท่านไม่ได้หวังที่จะอธิบายองค์ประกอบอื่นๆ ของข้อคำสอนที่ยังไม่จำเป็น ขณะอธิบายถึงพระนางมารีย์นั้นท่านไม่เคยหลงประเด็น คือมุ่งนำผู้ที่กำลังฟังท่านเทศน์อยู่ให้ปฏิบัติศรัทธาที่แท้จริงต่อพระมารดาของพระเจ้า ดังนั้น ตั้งแต่ขณะที่ท่านอธิบายถึงส่วนของพระนางมารีย์ที่ต้องกระทำในการเสด็จลงมาของพระคริสต์และในการทำให้พันธกิจทางประวัติศาสตร์ของพระองค์ลุล่วงไป มงฟอร์ตไม่ยอมเสียเวลาอธิบายถึงรหัสลับต่างๆ ในชีวิตของพระนางมารีย์เหมือนเช่นผู้เขียนท่านอื่นๆ ในยุคของท่าน ซึ่งท่านรู้จักเป็นอย่างดี²⁴⁵ แต่ท่านจะเน้นอย่างหนักแน่นต่อทุกองค์ประกอบ

²⁴³ อ้าง LEW ข้อ 204-205.

²⁴⁴ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

²⁴⁵ นักเขียนต่างๆ เช่น เบรูล Olier, D'Argentan และคนอื่นๆ ที่มงฟอร์ตบันทึกสรุปไว้ในโน้ตย่อของท่าน สำหรับนักเขียนเหล่านั้นแล้ว จะอธิบายและจำพึงต่อทุกขั้นตอนชีวิตของพระนางมารีย์ มงฟอร์ตรวบรวมไว้หลายหน้าจากการรวบรวมต่าง ของ D'Argentan (CN, pp. 162-172 เกี่ยวกับภารกิจกำหนดไว้ล่วงหน้า การกำเนิด ชื่อของพระนางมารีย์ ฯลฯ นี่เป็นข้อมูลซึ่งท่านใช้เพียงส่วนน้อยนิดเท่านั้น ที่จริงแล้วเราพบในงานเขียนของมงฟอร์ตเพียง 2-3 ข้อความที่อธิบายสรุปมุมมองของรหัสลับต่างๆ ของพระนางพรหมจารี แต่เขียนรวมกันไปแบบรีบๆ เป็นเชิงภาวนาเสียมากกว่า เหมือนการนำเสนอรหัสลับต่างๆ สำหรับการสวดสายประคำ (อ้าง TD 116; MR ข้อ 1-5, 8-13, 17-31) บทเพลง 2-3 บท (อ้าง C 90) และข้อความสั้นๆ 2-3 ตอน เช่นใน TD ข้อ 3

นี้อาจเป็นเหตุผลว่า ทำไมเราจึงไม่พบการอธิบายมากมายเกี่ยวกับความจริงต่างๆ เกี่ยวกับพระนางมารีย์ในงานเขียนของมงฟอร์ต การปฏิสนธินิรมลนั้นได้รับการยืนยันอย่างชัดเจน²⁴⁶ แต่ท่านมิได้อธิบายเกี่ยวกับข้อพิสูจน์มากมายที่ท่านได้รวบรวมไว้ในบันทึกย่อของท่าน²⁴⁷ เพื่อแสดงถึงการยกเว้นจากบทกำหนดของพระนางมารีย์สำหรับมงฟอร์ตแล้ว “ความไร้มลทิน” นั้น ที่สำคัญเป็น “หนทาง” ซึ่งพระเจ้าทรงเลือกในการมาหาเรา²⁴⁸ สำหรับความเป็นพรหมจรรย์ก็เช่นเดียวกัน ตามปกติแล้วเรียกพระนางมารีย์ว่า “พระนางพรหมจรรย์”²⁴⁹ และจริงๆ แล้ว มงฟอร์ตยืนยันอย่างเปิดเผยต่อความจริงของการเป็นพรหมจรรย์ทั้งก่อนและหลังหัตถ์สนัยของการรับเอากาย²⁵⁰ แต่ที่บ่งบอกว่าคือท่านกล่าวถึง “ความบริสุทธิ์” ของพระนางมารีย์โดยท่านอ้างรวมไปกับคุณธรรมหลักต่างๆ ของพระมารดาพระเจ้า โดยเฉพาะอย่างยิ่งพร้อมๆ กับความเชื่อและความถ่อมตนของพระนาง²⁵¹ “บริสุทธิ์และเป็นพรหมจรรย์” โดยเฉพาะ “หัตถ์” ของพระนางมารีย์²⁵² อันเป็นสัญลักษณ์ที่ชัดเจนถึงบทบาทคนกลางของพระนางซึ่งมงฟอร์ตต้องการจะเน้น การได้รับเกียรติยกขึ้นสวรรค์ของพระนางมารีย์นั้น กริญอง เดอ มงฟอร์ตเชื่ออย่างสงบ ท่านเพียงเสริมความจริงข้อนี้ใน

²⁴⁶ อ้าง TD 145; SM 17; LEW 224; C 75/19 ฯลฯ

²⁴⁷ อ้าง CN, pp. 21-29 โดยมงฟอร์ตเสริมงานเขียนของ Poire ด้วยข้อความมากมายจาก Carthagen, D’Argentan และ Casset ซึ่งเป็นการอ้างมิใช่เพียงจากบรรดาปีศาจและนักเขียนยุคกลางเท่านั้น แต่จากสังคายนาด้วย ตั้งแต่ Ephesus จนถึง Trent.

²⁴⁸ อ้าง TD ข้อ 50, 64, 158, 218.

²⁴⁹ จำนวน 168 ครั้งใน TD.

²⁵⁰ อ้าง LEW ข้อ 107 และ 109.

²⁵¹ อ้าง TD ข้อ 34, 144, 214.

²⁵² อ้าง TD ข้อ 25, 146, 149, 172, 224, 259.

ดังนั้น ท่ามกลางองค์ประกอบทางประวัติศาสตร์ของชีวิตพระนางมารีย์ มงฟอร์ตหยุดเพื่อรวบรวมข้อมูลซึ่งท่านต้องการที่สุดอย่างรวดเร็ว เพื่อแสดงให้เห็นว่า “ประวัติศาสตร์ของพระนางมารีย์” นั้นมีความหมายก็เพียงใน “ประวัติศาสตร์ของการช่วยให้รอดพ้นเท่านั้น”

3.3 มารดาและแม่บ้านองค์ปัญญา

ในรหัสลับการรับเอาภพนั้น พระนางมารีย์ทรงต้อนรับองค์ปัญญานิรันดรผู้ทรงมาเป็นมนุษย์ พระเยซูคริสต์ ผู้ทรงมาช่วยประชากรของพระองค์จากบาปของพวกเขาเอง พระประสงค์ของพระเจ้าและการยินยอมของพระนางมารีย์ร่วมกันเริ่มความรอดของมนุษย์ซึ่งพระเยซูคริสต์กระทำให้สำเร็จไป พระนางพรหมจารี “กลายเป็นพระมารดา แม่บ้านและบัลลังก์ขององค์ปัญญาฝ่ายสวรรค์”²⁵⁵

3.3.1 การนิยมนิยิตพระคริสต์เป็นศูนย์กลาง

กรีกอง เดอ มงฟอร์ตถือตามแนวคิดที่แน่นอนและสำคัญในประเพณีของพระศาสนจักรที่ยึดถือกันมาตั้งแต่ น. อีเรเนียส จนถึง น. เบอ์นาร์ด์ และตั้งแต่ น. โบนาเวนตูราจนถึงเบรุต โดยที่ท่านมิได้จำกัด

²⁵³ อ้าง TD ข้อ 3, 116.

²⁵⁴ สังคายนาวีดิกันที่ 2, *Lumen Gentium*, n. 68.

²⁵⁵ อ้าง LEW ข้อ 203, 204-205; TD ข้อ 248.

สำหรับมงฟอร์ตแล้ว พระคริสต์ องค์บัญญัติรับเอาภavnั้นเป็นจุดจบอันเดียวของมวลมนุษยชาติ แม้ก่อนที่ท่านจะแสดงถึงรูปแบบต่างๆ ของการช่วยให้รอดที่ชัดเจนก็ตาม ท่านก็ได้ประกาศอย่างเชื่อมั่นแล้วว่า มนุษยชาติที่ตกในบาปนั้นมีพระคริสต์เท่านั้นที่เป็นคั้งสมอเรือของการช่วยให้รอด พระคริสต์คืออัลฟาและโอเมกา (บ่อเกิดและจุดสิ้นสุด) ของทุกสิ่ง พระองค์คือพระเจ้าผู้ครบครันด้วยพระพร คุณธรรมและพระเมตตา พระองค์คือเจ้านายเพียงพระองค์เดียว พระเจ้าแต่ผู้เดียว ศิระะเดียว พระองค์คือแบบอย่างเพื่อการเลียนแบบ พระองค์คือหมอที่รักษาเราได้ นายชุมพาผู้เดียวที่รักษาเราได้ พระองค์คือหนทาง ความจริงและชีวิต พระองค์เท่านั้นที่เป็นทุกสิ่งสำหรับเราและมีแต่พระองค์เท่านั้นที่ทำให้เราอืมใจได้ ไม่มีชื่ออื่นใดที่จะช่วยเราให้รอดได้ ไม่มีรากฐานที่สมบูรณ์และสิริมงคลใดนอกเหนือไปจากพระองค์ ผู้ใดที่ไม่สร้างบนหินก้อนนี้ก็จะจบลงด้วยการพังทลายลงอย่างน่าสงสาร ทุกกึ่งที่ไม่เชื่อมกับเถาองุ่นนี้จะแห้งเหี่ยวไปในทันใด แต่ถ้าเราอยู่ในพระเยซูคริสต์แล้ว เราก็จะไม่ถูกประณามอีก และจะไม่มีผู้ใดสามารถแยกเราไปจากความรักของพระเจ้า เราจะกระทำทุกสิ่งได้โดยผ่านทางพระคริสต์ ร่วมกับพระคริสต์และในพระคริสต์ โดยมีเอกภาพกับพระจิตแล้ว เราสามารถให้เกียรติและสิริแด่พระเจ้า องค์บิดาผู้ยิ่งใหญ่ที่สุด และเราเองก็สมบูรณ์ยิ่งขึ้น²⁵⁷

---

²⁵⁶ อ้าง TD ข้อ 61

²⁵⁷ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

มงฟอร์ตมั่นใจต่อการประกาศความเชื่ออันร้อนรนนี้ในองค์พระผู้ช่วยให้รอด องค์พระเยซูคริสต์ เท่านั้นเมื่อท่านเริ่มต้นอธิบายถึงศรัทธาต่อพระนางมารีย์ โดยถือว่าเป็นความจริงเบื้องต้นที่เป็นรากฐานของ ศรัทธาทูอย่างต่อพระนางมารีย์ และจากการได้ศึกษาหนังสือชื่อ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* เราที่ทราบดีว่ากริอุอง เดอ มงฟอร์ตนั้นยึดพระคริสต์เป็นศูนย์กลางมากขนาดไหนในแนวคิดทั้งหมดของ ประวัติศาสตร์แห่งความรอดและในชีวิตคริสตชน โดยค้ำประกันว่าเป็นการตอบสนองต่อพระประสงค์ที่องค์ ปัญญาฝ่ายสวรรค์ทรงมีในการมอบพระองค์ต่อมนุษย์ ความจริงเดียวที่สำคัญคือการรู้จักพระเยซูคริสต์ โดย ที่ “การรู้จักพระเยซูคริสต์ องค์ปัญญาทรงรับเอากายก็คือการได้รู้ทุกสิ่งที่เป็น การนี้กว่าได้รู้ทุกสิ่งแต่ไม่ รู้จักพระองค์ก็คือไม่รู้อะไรเลย”²⁵⁸ จริงที่มงฟอร์ตได้อธิบายถึงสภาพของมนุษย์ในเชิงลบโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หลังการตกในบาป แต่ในพระคริสต์นั้นทุกสิ่งก็คืนกลับมาอย่างอุดม ในพระคริสต์เรา “สามารถทำให้ตัวเรา นั้นสมบูรณ์และเป็นความหอมหวานแห่งชีวิตนิรันดร์แก่เพื่อนข้างเคียงเราได้”²⁵⁹ เกี่ยวกับบรรดากรรมทูต ของท่านนั้น ท่านเขียนไว้ว่าพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงไปเป็นหมู่คณะที่ได้รับเลือกสรรไว้แล้ว เป็นกลุ่มเกาะที่ สงบสุข เป็นการโอบอุ้มของนกพิราบอันบริสุทธิ์และนกอินทรีที่สง่างาม เป็นฝูงกว้างที่ชดช้อยและสิ่งใดที่ กล้าหาญที่สามารถฟื้นฟูโลกได้²⁶⁰

เมื่อมองงานเขียนของมงฟอร์ตทั้งหมดแล้วนั้น ความคิดของท่านดูเหมือนมิได้จำกัดอยู่แต่เพียง อธิบายวิถีชีวิตจิตของพระนางมารีย์อย่างละเอียดเท่านั้น แต่กลับมีแนวโน้มที่จะอธิบายถึงวิถีชีวิตจิตเชิง ปรีชาญาณ (Sapiential spirituality) ซึ่งความเป็นมารดาฝ่ายจิตของพระนางมารีย์นั้นแน่นอนว่าสำคัญ การ รัฟถึงคัมภีร์เชิงปรีชาญาณเล่มต่างๆ ทำให้ท่านเข้าใจถึงพระวาทะที่ว่าปรีชาญาณของพระเจ้า พระวาท ะที่ซึ่งเป็นมากยิ่งขึ้นกว่ากฎหมายและประกาศกทั้งหมด อันเผยแสดงถึงความดีงามและความเป็นมนุษย์ของ พระเจ้า พระเจ้าผู้ทรงเป็นนายของปรีชาญาณ ทรงสอนมนุษย์ถึงวิถีและเคล็ดลับต่างๆ ของความสุขที่

²⁵⁸ อ้าง LEW ข้อ 11; LFC ข้อ 26; TD ข้อ 63; SR ข้อ 82.

²⁵⁹ อ้าง TD ข้อ 61.

²⁶⁰ อ้าง PM ข้อ 18.

ถ้าเราตระหนักถึงสิ่งต่างๆ เหล่านี้เสมอแล้ว เราจะเข้าใจว่า ทำไม กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ก่อนที่จะกล่าวเกี่ยวกับพระนางมารีย์ จึงรู้สึกจำเป็นที่จะยืนยัน “ร่วมกับพระศาสนจักรทั้งหมดว่า เนื่องจากพระนางมารีย์ทรงเป็นเพียงสิ่งสร้างที่พระหัตถ์ของพระเจ้าได้เนรมิตสร้างขึ้นมา เมื่อเทียบกับความยิ่งใหญ่อันไร้ขอบเขตของพระองค์แล้ว ก็เล็กกว่าอณูเสียดีก หรือเทียบได้ดั่งไม่มีอะไรเลย เพราะมีแต่พระเจ้าเท่านั้นที่จะกล่าวได้ว่า “เราเป็น” ผลจากสิ่งนี้คือ องค์พระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ซึ่งทรงเป็นอิสระเสมอและอิมเมมในสภาวะของพระองค์อยู่เสมอ นั้น ไม่เคยหรือในตอนนี้จำเป็นต้องพึ่งพระนางมารีย์เพื่อให้พระประสงค์ของพระองค์สำเร็จลุล่วงไปและเพื่อแสดงพระสิริของพระองค์เลย”²⁶² เป็นการถือกันว่า เพราะพระเจ้าทรงต้องการเลือกและใช้พระนางมารีย์ จึงทรงกระทำดั่งนั้น “เพื่อทำให้พระคริสต์ทรงเป็นที่รู้จัก”²⁶³ พระนางยังคง “ในเชิงความสัมพันธ์กับพระเจ้าเสมอ” และเพียง “ในเชิงที่สัมพันธ์กับพระเจ้านี้เท่านั้น มิได้มีชีวิตเหนือความสัมพันธ์ต่อพระเจ้าเลย” ในฐานะเป็นเสียงสะท้อนของพระเจ้า ในแบบที่แสงสว่างสัมพันธ์กับดวงอาทิตย์ หรือความร้อนสัมพันธ์กับกองไฟ ซึ่งแยกกันไม่ออกเช่นที่พระนางมารีย์แยกไม่ออกจากพระเจ้า²⁶⁴

²⁶¹ อ้าง LEW ข้อ 70. อ้าง M. Quemeneur, *La maternite de grace de Marie chez les spirituels francais du XVII siècle*, Doc. M, 30 (1962), p. 14.

²⁶² อ้าง TD ข้อ 14.

²⁶³ อ้าง TD ข้อ 4

²⁶⁴ อ้าง TD ข้อ 63, 225.

การยึดพระคริสต์เป็นศูนย์กลางของมงฟอร์ตเกิดขึ้นเช่นกัน เมื่อท่านอธิบายถึงความศรัทธาที่ท่านต้องการสอน “ศรัทธาอันอ่อนโยนและแท้จริงต่อพระนางมารีย์” นั้น มงฟอร์ต ระบุว่า เป็นเพียงวิธีการอันยิ่งใหญ่และมหัศจรรย์ที่สุด เพื่อเป็นเจ้าของและรักษาองค์ปรีชาญาณฝ่ายสวรรค์เอาไว้²⁶⁵ เป้าหมายสุดท้ายนั้นยังคงเป็นพระคริสต์²⁶⁶ พระนางมารีย์คือ “วิธีที่เรียบง่าย สั้น สมบูรณ์และแน่นอนที่สุดเพื่อบรรลุถึงการเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้า ซึ่งก็คือความสมบูรณ์ของชีวิตคริสตชนนั่นเอง”²⁶⁷ เรานั้นเป็นผู้รับใช้และทาสรักของพระคริสต์ (*mancipia Christi*)²⁶⁸ และจากความสัมพันธ์นี้เท่านั้นที่เราจะเรียกตนเองว่าเป็นผู้รับใช้และทาสรักของพระนางมารีย์ได้²⁶⁹ นอกจากนี้แล้ว รูปแบบของศรัทธาที่สอนก็แสดงออกว่าเป็นการถวายตนต่อพระคริสต์โดยผ่านทางหัตถ์ของพระนางมารีย์²⁷⁰ ในฐานะเป็นการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป²⁷¹ เพื่อที่จะติดตามพระคริสต์อย่างซื่อสัตย์ยิ่งขึ้นกว่าในอดีต²⁷² ที่เราเรียกตนเองว่าเป็น “ลูกๆ ที่แท้จริงของพระนางมารีย์”²⁷³ นั้น ก็เพื่อที่ว่าผ่านทางพวกเรานี้ “โลกจะเกิดการฟื้นฟูและพระศาสนจักรของพระองค์ได้รับการปฏิรูปขึ้นมาใหม่”²⁷⁴

---

²⁶⁵ อ้าง LEW ข้อ 203

²⁶⁶ อ้าง TD ข้อ 120,152,265

²⁶⁷ อ้าง TD ข้อ 152

²⁶⁸ อ้าง TD ข้อ 72

²⁶⁹ อ้าง TD ข้อ 74

²⁷⁰ อ้าง TD ข้อ 120-125.

²⁷¹ อ้าง TD ข้อ 126.

²⁷² อ้าง LEW ข้อ 225

²⁷³ อ้าง PM ข้อ 11

²⁷⁴ อ้าง PM ข้อ 17

การเน้นยึดพระคริสต์เป็นศูนย์กลางนี้เด่นชัดในตัวองกรีกของ เดอ มงฟอร์ด มากจนแสดงอย่างชัดเจนถึงอิทธิพลที่ท่านได้รับจากการโต้วาทีเกี่ยวกับความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ซึ่งเกิดขึ้นในสมัยนั้น เราเห็นแล้วว่าในศตวรรษที่ 17 นั้นเกิดมีวิวัฒนาการอันลึกล้ำในด้านความศรัทธาต่อพระนางมารีย์และการใคร่ครวญด้านเทววิทยาที่เกี่ยวข้อง หลังจากบรรดานักเขียนด้านฝ่ายจิตได้ยกย่องภาพลักษณ์ของพระนางมารีย์อย่างที่สุดแล้ว เกิดมีกระแสต่อต้านศรัทธาถึงบรรดานักบุญและโดยเฉพาะต่อพระนางมารีย์หนักขึ้น ผู้นิยมเงินเช่นกลุ่มแรกมุ่งหวังจะปลดปล่อยทุกสิ่งที่ไม่จำเป็นจริงๆ ออกไปจากศรัทธาคริสต์ โดยไม่ได้ตั้งใจจะขจัดศรัทธาต่อพระนางมารีย์ทิ้งไป วิกฤตช่วงหนักที่สุดเกิดขึ้นกับ *Monita salutaria* และการแบ่งเป็นฝ่ายที่ตามมา ณ จุดนี้อาจถูกประจัญให้อือหางฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่ตรงข้ามกัน โดยฝ่ายหนึ่งนั้นคัดค้านและวิพากษ์วิจารณ์บางรูปแบบของความศรัทธาต่อพระนางมารีย์ โดยอ้างว่าเพื่อยึดพระเจ้าเป็นศูนย์กลางให้เข้มข้นยิ่งขึ้นไป และอีกฝ่ายหนึ่งนั้นยังเชื่อสัตย์ต่อประเพณีอันยิ่งใหญ่ของพระศาสนจักร ซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยบรรดาปิศาจมาจนถึงยุคกลาง จนถึงสมัยเมื่อไม่นานมานี้ โดยไม่สงสัยเลยเกี่ยวกับการยกย่องและสักการะมารดาพระเจ้า ถึงขั้นแสดงออกทางภายนอกอย่างเข้มข้นและแสดงอารมณ์ออกอย่างเปิดเผย

มงฟอร์ดนั้นได้เผชิญกับสงครามนี้เป็นการส่วนตัวมาแล้วเมื่อตอนเป็นนักศึกษาที่แซงต์ ซูลปีส ด้านหนึ่งท่านมีศรัทธาที่เปิดเผยและจอมปลอมต่อพระนางมารีย์ ซึ่งเริ่มต้นมาตั้งแต่ในวัยเด็กและหล่อเลี้ยงและลึกซึ้งอย่างร้อนรนที่โรงเรียนในเมืองแรนน์ อีกด้านหนึ่งนั้นคือการวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ นานาที่มาจากเพื่อนนักเรียนด้วยกัน จากการโต้วาทีด้านเทววิทยา จากการได้อ่านหนังสือบางเล่มซึ่งรวมถึงหนังสือ *Monita* ด้วย มงฟอร์ดมิได้ยึดทิศทางเดียว แต่กลับเสนอมุมมองที่ประนีประนอมเพื่อให้เกิดความสงบ ท่านมีจุดยืนว่าข้อโต้แย้งบางประการจากทั้งสองฝ่ายนั้นดี ในเวลาเดียวกันก็ปฏิเสธหรือเตือนเกี่ยวกับบางจุดยืนของทั้งสองฝ่าย โดยถือตามในบางส่วนจากแนวทางวิพากษ์วิจารณ์ ท่านยอมรับและยึดเป็นแนวทางในด้านความจำเป็นที่จะเรียกร้องมากขึ้นให้ทำให้ศรัทธาต่อพระนางมารีย์นั้น มีพระคริสต์เป็นศูนย์กลาง และเพื่อการนี้ท่านต้องการวางรากฐานทางเทววิทยาที่มั่นคง และไม่ปฏิเสธที่จะดำหนิรูปแบบศรัทธาภายนอกที่ขาดพื้นฐานทางข้อคำสอน และในด้านการต่อต้านแนวทางวิพากษ์วิจารณ์นั้น ท่านไม่ต้องการที่จะปฏิเสธความมั่งคั่งทั้งหมดของความจริงด้านพระนางมารีย์ที่เผยแสดงในพระคัมภีร์ และยังลึกซึ้งขึ้นไปอย่างเรียบๆ ด้วย

3.3.2 พระเจ้าทรงเลือกพระนางมารีย์เพื่อประวัติศาสตร์แห่งความรอดทั้งหมด

บทนำของการยึดพระคริสต์เป็นศูนย์กลางนี้ เป็นรากฐานที่มงฟอร์ตเองรู้สึกว่าเป็นก่อนที่จะอธิบายต่อไปเกี่ยวกับบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพัน อย่างไรก็ตามยังคงต้องถกเถียงกันต่อไป โดยติดตามอย่างซื่อสัตย์ถึงสิ่งที่พระเจ้าเองทรงปรารถนาจะเผยแสดงต่อเรา

ในตอนนีกรีกอง เดอ มงฟอร์ต กำลังเข้าใจจุดยืนหลักของวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพระนางมารีย์ของท่านแล้ว ตามลำดับขั้นตอนของความจริงต่างๆ นั้น พระเจ้าทรงเลือกพระนางมารีย์ว่าจำเป็น มิใช่เพียงเพื่อการเสด็จมาของพระคริสต์ในประวัติศาสตร์เท่านั้น แต่เพื่อความเป็นจริงของพระอาณาจักรของพระคริสต์ตลอดทุกยุคสมัยด้วย บทความเรื่อง*ศรัทธาที่แท้จริง*เริ่มต้นว่า “พระเยซูคริสต์ทรงเสด็จมาในโลกผ่านทางพระแม่มารีย์ และพระองค์จะปกครองในโลกโดยผ่านทางพระนาง”²⁷⁶ มงฟอร์ตจะกล่าวถึงแนวคิดนี้ซ้ำอย่างเป็นจังหวะ จนกลายเป็น “*Leitmotif*” ของมารีย์วิทยาทั้งหมดของท่าน “พิจารณาสิ่งต่างๆ ตามความเป็นจริงแล้ว เนื่องจากพระเจ้าทรงตัดสินใจเริ่มและกระทำงานยิ่งใหญ่ของพระองค์ให้สำเร็จลุกลงไปผ่านทางพระแม่มารีย์ตั้งแต่ทรงเนรมิตสร้างพระนาง เราคงเชื่อได้อย่างปลอดภัยว่า พระองค์จะไม่ทรงเปลี่ยนแปลงการของพระองค์ในอนาคต เนื่องจากพระองค์ทรงเป็นพระเจ้าดังนั้นจึงไม่เปลี่ยนความคิดหรือวิถีกระทำการของพระองค์”²⁷⁷ เป็นพระประสงค์ที่ชัดเจนของพระเจ้าในการเลือกพระนางมารีย์ และพระนาง

²⁷⁵ ในหนังสือ TD ท่านอธิบายยืดยาวถึงลักษณะของศรัทธาจอมปลอมต่างๆ (ดู ข้อ 90-104) และต่อคุณภาพต่างๆ ซึ่งศรัทธาที่แท้จริงควรมี (ดู ข้อ 105-110) แม้จะเป็นในเชิงสรุป ณ ที่นี้ มงฟอร์ตก็ได้อธิบายถึงภาพกว้างๆ ของทัศนคติวิถีฝ่ายจิตต่างๆ ซึ่งท่านจับทิศทางได้และแยกแยะว่าเป็นจุดยืนทางเทววิทยาและทางความศรัทธาในสมัยของท่าน (ดู PM ข้อ 12)

²⁷⁶ อ้าง TD ข้อ 1 ตลอดย่อหน้านี้ ข้าพเจ้ายึดบทสรุปด้านข้อคำถามเกี่ยวกับพระนางมารีย์ที่อธิบายโดย P. Gaffney ใน *Le role de Marie dans l'histoire du salut*, in vol. “Montfort, un maitre”, pp. 192-199

²⁷⁷ อ้าง TD ข้อ 15.

มงฟอร์ตซึ่งเป็นลูกศิษย์ของนักบวชคณะเยซุอิตและคณะซูลปีสนั้น ดูเหมือนจะเป็นลูกศิษย์ของนักบุญโทมัสมากกว่าเป็นศิษย์ของ Scotus ตามเหตุผลของรหัสนัยของการรับเอากาย เนื่องจากโลกบาดเจ็บโดยบาปและต้องการการช่วยให้รอดพ้น ดังนั้นจึงเกิดการตัดสินใจรับเอากายโดยพระวจนาตถ์ และเพราะแผนงานนี้เองที่พระนางมารีย์ได้รับเลือก และอธิบายบทบาทของพระนางเชื่อมโยงกับการช่วยให้รอดพ้น²⁸³

การปรากฏตัวที่จำเป็นของพระนางมารีย์นั้นยืนยันจากพลังของหลักการ แต่ก็พร้อมด้วยแนวคิดทางเทววิทยาที่แน่นอนด้วย พระนางมารีย์นั้นจำเป็นต่อพระเจ้า ดังนั้นจึงจำเป็นต่อเราด้วย “เป็นความจำเป็นใน

---

²⁷⁸ อ้าง LEW ข้อ 203.

²⁷⁹ อ้าง TD ข้อ 44.

²⁸⁰ อ้าง TD ข้อ 13.

²⁸¹ อ้าง TD ข้อ 27.

²⁸² อ้าง PM ข้อ 6

²⁸³ Adam, par son offense, / Nous a tous infectes: / Mais Dieu, par sa clemence, / Nous a tous rachetes. / Le Fils s'est incarne' dans le sein de Marie, / Y pregnant un corps comme nous, / Afin de nous racheter tous / Et nous donner la vie" (C 109/31)

ความแน่นอนอีกข้อหนึ่งคือบทบาทที่ไม่ครอบงำของพระนางมารีย์ หรือเข้าแทนที่กิจการของพระจิต แต่ผ่านทางพระองค์และร่วมมือกับพระองค์เท่านั้นที่พระนางทรงให้กำเนิดแก่พระเยซูคริสต์ในใจของบรรดาผู้ที่เชื่อ เหมือนกับที่พระนางให้ร่างกายต่อองค์ปัญญาวิเศษผ่านทางกรกระทำของพระจิต²⁸⁸

“สิ่งทั้งหลายเป็นอยู่คั้งนั้น” คือวิธีที่ม่งฟอร์ดเริ่มต้นให้เหตุผลของท่าน นั่นคือ ถ้าเราต้องการเข้าได้ดีกับลำดับขั้นตอนจริงๆ ของความจริงต่างๆ เกี่ยวกับประวัติศาสตร์แห่งความรอด... ดูเหมือนเป็นการทำให้ดูง่ายขึ้น กำจัดออกแบบผิวเผิน แต่ท่านธรรมทูตนั้นถูกนำโดยแนวปฏิบัติ แนวอภิบาลและในแบบอัคร

²⁸⁴ อ้าง TD ข้อ 39 ดู ข้อ 21

²⁸⁵ อ้างถึง ลก. 1:26-38 บ่อยๆ ในงานเขียนของม่งฟอร์ด ดู TD ข้อ 6, 8, 9, 16, 20, 35, 44, 52, 72, 140, 164, 216, 243, 246-248, 249, 250, 267, 269; LEW ข้อ 107, 203; LFC ข้อ 53.

²⁸⁶ ให้ข้อสังเกตแล้วว่า การอ้างถึง ปฐก. 3:15 ไม่มีในหนังสือ LEW ตอนที่ม่งฟอร์ดวางโครงเรื่องขึ้นต่อมาจากประวัติศาสตร์แห่งความรอด แต่พบใน TD ข้อ 50-52 PM ข้อ 12-13 และ RM ข้อ 61 โดยจะอยู่ในบริบทของวิวรณ์เกี่ยวกับ “สาวกในยุคสุดท้าย”

²⁸⁷ โดยเสริมตามธรรมชาติด้วยข้ออ้างต่างๆ จากบทเพลงร้อง ที่เรามีข้ออ้างจากพระคัมภีร์ส่วนใหญ่ในงานเขียนของม่งฟอร์ดสำหรับเฉพาะพระคัมภีร์เก่าเท่านั้นและเลือกเฉพาะข้ออ้างที่ชัดเจน นับได้ถึง 240 ข้ออ้าง จากหนังสือเชิงปรัชญาญาณ (สภษ. โยบ. บสร. ปชญ.) มีอ้าง 103 ครั้ง และถ้านับจากบทเพลงสดุดี (มี 78 ครั้ง) จะรวมมีข้ออ้าง 181 ข้ออ้าง

²⁸⁸ อ้าง Lew ข้อ 203; PM ข้อ 15.

เมื่อได้ยืนยันถึงความจำเป็นของการปรากฏตัวของพระนางมารีย์ มิใช่เพียงในรหัสลับการรับเอากายเท่านั้น แต่รวมถึงในพัฒนาการของรหัสลับทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการรับเอากาย มงฟอร์ตแสดงให้เห็นว่าท่านตระหนักต่อความจริงที่ว่าประวัติศาสตร์แห่งความรอดนั้นเป็นหนึ่งเดียว มีแผนการช่วยให้รอดของพระเจ้าเพียงแผนเดียว เราอาจกล่าวถึงขั้นตอนต่างๆ ขณะที่แผนการดำเนินไป หรือ of salvation in *actu primo et in actu secundo* หรือ of objective and subjective redemption แต่เอกภาพของทั้งกระบวนการนั้นได้รับการยืนยันอย่างชัดเจน แน่ใจว่า แรกที่สุดคือกิจการขององค์ปัญญาบริสุทธิ์ที่ประกอบเป็นประวัติศาสตร์พิเศษของทั้งเหตุการณ์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพระเจ้าและมนุษย์ “มิตรภาพขององค์ปรีชาญาณและมนุษย์เกิดขึ้นเพราะจุดยืนของมนุษย์ในงานเนรมิตสร้าง จากการที่มนุษย์เป็นส่วนย่อยของความมหัศจรรย์ขององค์ปัญญาบริสุทธิ์... เนื่องจากองค์ปัญญาบริสุทธิ์ทรงให้ธรรมชาติเดียวกันนี้แก่พระองค์เองด้วยการมาเป็นมนุษย์... พระองค์ทรงรักมนุษย์เช่นน้อง เช่นสหาย... เช่นเลือดเนื้อของพระองค์เองและเช่นผู้มีส่วนร่วมในพระอาณาจักรของพระองค์”²⁹⁰ แต่พร้อมกับพระคริสต์ก็ยังมีพระนางมารีย์ด้วย ซึ่งทรงเป็นตัวเชื่อมระหว่างจุดเริ่มต้นของความเป็นจริงของการช่วยให้รอดและการสำเร็จลุล่วงไป พระเจ้าทรงต้องการที่จะ “เริ่มและสิ้นสุด” งานอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ผ่านทางองค์พรหมจารี²⁹¹

²⁸⁹ อ้าง TD ข้อ 26, 111.

²⁹⁰ อ้าง LEW ข้อ 64.

²⁹¹ อ้าง TD ข้อ 15 การตระหนักต่อเอกภาพของประวัติศาสตร์แห่งความรอดปรากฏนอกเหนือจากใน LEW ข้อ 64 ที่กล่าวถึงแล้ว ก็ยังปรากฏใน LEW ข้อ 104 โดยการรับเอากายนี้มุ่งหมายเพื่อ “ฟื้นฟูมนุษย์ที่ตกในบาป” ดังนั้นจึงเชื่อมโยงกันโดยตรง ทั้งการเนรมิตสร้าง การตกในบาป การฟื้นฟูโดย

3.3.3 มารดาพระผู้ไถ่

เหตุผลสูงสุดในการพิจารณาพระนางมารีย์ ว่าเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์แห่งความรอดคือ ความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ พระนางมารีย์ มารดาผู้เปี่ยมด้วยความเชื่อ ร่วมในงานของพระผู้ไถ่

ความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ตามที่มีกล่าวถึงนั้น เป็นหลักการแรกด้านมารีย์ศาสตร์ของกรีกูอง เดอ มงฟอร์ด บทบาทพื้นฐานของพระนางมารีย์คือเป็นมารดาของพระเจ้า และสิ่งนี้สะกิดใจมงฟอร์ด นั่นคือ การเป็นมารดาพระเจ้าหมายถึงการร่วมมือกับพระผู้ไถ่ ถ้าพระเจ้าต้องการพระนางมารีย์ในรหัสลับของการ รับเอากายก็หมายความว่า พระองค์ต้องการพระนางสำหรับผลต่อเนื่องจากรหัสลับของการรับเอากายด้วย และการที่พระนางมารีย์ยินยอมต่อรหัสลับของการรับเอากาย ก็เป็นการยินยอมต่อผลต่อเนื่องต่างๆ จาก รหัสลับนั้นด้วย ตามแนวคิดของมงฟอร์ดแล้ว รหัสลับการรับเอากายนั้นครอบคลุมไปถึงรหัสลับอื่นๆ ของ การไถ่กู้ด้วย หมายความว่าพระเจ้าต้องการให้พระนางมารีย์มีส่วนร่วมในทุกุรหัสลับของการไถ่กู้ พระนาง มารีย์ยินยอมเป็นเพื่อนของพระบุตรของพระนาง ผู้ทรงช่วยกู้โลก

ข้อความของมงฟอร์ดที่พิสูจน์เหตุผลนี้มีมากมาย พระนางมารีย์ได้รับพระพรจากพระเจ้า “สำหรับ พระนางเองและสำหรับมนุษยชาติทั้งมวล”²⁹² “พระนางเปรียบเหมือนแม่เหล็กที่ดูด (ปรัชญาญาณ) ลงมาให้ ทรงช่วยกู้มนุษย์”²⁹³ ในรหัสลับการรับเอากาย พระเจ้าทรงให้พระพรแก่พระนางมารีย์อย่างมิอาจ เปรียบเทียบได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระองค์ทรงเลือกพระนางเป็นมารดาที่เหมาะสมที่สุดของพระองค์²⁹⁴ ใน พระนางนั้นพระองค์ทรงปรารถนาจะฟังพาในช่วงการปฏิสนธิ การกำเนิด และจนถึงการสิ้นพระชนม์ของ พระองค์ “แม้ในตอนที่พระองค์สิ้นใจ พระนางก็ต้องปรากฏตัวเพื่อว่าพระองค์จะได้เป็นหนึ่งเดียวกับพระ

²⁹² อ้าง LEW ข้อ 203.

²⁹³ อ้าง LEW ข้อ 212.

²⁹⁴ อ้าง TD ข้อ 243

แรกที่สุดนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่พิจารณาหัตถ์ของการรับเอากายว่า เป็นบทสรุปของหัตถ์อื่น ๆ ทั้งหมด มงฟอร์ดเขียนว่า ในหัตถ์นี้ “พระเยซูพร้อมกับการยินยอมของพระนางมารีย์ ทรงเลือกผู้ได้รับเลือกทั้งหมด... ในหัตถ์นี้พระเยซูทำให้หัตถ์ต่อๆ มาทั้งหลายในชีวิตของพระองค์เกิดขึ้นด้วยการยอมรับอย่างเต็มพระทัย ดังนั้น หัตถ์นี้คือบทสรุปของหัตถ์ทั้งหมดของพระองค์ เนื่องจากหัตถ์นี้ รวมถึงความตั้งพระทัยและพระพรจารหัตถ์ทั้งหมด”²⁹⁷ สำหรับมงฟอร์ดแล้ว การเริ่มต้นการไถ่กู้ของเรา คือการรับเอากายขององค์ปัญญาวิธานนั้น มิใช่เป็นเพียงหัตถ์แรกของหัตถ์ต่างๆ ที่ตามกันมาในช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น แต่รวมไปถึงสิ่งที่จะตามมาในอนาคตและกลายเป็นกฎที่ไม่เคยล้มเลิก ซึ่งครอบคลุมประวัติศาสตร์แห่งความรอดทั้งหมดด้วย การเริ่มต้นนี้ นั่นคือ หัตถ์ของการรับเอากายนี้อยู่นเหนือ (transcend) และที่จริงก็อยู่ใน (immanent) หัตถ์ทั้งหลายที่สืบเนื่องมาจากหัตถ์นี้ และดังนั้นจึงต่างไปจากหัตถ์อื่นๆ มิใช่เพียงตามลำดับก่อนหลังทางกาลเวลาเท่านั้น ที่จริงเป็นหัตถ์แรก แต่ในเชิงคุณภาพ แล้วก็รวมหัตถ์อื่นๆ และเป็นรูปแบบที่กำหนดตลอดไปของทุกสิ่งๆ ที่เนื่องมาจากมัน²⁹⁸

อาจเสริมได้ว่า มงฟอร์ด ขณะอธิบายถึงหัตถ์ของการรับเอากายนั้นเน้นถึงข้อความจาก ฮบ. 10:8-9 เสมอ “ข้าพเจ้าอยู่ที่นี้ ข้าพเจ้ามาเพื่อปฏิบัติตามพระประสงค์ของพระองค์”²⁹⁹ จากสิ่งนี้เราเข้าใจได้ว่า สำหรับท่านแล้ว หัตถ์ของการรับเอากายนั้นที่สำคัญเป็นการไถ่กู้ มิใช่เพราะพระเยซูเป็นพระเจ้าผู้ไถ่ของ

²⁹⁵ อ้าง TD ข้อ 18.

²⁹⁶ อ้าง TD ข้อ 32.

²⁹⁷ อ้าง TD ข้อ 248.

²⁹⁸ อ้าง Gaffney, *Le role de Marie*, p. 195.

²⁹⁹ อ้าง TD ข้อ 248; LFC ข้อ 16; C 41/3: “Mon Coeur est prêt, mon Dieu, mon Pere, / A faire votre volonte, / Ici dans le sein de ma Mere / Je m’y soumetts en verite.”

ดังนั้น ตั้งแต่แรกเริ่ม ความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ก็เอ่อล้นออกสู่ความเป็นมารดาฝ่ายจิตของพระนางมารีย์สำหรับสัตบุรุษทุกคนที่พระคริสต์ พระบุตรของพระนางมารีย์ได้ไถ่กู้ โดยพระนางร่วมมือด้วยความยินยอมเต็มทีในงานไถ่กู้

ในขั้นตอนนี้เช่นกัน ตั้งแต่เริ่มพื้นฐานของการเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ เปิดสู่การไถ่กู้ กริญอง เดอ มงฟอร์ต เน้นถึงสายสัมพันธ์ถาวรซึ่งความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ก่อให้เกิดขึ้นระหว่างพระนางมารีย์และพระบุคคลต่างๆ ในสภาวะตรีเอกภาพ การตระหนักถึงมิติเชิงตรีเอกภาพของประวัติศาสตร์แห่งความรอดเริ่มก่อตัวขึ้นอย่างเด่นชัด

พระบิดาทรงมอบพระบุตรแก่โลกผ่านทางพระนางมารีย์³⁰¹ พระองค์ทรงเริ่มความสำเร็จของพระองค์ในพระนางเพื่อก่อให้เกิด “พระบุตรและสมาชิกทั้งหมดของพระกายทิพย์ของพระองค์”³⁰² พระนางมารีย์ คลังสมบัติของพระองค์ เปี่ยมด้วยพระหรรษทาน “จากการเปี่ยมด้วยพระหรรษทานของพระนางมนุษย์ทุกคนจึงมั่งคั่ง”³⁰³ ในฐานะเป็นพระบิดา พระองค์ “ปรารถนาจะมีลูกๆ โดยผ่านทางพระนางมารีย์ไปจนถึงสิ้นยุค”³⁰⁴ และผู้ใดก็ตามที่ต้องการพระเจ้าเป็นพระบิดาจะต้องมีพระนางมารีย์เป็นมารดา³⁰⁵

³⁰⁰ อ้าง TD ข้อ 249; C 89/6: “Dieu racheta le monde / Par l’Ave Maria. / Il renouvellera. / Par lui, la terre et l’onde.”

³⁰¹ อ้าง TD ข้อ 16; LEW ข้อ 104, 203.

³⁰² อ้าง TD ข้อ 17.

³⁰³ อ้าง TD ข้อ 23.

³⁰⁴ อ้าง TD ข้อ 29.

³⁰⁵ อ้าง TD ข้อ 30.

พระบุตรทรงมาเป็นมนุษย์ในพระนางมารีย์ “เพื่อเราจะได้ออดพัน”³⁰⁶ ร่วมกับพระนางมารีย์ พระองค์ทรงถวายบูชาเพื่อช่วยให้รอดพ้นบนกางเขน³⁰⁷ อัครรย์ต่างๆ ของพระองค์ซึ่งจะ “ดำเนินต่อไปจนถึงยุค”³⁰⁸ นั้นสำเร็จลุล่วงผ่านทางพระนางมารีย์ พระองค์ทรงมอบสมบัติฝ่ายจิตของพระองค์แก่พระนางคือกุศลและคุณธรรมต่างๆ ของพระองค์ และ “ผ่านทางพระนางพระองค์ประทานกุศลต่างๆ ของพระองค์แก่บรรดาสมาชิก”³⁰⁹ แม้ในปัจจุบัน พระคริสต์ในสวรรค์ก็คือพระบุตรของพระนางมารีย์³¹⁰ และพระองค์ “ปรารถนาจะหล่อหลอมพระองค์เองจนอาจกล่าวได้ว่า รับเอากายทุกวันในสมาชิกของพระองค์โดยผ่านทางมารดาที่น่ายรักของพระองค์”³¹¹ องค์พระผู้ไถ่ผู้บังเกิดในใจของบรรดาผู้ที่เชื่อก็คือผลของพระนางมารีย์และบรรดาคริสตชนนั้น เพื่อเป็นเหมือนภาพลักษณ์ของพระบุตรของพระเจ้า ขณะอยู่ในโลกนี้จะซ่อนอยู่ในครรภ์ของพระนางพรหมจารี... จวบจนถึงวันที่พระนางนำพวกเขาสู่ชีวิตที่รุ่งโรจน์หลังสิ้นใจลง ซึ่งก็เป็นวันเกิดที่แท้จริงของผู้เที่ยงธรรม”³¹²

องค์พระจิตกับพระนางมารีย์ ขณะหล่อหลอมพระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์โดยทรงเป็นศิระของพระกายทิพย์ ก็ทรงร่วมกับพระนาง ในพระนางและจากพระนาง “ทุกวันจนถึงโลก ให้ชีวิตต่อผู้ได้รับเลือกและบรรดาสมาชิกของศิระที่น่านับถือนี้”³¹³ พระจิตองค์เดียวกันนี้เอง หลังจากทรงมอบพระพรต่างๆ ซึ่งไม่อาจอธิบายได้แก่พระนางมารีย์แล้ว “ทรงเลือกพระนางเป็นผู้แจกจ่ายทุกสิ่งทีพระองค์ทรงมี... ไม่มีพระพร

³⁰⁶ อ้าง TD ข้อ 16.

³⁰⁷ อ้าง TD ข้อ 18.

³⁰⁸ อ้าง TD ข้อ 19.

³⁰⁹ อ้าง TD ข้อ 24.

³¹⁰ อ้าง TD ข้อ 17.

³¹¹ อ้าง TD ข้อ 31.

³¹² อ้าง TD ข้อ 33.

³¹³ อ้าง TD ข้อ 20; 34; PM ข้อ 15.

มงฟอร์ตสรุปโดยกล่าวว่า “แผนการที่องค์พระตรีเอกภาพทรงยึดถือในรหัสลับการรับเอากายและในการเสด็จมาครั้งแรกของพระเยซูคริสต์นั้น ให้อยู่ทุกวันในแบบที่มองไม่เห็นทั่วพระศาสนจักรไปจนถึงการเสด็จกลับมาครั้งสุดท้ายของพระเยซูคริสต์”³¹⁶ และดังนี้ พระนางมารีย์ก็คือมารดาของพระเยซูเสมอ และพระเยซูก็เป็นผลจากครรภ์ของพระนางเสมอ ที่ใดที่เราพบพระเยซู พระองค์ก็จะเป็นบุตรของพระนางมารีย์เสมอ และพระนางคือ “ผู้ร่วมมืออันแยกไม่ออกในชีวิต การสิ้นพระชนม์ ความรุ่งโรจน์และอำนาจของพระองค์ทั้งในสวรรค์และแผ่นดินเสมอ”³¹⁷ พระนางมารีย์เป็นพระคู่หมั้นของพระจิตเสมอ ที่จริงแล้ว องค์พระจิตปรารถนาจะใช้พระนางมารีย์ “แม้พระนางจะไม่จำเป็นต่อพระองค์เลยเพื่อความสำเร็จอย่างมีชีวิตชีวาในการก่อกำเนิดพระเยซูคริสต์และบรรดาสมาชิกของพระองค์ก็ตาม”³¹⁸ ที่สุดพระนางมารีย์ทรงเป็นธิดาของพระบิดาเจ้าเสมอ เนื่องจากพระนางทำให้พระองค์ประสบความสำเร็จตามสภาพที่สิ่งสร้างจะกระทำได้ และหลังจากได้รับอำนาจเพื่อให้อำนาจพระบุตรของพระบิดา พระนางทรงได้รับอำนาจตลอดไปโดยพระประสงค์ของพระบิดา เพื่อให้กำเนิดสมาชิกของพระกายทิพย์ด้วย³¹⁹

³¹⁴ อ้าง TD ข้อ 25, LEW ข้อ 205, 207.

³¹⁵ อ้าง TD ข้อ 35.

³¹⁶ อ้าง TD ข้อ 22.

³¹⁷ อ้าง TD ข้อ 74.

³¹⁸ อ้าง TD ข้อ 21.

³¹⁹ ถ้าเราพิจารณาข้อโต้แย้งของมงฟอร์ตแล้ว ก็ดูเหมือนจะมีเหตุผลมากกว่าถ้าจะยุติลงด้วยตำแหน่งของ “พระคู่หมั้นของพระบิดา” ตามแบบของโธมัส อีเคอร์ จริงๆ แล้วกล่าวถึง “ความอุดมสมบูรณ์” ซึ่งพระบิดาทรงประทานแก่พระนางมารีย์ และ “พลังในการให้กำเนิด” พระบุตรของพระบิดาและบรรดาสมาชิกของพระกายทิพย์ (อ้าง TD ข้อ 17) และท่านเสริมว่าเราต้องมีพระนางมารีย์เป็นมารดาเช่นที่เรามีพระเจ้าเป็นพระบิดา (อ้าง TD ข้อ 30)

3.3.4 การยินยอมของพระนางมารีย์

ต่อเนื่อกิจการของพระเจ้าซึ่งก่อให้เกิดความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์และงานไถ่กู้สำเร็จลุล่วงผ่านทางพระนางมารีย์นั้น ก็ยังมีอีกองค์ประกอบหนึ่งซึ่งกริอุอง เดอ มงฟอร์ตเน้น นั่นคือ การยินยอมของพระนางมารีย์ ยินยอมเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์ซึ่งขยายกว้างออกไปถึงการยินยอมร่วมมือในงานไถ่กู้ทั้งหมดด้วย

ด้วยความเชื่อ พระนางมารีย์ยินยอมต่อรหัสลับการรับเอากายขององค์ปัญญาอันรันดร์ มงฟอร์ตให้ความสำคัญต่อบทบาทของพระนางมารีย์ในรหัสลับนี้ซึ่งเป็นบทสรุปของรหัสลับทั้งหลาย³²⁰ พระนางมารีย์เป็นสตรีแห่งความเชื่อ ซึ่งในนามของมนุษยชาติ ยินยอมให้องค์ปรีชาญาณสวรรค์เข้ามาสู่ความบ้ำคั่งของโลกนี้ สำหรับมงฟอร์ตแล้ว การยินยอมนี้เองที่เป็นสายใยระหว่างบทบาทของมารดาพระเจ้าและผู้ร่วมมือกับพระผู้ไถ่ ดังนั้นจึงเป็นสายใยระหว่างความเป็นมารดาฝ่ายสวรรค์และมารดาฝ่ายจิตด้วย เมื่อบอกว่าท่านเขียนสำหรับผู้คนที่เรียบง่าย และไม่ต้องการยุ่งเกี่ยวกับเหตุผลทางเทววิทยาอันซับซ้อนนั้น อย่างไรก็ตาม มงฟอร์ตก็ยังอธิบายถึงธรรมชาติและคุณภาพอันจำเป็นของการยินยอมของพระนางมารีย์ ซึ่งสำคัญต่อการเข้าใจความคิดของท่าน

การยินยอมของพระนางมารีย์ต่อการรับเอากายเพื่อไถ่กู้ นั้น ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว ที่สำคัญคือจำเป็นเมื่อเป็นแผนการและพระประสงค์ของพระเจ้า การยินยอมของพระนางมารีย์คือส่วนที่จำเป็นของการรับเอากาย ดังนั้น ตามเหตุผลของมงฟอร์ต การยินยอมจึงมีส่วนในทุกสิ่งๆ ที่เนื่องมาจากการรับเอากาย ทั้งชีวิต การสิ้นพระชนม์ และการฟื้นคืนชีพของพระองค์ การเสด็จมาของพระจิต พระศาสนจักร ศิลคค์ดีดีต่างๆ ศิล

แต่มงฟอร์ตชอบตำแหน่ง "ธิดาของพระบิดา" เราจึงคิดว่าต้องตีความหมายไปในแนวของความเชื่อ พระนางมารีย์เป็นธิดาสุดที่รักของพระบิดาเพราะความเชื่อ ความซื่อสัตย์และความถ่อมตนของพระนาง โดยการยินยอมต่อพระเจ้าด้วยความนอบน้อมและการรับฟังพระวจนาตถ์ ในฐานะศิษย์ที่แท้จริงของพระคริสต์และธิดาของพระเจ้า มิใช่เพียงโชคที่มงฟอร์ตจะเน้นที่การเลียนแบบ "จิตตารมณ์ของพระนางมารีย์" อันเป็นพระจิตของพระเจ้า เพื่อที่จะเป็นบุตรของพระนางมารีย์และดังนั้นก็เป็นบุตรของพระเจ้าด้วย ที่จริงแล้ว บรรดาบุตรของพระเจ้าก็คือผู้ที่พระจิตของพระเจ้าทรงนำ (อ้าง TD ข้อ 258)

³²⁰ อ้าง LEW ข้อ 203-204, 208; SM ข้อ 13; TD ข้อ 6, 31, 204; C 57/6; 109/3-6; 124/7-8: "Digne Mere de Dieu, Vierge pure et fidele, / Communiquez-moi votre fot, / J'aurai la Sagesse, venez donc, par la foi de Marie / Vous n'avez pu lui resister./ Elle vous a donne la vie, / Elle vous a fait incarner"

พระนางมารีย์เปี่ยมด้วยพระพรทานของพระเจ้า “สำหรับพระนางเองและโดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับมนุษย์ทุกคน”³²³ “สำหรับมนุษยชาติทั้งหมด”³²⁴ “สำหรับทุกคนทุกๆ ไป และสำหรับแต่ละคนโดยเฉพาะ”³²⁵ พระนางรวบรวมคำภาวนาของทั้งโลกซึ่งวิงวอนให้รอดพ้นและให้คำยินยอมซึ่ง “ทั้งโลกรอคอยมานานนับศตวรรษ”³²⁶ และ “เนื่องจากโลกไม่เหมาะสมที่จะรับพระบุตรของพระเจ้าโดยตรงจากพระหัตถ์ของพระบิดา พระองค์จึงทรงมอบพระบุตรให้ผ่านทางพระนางมารีย์ เพื่อว่าโลกจะได้รับพระองค์จากพระนาง พระบุตรของพระเจ้าทรงลงมาเป็นมนุษย์เพื่อเราจะได้รับรอดก็แต่ในพระนางมารีย์ และผ่านทางพระนางมารีย์เท่านั้น องค์พระจิตทรงหล่อหลอมพระเยซูคริสต์ในพระนางมารีย์ แต่ก็หลังจากได้ขอความยินยอมจากพระนางแล้วเท่านั้น”³²⁷ พระนางทรงบูชาพระผู้ไถ่เพื่อเรา³²⁸

อีกลักษณะหนึ่งของการยินยอมของพระนางมารีย์นั้นประสพผลดีมาก นั่นคือ *ช่วยให้รอดพ้น* เป็น การยินยอมที่พระเจ้าทรงต้องการ ซึ่งให้ในนามของทั้งจักรวาล เพื่อความรอดพ้นของมนุษยชาติ กิริยของ

---

³²¹ อ้าง LEW ข้อ 107.

³²² อ้าง Gaffney, *Le role de Marie*. P. 196: และที่อ้างไปแล้วใน TD ข้อ 18, 35.

³²³ อ้าง SM ข้อ 7.

³²⁴ อ้าง LEW ข้อ 203.

³²⁵ อ้าง TD ข้อ 164.

³²⁶ อ้าง LEW ข้อ 107.

³²⁷ อ้าง TD ข้อ 16; C 104/15.

³²⁸ อ้าง TD ข้อ 18.

ท้ายที่สุด สำหรับมงฟอร์ตนั้น การยินยอมต่อการรับเอากายซึ่งไถ่กู้นี้ตลอดนิรันดร สิ่งนี้จึงเป็นความต่อเนื่องของขั้นตอนต่างๆ ของประวัติศาสตร์แห่งความรอดคือ พระเจ้าทรงต้องการพระนางมารีย์ให้เป็นพรหมจารีที่เชื่อและเชื่อสัตย์ พระนางตอบรับแผนการของพระเจ้าในนามของทั้งโลก ดังนั้น พระนางจึงกลายเป็นผู้ร่วมมือที่แยกไม่ออกของพระเยซู พระคู่หมั้นที่แยกไม่ได้ของพระจิต และเป็นธิดาของพระบิดาเสมอไป พระนางมารีย์คือการยินยอมตลอดไปของมนุษยชาติ และจากการยินยอมนี้ที่ร่วมมือกับองค์พระผู้ไถ่ในกิจการทั้งหลายด้านพระหรรษทาน³³² การยินยอมของสตรีพระนางนี้ นั่นคือความเชื่อของนางนั้นมงฟอร์ต คิดอยู่เสมอว่าเป็นองค์ประกอบที่จำเป็นและสำคัญในประวัติศาสตร์แห่งความรอดที่สำเร็จลุล่วงไปในชีวิตส่วนตัวและชีวิตหมู่คณะของเรา

3.3.5 พระนางมารีย์และพระหรรษทาน

หลังจากได้ทรงเลือกพระนางมารีย์อย่างเสรีให้เป็นมารดาและผู้ร่วมงานของพระคริสต์ ผู้เป็นองค์ปัญญานิรันดรและพระผู้ไถ่กู้มนุษย์แล้ว พระเจ้าทรงปรารถนาได้รับพระนางเข้าในระดับของการเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์โดยไม่มีสิ่งสร้างใดเคยเข้าถึงเลย กริญอง เดอ มงฟอร์ต มีข้อความที่เหมาะสมซึ่งยืนยัน

³²⁹ อ้าง LEW ข้อ 108.

³³⁰ “Si notre Juge est gagne, / S’il est Sauveur du monde, / C’est par sa virginite. / C’est par son humilitite / Profonde” (C 104/15).

³³¹ อ้าง TD ข้อ 49.

³³² อ้าง TD ข้อ 36, 74.

“พระนางมารีย์ทรงเป็นที่พำนักและที่พักผ่อนขององค์พระตรีเอกภาพ ซึ่งพระเจ้าทรงประทับด้วยความยิ่งใหญ่และสง่างามที่อื่นใดในจักรวาล”³³³ “พระนางมารีย์เป็นงานชิ้นเอกจากพระหัตถ์ของพระเจ้าทั้งในลำดับของบุญกุศลเบื้องล่างนี้ หรือในลำดับของความรุ่งโรจน์ในสวรรค์”³³⁴ พระนางเป็นหนึ่งในเดียวกับพระเจ้าถึงขนาดที่จะใกล้ชิดไปกว่านี้ไม่ได้อีกแล้ว เปลี่ยนแปลงไปในชีวิตพระจิตจนพระนางสามารถนำเราอย่างรวดเร็วเข้าสู่ชีวิตของพระเจ้า ไม่มีสิ่งสร้างอื่นใดนอกเหนือไปจากพระนางมารีย์ที่จะเปี่ยมด้วยพระพรหรรษาและร่วมมืออย่างจริงจังในการสิ้นพระชนม์และการฟื้นคืนชีพของพระคริสต์ พระบุตรของพระนางอีกแล้ว

มงฟอร์ตผู้ที่คิดและเขียนด้วยข้อความในเชิงพลวัต แต่ใช้ชีวิตในเชิงปฏิบัติ ได้เสริมว่าพระนางมารีย์นั้นทรงเปี่ยมไปด้วยชีวิตพระเจ้าจนพระนางสามารถแบ่งปันกับคนอื่นๆ ได้ พระคริสต์ทรงใช้พระนางเพื่อประทานบุญกุศลของพระองค์แก่สมาชิกของพระองค์ ถ่ายทอดคุณธรรมและแจกจ่ายพระพรหรรษาต่างๆ ของพระองค์”³³⁵ พระนางมารีย์เป็น “ผู้ดูแลสมบัติและผู้แจกจ่ายบุญกุศลและคุณธรรมต่างๆ ของพระเยซูบุตรของพระนาง”³³⁶ สำหรับผู้ที่มอบตนเองทั้งหมดแด่พระนาง “พระนางก็มอบพระนางเองอย่างเต็มที่ด้วยวิธีการที่น่าพิศวงแก่เขา พระนางห้อมล้อมตัวเขาด้วยมหาสมุทรแห่งพระพรหรรษาของพระนาง ตบแต่งเขา

---

³³³ อ้าง TD ข้อ 5

³³⁴ อ้าง TD 50.

³³⁵ อ้าง TD ข้อ 24.

³³⁶ อ้าง TD ข้อ 206; LEW ข้อ 207; SM ข้อ 9.

เมื่อมองข้ามภาพลักษณ์ต่างๆ ของบรรดานักเทววิทยาในยุคกลางและสำนวนความศรัทธาที่ชื่นชอบกันซึ่งม่งฟอร์ตใช้ในสมัยของท่านไปแล้ว³³⁸ เราอาจพบการบรรยายถึงบทบาทที่ลึกลับและประสบผลสำเร็จของพระนางมารีย์ในการรับเอากายเชิงไถ่กู้ และเห็นถึงข้อสรุปของม่งฟอร์ตว่า พระพรของชีวิตพระเจ้านั้นเชื่อมโยงการยินยอมนิรันดร์ของพระนางมารีย์ในนามของจักรวาลเสมอ เพราะเหตุนี้ การไถ่กู้จึงปรากฏเครื่องหมายของการร่วมมืออย่างลึกลับของพระนางมารีย์เสมอไปจนถึงสิ้นยุค

อย่างไรก็ตาม ความสัมพันธ์ระหว่างพระนางมารีย์และพระหรรษทาน ตามความคิดของกรีญอง เดอ ม่งฟอร์ตนั้น ไม่อาจอธิบายได้ครบครันโดยไม่อ้างอิงกับความสัมพันธ์ระหว่างพระนางมารีย์และพระจิตเจ้า “องค์พระจิตทรงมอบพระพรที่แสนอัศจรรย์ต่างๆ ของพระองค์แด่พระนางมารีย์ ผู้เป็นคู่หมั้นที่ซื่อสัตย์ของพระองค์ และเลือกพระนางมารีย์เป็นผู้แจกจ่ายทุกสิ่งทีพระองค์ทรงเป็นเจ้าของ เพื่อที่พระนางจะได้แจกจ่ายพระพรและพระหรรษทานทั้งหมดของพระองค์แก่ผู้ใดก็ตามที่พระนางต้องการ มากเท่าที่พระนางต้องการ ในแบบที่พระนางต้องการและเมื่อใดก็ตามที่พระนางต้องการ”³³⁹ แม้ท่านจะใช้ข้อความตามประเพณีที่ทำให้เรามองพระหรรษทานเสมือน “สิ่งของ” เพื่อแจกจ่ายก็ตาม การที่พระนางมารีย์ร่วมมือกับพระจิตในการสื่อสารพระหรรษทานสอดใส่ไว้ด้วยวิสัยทัศน์เชิงพลวัต เพื่อหล่อหลอมและทำให้ผู้ที่เชื่อศรัทธายิ่งขึ้นไป “องค์พระจิตคำนึงถึงการสร้างและหล่อหลอมบรรดาลูกของพระเจ้าเสมอ โดยมีพระนางมารีย์เป็นเสมือน

³³⁷ อ้าง TD ข้อ 144

³³⁸ ม่งฟอร์ตเปรียบเทียบพระนางมารีย์เป็น “สมบัติและคลัง” ของพระเจ้า (TD ข้อ 23) “ผู้ดูแลสมบัติ เหนือภูมิภาคและผู้แจกจ่าย”พระหรรษทาน (SM ข้อ 10; LEW ข้อ 207) ทัศนคติของพระนางเปรียบดั่ง “สายธาร” (LEW ข้อ 207) ซึ่งพระพรต่างๆ ของพระเจ้าไหลหลั่งลงมายังโลก พระนางเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าง่าดั่งเช่นแสงสว่างกับดวงอาทิตย์ และดั่งความร้อนกับกองไฟ (TD ข้อ 63) ... “สิ่งเหล่านี้เป็นความคิดและการอธิบายของบรรดาปีศาจ” ม่งฟอร์ต เองได้บอกไว้ (LEW ข้อ 207) เป็นข้อคิดทางเทววิทยา (theologoumena) ซึ่งบ่อยๆ แล้วมาจากนักเขียนในยุคกลางและอาจไม่ถูกต้องกับวัฒนธรรมตามสมัยนิยม ม่งฟอร์ตใช้ข้อคิดเหล่านี้โดยไม่เกรงกลัว เพราะท่านต้องการอธิบายและทำให้ชัดเจน เพื่อให้แน่ใจได้ว่าเข้าใจท่านดี (อ้าง TD ข้อ 26-27)

³³⁹ อ้าง TD ข้อ 25

3.3.6 มารดาและราชินี

สำหรับกรณีของ เดอ มงฟอร์ตแล้ว ความเป็นมารดาฝ่ายจิตของพระนางมารีย์นี้มีใช่เป็นมารดาอุปถัมภ์ เราอาจกล่าวได้จริงๆ ว่าพระนางมารีย์ให้กำเนิดแก่เรา³⁴¹ โดยเน้นองค์ประกอบนี้อย่างมากเพราะถูกมองว่าเป็นผลที่ตามมาอันจำเป็นต่อความจริงที่ว่าพระนางมารีย์เป็นมารดาขององค์ศีระของพระกายทิพย์ “บรรดาสมาชิกขององค์ศีระนี้ในฐานะเป็นผลต่อเนื่องอันจำเป็น ก็ต้องเกิดมาจากพระนางด้วย มารดาองค์เดียวกันนี้มีได้ให้กำเนิดแก่องค์ศีระโดยปราศจากร่างกาย”³⁴²

การเปรียบเทียบมีพื้นฐานทางเทววิทยาที่ดี จากเอกภาพระหว่างพระคริสต์และสัตบุรุษ ซึ่งรวมความไว้ในรหัสเนย์การรับเอากายและการยินยอมของพระนางมารีย์ การยินยอมของพระนางมารีย์มีบทบาทต่อเอกภาพระหว่างองค์ศีระและบรรดาสมาชิกขององค์ปัญญารับเอากาย ความเชื่อของพระนางมารีย์ การยินยอมของพระนาง การตอบตกลง (fiat) เป็นกิจการที่ให้ชีวิต ดังนั้นมงฟอร์ตอาจจบได้แล้วด้วยคำกล่าวว่า “ถ้าสัตบุรุษคนใดมีพระคริสต์ในใจเขาแล้ว ก็อาจกล่าวได้อย่างกล้าหาญว่า ‘ต้องขอบคุณพระนางมารีย์’”³⁴³

³⁴⁰ อ้าง PM ข้อ 15 ดู De Fiores, *Le Saint-Esprit*, CM, 99 (1975). P. 206

³⁴¹ อ้าง Gaffney, *le role de Marie*, p. 198; S. De Fiores, *La figura di Maria nel Trattato della vera devozione*, “Miles Immaculate”, 19 (1983), p. 61 “Maria e una persona ricca di valori, soprattutto modello di santita e madre spiritual; ma tutt’altro che fermare a se in una maternita possessiva e captrtrice, ella remanda a Cristo e a Dio”.

³⁴² อ้าง TD ข้อ 32; SM ข้อ 12; Lew ข้อ 213 นอกจากนี้แล้ว เหตุผลนี้ถูกใช้โดยพระศาสนจักรด้วย เช่น โดย พระสันตะปาปา ปีโอที่ 10 ใน *Addiem illum*, (cf APD I, 147 ff) และโดยพระสันตะปาปาปีโอที่ 12 ใน *Mystici Corporis* (cf AAS 35 (1943), 247-248)

³⁴³ อ้าง TD ข้อ 33

แนวคิดเรื่อง ความเป็นมารดาฝ่ายจิตที่หมายถึงพัฒนาการในครรภ์ด้านชีวิตสนิทกับพระเจ้าของคริสตชนนั้นมีปรากฏในบรรดานักเขียนของซูลปีสแล้ว ในมงฟอร์ตนั้นมีความหมายเจาะจงเนื่องจากอยู่ในบริบทของมุมมองด้านปรัชญาซึ่งขยายความเป็นจริงของรหัสนัยการรับเอากายสู่จิตใจมนุษย์ ในสายตาของมงฟอร์ตนั้น ปรัชญาสำคัญถึงพระเจ้าในแบบมนุษย์ในจิตใจมนุษย์แต่ละคนอย่างสนิทสนม โดยสนิทกับเขา เผยแสดงพระองค์ต่อเขา และทำให้เขาเข้าถึงความรุ่งโรจน์ การเป็นหนึ่งเดียวกันนี้เหมือนกับการรับเอากายที่สนิทกับพระเจ้า เป็นการที่พระคริสต์เกิดขึ้นในมนุษย์ เพื่อหล่อหลอมเขาให้ครบครันที่สุด ให้เหมือนพระคริสต์ที่สุด ดังนั้น บทบาทของพระนางมารีย์ก็เป็นผลสืบเนื่องมาจากการบังเกิดครั้งแรก ในทุกมิติและทุกรูปแบบ³⁴⁷

นอกจากเป็นมารดาของเราแล้ว พระนางมารีย์ยังเป็นราชินี นั่นคือ มารดาผู้ทรงอำนาจ “พระนางมารีย์ทรงได้รับอำนาจปกครองอย่างกว้างขวางจากพระเจ้า เหนือบรรดาวิญญาณของผู้ได้รับเลือกด้วย มิฉะนั้นแล้วพระนางจะไม่สามารถ...หล่อหลอมพวกเขา หล่อเลี้ยงพวกเขาและนำพวกเขาสู่ชีวิตนิรันดร์ในฐานะมารดาของพวกเขา... นอกจากพระนางจะได้รับสิทธิและอำนาจเหนือบรรดาวิญญาณพวกเขาจากองค์พระผู้

³⁴⁴ อ้าง PM ข้อ 15; TD ข้อ 37; H 141/2.

³⁴⁵ อ้าง SM ข้อ 13.

³⁴⁶ อ้าง TD ข้อ 33; LEW ข้อ 213; SM ข้อ 14; C 159/12; “Mon sein vous donne le jour, / C’est moi qui vous engender”.

³⁴⁷ อ้าง Quemeneur, *La maternite de grace*, p. 16

บางครั้งอำนาจและความรุ่งโรจน์ของพระนางมารีย์ก็เนื่องมาจากความเป็นหนึ่งเดียวกับพระบุตรของพระนางในการไถ่กู้โลก “พระเยซูทรงเลือกพระนางเป็นผู้ร่วมมือที่แยกไม่ออกในชีวิต การสิ้นพระชนม์ ความรุ่งโรจน์และอำนาจในสวรรค์และบนโลก ได้ทรงประทานทางพระหรรษทานสำหรับสิทธิและอภิสิทธิ์ต่างๆ ที่ทรงมีในสภาวะของพระองค์แก่พระนางในอาณาจักรของพระองค์”³⁵⁰

ต่างไปจาก Boudon ที่แรกสุดเน้นถึงความรุ่งโรจน์ของพระนางมารีย์³⁵¹ มงฟอร์ตจะเริ่มด้วยความเป็นมารดาเสมอและไม่คัดค้านความเป็นมารดาฝ่ายจิตทางความผูกพัน ท่านมองว่าทั้งสองข้อนี้แยกกันไม่ออก เนื่องจากพระนางมารีย์เป็นมารดาของเรา เราจึงเป็นลูกหลานของพระนาง “คนในปกครอง ผู้รับใช้ และทาสรัก”³⁵² เนื่องจากเราขึ้นกับพระคริสต์เช่นนั้น เราจึงขึ้นกับพระนางมารีย์เช่นเดียวกัน หรืออธิบายได้

³⁴⁸ อ้าง TD ข้อ 37-38.

³⁴⁹ อ้าง TD 248; LEW ข้อ 203-209

³⁵⁰ อ้าง TD ข้อ 74.

³⁵¹ อ้าง H-M Boudon, *Oeuvres Completes*, 3 voll., Paris, Migne, 1856. ในเล่ม 2 มี *Dieu seul, ou le saint esclavage de l'Admirable Mere de Dieu*, pp. 369-586. เมื่อกล่าวถึงพระนางมารีย์ในฐานะ “มารดาแห่งความดีงาม” (หน้า 572) จะเน้นที่ความรุ่งโรจน์ดังพระราชอา ใน *Oraison pour s'offrir a la tres sainte Vierge, en qualite d'esclave*, ซึ่งเขียนไว้ตอนท้ายของหนังสือ ไม่มีการอ้างถึงความเป็นมารดาฝ่ายจิต

³⁵² อ้าง TD ข้อ 74.

3.4 ในห้วงเวลาแห่งความรอดพ้นของพวกเขา

หลังจากได้อธิบายและแสดงให้เห็นถึงบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์แล้ว กริญอง เดอ มงฟอร์ต ก็สรุปผลที่ตามมาต่างๆ สำหรับชีวิตฝ่ายจิตของผู้ที่เชื่อต่อไปว่า การดำเนินการลงมาหามนุษย์ของ พระเจ้านี้จะต้องสอดคล้องกับการลุกขึ้นของมนุษย์ผู้พระเจ้า การช่วยให้รอดพ้นซึ่งพระเจ้าทรงยื่นมาให้ นั่น แรกที่สุดเราต้องตระหนักถึงเสียก่อน จากนั้นก็ยอมรับและที่สุดนำไปดำเนินชีวิตจริงๆ โดยเริ่มต้นตั้งแต่ใน โลกนี้ ขณะรออนาคตและความรุ่งโรจน์นิรันดร์ ท่านธรรมชาติสนใจแสวงหาและนำเสนอวิธีการต่างๆ ที่ดี

---

³⁵³ อ้าง TD ข้อ 245 คำว่าทาสนั้น แน่นอนว่าอิงอยู่กับพระคัมภีร์ (ดู ลก. 1 . 38; รม. 1, 1; ฟป. 1, 1; ทธ. 1, 1; ฯลฯ) และมีได้หมายถึงเป็นทาส อย่างไรก็ตาม การใช้คำนี้ก็เกิดมีปัญหาแล้วตั้งแต่ในสมัยของมงฟอร์ตเอง และนี่เองที่ท่านไม่ใส่ใจกับการหาข้ออ้างต่างๆ อีก (ดู 68-77) และเราเชื่อได้ว่าท่าน พยายามอธิบายในด้านการอภิบาลและระมัดระวังการใช้ย่างรอบคอบ

³⁵⁴ อ้าง SM ข้อ 41; TD ข้อ 169-170.

³⁵⁵ อ้าง TD ข้อ 215

ในการเผยแสดงออกมาของประวัติศาสตร์แห่งความรอดนั้น มิได้มีแต่ขั้นตอนต่างๆ ของกิจการพระเจ้าเท่านั้นที่สำคัญ ยังมีการสนองตอบจากมนุษย์ด้วย มนุษย์ซึ่งเมื่อได้รับพระพรจากสวรรค์ ก็เปลี่ยนช่วงเวลาสั้นๆ ในชีวิตของตนที่จะต้องสิ้นใจลงนี้ ไปสู่เวลาแห่งความรอดพ้น กลายเป็นผู้ร่วมมือกับพระเจ้า เมื่ออธิบายถึงบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์ความรอดของโลกนั้น เราไม่อาจมองข้ามขั้นตอนที่ยาวออกไปตลอดช่วงเวลาของพระศาสนจักร ในทุกยุคและทุกแห่งหนเล่าถึงเรื่องราวของแต่ละคนที่เดินทางสู่ความเชื่อ สนับสนุนโดยพระจิต เกี่ยวข้องกับสภาพชีวิตจำนวนนับพัน ต่างไปจากคนอื่นแต่ก็เป็นหนึ่งเดียวกันโดยความรักของพระเจ้าต่อทุกคน

มงฟอร์ตคืออาจารย์ฝ่ายจิตที่เดินทางก่อนเราไปสู่พระเจ้าทรงชีวิต จากประสบการณ์ชีวิตสนิทกับพระเจ้าของท่าน ท่านเชื่อมโยงการสอนด้านความเคร่งครัดต่อร่างกายตน ซึ่งนำมาจากรากฐานทางเทววิทยาที่ได้แสดงให้เห็นแล้ว บั้นปลายของชีวิตมนุษย์ทุกคนนั้นแจ่มชัดต่อสายตาของท่านธรรมชาติผู้เป็นนักบุญแล้วว่า คือ “วิญญาณที่ได้รับเลือกสรร ภาพลักษณ์มีชีวิตของพระเจ้า และได้รับการไถ่กู้ด้วยพระโลหิตอันล้ำค่าของพระเยซูคริสตัส พระเจ้าต้องการให้ท่านศักดิ์สิทธิ์เหมือนพระองค์ในชีวิตนี้ และรุ่งโรจน์เหมือนพระองค์ในชีวิตหน้า”³⁵⁷ ชีวิตในอุดมการณ์คือความดีบริบูรณ์แบบคริสตัส ความดีบริบูรณ์ที่มีต้นแบบคือตัวของพระเยซูคริสตัสนั่นเอง “ความดีบริบูรณ์ของเราอยู่ตรงการที่เราเลียนแบบ เป็นหนึ่งเดียวและอุทิศตนต่อ

³⁵⁶ ในด้านเนื้อหาเชิงเทววิทยาและฝ่ายจิตของการอุทิศตนแบบมงฟอร์ตนี้ ดู A. Bossard, *Le don total au Christ par Marie selon Montfort*, Cah M, n. 86, (1973), pp. 23-48; S. De Fiores, *Sulla lunghezza d'onda di Maria*, 31 attualizzazioni per vivere con Maria la consacrazione a Cristo, Roma, Edizioni Montfortane, 1983; Idem, *Consacrazione*, in “nuovo Dizionario di Mariologia”, edited by S. De Fiores – S. Meo, Cinisello Balsamo, Edizioni Paoline, 1985, pp. 397-417; idem, *Maria nella teologia contemporanea*, 2 ed., Roma. Centro di cultura mariana “Mater Ecclesiae”, 1987, pp. 314-336. P. Gaffney, *Le role de Marie dans l'histoire du salut*, in vol. “Montfort, un maitre...” pp. 203-208; J. Hemery, *Dans la perspective baptismale: consecration totale a Marie*, Cah M. m. 14 (1959), pp. 131-143; M. Quemeneur, *La consecration de soi a la Vierge a travers l'histoire*, Cah M. n.14 (1959), pp. 119-129; P. Suarez, *La consecracion total a Jesus por Maria*, in vol. “Montfort, un maitre..” pp. 345-366.

³⁵⁷ อ้าง SM ข้อ 3.

3.4.1 ในศีลล้างบาป

มงฟอร์ตตระหนกอย่างชัดเจนต่อความเป็นจริงของพระหรรษทาน จากการรับศีลล้างบาปคริสตชน กลายเป็นเสมือน*สมบัติ*ของพระคริสต์ “เราไม่เป็นของตนเองอีกต่อไป แต่เป็นของพระองค์ทั้งหมด ในฐานะสมาชิกและทาสรักของพระองค์ เพราะพระองค์ทรงซื้อเราด้วยราคาที่สูงจนคำนวณไม่ได้ คือการต้อง หลั่งพระโลหิตอันล้ำค่าของพระองค์เอง ... และจริงๆ แล้วศีลล้างบาปทำให้เราเป็นทาสรักของพระคริสต์ ดังนั้นเราต้องดำเนินชีวิต ทำงาน และสิ้นใจด้วยเป้าหมายเดียวคือทำให้บังเกิดผลต่อพระองค์... เราคือชัยชนะของพระองค์ ผู้คนที่พระองค์ได้มา มรดกของพระองค์”³⁶⁰

โดยศีลล้างบาปพระเจ้าทรงสร้างเราเสียใหม่ให้เป็นลูกๆ ของพระองค์ในพระบุตร การที่พระองค์ทรงมาหาเราเรียกร้องเราให้สนองตอบอย่างมีชีวิตชีวาด้วยความรัก ในแสงสว่างและเสรีภาพ เราต้องประสงค์จะดำเนินชีวิตในแบบที่เราเป็นอยู่จริงๆ ทางพระหรรษทานของพระเจ้า เราสามารถยอมรับหรือ ปฏิเสธการที่เราจะเป็นของพระคริสต์ด้วยวิธีการดำเนินชีวิตประจำวันของเรา ในฐานะลูกๆ ของพระบิดา

³⁵⁸ อ้าง TD ข้อ 120.

³⁵⁹ อ้าง TD ข้อ 61.

³⁶⁰ อ้าง TD ข้อ 68, ดู 1 คร. 6,19;12, 27; รม. 7, 4; 1 ปต. 2, 9.

ณ จุดสำคัญนี้เองที่มิงฟอร์ดสอดใส่ความเป็นคนกลางของพระนางมารีย์อย่างชัดเจนในการเดินทางของมนุษย์เพื่อหันกลับไปหาพระเจ้า การถวายตนก็เพื่อสละโลกและตนเองทิ้งไป มอบตนเองแต่พระคริสต์ผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ แบกกางเขนของตนเองทุกวัน³⁶² ความศรัทธาต่อพระนางพรหมจารียี่นั้นก็เพื่อการมีชีวิตพระคริสต์ที่ครบครันเพียงอย่างเดียวเท่านั้น สิ่งนี้อธิบายไว้อย่างชัดเจนว่า “ความดีครบ

³⁶¹ หลังสังคายนาที่เตรันท์ เกิดการแพร่หลายของการฟื้นฟูสัญญาศีลล้างบาป เป็นการรื้อฟื้นประเพณีที่มีมาตั้งแต่พระศาสนจักรยุคเริ่มแรก แต่เลื่อนรางวัลในสมัยของมานูเซียนิม ซึ่งมองว่ามนุษย์โดยตนเองสามารถจัดการกับโชคชะตาของตนเองได้และบรรลุถึงปัญญาอันจำเป็นในชีวิตตน ในบริบทนี้ มิงฟอร์ดอ้างถึงสังคายนาเตรันท์สองครั้ง (ดู TD ข้อ 72 และ 129) กริยอง ผู้เป็นธรรมทูตนั้น แน่ใจว่ามีใจเพียงผู้เดียวที่จัดให้ทำการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปในตอนจบการเทศน์มิชชัน ถ้านึกถึงนักบุญ John Eudes, Maunoir, Leuduger... มีข้อความด้านการอภิบาลต่างๆ (Quesnel, Quarre, Francois de Saint-Pe, Noulleau... ซึ่งเน้นว่าศีลล้างบาปคือการอุทิศตน

คู่ขนานกันไปนั้น มีพัฒนาการตลอดประวัติศาสตร์ต่อรูปแบบต่างๆ ของการถวายตนแต่พระนางพรหมจารีรี่ ตั้งแต่ศตวรรษที่ 3-4 ด้วยบท *Sub tuum presidium* มาจนถึงการถวายกรุงคอนสแตนติโนเปิล ในศตวรรษที่ 5 จนถึง พิธีกรรม Mozarabic ในศตวรรษที่ 7 – 8 ถึงระบบศักดิ์ดิโนหรือรูปแบบของอัศวินผู้กล้าในยุคกลาง มาจนถึงรูปแบบของการถวายตนเป็นทาสรักของศตวรรษที่ 16 – 17

ดูเหมือนเบรูลจะเป็นท่านแรกที่เชื่อมโยงการถวายตนเป็นทาสรักเข้ากับศีลล้างบาป เพื่อให้ *voeu de servitude* ซึ่งท่านแนะนำเป็นสิ่งที่ถูกต้อง โดยอธิบายว่ามีอะไรที่ต่างไปจากศีลล้างบาปเลย แต่เบรูลมิได้อธิบายถึงศีลล้างบาปว่าสัมพันธ์โดยตรงกับการถวายแต่พระนางมารีย์ ในเรื่องนี้กริยอง เดอ มิงฟอร์ด อธิบายชัดเจนกว่าและแสดงถึงความก้าวหน้าที่สูงส่งขึ้นไป ดู De Fiores, *Consacrazione*, pp. 398 – 406; T. Koehler, *Servitude*, DS, XIV, col. 78-30 – 745; Quemeneur, *La consecration*, pp. 120-127.

ในด้าน “พันธสัญญากับพระเจ้า” ดู S. Epis, Il “*Contratto dell’alleanza con Dio*”: *document fondamentale della missione*, Qd M. n2 (1985), pp. 166 – 177; P. Eyckeler, *Comment le P. de Montfort faisait faire la consecration? A qui la faisait-il faire?*, Doc M. IV (1959), pp. 11 – 13.

³⁶² อ้าง บทภาวนาต่างๆ ของพันธสัญญากับพระเจ้า GA. pp. 501-502.

หลังจากที่มิงฟอร์ดได้อธิบายถึงบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น ใน
 รหัสนัยการรับเอากายและหลังจากนั้นแล้ว ก็ไม่มีอะไรน่าแปลกใจในการปฏิบัติและการให้เหตุผลของท่าน
 พระนางมารีย์นั้นจำเป็น เพราะเป็นพระประสงค์ของพระเจ้า การจะเป็นศรัทธาแท้จริงนั้น จะต้องนำไปสู่
 พระคริสต์ มีการร่วมมืออย่างถาวรระหว่างพระคริสต์และพระนางมารีย์ โดยเริ่มต้นจากรหัสนัยการรับเอา
 กาย อันเป็นรหัสนัยต้นแบบ พัฒนาการต่อๆ มาของรหัสนัยต่างๆ ที่ช่วยให้รอดคือ กางเขน การฟื้นคืนชีพ
 การเสด็จขึ้นสวรรค์และการเสด็จกลับมาครั้งที่สองอันเป็นพันธกิจสุดท้ายที่จะต้องลุล่วงไป เอกภาพ
 ระหว่างพระมารดาและพระบุตรดำเนินและพัฒนาไปตลอดช่วงเวลาของพระศาสนจักร จวบจนวาระ
 สุดท้ายในนิรันดรภาพ มิงฟอร์ดขอรับรองให้เราอมรับอย่างจริงจัง ด้วยการรักอย่างเห็นได้ชัดเจนต่อความ
 เป็นจริงของประวัติศาสตร์แห่งความรอดนี้ พระคริสต์ทรงเป็นคนกลางจัดการให้เราเป็นหนึ่งเดียวกับพระ
 เจ้าด้วยอำนาจของพระจิต โดยศีลล้างบาปเราได้รับการต่อ ยอดเข้ากับชีวิตที่ช่วยให้รอดพ้นของอาดัมใหม่
 การถวายตนนั้นคือการรับศีลล้างบาป โดยยอมรับและดำเนินชีวิตอย่างตระหนักรู้ยิ่งขึ้นและลึกซึ้งยิ่งๆ
 ขึ้นไป

---

³⁶³ อ้าง TD ข้อ 120

การเน้นที่ศีลล้างบาป ซึ่งเห็นหัวใจในของชีวิตมงฟอร์ดและงานแพร่ธรรมของท่านนั้น³⁶⁴ เป็นรากเหง้าของการถวายตนเพื่อรวมเข้ากับการรื้อฟื้นศีลล้างบาป นั่นก็คือ มันช่วยให้กริยอง เดอ มงฟอร์ดยืนยันว่า เราปฏิเสธการอุทิศตนโดยที่ไม่ทำให้ชีวิตคริสตชนของเราผิดรูปไปไม่ได้ “ไม่มีผู้ใดจะคัดค้านได้ว่า ศรัทธาใหม่และไม่มีค่า ไม่ใช่ศรัทธาใหม่เพราะในสังคายนาทั้งหลาย บรรดาปีศาจจารย์ของพระศาสนจักรและผู้เขียนหลายๆ ท่าน ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ได้กล่าวถึงการถวายตนต่อพระเจ้าหรือการฟื้นฟูศีลล้างบาป ว่าเป็นเรื่องที่ย้อนกลับไปตั้งแต่สมัยโบราณและแนะนำต่อสัตบุรุษทุกคน และก็มีใช้ไว้ค่า เนื่องเพราะบ่อเกิดสำคัญของความไร้ระเบียบทางศีลธรรมทั้งหลายและผลคือการพ่ายแพ้ในรัศมีของบรรดาคริสตชนนั้นเป็นเพราะหลงลืมข้อปฏิบัตินี้และเฉื่อยชาต่อมัน”³⁶⁵ พระสันตะปาปาเคลเมนต์ที่ 11 ทรงขอให้ท่านธรรมทูตกริยองเทศน์สอนการรื้อฟื้นศีลล้างบาปในเขตตะวันตกของฝรั่งเศส มงฟอร์ดเชื่อสัตย์ต่อหน้าที่นี้และข้อเสนอของท่านให้ถวายตนก็มีใช้อะไรอื่น แต่เพื่อทำให้พันธกิจของท่านลุ่ลวงไป ในพิธีกรรมพันธสัญญากับพระเจ้าในตอนจบงานเทศน์มิชชัน มีข้ออ้างที่ต้องการมากมายเขียนเอาไว้ว่า พวกสัตบุรุษเดินแห่เข้าวัด โดยผ่านการทำพิธีศีลล้างบาปและรื้อฟื้นอย่างเป็นทางการ จากนั้นจะเดินต่อไปที่พระแท่นพระ

³⁶⁴ ใน S (บทเทศน์) เจาพบเค้าโครงมากมายสำหรับการเทศน์ในหัวเรื่องของศีลล้างบาป (บทเทศน์ หน้า 106 – 108) ซึ่งเริ่มต้นตั้งแต่ในช่วงเวลาที่ท่านยังเป็นเณรใหญ่อยู่ และเกี่ยวข้องกับเนื้อเรื่องปกติ จากนั้นก็มีเค้าโครงสำหรับงานเทศน์มิชชัน หรือสำหรับการเข้าเจียบฝ่ายจิต โดยทั้งหมดสรุปที่ศีลบนศีลล้างบาป (บทเทศน์ หน้า 331 – 333) ซึ่งยืนยันถึงความสำคัญที่ให้กับหัวเรื่องนี้ยิ่งขึ้นไป หนังสือ LEW ไม่กล่าวถึงศีลล้างบาป ยกเว้นในบทภาวนาถวายตนที่เขียนไว้ท้ายเล่ม มีการกล่าวถึงเพียงครั้งเดียวใน SM (ข้อ 34) แต่ในหนังสือ TD มีการกล่าวถึงสักสองถึงสามโหลครั้ง “เค้าโครงของศีลล้างบาป” เพื่อละทิ้งปีศาจและกิจการของมัน และการเป็นหนึ่งในเดียวกับพระเยซูคริสต์พบได้อย่างชัดเจนในบทภาวนาถวายตนเอง กระทำพันธสัญญากับพระเจ้าและในบทเทศน์ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างบนนี้

จากเค้าโครงนี้เราอาจเห็นความเชื่อมโยงแบบอ้างอิงในเชิง ต่อกระบวนการซึ่งบ่อยๆ แล้วมงฟอร์ดใช้เกี่ยวกับ “ทางลบ” ที่เราต้องละทิ้ง และ “ทางบวก” ที่เราต้องเลือก ในหนังสือ LEW ท่านสอนให้เราปฏิเสธปัญญาฝ่ายโลกเพื่อเลือกปัญญาที่แท้จริง คือพระเยซูคริสต์ (ข้อ 74 – 89) บทความจดหมายถึงบรรดาเพื่อนทางเขน เกือบทั้งหมดเป็นการวิจารณ์เกี่ยวกับ “การละทิ้งตนเอง แยกทางเขนและติดตามพระเยซูคริสต์” (จาก ข้อ 13 ไปจนจบ บทความ) หนังสือศรัทธาที่แท้จริงนี้สอนเราให้ตระหนักถึงศรัทธาจอมปลอมต่อพระนางพรหมจารีย์และเลือกศรัทธาที่แท้จริง (ข้อ 90 เรื่อยไป) ในหนังสือเคล็ดลับของพระนางมารีย์ (ตั้งแต่ข้อ 70 เป็นต้นไป) มงฟอร์ดใช้ภาพลักษณ์ของต้นไม้แห่งชีวิตซึ่งจะต้องบำรุงรักษาไว้ในตัวเราเอง ลิดรอนความชั่วร้ายในรูปแบบต่างๆ ทั้ง ทั้งความเห็นแก่ตนและบาป และหล่อเลี้ยงในเชิงบวกด้วยกิจการดีทั้งหลาย

³⁶⁵ อ้าง TD ข้อ 131

3.4.2 การถวายตนทั้งครบ

ศรัทธาต่อพระนางมารีย์นี้ประกอบด้วยอะไรบ้างหรือ จึงทำให้ม่งฟอร์ตบอกว่าท่านไม่เคยพบศรัทธาอันใดเหมือนศรัทธานี้เลย ที่เรียกร้องให้เสียสละเพื่อพระเจ้ามากกว่า ไม่มีศรัทธาอันใดที่ทำให้เราละทิ้งตนเอง การรักตนเองได้ครบครันเท่า ไม่มีศรัทธาใดทำให้เราอยู่ในพระหรรษทานของพระเจ้าได้แน่นอนกว่า รวมทั้งพระหรรษทานของพระเจ้าต่อเราด้วย ไม่มีศรัทธาใดรวมเราเป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูได้อย่างครบครันและง่ายเท่าศรัทธานี้ ท้ายที่สุดแล้ว ไม่มีศรัทธาอันใดที่เพิ่มพระสิริแก่พระเจ้าได้มากเท่า ทำให้เราศรัทธาได้มากกว่า หรือช่วยพี่น้องของเราได้มากกว่า³⁶⁷ อาจกล่าวได้ว่าเป็นของขวัญที่ครบครันแก่พระคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ ที่เริ่มหรือรื้อฟื้นทัศนคติถาวรของการขึ้นอยู่กับพระคริสต์และพระนางมารีย์ในชีวิตประจำวัน ของขวัญและการขึ้นอยู่กับนี้เป็น 2 องค์ประกอบที่สำคัญ คงไม่มีประโยชน์อะไรที่จะกระทำการถวายตนโดยไม่คำนึงถึงชีวิตประจำวันแม้แต่น้อยเลย³⁶⁸

มันเป็นของขวัญแก่พระคริสต์โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ที่ครบครัน ทั้งครบ เอาคืนไม่ได้ในด้าน “ทุกสิ่งที่เราเป็นเจ้าของหรือได้มา...ทั้งทางธรรมชาติและด้านพระหรรษทาน... โดยไม่เก็บอะไรไว้เลย... และตลอดนิรันดร์”³⁶⁹ ม่งฟอร์ตถึงกับทำรายการทรัพย์สินทั้งหมดที่เราจะมอบให้ คล้ายต้องมีนายรับรองพินัยกรรมตามประเพณีในสมัยของท่าน “1) ร่างกายของเราพร้อมทั้งสำนึกต่างๆ และองค์ประกอบทั้งหมด 2) วิญญาณเราและองค์ประกอบของมัน 3) ทรัพย์สินสมบัติที่เป็นวัตถุในปัจจุบันทั้งหมด

³⁶⁶ อ้าง ประวัติม่งฟอร์ตโดยกรังเด หน้า 409 – 411.

³⁶⁷ อ้าง TD ข้อ 118.

³⁶⁸ อ้าง Bossard, *Le don total*, pp. 35-40; Gaffney, *Le role de Marie*, pp. 205-207.

³⁶⁹ อ้าง TD ข้อ 121.

ข้อความที่มงฟอร์ตใช้เพื่อแสดงถึงการถวายตนนั้น มีความหมายมากกว่าที่ปรากฏในครั้งแรกนี้ นอกจากคำว่า *ถวายตน* ท่านยังใช้คำว่า *ให้ บริจาค ละวาง มอบให้...* แต่ท่านก็เตือนให้ระลึกว่า จริงๆ แล้ว เรานั้นเป็นของพระคริสต์และพระนางมารีย์แล้ว ดังนั้น เราจึงถูกเรียกให้รับรองด้วยความรักต่อสิ่งที่เป็นจริง อยู่แล้ว เราได้รับการเชิญชวนให้ยอมรับพระคริสต์ว่าเป็นพี่ชายและพระผู้ไถ่ของเรา และยอมรับพระนางมารีย์เป็นมารดาและราชินี ในแบบความเป็นจริงของการไถ่กู้ เป็นเจ้าของเราอย่างลึกซึ้งยิ่งๆ ขึ้นไป³⁷¹

เพื่ออธิบายให้เข้าใจดียิ่งขึ้นถึงมุมมองในด้านการบริจาค โดยขึ้นกับพระคริสต์และพระนางมารีย์ ที่สุดนี้ มงฟอร์ตไม่รีรอที่จะใช้คำที่เมื่อเห็นเป็นครั้งแรกนั้นยากที่จะยอมรับได้เช่น คำว่าเป็นทาส ซึ่งหมายถึงทาสผู้ศักดิ์สิทธิ์และทาสรัก แต่คำอธิบายก็ยังลำบากที่จะขมความรู้สึกขยะแยะในสัญชาตญาณจากความหมายของคำนั่นเอง

แม้ว่าคำที่มงฟอร์ตใช้คือ *การถวายตน* และในบริบทของการอภิบาลท่านแสดงความรอบคอบที่จำเป็น คำว่า *ทาสรัก* หายไปจากจดหมายต่างๆ ที่ท่านเขียนในช่วงปีท้ายๆ ของชีวิตท่าน และไม่ปรากฏในคำสัญญาว่าเป็นของ (*Contract of belonging*) ก็ตาม ในที่นี้เราต้องการตีความแนวคิดของกริอุอง เดอ มงฟอร์ต

³⁷⁰ จากแหล่งเดียวกัน

³⁷¹ ในข้อความภาษาฝรั่งเศสดั้งเดิม เราพบความหมายที่แตกต่างออกไปมากมายของคำที่กริอุอง เดอ มงฟอร์ตใช้ *Donner, se consacrer* และ *consecration* นั้นแน่นอนว่าเป็นคำที่มีเขียนไว้บ่อยที่สุด แต่ก็มี *confier* (TD 88, 173, 176, 179, 210 SM 43 สามครั้ง LEW 222) ซึ่งมีความหมายเกี่ยวกับ *confiance* ที่มงฟอร์ตใช้มาก จากนั้นมีคำว่า *se livrer a...* (TD 55, 73, 259; SM 33; LEW 225) *se fier* (TD 173, 176) *abandoner* (TD 145, 259) และ *abandon* (TD 145) *se laisser* (TD 259; SM 29, 30X...

การถวายตนที่มิงฟอร์ดเสนอแนะนั้น จะไม่อาจเข้าใจได้นอกจากเมื่อเชื่อมโยงกับพระเจ้าเท่านั้น และพระเยซูคริสต์ทรงเป็นพระเจ้า มิฉะนั้นก็จะเป็นเพียงการเคารพรูปปฏิมา และการถวายตนในแบบมีเป้าหมายสูงสุดก็ไม่อาจกระทำต่อพระนางมารีย์ผู้สูงส่ง เพราะศักดิ์ศรีของการเป็นมารดาพระเจ้า พระนางยังคงเป็นเพียงสิ่งสร้างเท่านั้น เราถวายตนต่อพระนางมารีย์ก็เพื่อจะถวายตนต่อพระเยซูคริสต์ หรือให้ชัดเจนยิ่งขึ้นคือ เราถวายตนต่อพระคริสต์โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ “ด้วยรูปแบบของศรัทธา” นี้เราถวายตนในเวลาเดียวกันต่อพระนางพรหมจารีย์และต่อพระเยซูคริสต์ ต่อพระนางมารีย์เพราะพระเยซูทรงเลือกพระนางให้เป็นเครื่องมืออันสมบูรณ์ที่จะเป็นหนึ่งเดียวกับพวกเรา และเพื่อเราจะเป็นหนึ่งเดียวกับ

---

³⁷² TD 70 Cf. E. Peretto, *Serva*, ใน “Nuovo Dizionario de Mariologia”, edited by S. De Fiores – S. Meo, Cinisello Balsamo, Edizioni Paoline, 1985, pp. 1285 – 1295.

การปรากฏตัวที่ได้รับการยอมรับอย่างเปิดเผยของพระนางมารีย์นี้ช่วยให้มั่งฟอर्टเรียกการถวายตนว่าเป็นการรื้อฟื้นศีลล้างบาปที่สมบูรณ์จริงๆ แล้ว จะเป็นไปได้อย่างไรที่จะรื้อฟื้นศีลล้างบาปของเรา และต่อยอดเราเข้ากับชีวิตของพระคริสต์โดยไม่คำนึงถึงองค์ประกอบที่เป็นธาตุแท้และจำเป็นของการมีส่วนร่วมของพระนางมารีย์ในการไถ่กู้ “การถวายตนอย่างสมบูรณ์ต่อพระเยซูคริสต์ก็คือการถวายตนอย่างสมบูรณ์ต่อพระนางพรหมจารี ซึ่งเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าเทศน์สอน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ มันเป็นการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปอย่างสมบูรณ์”³⁷⁴ ในการถวายตนนั้น เรากระทำบางอย่างมากกว่าในศีลล้างบาป “ในศีลล้างบาปเราไม่ถวายตนเองแก่พระคริสต์โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ อย่างน้อยก็ไม่กระทำอย่างโจ่งแจ้ง...”³⁷⁵ ในความเห็นของมั่งฟอर्ट ซึ่งเราพบในพื้นฐานทางเทววิทยาที่ท่านอธิบายนั้น พระนางมารีย์ทรงเป็นแก่นของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ถึงขั้นที่ว่าศีลล้างบาปก็ยังมีมิติทางพระนางมารีย์ที่จำเป็นอยู่ ดังนั้นการถวายตนซึ่งเป็นการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป จึงต้องมีมิติของพระนางมารีย์ด้วย ถ้าพิจารณาบทภาวนาถวายตนแล้ว เราจะสังเกตเห็นได้ง่ายว่ามีองค์ประกอบต่างๆ ของสัญญาศีลล้างบาปที่โยงใยอยู่กับข้ออ้าง

---

³⁷³ อ้าง TD ข้อ 125.

³⁷⁴ อ้าง TD ข้อ 120; Hemery, *Dans la perspective baptismale*, pp. 139 – 143.

³⁷⁵ อ้าง TD ข้อ 126

การถวายตนต่อพระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ อันเป็นการรื้อฟื้นศีลล้างบาปอย่างสมบูรณ์ ช่วยให้เรามีส่วนร่วมอย่างลึกซึ้งกับชีวิตของพระจิต เมื่อยอมสยบอย่างครบครันต่อพระคริสต์และพระนางมารีย์แล้ว เราก็จะมีส่วนร่วมอย่างสนิทสนมยิ่งขึ้นในชีวิตของทั้งสองพระองค์ พระคริสต์และพระนางมารีย์มีชัยเหนือเรา ดังนั้นเราจึงต้องมอบตัวเราทั้งครบแก่ทั้งสองพระองค์ ในสภาพที่ยากจนอย่างยิ่งแก่คนเดียว เราต้องปลดทุกสิ่งจากตัวเรา เพราะที่จริงนั้นทุกสิ่งเป็นของพระคริสต์และพระนางมารีย์ เราขึ้นกับพระบิดาผู้ทรงเอ็นดูรักใคร่อย่างครบครัน ผู้ทรงไถ่กู้เราทางพระเยซู แต่ด้วยความยินยอมของพระนางมารีย์ โดยลำพังตัวเราเองนั้นเราไม่มีคุณค่าอะไรเลย ทุกสิ่งเป็นพระพร ทุกสิ่งคือพระพรหรรษา การไถ่กู้ด้วยตนเองนั้นเป็นจริงไม่ได้³⁷⁸ ทุกสิ่งเป็นของพระคริสต์และพระนางมารีย์ เมื่อมงฟอร์ตเขียนรายการทรัพย์สินของเรานั้น³⁷⁹ ท่านยอมรับว่าเรามีบุญกุศล คุณธรรม และกิจกรรมดีต่างๆ อยู่ด้วย อันเป็นผลมาจากความพยายามของเราเอง ท่านทราบว่ามีมนุษย์ ด้วยการช่วยเหลือจากพระพรหรรษาของพระเจ้านั้น สามารถทำดีและได้รับบุญกุศลเป็นส่วนตัว ซึ่งจะมีค่าก็ต่อเมื่อใส่รวมไปกับบุญกุศลของพระคริสต์ ที่จริงนั้น เป็นพระพรหรรษาของพระคริสต์ซึ่งมนุษย์ได้รับ ที่เปลี่ยนผลของเสรีภาพของมนุษย์ให้กลายเป็นบุญกุศล พระพรหรรษาที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงนี้ ทำให้มนุษย์เป็นผู้ร่วมมือกับพระเจ้าอย่างแท้จริง เป็นผู้ร่วมมือที่ร้อนรน แม้ว่ามนุษย์นั้นโดยธรรมชาติของตนแล้วจะไม่เท่าเทียมพระเจ้าก็ตาม ดังนั้น มุมของหัวใจส่วนตัว

³⁷⁶ อ้าง LEW ข้อ 223

³⁷⁷ อ้าง TD ข้อ 13.

³⁷⁸ อ้าง S. De Fiores, *Montfort et l'impossibilite de l'auto-salut*, in "Dieu Seul" , pp. 106 – 112; J Van Osch, *Spiritualite montfortaine: voie vers une vie de foi chretienne integrale*, in vol. "Dieu seul" , pp. 173 – 198.

³⁷⁹ อ้าง TD ข้อ 121

3.4.3 การขึ้นอยู่กับพระคริสต์และพระนางมารีย์

เราจะดำเนินชีวิตการถวายตนแด่พระคริสต์ โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ได้อย่างไร กริฌอง เดอ มงฟอร์ตไม่ลืมว่าท่านให้ “เคล็ดลับสู่ความศักดิ์สิทธิ์” ในแบบของศรัทธาต่อพระนางมารีย์ ศรัทธาต่อพระนางมารีย์ที่แท้จริง ดังนั้นท่านจึงเสนอแนะข้อปฏิบัติภายนอกต่างๆ ด้วย แต่ก็เตือนในทันใด ด้วยว่า “แก่นของศรัทธานี้อยู่ที่ด้านภายใน”³⁸² ข้อปฏิบัติภายนอกนั้น ถ้าปฏิบัติตามที่ควรกระทำแล้ว จะช่วย ศรัทธาภายใน เนื่องจากมนุษย์ถูกนำโดยสัมผัสต่างๆ ทางร่างกาย และสิ่งเหล่านี้เหมาะเพื่อเป็นตัวอย่งคิดต่อ คนรอบข้างที่จะได้เห็น ซึ่งจะไม่เกิดขึ้นกับศรัทธาภายในล้วนๆ³⁸³ เป็นปรัชญาและการมองตามความเป็นจริงของท่านธรรมชาติที่มีส่วนช่วยท่านอาจารย์ฝ่ายจิต แต่ก็มีปฏิริยาต่อต้าน 2 แนวคิดสุดโต่งที่บรรดานักเขียนและผู้ศรัทธาในสมัยของท่านต่างถือตามทางประวัติศาสตร์ ด้านหนึ่งนั้นเป็นการยึดติดกับกิจศรัทธาที่อธิบายไม่ได้สมบูรณ์และบางครั้งเอนเอียงไปในทางไสยศาสตร์ ในอีกด้านหนึ่งนั้นเป็นการปฏิเสธ

³⁸⁰ อ้าง TD ข้อ 122

³⁸¹ บ่อยๆ แล้วทั้งสองคำนี้จะรวมไว้ด้วยกันเป็นวลีเพื่อแสดงถึง *kenosis and the theosis* หมายถึงถอดออกและใสใหม่ ยากจน-ร่ำรวย แพ้-ชนะ ทาส-ไท ดู Gaffney, *Le role de marie*, p. 207

³⁸² อ้าง TD ข้อ 226.

³⁸³ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

มงฟอร์ตยังคงสงบเงียบระหว่างที่อุปสรรคประดังเข้ามาโดยไม่ละทิ้งจากแนวทางของตน ท่านแนะนำให้เตรียมตัวก่อนการถวายตนเป็นเวลา 1 เดือนและให้แนวทางของกิจกรรมที่เป็นไปได้ไว้³⁸⁵ ท่านเสนอให้สวดบท “Little crown” ทุกวัน³⁸⁶ เพื่อเป็นเครื่องหมายภายนอกของการถวายตน เราอาจใส่โซ่เพื่อทำพิธีกรรม³⁸⁷ ท่านแนะนำให้ทดลองวันที่ 25 มีนาคมอย่างสง่า และอธิบายถึงเหตุผลด้วยการสรุปอย่างน่าอัศจรรย์ต่อรหัสลับต่างๆ ที่สำเร็จลงในการรับเอากาย³⁸⁸ การสวดบทวันทามาริอา สายประคำและบท *แมกนีฟิแคต* อาจแสดงอย่างดีว่าเป็นการภวณาของผู้ที่ได้ถวายตนแล้ว³⁸⁹ สุดท้าย มงฟอร์ต กล่าวถึงกิจกรรมอื่นๆ เพื่อจะได้ละวางจากโลกและนำเรากลับมาสู่ “ตอนแรก” ของหนังสือ *ศรัทธาที่แท้จริง* ซึ่งเราไม่มีเหลืออยู่อีกแล้ว³⁹⁰

แต่เป็นการปฏิบัติภายในต่างๆ ที่แสดงออกได้ดีกว่าถึงลักษณะต่างๆ ของการถวายตนซึ่งกริณอง เดอ มงฟอร์ตเสนอแนะ “นี่คือการปฏิบัติภายในบางประการที่ช่วยให้ศักดิ์สิทธิ์มากขึ้นสำหรับบรรดาวิญญาณที่รู้สึกว้าพระจิตเจ้าทรงเรียกสู่ความครบครันในระดับที่สูงยิ่งขึ้นไป อาจอธิบายด้วยคำ 4 คำคือ กระทำทุกสิ่งผ่านทางพระนางมารีย์ ร่วมกับพระนางมารีย์ ในพระนางมารีย์และเพื่อพระนางมารีย์ เพื่อว่าจะได้กระทำมัน

³⁸⁴ เราได้อธิบายด้านนี้ไปแล้ว โดยอธิบายถึงตัวเลือกต่างๆ ที่มงฟอร์ตกระทำในด้านที่สัมพันธ์กับบรรยากาศทางวัฒนธรรมและการอภิบาลในสมัยของท่าน

³⁸⁵ อ้าง TD ข้อ 227, 233.

³⁸⁶ อ้าง TD ข้อ 234 – 235.

³⁸⁷ อ้าง TD ข้อ 236 – 242.

³⁸⁸ อ้าง TD ข้อ 243 – 248.

³⁸⁹ อ้าง TD ข้อ 249 – 255.

³⁹⁰ อ้าง TD ข้อ 256.

พระคริสต์และพระนางมารีย์เป็นผู้ดำเนินชีวิตอยู่ โดยเราสามารถและต้องสร้างความสัมพันธ์ ส่วนตัวขึ้นมาอย่างจำเป็นที่สุดและในแบบมนุษย์มากเท่าที่จะทำได้เสมอไป ที่ดีที่สุดควรจะเป็นว่า การปรากฏตัวนี้สามารถนำมาดำเนินชีวิตได้ในแบบที่จะทำให้ทิศทางและนำความคิด ความปรารถนา กิจกรรมและ ปฏิบัติต่างๆ ของเรา เราจะต้องเข้าไปถึงการตระหนักรู้อย่างกว้างขวางอยู่เสมอ ต่อการปรากฏองค์ของพระเยซูและพระนางมารีย์ เพื่อที่จะสามารถเปลี่ยนแปลงมันให้เป็นการตระหนักที่ชัดเจนและแสดงออกทุกครั้ง เมื่อเรารู้สึกจำเป็น หรือเมื่อใดก็ตามที่มีโอกาส นี่คือนิสัยที่ความรักสามารถกระทำได้อย่างลึกซึ้ง คือ ดำเนินชีวิตกับการปรากฏองค์ภายในของผู้เป็นที่รักของเราและเพื่อผู้ที่เป็นที่รักของเรา ทีละน้อย ความรักจะก่อให้เกิดการเป็นหนึ่งเดียวกับผู้ที่เป็นที่รักของเรา ที่ไม่ทำให้บุคลิกภาพของผู้ที่รักมลายหายไป แต่ตรงกันข้าม กลับทำให้ยิ่งโดดเด่นและยอมให้ครบครันได้สูงสุด เป็นเสมือนการเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเจ้าเสมอๆ อย่างถาวร โดยที่พระประสงค์ของพระคริสต์และพระนางมารีย์จะไม่เป็นในเชิงบังคับ แต่ยอมรับได้ตามปกติ ด้วยเสรีภาพของผู้ที่ได้เข้าถึงความสมบูรณ์ของการมอบตนเองแล้ว

การเป็นหนึ่งเดียวกับพระเจ้าระหว่างผู้ที่ถวายตนและพระนางมารีย์นี้ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต อธิบายตามแนวทางของ ยน. 19:27 “นับแต่นั้น ศิษย์ผู้นั้นก็รับพระนางเป็นมารดาของตน” วิญญาณเข้าสู่สภาพที่เป็นทุกสิ่งในพระนางมารีย์และพระนางมารีย์เป็นทุกสิ่งต่อดวงวิญญาณนั้น “เราอาจกล่าวอย่างเชื่อสัตย์เกี่ยวกับผู้รับใช้ที่ครบครันและลูกของพระนางมารีย์ ในแบบเดียวกับที่นักบุญยอห์นกล่าวถึงตัวท่านใน

---

³⁹¹ อ้าง TD ข้อ 257

³⁹² อ้าง TD ข้อ 258 – 265.

---

³⁹³ อ้าง TD ข้อ 144.

³⁹⁴ อ้าง TD ข้อ 179.

³⁹⁵ อ้าง TD ข้อ 216 และ ข้อ 266 สำหรับการแปลของ ยน. 19:27 มงฟอร์ตอ้างจาก Maitre de Sacy ผู้มุ่งมั่นอยู่กับพระนางมารีย์ “ผู้ทรงเป็นความดีทุกอย่าง” ในปัจจุบันคำแปลที่เที่ยงตรงกว่าคือ “ศิษย์รับพระนางเข้าในหมู่เครือญาติของเขา” (cf. A. Serra. *Maria a Cana e presso la croce. Saggio di mariologia giovanne* (Gv. 2, 1-12 e Gv, 19, 25-27) Roma, Centro di cultura mariana ‘Mater Ecclesiae’, 1985, pp. 106-115.

3.4.4 ดำเนินชีวิตในพระจิต

เป็นองค์พระจิตที่เป็นหนึ่งเดียวกับพระนางมารีย์ ผู้ทรงจัดการการก่อสร้างภายใน คือการเปลี่ยนแปลงวิญญูณที่ถวายเป็นตัวเอง “ข้าแต่องค์พระจิตเจ้า โปรดทรงระลึกเสมอว่าเป็นพระองค์ที่ร่วมกับพระนางมารีย์ในฐานะองค์คู่หมั้นของพระองค์ เป็นผู้ที่จะก่อกำเนิดและหล่อหลอมลูกๆ ของพระเจ้า ในพระนางและร่วมกับพระนาง พระองค์ทรงให้กำเนิดองค์ศิษยะของพระศาสนจักร และในแบบเดียวกันนี้เอง พระองค์จะเป็นผู้ให้กำเนิดแก่สมาชิกทั้งหลายขององค์ผู้เป็นศิษยะด้วย ในพระอุระของสภาวะพระเจ้า พระองค์มิได้ทรงให้กำเนิดพระบุคคลฝ่ายสวรรค์ แต่นอกสภาวะของพระเจ้านั้นพระองค์คือผู้ให้กำเนิดแก่

³⁹⁶ อ้าง SM 66 เราได้เห็นแล้วว่า มีการตอบโต้กันในเรื่องความหมายของการถวายเป็นคือ “ไว้วางใจพระนางมารีย์” , หลังจากพระสันตะปาปาโยฮันน์ ปอลที่ 2 ทางใช้คำๆ นี้ ดู S. Fiore, *La “Redemptoris Mater” e la problematica mariologica contemporanea: tratti originali de spiritualita mariana*, Qd M. n. 5 (1987), pp. 79-94; Idem, *Maria nella teologia contemporanea*, pp. 314-336. เราอาจพบคำตอบในกรีกของ เดอ มงฟอร์ต ในการอ้างอิงที่ท่านใช้บ่อยๆ ถึง ยน. 19:27 ในความหมายของ “การต้อนรับ” ที่หมายถึงความเคลื่อนไหวทั้ง 2 ทางดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในหัวเรื่องนี้ เราอยากอ้างถึงข้อความของพระสันตะปาปาโยฮันน์ปอลที่ 2 เมื่อพระองค์ทรงต้อนรับบรรดาสมาชิกสมัชชาของคณะธรรมทูตมงฟอร์ตเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 1987 วันครบรอบปีที่ 40 ของการที่กรีกของเดอ มงฟอร์ตได้รับแต่งตั้งเป็นนักบุญ นอกเหนือสิ่งต่างๆ นั้น พระองค์ตรัสว่า “... Saint Louis-Marie nous a enseigné à connaître la Vierge, à travers ces mystères. On peut même dire qu’il a inversé les chemins, ou qu’il a donné à ces chemins une nouvelle complémentarité: parce que, traditionnellement, on pensait que c’est par Marie qu’on va à Jésus; il nous a appris à aller à Elle par Jésus, dans ces mystères (mystère de la Trinité, de l’Incarnation, de la Rédemption). Évidemment, ces deux mouvements de notre cheminement spirituel se complètent... Il est très précieux de pouvoir dire avec lui... “Totus tuus ego sum et omnia mea tua sunt; accipio te in mea omnia... et ego sum servus Mariae. C’est un vrai résumé de la spiritualité mariale, telle que nous la trouvons dans l’Évangile même ‘Accipio te in mea omnia’; c’est l’apôtre Jean qui a ainsi reçu la Vierge sous la Croix de Jésus, au Calvaire... (Marie) est toujours en mission depuis l’Incarnation, mais plus encore depuis la Rédemption, depuis le moment du Calvaire où elle a été envoyée d’une façon spéciale, non pas par un mandat formel; elle a été envoyée dans la force de ces paroles: “Volla ton Fils... volla ta Mere” (ORLF, 11.8.1987)

ดั่งที่ได้เห็นแล้ว แม้ในเรื่องกิจการของพระจิตในประวัติศาสตร์แห่งความรอด มงฟอร์ต เน้นถึงความต่อเนื่องระหว่างสิ่งที่เกิดขึ้นในรหัสลับการรับเอากาย และพัฒนาการอย่างครบครันตลอดศตวรรษต่างๆ การสร้างพระคริสต์ที่ครบครันในหมู่ผู้ที่เชื่อ เป็นผลจากกิจการของพระจิตร่วมกับพระนางมารีย์ ตามความคิดของมงฟอร์ตนั้นมีทางเข้าหากันระหว่างการดำเนินชีวิตในพระจิตและศรัทธาต่อพระนางมารีย์ เป็นที่ชัดเจนว่าทัศนคติที่สำคัญ 2 ข้อนี้มีได้อยู่ในระดับเดียวกัน ตามความคิดของ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต นั้นเราสามารถแยกแยะกระบวนการเชิงทรงกลม จากพระจิตสู่พระนางมารีย์ และจากพระนางมารีย์สู่พระจิต “พระนางมารีย์คือสวนสวรรค์ที่ถูกปิดกั้นไว้... บรรดาลูกหลานที่โซคร้ายของอาดัมและเอวาซึ่งถูกขับออกจากสวนสวรรค์ อาจเข้าในสวนสวรรค์นี้ได้ด้วยพระพรพิเศษของพระจิตเจ้าเท่านั้น”³⁹⁸ ด้วยการเข้าถึงการถวายตนอย่างลึกซึ้ง “มีแต่พระจิตองค์เดียวกันนี้ที่จะนำวิญญาณที่ซื่อสัตย์ที่สุดสู่เคล็ดลับนี้ จากพลละกำลังช่วงหนึ่งไปสู่อีกช่วงหนึ่ง จากพระหรรษทานหนึ่งไปสู่อีกพระหรรษทานหนึ่ง จากแสงสว่างหนึ่งไปสู่อีกแสงสว่างหนึ่ง จนวิญญาณเข้าถึงการเปลี่ยนแปลงตนเองสู่พระเยซูและสู่ความครบครันของยุคสมัยของพระองค์ในโลกนี้และพระสิริของพระองค์ในสวรรค์”³⁹⁹ ยิ่งผู้นั้นศักดิ์สิทธิ์ขึ้น เขาก็จะยิ่งค้นพบพระนางมารีย์มากยิ่งขึ้น “ผู้ที่มั่งคั่งที่สุดในพระหรรษทานและคุณธรรม จะมุ่งมั่นที่สุดในการภาวนาต่อพระนางพรหมจารี โดยที่การปรากฏองค์ของพระนางเป็นแบบอย่างอันครบครันเพื่อการเลียนแบบ และเป็นผู้ช่วยเหลืออันทรงพลังต่อพวกเขา”⁴⁰⁰

³⁹⁷ อ้าง PM ข้อ 15 ดู S. De Fiores, *Le Saint-Esprit et Marie Chez Grignon de Montfort*, Cah M, n 99 (1975). pp. 195-215; Idem, *Montfort, un home disponible a l'Esprit Saint*, in vol. “Dieu Seul”, pp. 97-105.

³⁹⁸ อ้าง TD ข้อ 263.

³⁹⁹ อ้าง TD ข้อ 119.

⁴⁰⁰ อ้าง TD ข้อ 44.

อย่างไรก็ตาม การเดินทางในอีกทิศทางหนึ่งนั้นก็จริงด้วย ศรัทธาต่อพระนางมารีย์นำไปสู่การดำเนินชีวิตในพระจิต เป็นการร่วมมืออย่างแยกไม่ออกที่พระจิตและพระนางมารีย์ทรงสร้างขึ้นมาตั้งแต่เริ่มรหัสลับการรับเอากายเรือมาในงานทำให้ศักดิ์สิทธิ์ พระจิตจะทรงปรากฏองค์เมื่อใดที่ทรงได้พบผู้ร่วมมือผู้ซื่อสัตย์ทำงานช่วยให้รอดพ้นอยู่ “เมื่อพระจิต พระคู่มั่นทรงพบพระนางมารีย์ดำเนินงานในดวงวิญญาณหนึ่ง พระองค์จะทรงรีบไปที่นั่นและเข้าสู่วิญญาณนั้นเต็มที่ พระองค์จะมอบพระองค์อย่างมีน้ำใจแก่วิญญาณนั้นตามแต่ที่วางที่จัดสรรให้คู่มั่นของพระองค์ เหตุผลสำคัญข้อหนึ่งที่พระจิตไม่ทรงทำงานแสนอัศจรรย์ในวิญญาณทั้งหลายก็คือ พระองค์มิได้พบว่าวิญญาณนั้นๆ เป็นหนึ่งเดียวกับองค์คู่มั่นที่ทรงซื่อสัตย์และแยกจากพระองค์ไม่ออก เรากล่าวว่า “องค์คู่มั่นที่แยกไม่ออก” ก็เพราะตั้งแต่ที่ความรักอันยิ่งใหญ่ของพระบิดาและพระบุตรนั้นหมายพระนางมารีย์ให้หล่อหลอมพระเยซู ผู้ทรงเป็นองค์ศิระของบรรดาผู้ถูกเลือกสรรนั้น พระองค์ไม่เคยปฏิเสธพระนางเลย เพราะพระนางนั้นซื่อสัตย์และประสบผลเสมอ”⁴⁰¹ ดังนั้น ผู้ใดที่ต้องการยินดีกับงานของพระจิตในตนเองก็จะต้องมีพระนางมารีย์อยู่กับเขา⁴⁰² มงฟอร์ด บอกว่าท่านไม่เชื่อว่า “ใครจะเข้าถึงความเป็นหนึ่งเดียวอย่างใกล้ชิดกับพระองค์และซื่อสัตย์อย่างครบครันต่อพระจิต โดยไม่มีความเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างครบครันกับพระนางพรหมจารีย์”⁴⁰³ แต่การซื่อสัตย์ต่อศรัทธาต่อพระนางมารีย์ก็นำสู่การดำเนินชีวิตในพระจิตด้วย “ในทุกสิ่งเราต้องให้พระจิตนำเรา ผู้ทรงเป็นจิตศักดิ์สิทธิ์ของพระเจ้า ผู้ที่พระจิตของพระเจ้าทรงนำก็เป็นลูกหลานของพระเจ้า (รม. 8, 14) ผู้ที่จิตของพระนางมารีย์นำก็เป็นลูกๆ ของพระนางมารีย์และดังนั้นก็เป็นลูกๆ ของพระเจ้าด้วย”⁴⁰⁴ แน่นอนว่า มงฟอร์ดไม่ต้องการยืนยันว่าพระจิตเข้าแทนที่หรือยกเลิกบุคลิกภาพของพระนางมารีย์ ความหมายนั้นอยู่ในแนวทางของ 1 คร. 6, 17 “ผู้ที่สนิทสัมพันธ์กับองค์พระผู้เป็นเจ้า ก็เป็นจิตใจเดียวกันกับพระองค์” ดังนั้น

⁴⁰¹ อ้าง TD ข้อ 36.

⁴⁰² อ้าง TD ข้อ 164.

⁴⁰³ อ้าง TD ข้อ 43.

⁴⁰⁴ อ้าง TD ข้อ 258

การขึ้นต่อกันและกันของการดำเนินชีวิตในพระจิต และศรัทธาที่แท้จริงต่อพระนางมารีย์ตามความคิดของมงฟอร์ตนั้น ปรากฏในผลต่างๆ ของพระจิตเช่นที่พระคัมภีร์ใหม่ให้ไว้ด้วย โดยมงฟอร์ตระบุว่า เป็นผลจากการดำเนินชีวิตที่ถวายตนเอง เสรี ชีวิตแบบลูก ความรักที่ปราศจากความกลัวแบบทาส⁴⁰⁵ สายสัมพันธ์ที่สำคัญกับพระนางมารีย์ ซึ่งมีใช่เป็นเพียงแบบอย่างของเราเท่านั้น แต่เป็นมารดาฝ่ายพระพรหมทานด้วย ปรากฏตัวเสมอในการเดินทางของเรา จะค่อยๆ นำเราให้อยู่ในโอวาทขององค์พระจิตอย่างครบครัน เหมือนดังเมื่อพระจิตทรงเสด็จมาเปลี่ยนแปลงเราให้เป็นสาวกที่คอยให้บริการด้านพระวรสารแก่เพื่อนใกล้เคียงเรา ในการอธิบายต่อสูตรสำเร็จว่า “ทำทุกสิ่งเพื่อพระนางมารีย์”⁴⁰⁶ นั้น มงฟอร์ตย้ำอีกครั้งหนึ่งว่าพระนางมารีย์มีใช่เป้าหมายสุดท้ายของงานบริการของเรา แต่พระนางเป็นเสมือนสภาพแวดล้อมอันลึกลับซึ่งเรารับใช้พระเยซูคริสต์ผ่านทางพี่น้องทั้งหลายของพระองค์ และสิ่งนี้มีได้กีดกันเรามิให้ “รับงานและกระทำสิ่งยิ่งใหญ่ทั้งหลายเพื่อองค์ราชินีผู้สูงศักดิ์ของเรา... ดึงดูดทุกคนให้มารับใช้พระนาง... แก่ต่างและประณามบรรดาผู้ที่บิดเบือนศรัทธาต่อพระนาง”⁴⁰⁷ แต่ความศรัทธาต่อพระนางมารีย์เป็นเพียงเครื่องมือที่ดีที่สุดในการคิดเห็นของมงฟอร์ต เพื่อให้ได้มาซึ่งปรีชาญาณฝ่ายสวรรค์และรักษาเอาไว้ และในบรรดาผลอันน่าอัศจรรย์ต่างๆ ที่องค์ปัญญาอันแรกก่อให้เกิดขึ้นในบรรดาวิญญาณที่เป็นเจ้าของพระนาง มี “พลังอันยิ่งใหญ่ในการสืบทอดไปสู่ผู้อื่น”⁴⁰⁸ ปรีชาญาณทำให้พวกเขา “ร้อนรน บั่นดาลใจพวกเขาให้กระทำสิ่งยิ่งใหญ่เพื่อพระสิริของพระเจ้าและความรอดของมนุษย์”⁴⁰⁹ การร่วมมือระหว่างองค์พระจิตและพระนางมา

---

⁴⁰⁵ อ้าง TD ข้อ 215

⁴⁰⁶ อ้าง TD ข้อ 265.

⁴⁰⁷ อ้าง TD ข้อ 265.

⁴⁰⁸ อ้าง LEW ข้อ 95.

⁴⁰⁹ อ้าง LEW ข้อ 100.

ตามที่เราได้เห็นแล้ว กริฌอง เดอ มงฟอร์ตเป็นผู้อธิบายถึงมิติด้านพระตรีเอกภาพในประวัติศาสตร์แห่งความรอดพ้น แม้ในช่วงของการหั่นค้อนของบรรดาผู้มีความเชื่อสู่พระเจ้า การถวายนองแด่พระคริสต์ โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์นี้ กระทำเพื่อที่จะเป็นเหมือนกับพระเยซูคริสต์⁴¹¹ เพื่อจะได้ชื่อสัตย์ต่อพระองค์⁴¹² แบกกางเขนร่วมกับพระองค์ อันทำให้เราเป็นลูกๆ ที่เหมาะสมขององค์บิดาจันทร์ เป็นสมาชิกที่เหมาะสมของพระเยซูคริสต์ เป็นวิหารที่เหมาะสมขององค์พระจิต⁴¹³ พระคริสต์ทรงเป็นคนกลางในการที่เราจะไปสู่พระบิดา พระนางมารีย์นำเราสู่พระคริสต์ และพระคริสต์นำเราสู่พระบิดา⁴¹⁴ การดำเนินชีวิตถวายนองของเราคือการดำเนินชีวิตในจิตตารมณ์ของพระนางมารีย์ การดำรงอยู่ในสวนสวรรค์นั้นคือการ “หายใจเป็นพระนางมารีย์” อยู่ในโอวาทเช่นพระนางต่อองค์พระจิตผู้ทรงให้กำเนิดใหม่ตามธรรมชาติในบรรดาผู้ถวายนองต่อภาพลักษณ์ทรงชีวิตของพระคริสต์ กระทำให้พวกเราเป็นลูกๆ ของพระเจ้า และเป็น “ชีวิตที่เลียนแบบพระนางมารีย์” กระทำให้พวกเราเติบโตโดยเป็นหนึ่งเดียวกับพระบิดาเจ้า⁴¹⁵

บทสรุป เราเข้าใจได้ชัดเจนว่าการถวายนองแบบมงฟอร์ตนั้น มิใช่ศรัทธาแต่เปลือกหรือศรัทธาชั้นสอง แต่กลับสำคัญเป็นเสมือนแบบอย่างของการดำเนินชีวิตคริสตชนและดำเนินชีวิตอย่างครบครัน จัด

---

⁴¹⁰ อ้าง TD ข้อ 243.

⁴¹¹ อ้าง TD ข้อ 210.

⁴¹² อ้าง LEW ข้อ 225

⁴¹³ อ้าง LEW ข้อ 176.

⁴¹⁴ อ้าง TD ข้อ 83-85.

⁴¹⁵ อ้าง TD ข้อ 217.

3.5 พระนางมารีย์ “ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา”

ในการนำเสนอวิสัยทัศน์ของท่านต่อขั้นตอนต่างๆ ของประวัติศาสตร์แห่งความรอด และหลังจากได้นำเสนอบทบาทของพระนางมารีย์ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรทั้งในอดีตและปัจจุบันแล้ว กรีกูองเดอ มงฟอร์ต ใช้ภาษาพิเศษ เมื่อท่านหันไปสู่วัยชราในอนาคตของการช่วยให้รอดพ้นและเมื่อการปกครองของพระคริสตเจ้ามาถึง ดังนั้น บทบาทของพระนางมารีย์ในช่วงอนาคตของกาลเวลาจึงอธิบายไว้เป็นพิเศษ และในบางครั้ง ด้วยข้อความโบราณดั้งเดิม

มงฟอร์ตนำเสนอหัวข้อนี้อย่างชัดเจนในส่วนหนึ่งของบทความของท่าน (TD ข้อ 49-59) แต่ในผลงานเดียวกันนี้ยังมีข้อความที่สอดคล้องกันอีกหลายข้อความซึ่งกระจัดกระจายอยู่ทั่วไป⁴¹⁶ นอกจากนี้ยังมีหนังสือชื่อ *เคล็ดลับของพระนางมารีย์* (SM) 58-59) ที่มีข้อความคล้ายๆ กันนี้ ข้อความสำคัญอื่นๆ จะพบใน *บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต*⁴¹⁷ โดยทั้งหมดเกี่ยวกับอนาคต ในหนังสือชื่อ *ความรักขององค์ปัญญาภิรมณ์* นั้นก็มีข้อความต่างๆ ที่เข้ากันได้ดีด้วย⁴¹⁸

⁴¹⁶ อ้าง TD ข้อ 19, 22, 35, 44, 113, 114, 158, 217.

⁴¹⁷ ดู PM 2, 5-6, 13, 16-17,

⁴¹⁸ ตัวอย่างเช่น LEW 100 ซึ่งท่านกล่าวถึงบรรดาผู้ที่ปรีชาญาณทรงประทับอยู่ว่า เป็นผู้ดำเนินชีวิตฝ่ายจิตที่มีลักษณะเดียวกันกับสาวกของช่วงท้ายๆ ของกาลเวลาโดยเขียนไว้ใน TD 217 ที่จริงท่านเขียนว่า ปรีชาญาณ “ทำให้พวกเขาไร้อนรรณ ดลบันดาลใจพวกเขาให้กระทำสิ่งยิ่งใหญ่เพื่อพระสิริของพระเจ้าและเพื่อความรอดพ้นของมนุษย์... พระนางอนุญาตให้พวกเขาได้เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งอันมหิฬาร” นี่เป็นการตีความตามที่มงฟอร์ตได้กล่าวไว้ใน

แนวทางการศึกษาของเราเรียกร้องให้เราจำกัดตนเองโดยพิจารณาถึงแนวคิดของกริฌอง เดอ มงฟอร์ตในด้านบทบาทของพระนางมารีย์ “ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา”⁴¹⁹ แต่อย่างไรก็ตาม เราไม่อาจมองข้ามทฤษฎีทั้งหมดที่มงฟอร์ตพยายามอธิบาย อันเป็นเป้าหมายของการศึกษาค้นคว้ากันมาแล้ว⁴²⁰ แต่ยังคงทำให้ชัดเจนจากมุมมองต่างๆ มิใช่ว่าทุกประเด็นจะมีคำตอบจนเป็นที่น่าพึงพอใจ มีคำถามว่าวิสัยทัศน์หลังความตายของมงฟอร์ตเป็นอย่างไรหรือ และมิติด้านนี้ของท่านสำคัญหรือพิวเฟินเมื่อคำนึงถึงคำสอนทั้งหมดของท่าน เราได้แยกแยะท่านจากแนวคิดทั่วไปในยุคของท่านจนเพียงพอที่จะตั้งสมมุติฐานว่า มีร่องรอยของผู้นิยมช่วงเวลาแห่งสันติและความมั่งคั่ง (Millenarist) ในงานเขียนของท่านใหม่ คุณเหมือนจะตระหนักกันมากกว่า เรายังไม่ทราบดีพอถึงแหล่งต่างๆ ที่มงฟอร์ตได้มาเพื่อเขียนผลงานของท่าน แรกที่สุดคือ ปัญหาทางภาษายังดูไม่ชัดเจน เนื่องจากคำที่ใช้ดูเหมือนจะไม่มี ความหมายเดียวกันในแต่ละครั้ง ให้เรามาดูตามข้อเขียนของมงฟอร์ตกันต่อไป

ในหลายๆ แห่ง โดยเฉพาะในหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริงนั้น* มีการนำเสนออย่างต่อเนื่องกัน ไประหว่างเวลาเริ่มต้นการช่วยให้รอดพ้นที่พระคริสต์กระทำลุล่วงไปแล้ว กับช่วงเวลาของพระศาสนจักรทั้งในอดีตและปัจจุบัน และช่วงเวลาในอนาคต นอกจากนี้แล้ว องค์ประกอบหลักของความต่อเนื่องที่กริฌอง เดอ มงฟอร์ต เน้นก็คือ การปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ “พระเยซูคริสต์ทรงเริ่มต้นและกระทำอัศจรรย์ของพระองค์ต่อไปโดยผ่านทางพระนางมารีย์ และพระองค์จะกระทำต่อไปโดยผ่านทางพระนางไปจนถึง

⁴¹⁹ อ้าง TD ข้อ 50.

⁴²⁰ ดู H-M. Gebhard, *Comment al Trattato della vera devozione a Maria Vergine*, RC, V (1918), pp. 3-4; A. Lhoumeau, *La Vierge Marie et les Apotres des derniers temps d'après le B. Louis Marie de Montfort*, Tours, Mame, 1919; A. Plessis, *Commentaire du Traite de la vraie devotion*, Pontchateau, Librairie mariale, 1943. Pp. 83-84, 152-171; *Trattato della vera devozione a Maria Vergine*, edited by P. Oger, Roma, Edizioni Montfortane, 1945, pp. 37, 67-68; H. Frehen, *Le "second avenement" de Jesus-Christ et la "method" de saint Louis-Marie de Montfort*, Doc M, n. 31 (1962), pp. 98-108; G. Barbera, *Montfort, home de l'esperance*, in vol. "Dieu seul", pp. 145-163; J. Seguy, *Millenarisme et 'ordres Adventistes': Grignon de Montfort et les apotre des derniers temps*, in "Archives de Sciences Sociales des Religions", LIII (1982), pp. 23-48; S. De Fiores, *Lo Spirito Santo e Maria negli ultimo tempi second S. Luigi Maria da Montfort*, Qd M, n. 4 (1986), pp. 3-48.

ไม่นานหลังจากนั้น มงฟอร์ตสรุปความคิดของตนเองโดยกลั่นออกมาในสองสามบรรทัดว่า “แผนการที่ทั้งสามพระบุคคลในสภาวะตรีเอกภาพกำหนด ในรหัสลับการรับเอากายและการเสด็จมาครั้งแรกของพระเยซูคริสต์ และเฝ้าติดตามโดยทั้งสามพระบุคคลในแบบที่มองไม่เห็นในพระศาสนจักร ทั้งสามพระบุคคลจะทรงเฝ้าติดตามต่อไปจนถึงกาลเวลา จนกระทั่งการเสด็จมาครั้งสุดท้ายของพระเยซูคริสต์”⁴²⁴ นี่เป็นข้อความพื้นฐานเนื่องเพราะเนื้อหาทั้งหมดย้ำถึงความมั่นใจที่กล่าวซ้ำแล้วซ้ำอีก⁴²⁵ แต่ในขณะเดียวกัน โดยคำนึงถึงการตีความอันยาวนานของข้อความเอง คำที่ใช้ก่อให้เกิดการตีความหมายต่างกันไปเมื่อเราปรารภจะอธิบายถึงความหมายแต่ละอย่าง

ที่จริงท่านกล่าวถึงการเสด็จมาครั้งแรกของพระเยซูคริสต์ในรหัสลับการรับเอากาย และการเสด็จมาครั้งสุดท้ายของพระองค์เมื่อสิ้นกาลเวลา ในที่อื่นเมื่อกล่าวถึงการเสด็จมาครั้งแรกของพระคริสต์นั้น มงฟอร์ต กล่าวถึงการเสด็จมาครั้งที่สอง⁴²⁶ เราสงสัยว่า การเสด็จมาครั้งที่สองและการเสด็จมาครั้งสุดท้ายนี้มี

---

⁴²¹ อ้าง TD ข้อ 19.

⁴²² อ้าง TD ข้อ 1.

⁴²³ อ้าง TD ข้อ 20.

⁴²⁴ อ้าง TD ข้อ 22.

⁴²⁵ อ้าง เช่น TD ข้อ 1, 13.

⁴²⁶ อ้าง TD ข้อ 49, 50, 158; SM ข้อ 58.

ดังนั้น เมื่อกรีญอง เดอ มงฟอร์ตหันไปมองอนาคตของพระศาสนจักรและโลกนั้น ความหวังใแรกของท่านคือทำให้เรามั่นใจว่ายังคงใช้หลักการเดียวและจะใช้เสมอก็คือ “พระเจ้าเท่านั้น” พระเจ้าผู้ไม่ทรงเปลี่ยนพฤติกรรมของพระองค์⁴³⁰ โดยความรักของพระองค์ต่อมนุษย์จะปรากฏตลอดทุกยุคทุกสมัย ตั้งแต่แรกไปจนถึงสิ้นสุด ระหว่างอดีตและอนาคตมีความต่อเนื่องกัน ไปอย่างใกล้ชิดถึงขั้นที่ว่า อนาคตขึ้นกับอดีต และตัวอย่างในอดีตก็ขึ้นกับอนาคต ในปัจจุบันเราเรียกว่า ความสัมพันธ์กันของขั้นตอนต่างๆ ในอีกด้านหนึ่งนั้น มงฟอร์ตตระหนักต่อความจริงที่ว่า อดีตและอนาคตมิใช่เพียงการซ้ำรอยที่เหมือนกัน มีความคล้ายคลึงกันแต่ก็มีความหลากหลาย ที่อาจเรียกว่าเป็นความสัมพันธ์ของความคล้ายคลึงกัน สุดท้าย

---

⁴²⁷ อ้าง TD ข้อ 13, 158.

⁴²⁸ อ้าง De Fiores, *Lo Spinito Santo*, pp. 4-14.

⁴²⁹ อ้าง TD ข้อ 26.

⁴³⁰ อ้าง TD ข้อ 15.

3.5.1 บทบาทของพระนางมารีย์

ความสัมพันธ์ต่างๆ ทั้งหมดนี้ระหว่างอดีต ปัจจุบันและอนาคต และความสำคัญทางเทววิทยาและด้านฝ่ายจิตในบริบทของประวัติศาสตร์ของการช่วยให้รอดพ้นนี้ แรกสุด กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ได้มองเห็นแล้วจึงนำเสนอโดยผ่านทางรูปแบบและบทบาทของพระนางมารีย์ ผู้ซึ่งในการอธิบายของมงฟอร์ต กลายเป็นจุดเชื่อมต่อที่ยิ่งใหญ่ของขั้นตอนต่างๆ ทางประวัติศาสตร์ของพระเจ้าท่ามกลางมนุษย์

องค์พระเจ้า “หลังจากทรงตัดสินใจจะเริ่มงานอันยิ่งใหญ่ของพระองค์ และทำให้ลุล่วงไปโดยผ่านทางพระนางพรหมจารีย์ตั้งแต่เมื่อพระองค์สร้างพระนาง เราเชื่อได้อย่างปลอดภัยว่าพระองค์จะไม่ทรงเปลี่ยนแปลงแผนการของพระองค์ในอนาคตข้างหน้า”⁴³¹ เป็นความมั่นใจพื้นฐานซึ่งมงฟอร์ตถือเป็นเสมือนหลักการ ซึ่งต่อมาใช้กับวิธีการดำเนินการของพระบุคคลที่สองและที่สามในสภาวะตรีเอกภาพ “พระเยซูคริสต์เริ่มและทำอัศจรรย์ของพระองค์ต่อเนื่องไปผ่านทางพระนางมารีย์ และพระองค์จะกระทำต่อไปผ่านทางพระนางจนถึงสิ้นสุดของกาลเวลา”⁴³² “ร่วมกับพระจิต พระนางมารีย์ให้กำเนิดผลงานอันยิ่งใหญ่ที่เคยกระทำมาคือพระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์และจะเป็นดังนี้ต่อไป พระนางจะให้กำเนิดความมหัศจรรย์ต่างๆ ซึ่งจะได้เห็นกันในยุคต่างๆ ของกาลเวลา”⁴³³ เช่นกัน “ร่วมกับพระนาง ในพระนางและของพระนางที่พระองค์ให้กำเนิดผลงานชิ้นเอก คือพระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์ และพระองค์ให้กำเนิดแก่สมาชิกทั้งหลายของพระกายทิพย์ขององค์ศิระอันน่านับถือนี้ทุกวันจนถึงวันสิ้นโลก”⁴³⁴ ดังนั้น การปรากฏตัวของพระนางมารีย์ใน

⁴³¹ อ้าง TD ข้อ 15.

⁴³² อ้าง TD ข้อ 19.

⁴³³ อ้าง TD ข้อ 35.

⁴³⁴ อ้าง TD ข้อ 20.

ทำต่อไปและสิ้นสุด ทำให้ลู่วงไป จบลง เหล่านี้เป็นคำที่ใช้บ่อยเพื่อแสดงถึงอนาคตของกิจการของพระเจ้าในประวัติศาสตร์ คำเหล่านี้เรียกร่องและหวนนิกไปถึงคำว่า *เริ่มต้น* *เปิดอย่างเป็นทางการ* และ *ริเริ่ม* ซึ่งบ่งบอกโดยปกติถึงรหัสสัญญาณรับเอากาย ดังนั้นจึงเป็นการประกาศกิจการที่มีความต่อเนื่อง คือเริ่มมาแต่อดีต ดำเนินต่อไปในปัจจุบันและอนาคต และมุ่งสู่จุดจบ

การสิ้นสุดนั้นมงฟอร์ตอธิบายด้วยวลีต่างๆ *การสิ้นโลก*⁴³⁷ *การสิ้นยุค*⁴³⁸ *การสิ้นโลก*⁴³⁹ *การจบสิ้นยุคหรือการกลับมามากครั้งสุดท้ายของพระเยซูคริสต์*⁴⁴⁰

ถ้ามีความต่อเนื่องในประวัติศาสตร์แห่งการช่วยให้รอดพ้นแล้ว เราได้กล่าวแล้วว่าจะไม่ใช้ในแบบของการชำระอดีตที่เหมือนกันเสมอ กริณอง เดอ มงฟอร์ต ตระหนักถึงสิ่งนี้ดีและใช้มาตรวัดเดียวกันเสมอ นั่นคือ การปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ ท่านชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการเสด็จมาครั้งแรกของพระคริสต์และการเสด็จมาครั้งที่สอง “ในการเสด็จมาครั้งแรกของพระคริสต์พระนางมารีย์

---

⁴³⁵ อ้าง TD ข้อ 44.

⁴³⁶ อ้าง PM ข้อ 6.

⁴³⁷ อ้าง TD ข้อ 19.

⁴³⁸ อ้าง TD ข้อ 54.

⁴³⁹ อ้าง TD ข้อ 20, 35, 46, 47.

⁴⁴⁰ อ้าง TD ข้อ 22.

ด้วยมุมมองเช่นนี้เองที่ เมื่อมองฟอรัทพยายามอธิบายถึงการเสด็จมาครั้งที่สองของพระคริสต์ ได้แนะนำถึงวิสัยทัศน์ดั้งเดิมของวิวัฒนาการเหตุการณ์ช่วยให้รอดพ้นในประวัติศาสตร์จริงๆ แล้ว ในภาษาที่ท่านใช้ เราได้พบคำที่เป็นของท่านเอง คือ การเผยแสดงการช่วยให้รอดพ้นของพระเจ้าในประวัติศาสตร์เร่งเร็วขึ้นเรื่อยๆ เมื่อเวลาผ่านไป ดังนั้นยิ่งใกล้การสิ้นสุดเข้าไป เหตุการณ์ต่างๆ ทางพระหรรษทานจะยิ่งที่ก็ยิ่งใหญ่ขึ้นในประวัติศาสตร์มนุษย์ และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างแล้ว การปรากฏตัวของความชั่วร้ายจะยิ่งเด่นชัดขึ้นด้วย เราคงเข้าใจได้ว่าจะเป็นอย่างไร ตามมุมมองของ “ความเด่นชัดยิ่งขึ้นไป” นี้ การเสด็จมาครั้งที่สองของพระเยซูคริสต์จะจบลงด้วยการเสด็จกลับมาครั้งสุดท้ายของพระองค์

เมื่อหวนกลับไปดูข้อความของ มงฟอรัท ในการมองไปในอนาคต เราสังเกตว่าทำไมท่านจึงไม่แบ่งแยกขั้นตอนของกาลเวลาอย่างชัดเจน ท่านใช้คำอธิบายที่สั้นลงแต่ก็มีพลวัต “ใกล้การสิ้นสุดโลก”⁴⁴⁵ และ

---

⁴⁴¹ อ้าง TD ข้อ49.

⁴⁴² อ้าง TD ข้อ 13.

⁴⁴³ อ้าง TD ข้อ 50.

⁴⁴⁴ อ้าง TD ข้อ 158.

⁴⁴⁵ อ้าง TD ข้อ35.

449

ยิ่งกว่านี้แล้ว การใช้คำอธิบายบ่อยๆ ที่แสดงถึงความเร็วยิ่งๆ ขึ้นของการเผยแสดงถึงพระอาณาจักรของพระคริสต์ ดังที่วัดด้วยการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์นั้นน่าสังเกตจริงๆ “พระนางมารีย์จะต้องเป็นที่รู้จักดีขึ้นกว่าที่เคยเป็นมา เพื่อความเข้าใจที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้น และพระสิริที่ยิ่งใหญ่ขึ้นของพระตรีเอกภาพ”⁴⁴⁶ “พระเจ้าในช่วงเวลานี้ทรงประสงค์จะให้มารดาของพระองค์เป็นที่รู้จัก รัก และได้รับเกียรติมากยิ่งขึ้นกว่าที่พระนางได้ทรงเคยรับมา”⁴⁴⁷ “ในอนาคตอันใกล้หรือไกลพระนางพรหมจารีจะมีลูกๆ เป็นผู้รับใช้ และทาสรักมากกว่าที่ทรงเคยมีมาก่อน”⁴⁴⁸ “ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลาพระนางมารีย์จะต้องส่องแสงออกมามากกว่าที่เคยเป็น... ที่สุด พระนางมารีย์จะนำเกรงขามดุจกองทัพที่เรียงรายเป็นขบวนรอบต่อปีศาจและผู้ติดตามมัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา เพราะปีศาจเมื่อทราบว่าตนมีเวลาเหลือน้อยเต็มทีแล้ว เพื่อทำลายวิญญาณทั้งหลายจึงร่งพยายามและเข่นฆ่าทุกวัน มันจะไม่รีรอที่จะก่อกวน อย่างไม่เคยมีมาก่อน ให้เกิดการจ้องล้างจ้องผลาญที่แสนป่าเถื่อน”⁴⁴⁹ “เราได้เห็นเจ้าสัตว์ร้ายโครธเกรี้ยว... จะจู่โจมและ

---

⁴⁴⁶ อ้าง TD ข้อ 46.

⁴⁴⁷ อ้าง TD ข้อ 47.

⁴⁴⁸ อ้าง TD ข้อ 50.

⁴⁴⁹ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

⁴⁵⁰ อ้าง TD ข้อ 50.

⁴⁵¹ อ้าง TD ข้อ 55.

⁴⁵² อ้าง TD ข้อ 113.

⁴⁵³ อ้าง TD ข้อ 50.

ส

ร

อันอ้างอิงไปถึงคำพยากรณ์และการสาปแช่งครั้งแรกของพระเจ้าที่ทรงตรัสสาปแช่ง
ในสวนสวรรค์”⁴⁵⁵

การปองร้ายเหล่านี้ได้รับการกล่าวถึงว่าเป็น *ครั้งสุดท้าย* โดยไม่ระบุเวลาไว้ แม้ในช่วงวิวัฒนาการ
อย่างต่อเนื่องและก้าวหน้าไปสู่การปกครองของผู้ต่อต้านพระคริสต์ ซึ่งอาจเป็นช่วงเวลายาวนาน มงฟอร์ต
เสริมว่าจะเป็นไปได้ตามคำพยากรณ์ในหนังสือปฐมกาล “โดยเฉพาะอย่างยิ่ง” จนถึง “ช่วงท้ายๆ” ของ
กาลเวลา แต่ก็มีใช่เฉพาะเวลาช่วงนี้ ความหมายดูเหมือนจะอยู่ตรงการ “เพิ่มมากขึ้น” ตามคำพยากรณ์ เมื่อ
กาลเวลาใกล้สิ้นสุดลง มงฟอร์ตเขียนไว้ว่า การเป็นศัตรูกันนี้ “จะยาวนานและหนักขึ้นเรื่อยๆ จนถึงสิ้น
กาลเวลา”⁴⁵⁶ มีกล่าวไว้ชัดเจนว่าการต่อสู้นี้ มีใช่เฉพาะบางขณะในอนาคตรหัสหรือช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา
เท่านั้น “ลูกหลานของเบเลียล (Belial)... ปองร้ายเสมอและจะปองร้ายมากยิ่งขึ้นในอนาคตต่อบรรดาผู้ที่
เป็นของพระนางพรหมจารี”⁴⁵⁷ แม้กิจการของพระนางมารีย์ในช่วงประวัติศาสตร์ของการช่วยให้รอดพ้นก็ถูก
มองด้วยการเพิ่มมากยิ่งขึ้นเรื่อยๆ นี้ “แต่พระนางมารีย์ผู้ถ่อมตนจะมีชัยเหนือซาตาน ผู้หยิ่งผยอง... พระนาง
จะเปิดหน้าากความฉลาดแกมโกงของงูนี้เสมอ... และจบจนสิ้นสุดกาลเวลา จะปกป้องบรรดาผู้รับใช้ที่
ซื่อสัตย์ของพระนางให้ปลอดภัยเสมอ... พลังของพระนางมารีย์เหนือจิตชั่วต่างๆ จะส่องสว่างออกมาอย่าง
*พิเศษ*ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา”⁴⁵⁸

⁴⁵⁴ อ้าง TD ข้อ 114.

⁴⁵⁵ อ้าง TD ข้อ 46.

⁴⁵⁶ อ้าง TD ข้อ 52.

⁴⁵⁷ อ้าง TD ข้อ 54.

⁴⁵⁸ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

การอ้างถึงผู้ต่อต้านพระคริสต์และการปกครองของมันนั้นไม่มีการเน้นหรือขยายความออกไป ท่านผู้เขียนไม่สนใจที่จะสาธยายขั้นตอนต่างๆ ตามลำดับเวลาตามขั้นตอนต่างๆ ผู้ความสิ้นสุดที่จะพัฒนาการไป ความตั้งใจของท่านอยู่ตรงการเคร่งครัดต่อร่างกายตนและด้านฝ่ายจิต ที่มุ่งหมายให้ซึมซาบยิ่งขึ้นในผู้มีความเชื่อทุกคน เนื่องจากประวัติศาสตร์ของการช่วยให้รอดพ้นนั้นวิวัฒนาการไปในแบบที่ก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง ยิ่งเราเข้าใจการสิ้นสุดของโลก ซึ่งเกิดขึ้นทุกวัน การปรากฏตัวของความดีและการปกครองของพระคริสต์ ก็ยิ่งเข้มข้นขึ้นท่ามกลางมนุษย์ แต่ความชั่วร้ายและอำนาจของปีศาจก็ยิ่งชัดเจนขึ้นด้วย ดังนั้น ผู้มีความเชื่อจะต้องดำเนินชีวิตด้านความเชื่อของเขาอย่างมั่นคง เด็ดเดี่ยวและเชื่อมั่นยิ่งๆ ขึ้นไป จนถึงขั้นของบรรดานักบุญ ตามความหมายนี้แล้ว ยิ่งเราใกล้ความสิ้นสุดเข้าไป ก็จะมีปรากฏตัวของ “บรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่”⁴⁵⁹

ดูเหมือนไม่มีเหตุผลสำหรับความมั่นใจของกรีกอง เดอ มงฟอร์ต นอกเหนือไปจากที่มีประกาศใน *บทข้าพเจ้าเชื่อ (Credo)* ในด้านช่วงท้ายๆ ของการเวลา⁴⁶⁰ “พระเจ้า... จะทรงเสด็จมาครั้งที่สองดังที่พระ

⁴⁵⁹ อ้าง TD ข้อ 35, 46, 47, 59.

⁴⁶⁰ การตีความของหนังสือวิวรณ์ในศตวรรษที่ 16 และ 17 ดู E. Mangenot, *วิวรณ์*, DTC, I, col. 1474-1475. Cornelius A Lapide (+1637), with his monumental *Commentarium in Scripturam Sacram*, เป็นผู้แต่งหนังสือที่ใช้กันในบ้านเลขต่างๆ ท่านเป็นส่วนหนึ่งของกระแสที่ โดยเฉพาะของคณะเยซุอิตที่รวมทั้ง Ribera, Viegas, B. Pereira, Gordon, Mariana, de Mendoza... ผู้ที่เชื่อว่ามิเพียงตอนเริ่มต้นหนังสือวิวรณ์เท่านั้นที่เกี่ยวกับช่วงเวลาของผู้แต่ง โดยตอนต่อมา มาของหนังสือนั้นจะสำเร็จลุล่วงไปเมื่อตอนสิ้นโลก โดยผู้ต่อต้านพระคริสต์จะปรากฏตัวก่อน แต่อีกกระแสหนึ่งที่รวมทั้งบรรดาผู้เขียนเช่น Salmeron, de Alcazar, Grotius, Hamond, Le Clerc and Bossuet, โดยทั่วไปแล้วตีความวิวรณ์ว่าต่อสู้กับโจรกรรมชาวยิวและลัทธิต่างศาสนา และมีเพียง 2 บทสุดท้ายเท่านั้นที่อ้างอิงถึงช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา

ช่วงเวลากรีกอง เดอ มงฟอร์ต ศึกษาและเวลาใกล้เคียงกันนั้น มีการให้ความสำคัญบ้างกับบรรดาผลงานเช่น *L'Explication de l'Apocalypse fo Bossuet (1689) and the Explication de l'Apocalypse of Joachim Trotti de la Chetardye (1692)* ผลงานของ Bossuet นั้นแพร่หลายเพราะชื่อเสียงของผู้เขียนเอง M. de la Chetardye (1636-1714) นั้นมาจากกลุ่มแซงต์ ซูลปีส โดยท่านเองเป็นสมาชิกคณะซูลปีส เป็นอาจารย์สอนเทววิทยาเชิงศีลธรรมแรกๆ ในบ้านเลขใหญ่ที่ Le Puy และต่อๆ มาที่ Bourges โดยท่านเป็นเจ้าของอาวาสของวัดด้วย ใน ค.ศ. 1696 ท่านมาเป็นเจ้าอาวาสในเขตวัดแซงต์ ซูลปีส ที่กรุงปารีส ซึ่งท่านเป็นอยู่จนสิ้นใจ ช่วงปีเหล่านั้นสามเลขใหญ่กรีกองกำลังศึกษาและสอนคำสอนอยู่ในเขตวัดเดียวกันนั่นเอง

การตีความของ La Chetardye ต่อหนังสือวิวรณ์นั้นอยู่ในแนวของการตีความที่เริ่มมาใน ค.ศ. 1329 เริ่มด้วย Nicolas de Lyre (+1340) และสืบทอดต่อมาโดยผู้เขียนคนอื่นๆ แตรทั้งเจ็ดถูกตีความเป็นเจ็ดยุคของพระศาสนจักร ซึ่งอาจกำหนดวันและช่วงเวลาได้ เป็นการพยายามตีความตรง

เมื่อกล่าวถึงช่วงท้ายๆ ของกาลเวลานั้น กริฌอง เดอ มงฟอร์ต มิได้ลืมเป้าหมายหลักของท่าน นั่นคือ ยืนยันถึงการปรากฏตัวของพระนางมารีย์และแสดงถึงบทบาทพิเศษของพระนาง “ดังนั้น พระเจ้าทรงปรารถนาจะเผยแสดงพระนางมารีย์ ผลงานชิ้นเอกของพระองค์ และทำให้พระนางเป็นที่รู้จักมากขึ้นในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลานี้... เพราะพระนางคือหนทางที่พระคริสต์เสด็จมาหาเราในครั้งแรก พระนางจะเป็นหน

หันกลับมาที่ M. de La Chetardye ใหม่ ถ้ามงฟอร์ตมิได้ถือตามท่านในกรณีของหนังสือวิวรรณ์ แต่ก็ยังต้องศึกษากันต่อไปเกี่ยวกับอิทธิพลทางงานอภิบาลซึ่งท่านเจ้าอาวาสวัดแซงต์ ซูลป์สมีต่อสามเณรหนุ่มจริงๆ นั้นมีร่องรอยอันน่าสนใจในด้านที่เหมือนกันของทั้งสองคนนี้ โดยเฉพาะในด้านของการสอนคำสอนและวิธีการอภิบาล (ดู L. Bertrand, *Bibliothèque sulpicienne, ou Histoire littéraire littéraire de la Compagnie de Saint Sulpice*, vol. I, Paris, Picard, 1900, pp. 170-207)

⁴⁶¹ อ้าง SM ข้อ 58.

⁴⁶² อ้าง TD ข้อ 158.

⁴⁶³ อ้าง มก. 13:32.

⁴⁶⁴ อ้าง TD ข้อ 59

ในการวิเคราะห์ TD ข้อ 50 เราสังเกตว่า เหตุผล 7 ประการ ที่ มงฟอร์ต ใ้ไว้เพื่อยืนยันว่าพระเจ้าทรงประสงค์จะ “เผยแสดงพระนางมารีย์และทำให้พระนางเป็นที่รู้จักในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา” เป็นเหตุผลที่ใช้ได้ตลอดกาลเวลาของพระศาสนจักรและมีได้เฉพาะเจาะจงถึงขั้นตอนใดของกาลเวลา 1) พระนางมารีย์ปกปิดพระนางเองในช่วงที่พระนางมีชีวิตอยู่ ดังนั้นพระนางจะได้รับการยกย่อง 2) เนื่องจากพระนางมารีย์เป็นผลงานชิ้นเอกจากพระหรรษทานและพระสิริมงคล พระเจ้าทรงประสงค์จะรับการสรรเสริญจากมนุษย์โดยผ่านทางพระนาง 3) พระนางมารีย์คือยามรุ่งอรุณที่มาก่อนพระอาทิตย์ คือพระเยซูคริสต์ พระนางจึงต้องเป็นที่รู้จักและยอมรับ เพื่อว่าพระคริสต์จะได้เป็นที่รู้จักและยอมรับ 4) พระนางคือหนทางซึ่งพระเยซูคริสต์เสด็จมาหาเราครั้งแรก พระนางจะทรงเป็นหนทางอีกให้พระองค์เสด็จกลับมาเป็นครั้งที่สอง 5) พระนางคือหนทางไปสู่พระเยซูคริสต์ 6) “มากที่สุดในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา” พระนางมารีย์จะส่องแสงออกมา เพื่อว่าบรรดาคนบาปจะได้กลับใจ ศัตรูของพระเจ้าพ่ายแพ้ไป สัตบุรุษได้รับการสนับสนุน 7) เสมอๆ แต่มากขึ้นไปเรื่อย เมื่อเข้าใกล้ช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา การต่อสู้จะชัดเจนและดุเดือด ปิศาจประจัญบรรดาวิญญาณให้พินาศ และพระนางมารีย์ทรงต่อต้าน “ดุจกองทัพที่เรียงรายเป็นขบวนรบ”

---

⁴⁶⁵ อ้าง TD ข้อ 50.

⁴⁶⁶ อ้าง SM ข้อ 58.

⁴⁶⁷ อ้าง TD ข้อ 1, 13, 15, 19-20, 22, 35, 44, 49, 54, 158.

บทสรุป เราอาจยืนยันได้ว่า กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ขณะกล่าวถึงการปรากฏตนและบทบาทของพระนางมารีย์ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา มิได้หมายถึงจะตั้งกฎเกณฑ์กับพระประสงค์ของพระเจ้าให้ต่างไปจากที่เคยมีประกาศไว้แล้วตลอดกาลเวลาของพระศาสนจักร นอกจากเพื่อเน้นถึงการเร่งอย่างต่อเนื่องของการเผยแสดงถึงการปกครองของพระเจ้า และอำนาจของปีศาจที่อยู่ฝ่ายตรงกันข้าม

3.5.2 พระจิตเจ้า พระนางมารีย์ และ “บรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่”

การปรากฏตัวของพระนางมารีย์แสดงออกอย่างไรในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลาหรือ บทบาทเฉพาะของพระนางคืออะไรหรือ ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา กริฌอง เดอ มงฟอร์ต อธิบายถึงตัวแสดงหลักๆ สามตัวคือ องค์พระจิต พระนางมารีย์ และบรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่ซึ่งท่านเรียกว่า “บรรดาสาวกในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา” โดยร่วมมือกับพระจิตพระนางมารีย์ให้กำเนิดผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดที่เคยมีหรือจะมี คือพระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์ ดังนั้น พระนางจะให้กำเนิดบรรดาความมหัศจรรย์ที่จะได้เห็นในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา การฝึกรอบรรมและให้การศึกษาต่อบรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่ ผู้จะมาในตอนสิ้นโลกนั้นเป็นหน้าที่ของพระนางเท่านั้น เพราะมีแต่พรหมจารีที่มหัศจรรย์ผู้เดียวเท่านั้น ที่จะสามารถให้กำเนิดต่อสิ่งทั้งหลายที่อัศจรรย์และไม่เหมือนใครร่วมกับพระจิตได้⁴⁶⁸

เวลาของพระศาสนจักรนั้น มงฟอร์ต มองว่าเป็นการปกครองอย่างพิเศษขององค์พระจิต นั่นก็คือ “การปกครองที่ยกให้เป็นพิเศษต่อพระบิดาซึ่งยาวนานจวบจนถึงน้ำท่วมโลก และจบลงที่การท่วมของน้ำ การปกครองของพระคริสต์จบลงโดยการท่วมของโลหิต แต่การปกครองของพระองค์ องค์พระจิตของพระบิดาและพระบุตรนั้น ยังไม่จบสิ้น และจะจบสิ้นลงด้วยการลุกท่วมของไฟ ของความรักและความ

⁴⁶⁸ อ้าง TD ข้อ 35.

ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรอันเป็นยุคพิเศษ เป็นการปกครองของพระจิต การปกครองของพระเจ้าจะต้องเป็นในแบบที่ยิ่งสูงใสขึ้นไป⁴⁷¹ แต่ก็ยังคงเป็นการปกครองภายใน พระนางมารีย์จะต้องส่องแสงมากที่สุดด้วย แต่เพื่อสิริขององค์พระจิตเท่านั้น “อาณาจักรของพระเยซูคริสต์ปรากฏแรกสุดในจิตใจมนุษย์ตามที่พระวรสารบอกไว้ ‘อาณาจักรของพระเจ้าอยู่ในตัวท่าน’ ดังนั้นอาณาจักรของพระนางพรหมจารีโดยหลักการแล้วอยู่ภายในมนุษย์ นั่นคือในวิญญาณของเขา โดยหลักการแล้วเป็นในวิญญาณซึ่งพระนางรุ่งโรจน์กับพระบุตรของพระนางมากกว่าในสิ่งสร้างที่เห็นได้ใดๆ ทั้งสิ้น ดังนั้นเราอาจเรียกพระนางตามที่บรรดานักบุญได้กระทำกัน คือ ราชนีของดวงใจทุกคน⁴⁷²” ดังนั้นจึงเป็น “อาณาจักรของพระคริสต์” เสมอนั่นคือ “ในการเสด็จกลับมารั้งที่สองของพระเยซูคริสต์นั้น พระนางมารีย์จะต้องเป็นที่รู้จักและเผยแสดง

⁴⁶⁹ อ้าง PM ข้อ 16 โปรดสังเกตว่า ไม่ว่าจะเป็นอย่าง สำหรับ มงฟอร์ต แล้ว “การปกครองของพระจิต” นี้ไม่จำกัดอีกสองพระบุคคลของสภาวะพระตรีเอกภาพออกไป TD ข้อ 22 มีเขียนว่า “แผนการที่ทั้งสามพระบุคคลในสภาวะตรีเอกภาพทรงใช้...”

⁴⁷⁰ อ้าง SM ข้อ 13.

⁴⁷¹ อ้าง TD ข้อ 13 มงฟอร์ต ใช้คำว่า *eclater, éclat, éclatant* (สูงใส) เพื่อกล่าวถึงการปกครองของพระเจ้าที่จะสำแดงออกมา หรือเกี่ยวกับการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ซึ่งจะต้องยิ่งๆ สำแดงออกมา คำเหล่านี้โดยปกติหมายถึง การส่องแสง เป็นประกาย สูงใส ซึ่งอาจทำให้รู้สึกว่าการมองเห็นได้และด้านภายนอกของความเป็นจริง เราขอเสริมว่า เพื่อใช้ภาษาเรียบง่ายและคนทั่วไปเข้าใจได้นั้น มงฟอร์ต มีแนวโน้มที่จะอธิบายถึงความเป็นจริงฝ่ายจิตทั้งหลายในแบบกิจกรรม เช่น การต่อสู้ ชัยชนะ ความพ่ายแพ้ เราอาจรู้สึกว่าจะอยู่ไม่ห่างจากลัทธินิยมชัยชนะ (Triumphalism) นัก แต่เราต้องไม่ลืม TD ข้อ 38 ที่เขียนไว้ว่า การปกครองของพระคริสต์และพระนางมารีย์นั้นส่วนใหญ่แล้วอยู่ในตัวของมนุษย์เอง ดังนั้น *สูงใส (eclater)* อาจมีความหมายสำคัญเพียงผู้รื้อถอน ประสพผล พลั้งลึกล้ำ ในอีกด้านหนึ่งนั้น เมื่อพิจารณาจากมุมมองของเราแต่ละคนแล้ว *ความสูงใส* ของพระคริสต์และพระนางมารีย์อาจหมายถึงมีแสงปรากฏขึ้น นั่นคือ สว่างไสว ซึ่งทำให้เราตระหนักถึงการปรากฏตัวอย่างจริงจังของการปกครองของพระเจ้าในห้วงลึกของประวัติศาสตร์และในชีวิตส่วนตัว และทำให้เราถวิลตามนั้น ความหมายของผู้ที่สนทนากับพระเจ้า สูงใสอาจหมายถึงการระเบิด แต่หมายถึงระเบิดเป็นชิ้นเล็กๆ จนเราหายตัวไป ตามความหมายนี้แล้ว การสำแดงองค์ของพระเจ้าจึงเชื่อมโยงกับการลดคืออย่างลับๆ ของรหัสényการรับเอากาย (อ้าง M. De Certeau, *Fabula mistica. La spiritualita religiosa tra il XVI e il VII secolo*, introduction by C. Ossola, Bologna, Il Mulino, 1987, p. 17)

⁴⁷² อ้าง TD ข้อ 38.

พระนางมารีย์มีบทบาทเฉพาะ “ในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลานี้ พระนางมารีย์จะต้องส่องแสงออกมา มากกว่าแต่ก่อนในด้านความกรุณา อำนาจ และพระหรรษทาน ในด้านความกรุณาเพื่อนำบรรดาคนบาปทั้งหลายกลับมา... ในด้านอำนาจเพื่อต่อสู้กับศัตรูของพระเจ้า... ในด้านพระหรรษทานเพื่อให้แรงบันดาลใจ และสนับสนุนบรรดาทหารหาญ และผู้รับใช้ที่ซื่อสัตย์ของพระเยซูคริสต์”⁴⁷⁵ อ้าง โดยเฉพาะคำพยากรณ์จาก ปฐม. 3:15 “สำหรับบรรดาการปองร้ายท้ายๆ เหล่านี้ของปีศาจ จะเพิ่มขึ้นทุกวันจนถึงการมาถึงของผู้ต่อต้านพระคริสต์”⁴⁷⁶ มงฟอร์ตประกาศว่า “พระนางมารีย์ผู้ถ่อมองค์จะมีชัยเสมอ... พระนางจะเปิดหน้าต่างความฉลาดแกมโกงของงู... และจนถึงสิ้นกาลเวลาจะปกป้องผู้รับใช้ที่ซื่อสัตย์ของพระนางให้ปลอดภัยจากอำนาจที่โหดร้ายของมัน อำนาจของพระนางมารีย์เหนือบรรดาจิตชั่วร้ายจะเปล่งประกายออกมาในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา เมื่อซาตานชุ่มรอยส้นเท้าของพระนาง นั่นคือ รอบรรดาผู้รับใช้ผู้ถ่อมตนของพระนาง และลูกๆ ที่น่าสงสารของพระนาง ซึ่งพระนางจะกระตุ้นให้ต่อสู้ต้านทานมัน”⁴⁷⁷

---

⁴⁷³ อ้าง TD ข้อ 49.

⁴⁷⁴ อ้าง TD ข้อ 50.

⁴⁷⁵ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

⁴⁷⁶ อ้าง TD ข้อ 51.

⁴⁷⁷ อ้าง TD ข้อ 54; PM ข้อ 13.

“บรรดาผู้รับใช้ที่ถ่อมตนและบรรดาลูกๆ” ซึ่งพระนางมารีย์จะให้กำเนิด “ร่วมกับองค์พระจิตเจ้า”⁴⁷⁸ “โดยเฉพาะในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา” คือ “บรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่” “บรรดาสาวกในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา” บรรดาพระสงฆ์และสัตบุรุษ ชายและหญิง “เราบอกว่าสิ่งนี้จะเกิดขึ้นโดยเฉพาะเมื่อใกล้สิ้นโลกและจริงๆ ก็ในเร็วๆ นี้ เพราะองค์พระเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดและพระมารดาของพระองค์จะทรงชุบเลี้ยงบรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่ขึ้นมา ซึ่งจะศักดิ์สิทธิ์เหนือกว่าบรรดานักบุญอื่นๆ เหมือนกับต้นสนสีดาแห่งเลบานอนที่สูงตระหง่านเหนือบรรดาพุ่มไม้เล็กๆ สิ่งนี้ถูกเผยแสดงต่อวิญญานที่ศักดิ์สิทธิ์ดวงหนึ่ง ซึ่ง M. de Renty ได้เขียนชีวประวัติไว้”⁴⁷⁹ “บรรดาผู้เข้าสู่ชีวิตภายในและปฏิบัติศรัทธาที่สมบูรณ์ซึ่งเราจะอธิบายในภายหลัง”⁴⁸⁰ “จะเป็นเหมือนเปลวเพลิง บรรดาเจ้าหน้าที่ของพระเจ้าผู้จะจุดไฟแห่งความรักของพระเจ้าขึ้นทุกแห่งหน”⁴⁸¹ ดังนั้น พวกเขาจะทำให้ “อาณาจักรของพระจิต” เกิดขึ้น ทำให้ “ไฟที่ลุกท่วม” จบสิ้นลง⁴⁸² แต่ไฟเดียวกันนี้เองที่พระคริสตนำเข้าสู่โลกและพระองค์ต้องจุดขึ้นเป็น “พระจิตที่เราร้อน” ผู้จะต้องทรงปรากฏองค์และเนรมิตสร้าง “บรรดาพระสงฆ์ที่ร้อนรนทั้งหลาย”⁴⁸³ แต่มิใช่บรรดาพระสงฆ์เท่านั้น บรรดา “สาวกที่แท้จริงในช่วงท้ายๆ ของกาลเวลา”⁴⁸⁴ จะเป็น “บรรดาวิญญานที่ยิ่งใหญ่ ที่เปี่ยมด้วยพระหรรษทานและความร้อนรน”⁴⁸⁵ มีศรัทธาโดยเฉพาะต่อพระนางพรหมจารี เนื่องจากจิตตารมณ์ของพระนางจะนำพวกเขา

⁴⁷⁸ อ้าง TD ข้อ 35.

⁴⁷⁹ อ้าง TD ข้อ 47. มงฟอร์ต แสดงออกว่า ท่านสนใจในคุณค่าของการเผยแสดงส่วนตัว การปรากฏตัว การเห็นภาพ ฯลฯ ต่างๆ (อ้าง LEW 130, 132; TD ข้อ 159, 170) โดยเฉพาะใน SR มีเกร็ดประวัติต่างๆ ที่ให้กำลังใจคล้ายๆ กัน ดูเหมือนบางส่วนแล้ว สิ่งนี้เป็นเพราะความเชื่อถือทั่วไป และอีกบางส่วนเพราะรูปแบบประชานิยมที่ มงฟอร์ต เลือกใช้ในการเขียนผลงานต่างๆ ของท่าน

⁴⁸⁰ อ้าง TD ข้อ 55.

⁴⁸¹ อ้าง TD ข้อ 56.

⁴⁸² อ้าง PM ข้อ 16.

⁴⁸³ อ้าง PM ข้อ 17.

⁴⁸⁴ อ้าง TD ข้อ 58.

⁴⁸⁵ อ้าง TD ข้อ 48.

“วันที่เป็นสุขนั้นจะมาถึงเมื่อไร... เมื่อบรรดาวิญญาณจะหายใจด้วยพระนางมารีย์ดังเช่นร่างกายหายใจเอาอากาศเข้าไปหรือ เมื่อเวลานั้นมาถึง สิ่งอัศจรรย์ต่างๆ จะเกิดขึ้นบนโลกที่น่าสงสารนี้ เมื่อพระจิตได้พบองค์ผู้หมั่นผู้รักของพระองค์ปรากฏขึ้นในดวงวิญญาณทั้งหลาย พระองค์ก็จะเสด็จลงมาในพวกเขาด้วยอำนาจที่ยิ่งใหญ่ พระองค์จะบรรจุกพวกเขาด้วยพระพรต่างๆ ของพระองค์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งปรีชาญาณ”⁴⁸⁸ เมื่อได้กล่าวถึงพระพรแห่งปรีชาญาณแล้ว มงฟอร์ต หันกลับไปสู่หัวข้อเรื่องที่ท่านได้พัฒนาขึ้นอย่างมาก แม้จะมีใช้ในเชิงหลังความตายก็ตาม แต่ในผลงานเชิงคริสตศาสตร์ หนังสือชื่อ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* ซึ่งท่านกล่าวไว้ว่า ปรีชาญาณ “จุดให้ไฟลูกโพลง” ในบรรดาผู้ที่ยินดีในมิตรภาพของพระองค์ “ลดบันดาลใจพวกเขาให้กระทำสิ่งยิ่งใหญ่เพื่อพระสิริของพระเจ้าและความรอดพ้นของบรรดาวิญญาณ และทดสอบพวกเขาและทำให้พวกเขาเหมาะสมกับพระองค์ยิ่งขึ้น และให้การต่อสู้ดิ้นรน ความขัดแย้ง และอุปสรรคต่างๆ อย่างหนักแก่พวกเขา”⁴⁸⁹ นั่นคือบรรดา “คนที่ยิ่งใหญ่” ซึ่งพระเจ้าจะทรงเรียกมา “ในช่วง

⁴⁸⁶ อ้างจากแหล่งเดียวกัน

⁴⁸⁷ อ้าง TD ข้อ 114.

⁴⁸⁸ อ้าง TD ข้อ 217.

⁴⁸⁹ อ้าง LEW ข้อ 100 หัวเรื่องหนึ่งที่ต้องศึกษาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไปในแนวคิดของ มงฟอร์ต คือ “งานแพรรกรรมที่สนิทกับพระเจ้า” ของท่าน มีหลายข้อความของ มงฟอร์ต ที่เสนอถึงแนวทาง คือ อธิบายงานแพรรกรรมว่าเป็นผลจากพระพรของพระจิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระพรแห่งปรีชาญาณ (อ้าง LEW ข้อ 95) เป็นผลมาจากการดำเนินชีวิตในองค์พระจิต เป็นความครบครันขั้นสูงสุด (อ้าง LEW ข้อ 153) ถ้าโดยปกติและถูกต้อง ท่านหมายถึงโกลิเออร์และจิตตารมณ์ของคณะโอราตอริว่าเป็นแหล่งหนึ่งที่ทำให้แรงบันดาลใจต่อ การที่ กริยอง เดอ มงฟอร์ต เลือกชีวิตแพรรกรรมและเพื่อเลือกบรรดาสาวที่ยากจนเป็นแบบอย่างสำหรับบรรดาธรรมทูตของท่านแล้ว อาจมีแหล่งดั้งเดิมอื่นๆ ของข้อความที่อ้างข้างบนเหล่านี้ เราหมายถึงกลุ่มนักเขียน โดยเฉพาะจากคณะเยซุอิตที่อ้างถึงบาทหลวง Louis Lallemand (+1635) ในบรรดาศิษย์ของท่านมี Surin (ซึ่งมงฟอร์ตศึกษา) Rigoleuc และ Maunoir (ธรรมทูตชาวบริตตอง ซึ่ง มงฟอร์ต เติบโตมา) Jogues และ Ragueneau (ต่อมาเป็นธรรมทูตที่คานาดา) Huby, Champion และคนอื่นๆ

นี่คือทัศนียภาพที่ มงฟอร์ต วาดไว้ให้เห็นในการคาดคะเนถึงช่วงท้ายๆ ของกาลเวลาของพระศาสนจักรไปจนถึงการสิ้นสุดของประวัติศาสตร์ ในตอนนี้อาจง่ายกว่าที่จะตอบคำถามต่างๆ ที่ถามไว้ก่อนหน้านี้เกี่ยวกับความคิดด้านหลังความตายของ กรีญอง เดอ มงฟอร์ตโดยเฉพาะ โดยคำนึงถึงความตั้งใจหลักของท่านที่เป็นในแบบของการทรมานตนเองและด้านฝ่ายจิต เราจึงไม่ควรตั้งคำถามใดๆ ที่ไม่คล้องจองกับความตั้งใจที่ท่านได้ประกาศไว้ ท่านต้องการกระตุ้นให้ทุกคนกลับใจ โดยแสดงถึงเวลาในปัจจุบันและอนาคตซึ่งจะดำเนินชีวิตกัน ว่าเป็นการเร่งขึ้นเสมอ โดยมีบุคคลสำคัญๆ คือ พระบิดา พระบุตรเยซูคริสต์ พระจิตและพระนางมารีย์ ผู้ซึ่งองค์พระตรีเอกภาพปรารถนาที่จะเลือกเพื่อการนี้ ต่างทรงงานร่วมกันในแบบที่ยิ่งชัดเจนยิ่งๆ ขึ้นไป ผลของพระหรรษทานที่เข้มข้นยิ่งๆ ขึ้นนี้คือ ความพ่ายแพ้ของความชั่วร้ายและชัยชนะของความดี ซึ่งแสดงออกมาทางวิญญูณที่ยิ่งใหญ่ต่างๆ ซึ่งจะดำเนินชีวิตทางความเชื่อในระดับที่ศักดิ์สิทธิ์สูงสุด

ดังนั้นคำบรรยายถึงลักษณะของบรรดานักบุญเหล่านี้ จึงตรงกับอุดมการณ์ด้านความศักดิ์สิทธิ์ของมงฟอร์ต นั่นคือ ผู้ที่เปี่ยมไปด้วยพระจิต โดยเฉพาะด้วยพระพรแห่งปรีชาญาณ มิใช่อยู่แต่กับตนเอง แต่

จากกลุ่มนี้เราพบความเหมือนกันอย่างน่าแปลกใจกับ กรีญอง เดอ มงฟอร์ต เสาหลักหนึ่งของคำสอนฝ่ายจิตของ Lallemand คือ “รับฟังข้อแนะนำขององค์พระจิต” (อ้าง *La vie et la doctrine spirituelle du Pere Louis Lallemand de la Compagnie de Jesus*, edited by F. Courel, Paris, Desclée de Brouwer, 1959, p. 171 ff) จากสิ่งนี้กิจกรรมของบรรดาคนงานของพระวรสารก็หลั่งไหลออกมา ซึ่งมีการปองร้ายและกางเขนต่างๆ นานาควบคู่ไปด้วย เนื่องจากพวกเขาไม่ได้เทศน์สอนในแบบโลก แต่ในแบบของพระเจ้า เช่นเดียวกับบรรดาสาวกและผู้แพร่ธรรมต่างๆ เป็น น. ฟรังซิส เซเวียร์อีกองค์หนึ่ง น. อิกเนเชียสอีกองค์หนึ่ง น. วินเซนต์ แพเรอริอีกองค์หนึ่ง น. โดมินิกอีกองค์หนึ่ง (หน้า 101) เกี่ยวกับจิตตารมณ์ของคณะเยซุอิตนั้น มีกล่าวไว้ชัดเจนว่า ความครบครันขั้นสูงสุดในโลกนี้ก็คือความอ่อนน้อมเพื่อบรรดาวิญญูณ (หน้า 385) อ้างจาก A. Pottier, *Le P. Louis Lallemand et les grands spirituels de son temps*, Paris, Tequi, 1927, pp. 170-239.

⁴⁹⁰ อ้าง SM ข้อ 59.

---

⁴⁹¹ มงฟอร์ต “นักเขียนท่านแรกด้านประเพณีคาทอลิก ได้จัดให้ศรัทธาต่อพระนางมารีย์เข้าในมุมมองของการเสด็จมาครั้งที่สองของพระเยซูคริสต์” (De Fiores, *Lo Sprito Santo*, p. 37.)

บทที่ ๔

องค์ประกอบต่างๆ ในด้านพระศาสนจักรศาสตร์

ของข้อคำสอนในเชิงคริสตวิทยา-มารีย์วิทยาของกรีกอง เดอ มงฟอร์ต

ข้อคำสอนของมงฟอร์ตมีองค์ประกอบต่างๆ ที่สำคัญมากเกี่ยวกับพระศาสนจักรศาสตร์ โดยเราจะเห็นได้จากการแสดงให้เห็นดังต่อไปนี้ เรามั่นใจว่า บางทีเราอาจยืนยันได้ว่ามิติด้านพระศาสนจักรศาสตร์นั้นเป็นพื้นฐานของข้อคำสอนด้านมารีย์วิทยาของมงฟอร์ต ซึ่งมิตินี้ท่านผู้เขียนเองอธิบายไว้น้อยมาก สำนักทางเทววิทยาในสมัยนั้นต่างออกไปและยอมรับกันเช่นนั้น เป้าหมายของการค้นคว้าของเราอยู่ในกรอบของการเน้นองค์ประกอบที่สำคัญต่างๆ ของพระศาสนจักร เพื่อแสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบเหล่านี้มิได้เกิดขึ้นลอยๆ แต่สนับสนุนโครงสร้างทั้งหมด นำให้สรุปได้ว่ามิติด้านพระศาสนจักร แม้ว่ามงฟอร์ตจะมีได้กล่าวไว้โดยเฉพาะเจาะจงก็ตาม

คนอื่นๆ ได้ค้นคว้าสำนักด้านพระศาสนจักรตามแนวทางของเทววิทยาในสมัยปัจจุบันแล้ว⁴⁹² บางครั้งมีการใช้วิธีการผิดๆ หรืออย่างน้อยก็น่าอันตราย ถ้าเป็นสิ่งถูกต้องที่จะพัฒนาแรงบันดาลใจต่างๆ ให้เกิดเป็นเมล็ดพันธ์ที่เป็นองค์ประกอบของข้อคำสอนของท่านนักเขียนในอดีต ตามแนวทางความก้าวหน้าไปทางเทววิทยาในสมัยปัจจุบัน โดยถือว่าแต่ละความคิดเป็นของผู้เขียนท่านนี้แล้ว ก็จะไม่เป็นสิ่งถูกต้องที่จะถือว่าประเด็นต่างๆ ที่ถือกำเนิดมาจากข้อคิดทางเทววิทยาในยุคหลัง เป็นของท่านผู้ที่ดำรงชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 17 โดยเฉพาะในด้านพระศาสนจักรศาสตร์ ซึ่งพัฒนาการทางเทววิทยามีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากมาในช่วงศตวรรษที่แล้มาแล้ว ตัวอย่างเช่น ถ้าเราต้องการค้นหาในข้อเขียนของมง

⁴⁹² ไม่มีการศึกษาค้นคว้าโดยเฉพาะในหัวเรื่องนี้ แต่มีการกล่าวถึงบ้างใน L. Perouas, *Ce que croyait...* pp. 175-198; S. De Fiores, *Montfort, Montfort, un homme disponible a l'Esprit Saint*, in *Dieu seul*, pp. 97-105; G. Barbera, *Montfort, homme de l'esperance*, *Ibid.*, pp. 145-155; J. Van Osch, *A la recherche du Dieu vivant seion la voie spirituelle de Montfort*, *Ibid.*, pp. 165-198.

ดังนั้น วิธีการของเราคือค้นหาและแสดงถึงด้านต่างๆ เหล่านั้นของข้อคำสอนทางคริสตวิทยา-มารีย์วิทยาของกรีกูอง เคอ มงฟอร์ด ซึ่งเสนอแนะพัฒนาการทางพระศาสนจักรศาสตร์ต่อไป โดยแยกให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างข้อคิดของมงฟอร์ดและข้อคิดที่อาจเสริมต่อไปได้อีก เราจะตีกรอบของเราอยู่ที่การอธิบายถึงมงฟอร์ดตามที่ท่านเป็น ให้เพียงภาพหลายๆ ต่างๆ ของพัฒนาการที่เป็นไปได้จากแรงบันดาลใจต่างๆ ของท่าน โดยไม่ต้องการอ้างว่าเป็นแรงบันดาลใจจากท่านเกินจริง หรือกล่าวหาท่านถึงช่องว่างต่างๆ ที่อาจคาดคะเนไปเอง

๔.๑ ช่วงเวลาของพระศาสนจักร

เพื่อจะชื่นชมได้อย่างเต็มที่ต่อสิ่งที่มงฟอร์ดได้เขียนและสอนไว้นั้น แรกที่สุดเราต้องเน้นถึงบริบทอันซับซ้อนทางด้านข้อคำสอนซึ่งแต่ละประเด็นมีการกล่าวถึงในบางครั้งบางคราวซึ่งถึงมิตินั้นๆ อย่างแท้จริง บริบทนี้ก็คือประวัติศาสตร์ของความรอดทั้งหมด มงฟอร์ดตระหนักอย่างลึกซึ้งว่าแผนการช่วยมนุษย์ให้รอดนั้นเป็นแผนการหนึ่งเดียว แม้จะสำเร็จลุ่่วงไปในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ผู้แสดงหลักนั้นเป็นตัวเดิมเสมอ คือ ในด้านหนึ่งนั้นคือพระบุคคลทั้งสามในสถานะตรีเอกภาพ ที่ทรงเป็นหนึ่งเดียวกันในสถานะและใน

วิวัฒนาการอันครบครันของประวัติศาสตร์แห่งความรอดตามที่มิ่งฟอร์ดเข้าใจนั้น อาจารย์รวบรวมได้จากผลงานเขียนโดยตรงด้านข้อคำสอนของท่าน 3 เล่มคือ *ความรักขององค์ปัญญาวิรันคร์ ศรีทธาที่แท้จริง และบทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต*

ในหนังสือชื่อ*ความรักขององค์ปัญญาวิรันคร์*นั้น เขียนไว้โดยบรรยายถึงการเนรมิตสร้างและการที่มนุษย์ทำบาป พระเจ้าทรงตัดสินพระทัยช่วยมนุษย์ให้รอด พระวจนาตถ์ทรงมารับเอากาย องค์ปัญญาของพระเจ้าทรงมาเป็นมนุษย์ผ่านทางพระนางมารีย์ ทรงรับกางเขนและแสวงหามนุษย์ทุกคน และสุดท้ายอธิบายว่ามนุษย์ต้องสนองตอบต่อพระเจ้าด้วยการแสวงหา ได้พบและรักษาปัญญาสวรรค์ไว้ ช่วงสุดท้ายนี้คือเวลาของพระศาสนจักร ช่วงเวลาของพระพร ซึ่งพระเจ้าทรงประทานให้และมนุษย์ได้รับ ในหมู่วิธีการทั้งหลายเพื่อให้ได้มาและรักษาปัญญาสวรรค์ไว้นั้น วิธีการที่ยิ่งใหญ่และวิเศษสุดคือ “ศรีทธาที่อ่อนหวานและแท้จริงต่อพระนางพรหมจารีมารีย์”⁴⁹³

ที่จุดนี้ ตัวเชื่อมระหว่างช่วงหนึ่งของประวัติศาสตร์แห่งความรอดกับอีกช่วงหนึ่งนั้นเด่นชัดมาก แผนการของพระเจ้านั้นไม่มีใครเหมือน พระประสงค์ที่จะช่วยให้รอดของพระบุคคลทั้งสามนั้นแน่วแน่และที่สำคัญนั้น วิธิดำเนินการของพระเจ้าในช่วงหนึ่งของประวัติศาสตร์แห่งความรอดก็กลายเป็นกฎเกณฑ์ในการดำเนินการในช่วงต่อไปด้วย⁴⁹⁴ จนกล่าวได้ว่าทุกสิ่งทีพระเจ้าทรงเผยแสดงในช่วงแรกของการดำเนินการตามแผนการนั้นเป็นการชี้ให้เห็นถึงช่วงสุดท้ายด้วย นั่นคือพวกเรา ซึ่งอยู่ในช่วงเวลาของพระศาสนจักร เราอาจกล่าวได้ว่าทุกสิ่งมีเหตุผลในเชิงพระศาสนจักร โดยเฉพาะอย่างยิ่งศรีทธาต่อพระนางมา

⁴⁹³ อ้าง LEW ข้อ 203.

⁴⁹⁴ ดู TD ข้อ 22.

ในหนังสือชื่อ*ความรักต่อองค์ปัญญานิรันดร* เมื่อท่านวางเค้าโครงงานเขียนดั้งเดิมนั้น ท่านเขียนว่า “เราจะอธิบายอย่างเรียบง่ายถึงองค์ปัญญานิรันดรช่วงก่อน ช่วงกำลังดำเนินไปและช่วงหลังการรับเอากาย และแสดงให้เห็นว่าเราจะป็นเจ้าของและรักษาพระองค์ไว้ได้ด้วยวิธีการใด”⁴⁹⁵ ไม่นานต่อมาเมื่อเริ่มอธิบายถึงปัญญานิคตต่างๆนั้น มงฟอร์ตอธิบายว่า “แก่นหรือปัญญาที่มีได้ถูกเนรมิตสร้างก็คือพระบุตรของพระเจ้า พระบุคคลที่สองในสภาวะตรีเอกภาพ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นองค์ปัญญานิรันดรในนิรันดรภาพหรือพระเยซูคริสต์ในกาลเวลา องค์ปัญญานิรันดรนี้เองที่เราจะกล่าวถึงต่อไป”⁴⁹⁶ ในทันใดท่านก็วางเค้าโครงของวิธีการที่ท่านวางแผนจะกล่าวในหัวเรื่องนี้ “โดยเริ่มจากบ่อเกิดของพระองค์ เราจะไต่ตรองถึงองค์ปัญญานิรันดร... เราจะกล่าวถึงพระองค์ในช่วงของกาลเวลา เจ็ดห้าในการเนรมิตสร้างจักรวาล จากนั้นเราจะไต่ตรองถึงพระองค์ในสภาพที่ต่ำสุดของการทรงรับเอากายและสภาพชีวิตมนุษย์ของพระองค์ จากนั้นเราจะมองพระองค์อย่างรุ่งโรจน์และอย่างมีชัยบนสวรรค์ ที่สุด เราจะแนะนำวิธีการต่างๆ เพื่อที่จะได้พระองค์และรักษาพระองค์ไว้”⁴⁹⁷ และจริงๆ แล้ว หนังสือ*ศรัทธาที่แท้*จริงจะดำเนินตามเค้าโครงย่อๆนี้อย่างสัตย์ซื่อทีเดียว

---

⁴⁹⁵ อ้าง LEW 7.

⁴⁹⁶ อ้าง LEW 13.

⁴⁹⁷ อ้าง LEW 14.

ในพัฒนาการทางข้อคิดเทววิทยาแต่ละขั้นนั้น เมื่อมองฟอรัตต้องการจะพิสูจน์ถึงความจริงของคำกล่าวของท่านแล้ว บ่อยๆ ท่านอ้างถึงแผนการ ก่อน – ระหว่าง – และหลังการทรงรับเอากาย ซึ่งอาจตีความกว้างๆ ว่า พระคัมภีร์เก่า – พระคัมภีร์ใหม่ – ช่วงเวลาของพระศาสนจักร

องค์ปัญญาทรงปรารถนาที่สุดที่จะมอบพระองค์แก่มนุษย์⁴⁹⁸ ดังนั้นในพระคัมภีร์เก่าจึงทรงเขียน “จดหมายรักถึงมนุษยชาติ”⁴⁹⁹ ในพระคัมภีร์ใหม่ พระองค์ทรงดำเนินชีวิตจนถึงกางเขนเนื่องเพราะทรงรักเรา⁵⁰⁰ และหลังจากนั้นทรงใช้วิธีการที่จะคงอยู่กับพวกเราในศีลมหาสนิท”⁵⁰¹ การอ้างถึงศีลมหาสนิทนี้มีความสำคัญยิ่งนัก กระบวนการทั้งหมดของศีลศักดิ์สิทธิ์นี้ถือได้ว่าเป็นกระบวนการเฉพาะของช่วงเวลาของพระศาสนจักรที่เดียว

อีกประเด็นหนึ่งที่มองฟอรัตอธิบายเกี่ยวกับองค์ปัญญาคือ ช่วงเวลานี้ในส่วนของมนุษย์ บุคคลสำคัญๆ ในพระคัมภีร์เก่าเช่น โมเสส โขโลมอน และยากอบได้ยอมรับพระองค์⁵⁰² บรรดาอัครสาวกในพระคัมภีร์ใหม่⁵⁰³ บรรดาปราชญ์และนักบุญ เช่น นักบุญโทมัสและคนอื่นๆ ในช่วงเวลาของพระศาสนจักร⁵⁰⁴ อีกตัวอย่างหนึ่งคือ ความงามและความสุภาพขององค์ปัญญาสวรรค์นั้นสำแดงออกมาในช่วงต่างๆ ของเรื่องราวของการช่วยให้รอดคือ ในช่วงเริ่มต้นและในช่วงทรงรับเอากาย⁵⁰⁵ และในปัจจุบัน ในองค์พระเยซู

⁴⁹⁸ อ้าง LEW ข้อ 64 ff

⁴⁹⁹ อ้าง LEW ข้อ 65

⁵⁰⁰ อ้าง LEW ข้อ 70.

⁵⁰¹ อ้าง LEW ข้อ 71.

⁵⁰² อ้าง LEW ข้อ 90-93.

⁵⁰³ อ้าง LEW ข้อ 95.

⁵⁰⁴ อ้าง LEW ข้อ 94.

⁵⁰⁵ อ้าง LEW ข้อ 118.

ัวต่างๆ⁵⁰⁸

เพื่อเป็นตัวอย่าง มงฟอร์ตกล่าวถึงความจริงต่างๆ และบรรดาผู้คนทั่วทั้งประวัติศาสตร์แห่งความรอดโดยใส่พวกเขาไว้ในระดับเดียวกันและแสดงว่าท่านทำถูกต้องด้วยการอ้างถึงหลักการว่า “เนื่องจากองค์ปัญญาสวรรค์คือพระวจนะของพระเจ้าทั่วทั้งกาลเวลาและนิรันดรกาล พระองค์มีทรงหยุดตรัสและด้วยพระวาจาของพระองค์ทุกสิ่งก็บังเกิดขึ้นและทุกสิ่งก็ได้รับการฟื้นฟู พระองค์ทรงตรัสผ่านทางริมฝีปากทั้งหลายของบรรดาประกาศกและบรรดาสาวก และพระองค์จะทรงตรัสต่อไปผ่านทางริมฝีปากทั้งหลายของบรรดาผู้ที่พระองค์ทรงมอบพระองค์เองไปจนถึงสิ้นยุค”⁵⁰⁹

ท้ายที่สุดเป็นการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ อันเป็นศิลาหัวมุมของข้อความฝ่ายจิตของท่าน มงฟอร์ตก็ใช้กระบวนการเดียวกัน ครั้งแรกที่ท่านกล่าวถึงพระนางมารีย์นั้นเป็นการเล่าเรื่องราวเชิงประวัติศาสตร์และความรอด⁵¹⁰ การปรากฏตัวอย่างสง่าของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์นั้นเกิดขึ้นเสมือนความเป็นจริงของโครงการที่ริเริ่มไว้ในพระคัมภีร์เก่าและสืบเนื่องกันต่อๆ มา “ท้ายที่สุด เมื่อเวลาที่

⁵⁰⁶ อ้าง LEW ข้อ 120.

⁵⁰⁷ อ้าง LEW ข้อ 126.

⁵⁰⁸ อ้าง LEW ข้อ 127-130.

⁵⁰⁹ อ้าง LEW ข้อ 95.

⁵¹⁰ อ้าง LEW ข้อ 104-108

ส่วนสุดท้ายของหนังสือ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* โดยเฉพาะส่วนเกี่ยวกับพระนางมารีย์นั้น เริ่มต้นด้วยการนำเสนอเรื่องปมหลังของประวัติศาสตร์แห่งความรอด⁵¹² บรรดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ในพระคัมภีร์เก่าต่างโหยหาการทรงรับเอากาย แต่พระนางมารีย์เพียงผู้เดียว “ที่สามารถเข้าถึงบัลลังก์ของพระเจ้า” พระนางมารีย์เปี่ยมด้วยพระพรหรรษา “สำหรับพระองค์เองและสำหรับมวลมนุษยชาติทั้งหมด” และให้กำเนิดแก่องค์ปัญญานิรันดร์ผู้ทรง “ถึงขณะนี้ทรงปรากฏตัว” ในบรรดาผู้ที่เชื่อโดยการดำเนินการของพระจิต ดังที่เราได้เห็นแล้วว่า คำอ้างอิงต่างๆ เกี่ยวกับพระนางมารีย์ในช่วงก่อน – ระหว่าง – หลังการทรงรับเอากายนั้น

⁵¹¹ อ้าง LEW ข้อ 105 ดู H-M. Manteau-Bonamy, St. Louis-Marie Grignon de Monfort, theologien de la Sagesse eternelle au seuil du troisieme millenaire, in “Montfort, un maitre spiritual...” pp. 141-188. ผู้เขียนให้ความสำคัญมากต่อ LEW ข้อ 105.

“Sapientia aedificavit sibi domum”. พระนางมารีย์เป็นดั่งบ้าน (“domus”) และบัลลังก์ขององค์ปรีชาญาณ เช่นที่พระศาสนจักร (อ้าง LG 6); “aedificatio Dei”(สร้างบ้านพระเจ้า) (ดู 1 คร. 3:9) “Pour moi, tout est dit ici en germe du fruit qui sera mur dans le Traite de la Vraie Devotion et le Secret de Marie”(p. 175) “La premiere vision de Montfort est conc celle de Marie comme etant l’Eglise en personne des sa creation, des son Immaculee Conception... La personne meme de Mare en sa creation est l’Eglise, le premier member, sureminent et absolument unique” (p. 176) ผู้เขียนกล่าวว่าที่นี่ มงฟอร์ตล้ำหน้าโรมัสไป โดยโรมัสมองบทบาททางสังคมของพระนางมารีย์เพียงจากการแจ้งสาร และเห็นด้วยกับยอห์นแห่งไม้กางเขนที่มองจุดหมายของพระนางมารีย์ว่าเหมือนกับบรรดาผู้ได้รับศีลล้างบาปทั่วไป ที่มุ่งหมายไว้ตั้งแต่การสร้างพระนางไปสู่กางเขนขององค์พระผู้ไถ่เท่านั้น (ดู TD ข้อ 18)

การตีความดังนี้เป็นเชิงชี้แนะ แต่มงฟอร์ตเองอาจไม่ตระหนักนักเมื่อนำเสนอไว้ใน LEW 105 จริงๆ แล้วข้ออ้างจาก Pr. 9:1 ดูจะมาจาก D’Argen-tan (มงฟอร์ตนำมาใช้ใน CN 17 และ 166) ซึ่งมีได้หมายถึงมุมมองด้านพระศาสนจักร อย่างน้อยก็ไม่ชัดเจน อย่างไรก็ตาม บางครั้งมีการตีความในเชิงพระศาสนจักรต่อ Pr. 9:1 “Allegorice, domus sapientiae... repraesentabat Ecclesiam Christi. Hanc enim Christus, qui est Sapientia increate et incarnate, aedificavit, id est erexit et inchoavit”(C.A Lapide, t. 3, p. 211).

แทนที่จะเป็นดังนี้ ถ้าเรามองแง่คิดด้านคริสตวิทยาเชิงมารีย์วิทยาทั้งหมดของมงฟอร์ตแล้ว เราคงต้องเห็นด้วยกับ Manteau-Bonamy: “Il n’y a jamais eu chez St. Louis Marie une presentation individualiste de la Vierge, comme on le lui a reproche... Le meme Esprit qui la crea, qui concut en elle et avec elle la Christ, continue de concevoir en elle et d’elle tous les autres members, comme ne cesse de le dire Montfort... On comprend mieux pourquoi tout baptize est consacre a la Mere de l’Eglise, du fait meme de son bapteme qui le consacre au Christ, Tete de l’Eglise” (p. 176)

⁵¹² อ้าง Lew ข้อ 203.

หนังสือศรัทธาที่แท้จริงนั้น พัฒนาโดยเฉพาะจากส่วนสุดท้ายของหนังสือความรักขององค์ปัญญา
นิรันดร์ โดยจัดให้ศรัทธาต่อพระนางมารีย์เป็นหัวใจของหนังสือเล่มนี้ แต่ก็กระทำดังนี้หลังจากได้แสดงถึง
การปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์ของความรอดทั้งหมดแล้ว ตั้งแต่ก่อน –
ระหว่าง และหลังรหัสสัญญาการรับเอากาย หัวใจของงานเขียนเล่มนี้อยู่ตรงการยืนยันและแสดงให้เห็นว่า การ
ปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ในช่วงเวลาของรหัสสัญญาการรับเอากายนั้นต้องดำเนินต่อไป ตาม
พระประสงค์ของพระเจ้าในช่วงเวลาของพระศาสนจักร ตามความหมายนี้แล้ว เราอาจกล่าวได้ว่าแนวคิด
หลักของหนังสือเล่มนี้คือพระศาสนจักร

ข้อความที่ยืนยันและพิสูจน์ถึงความสืบเนื่องระหว่างช่วงเวลาของรหัสสัญญาการรับเอากาย และ
ช่วงเวลาของพระศาสนจักรจะเขียนซ้ำบ่อยๆ⁵¹³ มงฟอร์ตพบและแสดงถึงเอกภาพนี้โดยทางการปรากฏตัว
และบทบาทของพระนางมารีย์ นั่นคือเหมือนกับว่าได้ค้นพบพระศาสนจักรศาสตร์โดยทางมารีย์วิทยา
พระศาสนจักรคือพระอาณาจักรของพระเจ้าไซไซใหม่ พระคริสต์จะปกครองโลกโดยทางพระนางมารีย์⁵¹⁴
เป็นความรู้เกี่ยวกับพระคริสต์ไซไซใหม่ สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้โดยการรู้จักพระนางมารีย์⁵¹⁵ เป็นกิจการที่พระเจ้า
ทรงเริ่มไซไซใหม่ มันจะดำเนินต่อไปและจบลงทางพระนางพรหมจารี⁵¹⁶ เป็นพระอาณาจักรของพระหรรษ

⁵¹³ อ้าง TD ข้อ 1, 13, 15, 22, 44.

⁵¹⁴ อ้าง TD ข้อ 1.

⁵¹⁵ อ้าง TD ข้อ 13.

⁵¹⁶ อ้าง TD ข้อ 15.

อีกเค้าโครงหนึ่งที่มิงฟอร์ดใช้เพื่อนำเสนอข้อคำสอนเชิงคริสตวิทยาและมารีย์วิทยาก็คือ โครงสร้างของพระตรีเอกภาพ เมื่อวิเคราะห์ถึงการเข้ามาขัดจังหวะของพระบิดา พระบุตร และพระจิตนั้น เราได้พบเอกภาพและความต่อเนื่องของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ดังนั้นช่วงที่สาม หรือช่วงเวลาของพระศาสนจักร ก็ยังคงเป็นกิจการและการปรากฏตัวของพระตรีเอกภาพ เป็นพระศาสนจักรศาสตร์เชิงตรีเอกภาพและมารีย์วิทยา เมื่อวานนี้พระบิดาทรงประทานพระบุตรแก่โลกทางพระนางมารีย์ วันนี้พระองค์ทรงก่อให้เกิดสมาชิกของพระกายทิพย์ในพระนาง⁵¹⁹ เมื่อวานนี้พระบุตรทรงบังเกิดจากพระนางมารีย์และทรงใช้ชีวิตอย่างนอบน้อมต่อพระนาง วันนี้และจบจนสิ้นโลก พระองค์ยังคงทำอัศจรรย์ต่อไปผ่านทางพระนางมารีย์⁵²⁰ เมื่อวานนี้ด้วยการยินยอมของพระนาง พระจิตทรงสร้างพระคริสต์ในพระนางมารีย์ ในวันนี้ร่วมกับพระนางและในพระนาง พระองค์ทรงให้ชีวิตต่อบรรดาสมาชิกของพระกายทิพย์⁵²¹

ทั้งสามพระบุคคลทรงตัดสินใจพระหฤทัยใช้พระนางมารีย์ในอดีต ในช่วงเวลาของรหัสลับการรับเอา กาย และในปัจจุบันซึ่งเป็นช่วงเวลาของพระศาสนจักร พระบิดาทรงบรรจุพระพรหมทานของพระองค์ในพระนางมารีย์ ทำให้พระนางเป็นคลังสมบัติของพระองค์ จากความบริบูรณ์ของสมบัตินี้เองที่มนุษย์ร้าย

---

⁵¹⁷ อ้าง TD ข้อ 20.

⁵¹⁸ แง TD ข้อ 173-179.

⁵¹⁹ อ้าง TD ข้อ 16 และ 17.

⁵²⁰ อ้าง TD ข้อ 16 และ 19.

⁵²¹ อ้าง TD ข้อ 16 และ 20.

เปรียบเทียบกับข้อความในหนังสือ 2 เล่มที่กล่าวมาแล้วนั้น หนังสือ *บทภาวนาสำหรับบรรดาธรรมทูต* เป็นเพียงเอกสารสั้นๆ โดยมีลักษณะเฉพาะตัวทางวรรณกรรม หนังสือนี้มิใช่การอธิบายในหัวข้ออย่างเป็นระบบ ประกอบด้วยข้ออ้างอย่างดี แต่เป็น *บทภาวนา* เป็นการวิงวอนอย่างเร่าร้อนต่อพระเจ้าเพื่อขอ บรรดาธรรมทูต โดยบรรยายออกมาในรูปแบบที่แสดงถึงความสนิทสนมกับพระเจ้า แต่เนื่องจากไม่มี กิจกรรมเฉพาะใดๆ จึงเป็นไปได้ที่จะใช้บทภาวนานี้เป็นดังกระจกที่สะท้อนถึงความเชื่อมั่นของมงฟอร์ต เกี่ยวกับงานแพร่ธรรม และตามความหมายนี้ ทำให้พัฒนาการซึ่งเริ่มต้นจากการสนองตอบต่อแผนการช่วยให้รอดของพระเจ้าสมบูรณ์ไป พัฒนาเป็นการถวายตนแด่พระคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ และจบลง ด้วยการเป็นแรงบันดาลใจต่อคนอื่นๆ ให้รักพระคริสต์ สิ่งเหล่านี้เป็น 3 ระดับของความศรัทธาที่มงฟอร์ต ชี้นะตั้งแต่ตอนเริ่มต้นงานของท่านเลย⁵²⁵

ในหนังสือ *บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต* นั้น เราพบโครงสร้างของพระตรีเอกภาพที่ใช้ในหนังสือ *ศรัทธาที่แท้จริง* และความก้าวหน้าของประวัติศาสตร์แห่งความรอด เน้นถึงแผนการดั้งเดิมของการช่วยให้รอด “ข้าแต่พระองค์ โปรดทรงจดจำคณานักบวชนี้ซึ่งเป็นของพระองค์แต่ในรันดรกาล พระองค์ทรงทำให้

---

⁵²² อ้าง TD ข้อ 23.

⁵²³ อ้าง TD ข้อ 24.

⁵²⁴ อ้าง TD ข้อ 25.

⁵²⁵ อ้าง LEW ข้อ 30.

จากผลงานสำคัญทั้ง 3 เล่มนี้ เราเห็นชัดเจนว่าหลังจากนั้นคือประวัติศาสตร์แห่งความรอดเสมอ ตั้งแต่เริ่มสร้างโลกไปจนถึงยุค ก่อนรหัสนัยการรับเอากาย ในช่วงของรหัสนัยการรับเอากาย และยิ่งมาก

---

⁵²⁶ อ่าง PM ข้อ 1.

⁵²⁷ อ่าง PM ข้อ 3.

⁵²⁸ อ่าง PM ข้อ 4.

⁵²⁹ อ่าง PM ข้อ 6.

⁵³⁰ อ่าง PM ข้อ 15.

เป้าหมายหลักของหนังสือ *ศรัทธาที่แท้จริง* นั้นชัดเจน เพื่อนำเสนอและอธิบายถึงการถวายตนแด่พระคริสต์โดยทางพระนางมารีย์ ซึ่งมงฟอร์ตเรียกว่าเป็น *ศรัทธาที่แท้จริง* และ *ครบครัน* ต่อพระนางพรหมจารี ในตอนจบของหนังสือ *ความรักขององค์ปัญญาวิรันดร์* นั้น ท่านได้เริ่มเกริ่นถึงสิ่งนี้แล้ว และในหนังสือ *บทภาวนาเพื่อบรรดากรรมทูต* นั้น มงฟอร์ตทำให้แผนงานของท่านสมบูรณ์ด้วยการเน้นถึงมิติด้านแพรวพรรณ เนื่องจากช่วงเวลาของพระศาสนจักรคือขั้นตอนของประวัติศาสตร์แห่งความรอดที่มนุษย์ต้องสนองตอบต่อพระเจ้า หันกลับไปหาพระองค์ พระอาณาจักรของพระองค์เข้ามาในใจเรา เราอาจกล่าวได้ว่า บทความทั้งหมดเกี่ยวกับศรัทธาต่อพระนางมารีย์มีมิติของพระศาสนจักรอยู่ด้วย เนื่องจากเป้าหมายนั้นก็เพื่อนำมนุษย์มาสู่พระเยซูคริสต์โดยทางพระนางมารีย์ มงฟอร์ตอ้างถึงช่วงเวลาของพระศาสนจักร เมื่อท่านสอนเราให้แสวงหาองค์ปรีชาญาณ⁵³¹ เมื่อท่านเสนอให้ดำเนินชีวิตตามศีลล้างบาปด้วยการถวายตนแด่พระคริสต์ผ่านทางพระนางมารีย์⁵³² เมื่อท่านกระตุ้นให้เป็นสาวกผู้ร้อนรนที่จะประกาศพระวรสารต่อโลก⁵³³ อาจใช้คำต่างออกไปแต่ความหมายนั้นเทียบเท่ากับความหมายของการเป็น *พระศาสนจักร* ในปัจจุบันของเรา สำหรับมงฟอร์ตแล้วการเป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ องค์ปัญญารับเอากาย เพื่อว่าการปกครองของพระองค์จะได้เข้ามาในจิตใจเราและในโลก⁵³⁴ คือการเชื่อฟังพระจิตและพระนางมารีย์ ผู้ช่วยที่ซื่อสัตย์ของพระองค์ เพื่อที่เราจะได้รับการหล่อหลอมให้เป็นสมาชิกของพระกายทิพย์⁵³⁵ คือการเป็นสาวกในช่วงเวลาท้ายๆ เพื่อต่อกรกับความชั่วช้าและนำชัยชนะครั้งสุดท้ายมาสู่พระเจ้า⁵³⁶

---

⁵³¹ อ้าง LEW ข้อ 181-222.

⁵³² อ้าง TD ข้อ 126-130.

⁵³³ อ้าง PM. ข้อ 12.

⁵³⁴ อ้าง TD ข้อ 61-62 และ 120

⁵³⁵ อ้าง TD ข้อ34-36, 140

แผนการการช่วยให้รอดสำเร็จลุล่วงไปในพระคริสต์ ผู้ทรงเป็นเหตุผลและรากฐานของพระพรชานทุกประการ แต่คำบรรยายของมงฟอร์ตเกี่ยวกับขั้นตอนอื่นๆ ของประวัติศาสตร์การช่วยให้รอดมีจุดมุ่งหมายเดียวเพื่อช่วงเวลาปัจจุบันเท่านั้น คือช่วงเวลาของพระศาสนจักร ช่วงเวลาของการกลับใจ ท่านธรรมทูตมีจุดมุ่งหมายเพื่อการกลับใจ ดังนั้นท่านจึงตระหนักถึงการให้บริการต่อพระเจ้าสำหรับช่วงเวลาของพระศาสนจักรและให้บริการต่อผู้ใกล้ชิดท่าน เพื่อที่ท่านจะได้ใช้ชีวิตในช่วงเวลาของพระพรชานในปัจจุบัน ในขั้นตอนนี้ของประวัติศาสตร์แห่งความรอด

๔.๒ การตระหนักต่อพระศาสนจักร

เราอาจถามตนเองว่า การนำเสนอด้านประวัติศาสตร์แห่งความรอดของมงฟอร์ตมีผลกระทบอันใดต่อบรรยากาศของศตวรรษที่ 17 หรือ จริงในช่วงประวัติศาสตร์ช่วงนี้โดยปกติแล้วผู้คนชอบที่จะคิดถึงความรอดส่วนตัวของมนุษย์กับพระเจ้า ดังนั้นจึงมองพระศาสนจักรว่าเป็นที่ซึ่งเราแต่ละคนจะได้พบความรอดของตน แต่ก็จริงด้วยว่าเราแต่ละคนตระหนักว่าทุกคนได้รับการเรียกให้กลับใจ และวิธีการได้รับพระพรชานนั้นสนองต่อทุกคน ภาพลักษณ์ที่ใช้กันเสมอคือกายทิพย์ ซึ่งพระคริสต์ทรงเป็นศิรัษะและพวกเราเป็นสมาชิกของพระองค์ สิ่งนี้ช่วยยืนยันถึงความมั่นใจว่าผู้ที่เชื่ออย่างเที่ยงแท้รวมตัวกับพระคริสต์เป็นหนึ่งเดียวกันอย่างแท้จริง

สำหรับกริอุอง เดอ มงฟอร์ตยังมีข้อคำนึงอื่นๆ เสริมเข้ามามีอีกด้วย ถ้าเราประสงค์จะเข้าใจความคิดของท่านอย่างเต็มที่แล้ว เราจะจำกัดตนเองเพียงแค่ศึกษาวรรณกรรมของท่านนั้นไม่ได้ ซึ่งที่จริงนั้นวรรณกรรมเกือบทั้งหมดของท่านนั้นไม่ได้รับการตีพิมพ์ในช่วงที่ท่านยังมีชีวิตอยู่เลย และด้วยเหตุนี้จึงถือกันว่าไม่สมบูรณ์⁵³⁷ เราต้องระลึกว่าในงานเขียนของท่านนั้นมงฟอร์ตมิใช่ นักเทววิทยามีอาชีพแต่เป็น

⁵³⁶ อ้าง TD ข้อ 58

⁵³⁷ ในช่วงที่ท่านมีชีวิตอยู่นั้น ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์คือจดหมายถึงเพื่อนทางเซน และบางส่วนของบทเพลงร้องเท่านั้น

สามณเฑาะว์หนุ่มกริณองได้เลือกอย่างแน่นอนว่าจะไม่เป็นดอกเตอร์จากมหาวิทยาลัยซอร์บอร์น โดยเลือกศึกษาด้านศาสตร์ของนักบุญ และเพื่อเป็นธรรมเนียมต่อผู้คนโดยเฉพาะในชนบทด้วยการเทศน์มิชชัน และสอนคำสอน ตัวเลือกนี้ในตัวของมันเองนั้นมีคุณค่าด้านพระศาสนจักรศาสตร์อยู่แล้ว ในบริบทของการฟื้นฟูจากสังคายนาเตรนที่นั่น พระศาสนจักรฝรั่งเศสอยู่ในช่วงที่มีชีวิตชีวาในด้านของโครงสร้างต่างๆ ในหมู่ชนชั้นกลางระดับสูงคือบรรดาพระสังฆราช พระสงฆ์ คณะนักบวชต่างๆ บ้านเณรใหญ่ทั้งหลาย เทววิทยา แนวคิดฝ่ายจิตสำหรับบรรดาฆราวาสผู้มีการศึกษา มงฟอร์ตมุ่งเป้าหมายไปที่บรรดาคนยากจนคือชาวไร่ชาวนาต่างๆ ซึ่งต้องการแนวคิดด้านความศักดิ์สิทธิ์ที่มีรากฐานทางเทววิทยาที่ดีและแสดงออกในรูปแบบของการดำเนินชีวิต แนวปฏิบัติต่างๆ ทางศาสนา และใช้ภาษาที่สามัญชนเข้าใจได้ ด้วยเหตุนี้เอง มงฟอร์ตจึงเลือกทำงานเพื่อพระศาสนจักรของบรรดาผู้คน และใช้ความชาญฉลาดของท่านค้นหาวิธีการอันเหมาะสมระหว่างเทววิทยาของผู้คงแก่เรียนและวิธีการสอนคำสอน ระหว่างข้อคำสอนอันสูงส่งของบรรดาผู้คงแก่เรียนและแนวปฏิบัติทางศาสนาอันเรียบง่ายที่สามารถสื่อถึงชีวิตด้านความเชื่อที่เที่ยงแท้ ดังนั้นในการสอนและตัวเลือกของท่านทุกสิ่งจึงสำคัญ ไม่ว่าจะเป็นการแสดงออกทางความเชื่อ พิธีกรรม แม้แต่แนวปฏิบัติภายนอกเช่นการเขียนหรือการพูดออกมา และแบบอย่างชีวิต... ทุกสิ่งจึงเป็นหัวเรื่องที่เต็มไปด้วยทั้งข้อคำสอนและคุณค่าด้านชีวิตฝ่ายจิตเชิงพลีกรรม

รูปแบบของการกล่าวจากความจริงคือชีวิตธรรมดาของท่าน และถ้าจำเป็นก็สามารถแสดงถึงข้อคำสอนได้ด้วย และยังทิ้งร่องรอยไว้ในงานเขียนของท่าน เช่นในหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง* มงฟอร์ตได้ให้ข้อพิสูจน์ถึงสำนึกอันลึกซึ้งต่อพระศาสนจักรโดยไม่เพียงแต่จะกล่าวถึงและประกาศความจริงเท่านั้น แต่ด้วยการยืนยันอย่างเด่นชัดว่าได้เข้าร่วมในประวัติศาสตร์แห่งความรอด ในช่วงเวลาของพระศาสนจักร ในช่วงอายุของคริสตชนที่สืบทอดกันต่อๆ มา ในตอนใดที่ละเอียดอ่อนต่อการอธิบายข้อคำสอนของท่านแล้ว มง

ตอนเริ่มต้นหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง* มงฟอร์ตเขียนไว้ว่า “เราขอประกาศพร้อมๆ กับบรรดานักบุญ”⁵³⁸ ถึงความยิ่งใหญ่ของพระนางมารีย์ “ร่วมกับพระศาสนจักรทั้งหมดเรายอมรับ”⁵³⁹ ว่าพระเจ้ามีเพียงหนึ่งเดียว และพระนางมารีย์เป็นสิ่งสร้างธรรมดาๆ แต่จะอย่างไรก็ตาม พระเจ้าทรงมอบนมต่อพระนางมารีย์ ดังที่นักบุญเบอร์นาร์ดี เบอร์นาดีน โบนาเวนตูรา และนักบุญอื่นๆ ได้เขียนเอาไว้⁵⁴⁰ “ถ้าเราพูดกับบรรดาปัญญาชนที่เป็นตัวของตัวเองในปัจจุบันแล้ว เราคงต้องพิสูจน์อย่างยืดยาวด้วยการอ้างข้อความลาตินที่นำมาจากพระคัมภีร์และบรรดาปีศาจของพระศาสนจักร แต่ในขณะนี้เรากำลังกล่าวอย่างเรียบง่าย”⁵⁴¹ เพื่อจะพิสูจน์ว่าพระนางมารีย์ “จำเป็น” มงฟอร์ตได้กล่าวถึงรายชื่อยาวยืดยาวของบรรดานักเขียน และถึงขนาดอ้างอิงด้วยข้อความที่แท้จริง หรือบางเหตุการณ์จากชีวประวัติของบรรดานักบุญ⁵⁴² เมื่อท่านเริ่มใช้คำว่า “ทาสรัก” ท่านอ้างอิงจากข้อคำสอนของสังคายนาเตรนตี⁵⁴³ และหวนกลับมาหาคำยืนยันของบรรดานักบุญโดยยังคงยืนยันว่าเราจะต้องเป็น “ทาสรักของพระนางผู้เปี่ยมด้วยพระหรรษทานเพื่อที่จะเป็นทาสรักที่ครบครันยิ่งขึ้นของพระเยซู”⁵⁴⁴

ในการนำเสนอแนวปฏิบัติด้านศรัทธาที่แท้จริงของท่านนั้น *บทภาวนาถวายแด่พระเยซูผ่านทางพระนางมารีย์* เป็นวิธีการดำเนินชีวิตตามสัญญาศีลล้างบาปที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นไป ในทุกๆ ขั้นตอนมงฟอร์ต

---

⁵³⁸ TD 6; TD 7-10

⁵³⁹ TD 14

⁵⁴⁰ อ้าง TD 27

⁵⁴¹ TD 26

⁵⁴² อ้าง YD 40-42

⁵⁴³ อ้าง TD 72

⁵⁴⁴ TD 75; อ้าง TD 85-86

ดังนั้น บรรดาผู้อ่านที่ตัดสินใจปฏิบัติศรัทธาจะได้รับการสอนให้รู้สึกว่าตนกำลังแหวกว่ายอยู่ในกระแสประวัติศาสตร์ของความรอดซึ่งได้เกื้อหนุนบรรดาผู้ที่เชื่อมากมายในอดีตมาแล้ว และยังคงเกื้อหนุนอยู่ในปัจจุบันต่อบรรดาผู้ที่ยังคงเดินทางอยู่ และในอนาคตจะยังคงเป็นเครื่องหมายของความหวังต่อมวลมนุษยชาติในโลก นี่มิใช่ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในพระศาสนจักรของประชากรของพระเจ้าที่กำลังเดินทางไปสู่การสำแดงองค์ครั้งสุดท้ายของพระเจ้าหรือ

---

⁵⁴⁵ อ้าง TD 127-130

⁵⁴⁶ อ้าง TD 131

⁵⁴⁷ อ้าง TD 141

⁵⁴⁸ อ้าง TD 152

⁵⁴⁹ อ้าง TD 159-163, 170

⁵⁵⁰ อ้าง TD 242, 249

⁵⁵¹ อ้าง TD 244, 253

ช่วงเวลาของพระศาสนจักรเป็นช่วงเวลาของการช่วยให้รอด ในช่วงเวลานี้จะประทานพระพรแก่แต่ละคน เพื่อที่ว่าแต่ละคนจะกลับใจและตอบสนองต่อการเรียกของพระเจ้า การกลับใจเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางที่จะต้องดำเนินต่อเนื่องไปจนถึงความศักดิ์สิทธิ์อันครบครัน มงฟอร์ตเองตระหนักต่อเป้าหมายนี้ที่จะต้องแสดงต่อทุกๆ คนมาก โดยเฉพาะเพื่อทำให้ผู้คนเข้าใจอย่างถ่องแท้ กับบรรดาสามัญชนซึ่งท่านหันไปหา นั่น มีหัวเรื่องซ้ำซากในงานเขียนของมงฟอร์ต ซึ่งโดยพื้นฐานเป็นพันธกิจต่อผู้คนเพื่อเรียกร้องพวกเขาให้รับฟังพระวาจา เพื่อกระตุ้นการสนทนา เพื่อให้เกิดรสชาติจากการได้พบปะพระเจ้าและสั่งสอนถึงข้อเรียกร้องให้ใช้ชีวิตใหม่ในพระเจ้า ทำยที่สุดเพื่อพบวิธีการที่ดีที่สุดเพื่อการเพียรพยายามและเติบโตในชีวิตพระพรพรทาน

มงฟอร์ตแนะนำความก้าวหน้าที่แบบพลวัตเมื่อท่านกระตุ้นเราให้แสวงหาปริญญา และท่านชี้ให้เห็นถึง 3 ระดับของความก้าวหน้า⁵⁵² เช่นเดียวกันเมื่อท่านกล่าวถึงกางเขน ปริญญาของพระเจ้า ท่านเขียนไว้ว่า “ความศักดิ์สิทธิ์ของคริสตชนนั้นประกอบไปด้วย 1) ตั้งใจที่จะเป็นนักบุญ ‘ถ้าผู้ใดต้องการติดตามเรา’ 2) กลับใจ ‘จงสละตนเอง’ 3) ทำพิธีกรรม ‘ให้เขาแบกกางเขน’ 4) ลงมีปฏิบัติ ‘ติดตามเรา’”⁵⁵³ การปฏิบัติศรัทธาต่อพระนางมารีย์ที่ท่านสอนนั้น เป็นการเสนอแนะในฐานะเป็นเคล็ดลับเพื่อเข้าใจถึงแผนการของพระเจ้าและเป็นวิธีการเพื่อเข้าถึง⁵⁵⁴ และเพื่อการมีความเพียรพยายาม⁵⁵⁵ วิญญาณทั้งหลายที่ยอมตนให้พระจิตทรงนำอย่างนอบน้อมจะสามารถเข้าถึงความศักดิ์สิทธิ์ในระดับที่สูงกว่าขึ้นไป⁵⁵⁶ ด้วยวิธีการนี้ มงฟอร์ตวางเค้าโครงของการเดินทางในความเชื่ออันจริงใจ และเป็นวิธีการที่บ่อยๆ แล้วนิยามทำกันและมีความครบครัน โดยเริ่มจากการกลับใจเบื้องต้นไปสู่ความศักดิ์สิทธิ์สูงสุด

⁵⁵² อ้าง LEW 30

⁵⁵³ LFC 13

⁵⁵⁴ อ้าง TD 82, 119, 177, 220; SM 1, 20, 70.

⁵⁵⁵ TD 173

⁵⁵⁶ อ้าง TD 257

มีตอนหนึ่งในหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง*⁵⁵⁷ ที่มีชื่อของหนังสือซึ่งพบในต้นฉบับเองคือ “ผลอันมหัศจรรย์ต่างๆ ซึ่งศรัทธานี้สร้างขึ้นในวิญญาณที่ซื่อสัตย์ต่อศรัทธานี้” ดูเหมือนจะเป็นตอนที่ส่วนตัวที่สุดของผู้เขียน ซึ่งเกือบไม่มีข้ออ้างใดๆ เลยนอกจากพระวาจาของพระเจ้า โดยกริอุอง เดอ มงฟอร์ตเขียนจากประสบการณ์ฝ่ายจิตของตนเองและแสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ท่านกำลังดำเนินชีวิตอยู่ ภาพที่ปรากฏเป็นภาพของคริสตชนผู้มีวุฒิภาวะ เต็มโตในพระศาสนจักรวันแล้ววันเล่าโดยการกระทำของพระจิตและพระนางมารีย์ องค์พระคู่หมั้นของพระองค์ทำให้สามารถยอมรับความชั่วร้ายและเสียใจกับมัน เป็นมนุษย์ที่ดำเนินตามความเชื่อซึ่งดำเนินชีวิตในความรักอันบริสุทธิ์ของพระเจ้า ด้วยความสัมพันธ์แบบพ่อลูกที่ละวางต่อพระเจ้าและพระนางพรหมจารี และสามารถสื่อสารด้วยจิตตารมณ์เดียวกันของพระนางมารีย์ จนเปลี่ยนแปลงไปในพระนางเพื่อพระสิริของพระเป็นเจ้า และองค์ประกอบเหล่านี้อาจนำมาใช้สร้างภาพลักษณ์ซึ่งมงฟอร์ตมีต่อพระศาสนจักรด้วย เป็นที่พิศพิงฝ่ายจิตอันครบครัน มีบรรดานักแสดงตัวเอกคือพระบิดา พระเยซูคริสต์และพระจิต โดยพระนางมารีย์ทรงเป็นแบบอย่างและมารดา มนุษย์สามารถเอาชนะความชั่วร้ายและหายใจด้วยคุณค่าทางพระวรสารของความวางใจ ความรัก ความใจดี สามารถเติบโตสู่ความวุฒิภาวะซึ่งก็คือความบริบูรณ์ของการเป็นหนึ่งเดียวกันกับพระเจ้า

ในทางประวัติศาสตร์นั้น กริอุอง เดอ มงฟอร์ตปรากฏตัวในฉากของพระศาสนจักรในช่วงเวลาซึ่งเต็มไปด้วยวิกฤติ ในระดับของเทววิทยานั้นสังคายนาดเรนท์ได้เริ่มต้นความเชื่อที่ตระหนักมากขึ้น และในช่วงนี้ยุคเรื่องปัญญาและศาสนาที่วิพากษ์วิจารณ์ขนาดหนักกำลังก่อตัวขึ้นมา มงฟอร์ตยอมรับข้อชี้แนะจากเดรนท์และถือตามข้อคำสอนและการสั่งสอนนี้ โดยในขณะเดียวกันท่านก็อธิบายถึงสำนักคอร์ทฮันยชีวิตในพระเจ้าเท่านั้น ละวางต่อพระญาณสอดส่อง ในระดับของการปลีกรรมนั้นลัทธินิยมเจนเช่นหลังเริ่มต้นด้วยเจตนาดีเพื่อชำระศาสนาให้หลุดพ้นจากความหลงผิดต่างๆ กลับจบลงด้วยการเค็ดปีกของความมีน้ำใจดีที่จะเข้าถึงพระเจ้าของมนุษย์ทั้งไป มงฟอร์ตสาละวนกับการยอมรับแต่ข้อปฏิบัติต่างๆ ทางศาสนาซึ่งมีรากฐานทางเทววิทยาที่ดี และในขณะเดียวกันท่านก็ยังคงยอมรับความถูกต้องของข้อปฏิบัติภายนอกต่างๆ

⁵⁵⁷ TD 213-225

ศรัทธาต่อพระนางมารีย์เป็นเสมือนมาตรวัดต่อประเทศฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 17 ด้วย บรรดาผู้เรื่องปัญหาพยายามสกัดกั้นผู้ที่ศรัทธาด้วยข้อวิพากษ์วิจารณ์ต่างๆ นานา ในอีกด้านหนึ่งนั้น โดยเฉพาะระดับที่นิยมชมชอบกัน ก็ยังคงมีการปฏิบัติศรัทธาต่างๆ ที่มีแรงจูงใจจากเทววิทยาอันไม่ถูกต้องนัก ในทั้งสองกรณีนี้ พระศาสนจักรทั้งหมดกลับต้องลำบากทำให้พระอาณาจักรของพระเจ้ามาถึงช้าลง มงฟอร์ตยอมรับการทำทายนี้อีกครั้งหนึ่ง ได้วินิจฉัยอย่างถูกต้องเพื่อพระสิริของพระเจ้าและเพื่อความดีของเหล่าวิญญาณ ท่านมีความศรัทธาต่อพระนางมารีย์และไม่แสดงอาการปิดบัง ดังนั้นจึงต่อต้านบรรดานักวิพากษ์วิจารณ์มืออาชีพโดยแนะนำศรัทธาที่มีรากฐานบนเทววิทยาอันหนักแน่น ซึ่งก็คือบนบอบต่อข้อเรียกร้องของเทรนท์ ท่านไม่ปฏิเสธการถือปฏิบัติศรัทธาที่ถูกต้องรวมทั้งศรัทธาภายนอกด้วย โดยท่านตระหนักดีถึงคุณค่าในศรัทธานั้นๆ โดยเฉพาะในระดับของการนิยมปฏิบัติกัน ท่านถึงขั้นเปลี่ยนศรัทธาต่อพระนางมารีย์ให้เป็หัวใจของงานแพร่ธรรมทั้งหมดของท่านโดยทำให้กลายเป็น “เคล็ดลับสู่ความศักดิ์สิทธิ์” ทั้งต่อตัวท่านเองและคนอื่นๆ ในบริบททางประวัติศาสตร์เช่นนี้เองที่แม้แต่การเลือกศรัทธาต่อพระนางมารีย์เป็นพิเศษก็อยู่ในมิติเฉพาะของพระศาสนจักร

4.3 รหัสัญการรับเอากาย

หลังจากได้แสดงถึงบริบทต่างๆ ไปของประวัติศาสตร์แห่งความรอดแล้วก็ถึงเวลาที่จะถึงความสนใจไปสู่การประเมินเชิงศาสนจักรในหลายๆ ด้าน ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะตัวของแนวคิดของท่าน แรกที่สุดคือรหัสัญของการรับเอากาย

ในด้านนี้ที่ดูเหมือนจะมากกว่าด้านอื่นๆ มงฟอร์ตเป็นสาวกของแนวคิดแบบรูลที่ว่ารหัสัญของพระวจนาตถ์ผู้มาเป็นมนุษย์ในพระนางมารีย์นั้น ที่จริงแล้วเป็นหัวใจของการไคร่ครวญและข้อเขียนของ

ในตอนที่มีงฟอร์ตต้องการนำเสนอเค้าโครงของบทความยาว เกี่ยวกับองค์ปัญญานิรันดร์และองค์ปัญญารับเอากายนั้น ท่านกระทำลงไปบริบทของประวัติศาสตร์แห่งความรอด โดยอธิบายในรูปของ “ก่อน – ระหว่าง – และภายหลัง” การทรงรับเอากาย “ในแบบที่เรียบง่ายของข้าพเจ้าเอง ข้าพเจ้ากำลังแสดงภาพขององค์ปัญญานิรันดร์ก่อน ระหว่าง และหลังการทรงรับเอากายของพระองค์”⁵⁵⁹ สภาพ “ก่อน” นั้น อธิบายว่าเป็นการรอคอยและการเตรียม สภาพ “หลัง” อธิบายว่าเป็นผลสืบเนื่อง และใจกลางแผนการของพระเจ้าก็คือรหัสนัยของการทรงรับเอากาย รหัสนัยปาสดาของกางเขนนั้นปรากฏขึ้นเหมือนกับได้หวังไว้แล้วในช่วงของการทรงรับเอากายว่า องค์ปัญญา “ทรงหมั่นหมายต่อ” กางเขนด้วยความรักอันไม่อาจบรรยายได้ถึง⁵⁶⁰ พระคริสต์ทรงปรารถนาจะขึ้นอยู่กับพระนางมารีย์ “ตั้งแต่อยู่ในครรภ์ ตอนบังเกิด ตอนถวายองค์ในพระวิหาร และในช่วง 30 ปีของช่วงชีวิตปกปิดของพระองค์ แม้ในตอนที่พระคริสต์ทรงสิ้นพระชนม์พระนางก็ต้องมาปรากฏพระองค์ เพื่อพระคริสต์จะสามารถเป็นหนึ่งเดียวกับพระนางในการเสียดละครั้งเดียวและเป็นบูชาที่ถูกทำลายด้วยการยินยอมของพระนางต่อองค์พระบิดานิรันดร์”⁵⁶¹ “ในรหัสนัย (ของการรับเอากาย) นี้พระเยซูจะทรงส่งผลต่อเนื่องไปยังบรรดาหัตถ์ทั้งหลายในชีวิตของพระองค์ ตราบที่พระองค์ทรงยอมรับที่จะทำให้มันสมบูรณ์ไป”⁵⁶²

⁵⁵⁸ อ้าง A. Rayez, La devotion mariale chez Berulle et ses premiers disciples, in “Maria. Etudes sur la sainte Vierge”, edited by H. Du Manoir, t.3, pp. 31-72.

⁵⁵⁹ LEW 7; อ้างจาก LEW 14 และ 46 ด้วย

⁵⁶⁰ อ้าง LEW 169-170

⁵⁶¹ TD 18

⁵⁶² TD 248

กิจการของทั้งสามพระบุคคลในสภาวะตรีเอกภาพ เพื่อให้แผนการช่วยกู้โลกให้รอดดำเนินไปได้ นั้น ถูกมองว่าอยู่ในรหัสลับของการรับเอากาย พระบิดาทรงส่งพระบุตรลงมาผ่านทางพระนางมารีย์ พระนางคัลทรังบังเกิดเป็นมนุษย์ในพระนาง พระจิตทรงสร้างพระเยซูคริสต์ขึ้นในครรภ์ของพระนางมารีย์ หลังจากได้รับความยินยอมจากพระนางแล้ว⁵⁶³

และเมื่อมงฟอร์ตต้องการอธิบายถึงการปรากฏตนและบทบาทของพระนางมารีย์ ในประวัติศาสตร์แห่งความรอดนั้น ท่านก็ใช้การรับเอากายเป็นหน้าที่หลัก ระหว่างการเตรียมการในอดีตและการเพียรพยายามในอนาคต โดยอธิบายว่า “ไม่มีผู้ใดอื่นนอกจากพระนางมารีย์ผู้ทรงเป็นที่โปรดปรานต่อพระเจ้าสำหรับตัวพระนางเองและสำหรับมวลมนุษยชาติทั้งหมด ไม่มีผู้ใดได้รับอำนาจให้ปฏิสนธิและให้กำเนิดแต่องค์ปฏิญาณนินด์ร์ อาจกล่าวได้ว่าไม่มีผู้ใดอื่นได้รับอำนาจให้พระองค์ทรง “รับเอากาย” ในผู้ที่ถูกกำหนดตัวไว้แล้วโดยกิจการของพระจิต”⁵⁶⁴

ในการเพ่งพิศต่อรหัสลับของการรับเอากายดังนี้ เราเห็นได้ว่ามงฟอร์ตเข้าถึงรากฐานต่างๆ ที่รวมเอาบทความทางศาสนจักรเข้าไปด้วย “แผนการที่พระตรีเอกภาพใช้ในการรับเอากาย อันเป็นการเสด็จมาครั้งแรกของพระคริสตนั้น ยังคงได้รับการดำเนินตามในแต่ละวันในแบบที่มองไม่เห็นทั่วพระศาสนจักร และจะดำเนินไปดั่งนี้จนถึงสิ้นยุคเมื่อพระคริสต์เสด็จมาเป็นครั้งสุดท้าย”⁵⁶⁵

“แผนการ” ซึ่งพระเจ้าทรงใช้นี้ คำนึงถึงบทบาทพิเศษของพระนางมารีย์ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรไว้แล้ว ประเด็นนี้กริยอง เดอ มงฟอร์ตให้ความสนใจเป็นพิเศษ ศรัทธาต่อพระนางมารีย์ที่ท่านถือปฏิบัติและเทศน์สอนนั้นมิใช่อื่นใดแต่เป็น “แผนปฏิบัติการ” ของมนุษย์ ของทุกๆ คนในทุกยุคสมัยและในทุกแห่งหนเพื่อสนองตอบต่อแผนปฏิบัติการของพระเจ้า เนื่องจากการรับเอากายเป็นบทสรุปของแผนการ

⁵⁶³ อ้าง TD16

⁵⁶⁴ LEW 203

⁵⁶⁵ TD 22

ดั่ง

ที่จริงแล้ว ชีวิตในพระศาสนจักรคือการเลียนแบบพระคริสต์และการจุ่มตนในรหัสลับการรับเอากาย เป็นทั้งการแพร่ธรรม พันธกิจและการเป็นพยานยืนยัน แต่ต้องในพระนางมารีย์และผ่านทางพระนางมารีย์เท่านั้น ในบทความเรื่อง *บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต* ซึ่งสรุปวิสัยทัศน์การแพร่ธรรมของมงฟอร์ตนั้น ท่านไมลิมที่จะประกาศว่า “ข้าแต่พระเยซูเจ้า โปรดทรงระลึกเพื่อมอบคณะใหม่นี้แด่พระแม่ เพื่อว่าพระองค์จะได้ฟื้นฟูทุกสิ่งโดยผ่านทางพระนางและปิดช่วงของพระหรรษทานทางพระนางมารีย์ เหมือนที่พระองค์ได้ทรงเริ่มต้นทางพระนาง”⁵⁶⁸ จุดเริ่มต้นของช่วงเวลาแห่งพระหรรษทานเกิดขึ้นในการรับเอากาย การสิ้นสุดคือช่วงเวลาทั้งหมดของพระศาสนจักรเพื่อการฟื้นฟูโลก และ “พระจิตเจ้าข้า ขอโปรดทรงตระหนักด้วยว่าพระองค์ร่วมกับพระนางมารีย์ในฐานะพระคู่หมั้นของพระองค์ ได้ให้กำเนิดและหล่อหลอมบรรดาลูกๆ ของพระเจ้า ในพระนางและร่วมกับพระนาง พระองค์ได้ทรงให้กำเนิดต่อศิระะของพระกายทิพย์ และเช่นเดียวกัน พระองค์จะทรงหล่อหลอมสมาชิกทั้งหมดของพระกายทิพย์นี้”⁵⁶⁹ การสร้างศิระะของพระกายทิพย์นี้เกิดขึ้นในการรับเอากาย การสร้างสมาชิกของพระกายทิพย์เกิดขึ้นตลอดช่วงเวลาของ

---

⁵⁶⁶ TD 243

⁵⁶⁷ TD 249

⁵⁶⁸ PM 6

⁵⁶⁹ PM 15

ในหนังสือ*ศรัทธาที่แท้จริง* มงฟอร์ตรู้สึกจำเป็นต้องสรุปความหมายต่างๆ ของรหัสลับการรับเอา
 ภายนี้ “ข้าพเจ้าไม่มีเวลาจะอธิบายอย่างละเอียดถึงความสมบูรณ์และความพิเศษต่างๆ ของรหัสลับของพระ
 เยชูผู้ดำเนินชีวิตและปกครองในพระนางมารีย์ หรือการรับเอากายของพระวจนาตถ์อีกแล้ว ข้าพเจ้าขอให้
 ข้อสังเกตเพียงสั้นๆ ว่า การรับเอากายนั้นเป็นรหัสลับแรกของพระเยซูคริสต์ เป็นรหัสลับที่ลึกกลับที่สุด และ
 สูงส่งที่สุดแต่ทราบกันน้อยที่สุด ในรหัสลับนี้เองซึ่งพระเยซูในครรภ์ของพระนางมารีย์และด้วยการร่วมมือ
 ของพระนางทรงเลือกบรรดาผู้ได้รับเลือกสรรทั้งหลาย ด้วยเหตุนี้เองที่บรรดานักบุญเรียกพระนางเป็น *aula*
sacramentorum (the room of the secrets of God ห้องเก็บเคล็ดลับต่างๆ ของพระเจ้า) ในรหัสลับนี้เองที่พระ
 เยชูทรงคาดการณ์ถึงรหัสลับต่างๆ ในชีวิตของพระองค์ที่จะตามมา โดยทรงยอมรับมันอย่างเต็มใจ “Jesus
 ingrediens mundum dicit: Ecce venio ut faciam voluntatem tuam...” นี่เป็นรหัสลับที่รวมรหัสลับทั้งหมด
 เอาไว้ เป็นรหัสลับที่รวมคุณธรรมและพระพรหรรษาของรหัสลับทั้งหมด...”⁵⁷⁰

นี่เป็นข้อความที่จำต้องขีดเส้นใต้ไว้ “...รหัสลับของพระเยชูทรงดำเนินชีวิตและปกครองในพระนาง
 มารีย์หรือการรับเอากายของพระวจนาตถ์...” เมื่ออ่านเป็นครั้งแรกดูเหมือนคล้ายหาญที่กล่าวเช่นนี้ แต่เรา
 จำต้องจดจำบริบทไว้ด้วย โดยในที่นี้มงฟอร์ตกำลังกล่าวถึงการปฏิบัติศรัทธาที่แท้จริงอย่างสมบูรณ์ และ
 โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อเราหันนึกไปถึงความมั่งคั่งซึ่งมงฟอร์ตให้กับวลีที่ว่า “ทรงดำเนินชีวิตและปกครอง
 ในพระนางมารีย์” คำสองคำที่รวมกันเป็นหนึ่งเดียวนี้มีความหมายลึกซึ้งว่าพระนางมารีย์เป็นส่วนหนึ่งของ
 รหัสลับการรับเอากาย มิใช่เพียงเพราะพระวจนาตถ์ทรงรับเอากายในพระนางโดยกิจการของพระจิตเท่านั้น
 แต่เป็นเพราะพระนางมารีย์เป็นผู้ที่มีบุญกว่าหญิงใดๆ อุทิศตนอย่างที่สุดเพื่อการมาถึงของการปกครองของ
 พระคริสต์ เราทราบถึงความสำคัญที่สุดซึ่งมงฟอร์ตให้ต่อ “การปกครองของพระคริสต์” นี้แล้วในมิติที่

⁵⁷⁰ TD 248

“การรับเอากายเป็นรหัสลับแรกของพระเยซูคริสต์...” และมีใช้เพียงแค่นี้เป็นลำดับแรกตามลำดับเวลาที่เกิดเท่านั้น ซึ่งจะกลายเป็นข้อสังเกตที่ทราบกันดีแต่ไม่มีความหมายใดๆ เลย ข้อความที่เหลือแสดงว่าการเป็นลำดับแรกนี้มีความหมายอย่างลึกซึ้ง นั่นคือรหัสลับของการรับเอากายบ่งบอกถึงชีวิตทั้งหมดของพระคริสต์ รหัสลับนี้ให้ความหมายและทิศทางต่อรหัสลับอื่นๆ ที่ตามมา มีใช้เพียงเพื่อทราบประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์ของพระคริสต์เท่านั้น แต่เพื่อประวัติศาสตร์ของการช่วยให้รอดที่จะพัฒนาต่อไปในช่วงเวลาของพระศาสนจักรด้วย นี่เป็นรหัสลับอัน “ลึกลับ” ที่จะต้องเปิดเผยออกมา เป็นความจริงว่าการรับเอากายนั้นเมื่อก่อนกำเนิดมองไม่เห็น เนื่องจากสัมผัสของเรามีอาภรณ์รับรู้ได้ เราจึงเห็นได้ในการเผยแสดงของพระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์ทางรหัสลับอื่นๆ ที่เกิดขึ้นภายหลัง ตั้งแต่รหัสลับปาสดาไปจนถึงความยืนนานในทุกยุคและทุกสถานที่ ตลอดศตวรรษต่างๆ ไปจนถึงการเผยแสดงอย่างครบครันครั้งสุดท้ายของพระคริสต์ นี่เป็น “รหัสลับที่สูงส่งที่สุด” ซึ่งมงฟอร์ตได้กล่าวไว้ เราอาจโต้แย้งท่านว่าสำหรับพิธีกรรมคริสตชนแล้ว การเฉลิมฉลองที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือการฟื้นคืนชีพของพระเจ้า แต่อย่างไรก็ตามโดยความเชื่อ สิ่งที่ทำให้คุณค่าต่อการฟื้นคืนชีพเองนั้นก็อยู่ตรงความจริงที่ว่า มันเผยแสดงอย่างรุ่งโรจน์ถึงชัยชนะขององค์พระวจนาตถ์ทรงรับเอากายเหนือพลังการทำลายล้างต่างๆ เช่นบาปและความตาย เป็นชัยชนะของการช่วยให้รอดด้วยความรักของพระเจ้าผู้สถิตกับเรา วิธีของพระเจ้าผู้ทรงมอบพระองค์เป็นคัมภีร์ของประชากรของพระองค์โดยทางการรับเอากายและดึงดูดผู้คนเหล่านี้ร่วมไปกับพระองค์ผู้สื่อสารภาพและชีวิต ประชากรเหล่านี้ที่มีผู้ที่เกิดใหม่คนแรกจากความตายเป็นคัมภีร์ ขยายรวมไปถึงทุกยุคและทุกแห่งหน ตลอดศตวรรษต่างๆ ไปจนถึงสิ้นยุค

⁵⁷¹ ดูคำอธิบาย TD 248 จาก A. Bossard, *Le mystere de la Sagesse eternelle incarnee en Marie*, in “Montfort un matre...” pp. 215-223; I. Noye, *La priere a Jesus vivant en Marie*, Ch. M, n. 123 (1980), pp. 173-179.

“ในรหัสนัยนี้เองที่พระเยซูผู้อยู่ในครรภ์พระนางมารีย์พร้อมกับความร่วมมือของพระนาง ทรงเลือกผู้ที่ได้รับเลือกสรรทั้งหมด...” ในที่นี้เราเห็นได้ถึงมิติการช่วยให้รอดของการรับเอากาย ภายใต้แนวการเขียนที่ค่อนข้างแปลก พระวจนาตถ์ทรงมาเป็นมนุษย์ในครรภ์ของพระนางพรหมจารีมารีย์ “เพื่อพวกเรา มนุษย์และเพื่อความรอดของเรา” พระนางมารีย์ทรงเป็นคนแรกผู้เข้าสู่ความเคลื่อนไหวทางการไถ่กู้⁵⁷² ในฐานะผู้เปี่ยมด้วยพระหรรษทานและสัมพันธ์เป็นพิเศษในแบบสากลที่ไม่เหมือนใคร

“ในรหัสนัยนี้พระเยซูคำนึงไปถึงรหัสนัยทั้งหมดที่จะตามมาในชีวิตของพระองค์...” นี่เป็นข้อความหลักที่แสดงให้เราเห็นถึงวิธีการของมงฟอร์ตที่เข้าใจต่อการรับเอากายมาเป็นโครงการรหัสนัยจริงๆ ในรหัสนัยนี้มีเมล็ดพันธุ์เพื่อพัฒนาการต่อไปในอนาคตแล้ว โดยการอ้างจากจดหมายถึงชาวฮีบรู (10:5-9) มงฟอร์ตเน้นถึงการจงใจรับ ในส่วนของพระเยซูตั้งแต่ขณะแรกที่ทรงเริ่มเป็นมนุษย์ ต่อกิจกรรมช่วยให้รอดทั้งหลายที่พระองค์จะกระทำให้ลุล่วงไป จนช่วยกู้มนุษยชาติได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งยอมรับและประสงค์กิจกรรมเหล่านี้ จึงบรรลุผลตามเจตนาตั้งแต่การทรงรับเอากาย ด้วยความหมายเช่นนี้การทรงรับเอากายจึงดูเหมือนเป็น “บทสรุปของรหัสนัยทั้งหมด” บรรลุไว้ด้วยพระหรรษทานจากรหัสนัยทั้งหมด

ในการทรงรับเอากายนี้ มงฟอร์ตค้นพบเหตุผลอันลึกถ้ำของการปรากฏตัวมาเป็นมารดาของพระนางมารีย์ในการเปิดเผยและความสำเร็จอย่างสมบูรณ์ของแผนการไถ่กู้ในพระเยซูคริสต์ เนื่องจากพระเจ้าทรงปรารถนาความจำเป็นของพระนางรวมถึงกิจการด้านมารดาของพระนาง เพื่อแนะนำต่อจิตใจของโลกถึงพลังที่จะช่วยโลกให้รอด ด้วยอิสรภาพของพระองค์ พระองค์ทรงประสงค์ต่อเนื่องไปถึงความจำเป็นของพระนางและกิจการด้านมารดาของพระนางต่อพวกเราเพื่อให้สิ้นสุดกิจการที่ได้เริ่มต้นมาในการทรงรับเอากาย มงฟอร์ตอธิบายเรื่อยไปจากพันธกิจของพระนางมารีย์มารดาของพระเยซู มารดาพระผู้ไถ่จนถึงพันธกิจของพระนางในฐานะมารดาของมนุษยชาติ มารดาของผู้ที่รอดพ้น⁵⁷² ท่านยอมรับและเขียนไว้อย่างมั่นใจถึงความต่อเนื่องฝ่ายจิตของความเป็นมารดาของพระนางมารีย์ต่อพระเยซู และความเป็นมารดาของพระนางต่อพวกเรา แต่ท่านไม่เคยสับสนระหว่างสองด้านนี้ นอกจากนี้แล้วท่านเน้นว่าพระนางมารีย์ถูก

⁵⁷² ดู TD 17, 20, 29-36.

ดังนั้น มงฟอร์ตจึงเข้าใจถึงรหัสลับของการรับเอากายว่ามีใช่เป็นเพียงโครงการช่วยให้รอดซึ่งพระเยซูกระทำให้ล่องไปเท่านั้น แต่เข้าใจถึงภาระทั้งหมดที่เสนอต่อพระนางมารีย์ด้วย ดังนั้นแนวคิดด้านมารีย์วิทยาของท่านจึงตั้งอยู่บนมุมมองทางคริสตวิทยา⁵⁷⁵ มิใช่เป็นเพียงนามธรรมแต่เป็นคริสตวิทยาเชิงประสบการณ์ เกี่ยวกับการเผยแสดงถึงการช่วยให้รอดที่สืบทอดมาถึงเราและต่อไปจนถึงยุค ดังนั้นจึงเปิดกว้างต่อการตีความด้านพระศาสนจักร

เราพบข้อพิสูจน์ของมุมมองนี้ในการนำเสนอของมงฟอร์ตเกี่ยวกับการปฏิบัติศรัทธา ซึ่งท่านปรารถนาจะเทศน์สอน นั่นคือการถวายตนต่อพระเยซูคริสต์ทางพระนางมารีย์

ถ้าชีวิตศาสนจักรประกอบด้วยการดำเนินชีวิตในพระคริสต์ เป็นแบบพระองค์ หล่อเลี้ยงด้วยพระจิตเพื่อพระสิริของพระบิดา มงฟอร์ตสอนว่าการปฏิบัติศรัทธาตามที่ท่านได้แสดงให้เห็นนั้น มิได้เสนอสิ่งใดนอกจากการเลียนแบบพระคริสต์ในการรับเอากายของพระองค์ ในรหัสนี้เปิดไปสู่การเดินทางที่พระเยซูกำลังเริ่มต้น ท่านขอให้เราติดตามพระองค์ในหนทางเดียวกันนี้ ชีวิตคริสตชนนั้นคือการเข้าสู่รหัสลับของพระวาทะที่ทรงรับเอากายเสมอ ประกอบด้วยการขึ้นอยู่กับพระนางมารีย์อย่างครบครันและสมบูรณ์ เพื่อว่าจะได้เป็นหนึ่งในเดียวกับพระเยซูคริสต์ จะมีหนทางใดดีไปกว่าหนทางซึ่งพระเยซูเองได้ทรงเลือกใช้หรือ

---

⁵⁷³ ดู TD 23-25

⁵⁷⁴ ดู TD 37 และตัวอย่างเป้าหลอมใน TD 218-221

⁵⁷⁵ ดู TD 61-63

ดังนั้น ในส่วนของเราจึงเป็นประเด็นของการติดตามพระเยซูคริสต์ด้วยการนบอบอย่างกตัญญูต่อพระนางมารีย์ตามที่พระองค์ทรงปรารถนา ตามความเข้าใจนี้แล้วหนทางนี้ก็เป็นหนทางของพระวรสารอย่างแท้จริง สำหรับวิถีชีวิตจิตที่แสดงออกถึงสิทธิพิเศษที่เกี่ยวข้องกับรหัสลับของการรับเอากาย แม้จะไม่รวมไปทุกอย่างก็ตามโดยคำนึงถึงความหมายทั้งหมด โดยเฉพาะในด้านบทบาทและพันธกิจของพระนางมารีย์ผู้เป็นมารดาของพระเยซูและพวกเรา การรับเอากายเป็นข้ออ้างอิงหลัก เป็นจุดเปลี่ยนแปลงที่ผูกมัดต่อการอธิบายมิใช่ในด้านมารีย์วิทยาเท่านั้นแต่ในด้านคริสตวิทยาและศาสนจักรศาสตร์ในเชิงมงฟอร์ดด้วย

---

⁵⁷⁶ ดู TD 152 และต่อไป

⁵⁷⁷ TD 152

⁵⁷⁸ TD 157

⁵⁷⁹ TD 168

ข้อความในบทกวีนาถวายตน⁵⁸⁰ เน้นถึงมุมมองนี้ไว้ชัดเจน “ลูกโหมทนาคุณพระองค์อย่างลึกซึ้ง ผู้ทรงประทับในพระสิริของพระบิดาของพระองค์แต่ในรัศมีครกาล และในพระครรภ์พรหมจรรย์ของพระนางมารี๋ยองค์มารดาผู้เหมาะสมที่สุด ในช่วงเวลาของการทรงรับเอากาย... ลูกขอสรรเสริญและยกย่องพระองค์ที่ได้ทรงเลือกอย่างเต็มพระหฤทัยที่จะทรงนบนอบต่อพระนางมารี๋ยมารดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์ ในทุกสิ่ง เพื่อที่ว่าผ่านทางพระนางลูกจะได้เป็นทาสรักของพระองค์... ขอทรงโปรดรับ องค์พรหมจารีทรงศักดิ์ การถวายเล็กๆ น้อยๆ ของการเป็นทาสรัก เพื่อให้เกียรติและเลียนแบบความนบนอบซึ่งองค์ปัญญาจันทร์ ทรงเต็มใจเลือกที่จะนบนอบพระนาง ผู้ทรงเป็นพระมารดาของพระองค์...”

ถ้าการรวมเป็นศาสนจักรหมายถึงการดำเนินชีวิตเช่นลูกของพระเจ้าแล้ว มงฟอร์ตเตือนเราว่า “พระบิดาทรงประทานและยังคงประทานพระบุตรของพระองค์โดยผ่านทางพระนางเท่านั้น พระองค์ทรงเลี้ยงดูลูกๆ ด้วยพระองค์เองผ่านทางพระนาง”⁵⁸¹ ถ้าหมายความว่าหล่อหลอมพระคริสต์ในตัวเราแล้วมงฟอร์ตอธิบายไว้ชัดเจนว่า “พระบุตรมิได้ถูกหล่อหลอมมาเพื่อมนุษย์แบบธรรมดาๆ แต่หล่อหลอมผ่านทางพระนางเท่านั้น”⁵⁸² ถ้าเราต้องยอมให้พระจิตหล่อหลอมตัวเรามงฟอร์ตก็เขียนไว้ว่า “พระจิตทรงหล่อหลอมพระเยซูโดยทางพระแม่เท่านั้น และพระองค์หล่อหลอมบรรดาสมาชิกของพระกายทิพย์ และแจกจ่ายพระพรพรทานและความโปรดปรานของพระองค์ผ่านทางพระนางเท่านั้น”⁵⁸³ เราหวนกลับมาที่หลักการซึ่งมงฟอร์ตประกาศอย่างชัดเจนคือ “แผนการที่สามพระบุคคลในสถานะตรีเอกภาพใช้ในการรับเอากาย... และสิ่งนี้ยังคงดำเนินไปทุกวันในแบบที่มองไม่เห็นในพระศาสนจักรศักดิ์สิทธิ์”⁵⁸⁴

⁵⁸⁰ ดู LEW 223-227

⁵⁸¹ TD 140

⁵⁸² จากที่เดียวกัน

⁵⁸³ จากที่เดียวกัน

⁵⁸⁴ TD 22

ดังนั้นเราจึงเข้าใจถึงความสำคัญที่มิงฟอร์ดให้ต่อ “ความศรัทธา” ต่อรหัสสัญญาณรับเอากาย “บรรดา ทาสรักของพระเยซูในพระนางมารีย์ควรรายก่องที่สุดต่อศรัทธาของพระเยซู พระวจนาตถ์ของพระเจ้า ใน รหัสสัญญาณที่ยิ่งใหญ่ของการรับเอากาย (25 มีนาคม) ซึ่งเป็นรหัสสัญญาณแท้ของศรัทธา นี้ เพราะมีแรงบันดาลใจมาจากพระจิตด้วยเหตุผลว่า เพื่อเราจะได้ให้เกียรติและเลียนแบบความนบนอบซึ่งพระบุตรทรงเลือกที่จะ ปฏิบัติต่อพระนางมารีย์ เพื่อพระสิริของพระบิดาและเพื่อการไถ่กู้มนุษย”⁵⁸⁵ เราเข้าใจด้วยว่าทำไมบทวันทา มาริอา⁵⁸⁶ และการสวดสายประคำจึงเชื่อมโยงอย่างแน่นแฟ้นกับวิถีชีวิตจิตที่มิงฟอร์ดสอน ก็เพราะมันนำเรา กลับไปสู่รหัสสัญญาณของการรับเอากายนั่นเอง โดยเฉพาะสายประคำเป็น “บทภาวนาจากพระวรสารที่มีจุด ศูนย์กลางที่รหัสสัญญาณไถ่กู้ของการรับเอากาย”⁵⁸⁷ “ทำให้เรารำพึงถึงรหัสสัญญาณต่างๆ ในชีวิตของพระองค์ ผ่าน ทางหัวใจของพระนางผู้ทรงใกล้ชิดกับพระเจ้า”⁵⁸⁸

4.4 ปรีชาญาณจากกางเขนอันรุ่งโรจน์

ในบทสุดท้ายของงานเขียนพื้นฐานของท่านคือ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* นั้น กริฌอง เดอ มง ฟอร์ดแนะนำศรัทธาต่อพระนางพรหมจารีย์ว่าเป็น “วิธีการอันยิ่งใหญ่ที่สุด และเลิศล้ำที่มหัศจรรย์ที่สุด เพื่อเข้าถึงและรักษาองค์ปัญญาสวรรค์ไว้”⁵⁸⁹

ปรีชาญาณเป็นหัวข้อที่แน่นอนในการเดินทางฝ่ายจิตของมงฟอร์ดและในงานเขียนของท่าน โดย เข้าใจว่าปรีชาญาณคือพระบุคคล พระเยซูคริสต์ หรือเป็นของขวัญ เป็นการสื่อสารของพระเยซูคริสต์ต่อ

⁵⁸⁵ TD 243

⁵⁸⁶ ดู TD 249

⁵⁸⁷ พระสันตะปาปาปอลที่ 6 ในสมณสาสน์ *Marialis cultus*, n. 45

⁵⁸⁸ จากที่เดียวกัน n. 47

⁵⁸⁹ LEW 203

มงฟอร์ตมีขั้นตอนอย่างไรจึงมาสรุปดังนี้หรือ สมมุติฐานที่สำคัญคืออะไร ท่านธรรมชาติผู้เป็นที่ชื่นชอบและอาจารย์ฝ่ายจิตใช้มันอย่างไรหรือ

จากการติดตามชีวิตและประสบการณ์ส่วนตัวของมงฟอร์ตนั้น เราทราบจากแบลงว่า ตั้งแต่ตอนเป็นสามเณรใหญ่แล้วที่มงฟอร์ตอ่านหนังสือของ H.M. Boudon และสะกิดใจโดยเฉพาะกับหนังสือชื่อ *Les saintes voies de la croix*⁵⁹³ งานเขียนนี้เริ่มต้นด้วยการอธิบายว่ากางเขนคือ “un mystere cache ... grand chef-d’ oeuvre de la sagesse d’un Dieu” น่าละอายสำหรับชาวยิวและโง่เขลาต่อคนนอกศาสนาซึ่ง “la Sagesse meme incarnee, le revelant a ses disciples, il etait toujours pour eux une parole cache... Cette sagesse de l’Evangile n’est point entendue par les sages du siècle... Si ceux qui approche de plus pres la lumiere meme, la Sagesse incarnee, ne l’entendaient pas avant lav venue du Saint-Esprit, comment

---

⁵⁹⁰ ดู LEW 13

⁵⁹¹ LEW 167

⁵⁹² LEW 180

⁵⁹³ ดู แบลง หน้า34-35

ปรัชญาจนถึงกับมารับเอากาย เผยแสดงปัญญาแก่บรรดาศิษย์ของพระองค์ และยังคงเป็นวาจาถกถัดสำหรับพวกเขาเสมอ ... ปรัชญาจากพระวรสารนี้ปรากฏทั้งหลายในสมัยนี้ไม่เคยได้ยิน... ถ้าบรรดาผู้ที่ใกล้ชิดที่สุดต่อแสงสว่างเอง ต่อบรรดาปัญญาที่รับเอากาย ไม่อาจเข้าใจก่อนที่พระจิตจะเสด็จลงมาแล้ว บรรดาผู้ที่อยู่ในความมืดมิดจะเข้าใจได้อย่างไรกัน

ผู้เขียนอีกท่านหนึ่งที่มิงฟอร์ดศึกษาและจดบันทึกไว้ใน *Cahier de notes*⁵⁹⁵ คือ J.B. de Saint-Jure โดยเฉพาะตอนที่เกี่ยวกับปรัชญา ซึ่งเข้าใจว่าเป็นพระคริสต์และเป็นเสมือนพระพรแห่งความรู้และการเลียนแบบพระเยซูคริสต์ Saint Jure มีงานเขียนพิเศษเกี่ยวกับกางเขนด้วยคือ *Le livre des élus, Jesus Christ en croix* (1643) ทั้ง Boudon และ Saint-Jure ติดต่อกับ Ermitage of Caen อันเป็นแวดวงของนักเขียนด้านชีวิตจิตและฤณีเช่น Gaston de Renty และ Jean de Berniere (โดยพวกท่านรับมาจาก Harphius, Tauler และ Ruysbroeck) พวกท่านเหล่านี้ถือว่าระดับของความดีบริบูรณ์ขั้นสูงสุดก็คือการเป็นเหมือนพระคริสต์ผู้ถูกตรึงอย่างสมบูรณ์ ไร้การปลอมโยน และยอมรับการทำลายล้างทุกอย่าง โดยชอบการถูกละเลยมากกว่าการปลอมโยนใดๆ ปรารถนาการต้องทนลำบากด้วยเหตุผลเดียว เพื่อที่จะรักด้วยความเชื่ออันบริสุทธิ์

⁵⁹⁴ ดู H. Boudon, *Oeuvres completes*, Paris, Migne, 1856, t. 2, pp. 109-111.

⁵⁹⁵ ดู CN, pp. 306-308; 312-314. Jean-Baptiste De Saint-Jure (1588-1657) สงฆ์คณะเยซุอิตท่านนี้เป็นวิญญาณรักษ์ของบรรดาวิญญาณที่พิเศษ โดยมี Marguerite Du T.S. Sacrement นักบวชคณะคาแมลไลท์ โดย Renty ส่งมาให้แนะนำ (ดู DS, t. 10. Col. 343-344); Marie Des Valles, ซึ่งท่านพบปะที่เมือง Coutances ในค.ศ. 1625 ก่อน St. John Judes จะเป็นวิญญาณรักษ์ Elisabeth De L'Enfant Jesus, คณะโดมินิกัน ผู้มีชื่อเสียงในการทำพิธีกรรมมาก และต่อมา de Renty เป็นวิญญาณรักษ์ (ดู DS. T. 1, col. 1195-1197); Madeleine De Miron, คณะอูซูลิน Jeanne Des Anges (ดู DS. t. 8, col. 850-851); Gaston de Renty เองก็มี St. Jure เป็นวิญญาณรักษ์อยู่ช่วงหนึ่ง (ดู DS. t. 13, col. 363-369).

ไม่ลำบากที่จะพบการสอนเช่นนี้ในชีวิตของมงฟอร์ต ท่านไม่เพียงรับความลำบากต่างๆ การเข้าใจผิดและการถูกปองร้ายเท่านั้น แต่ท่านยังเป็นสุขมากเมื่อได้รับกางเขนใหม่ๆ ด้วย และท่านกลับหงุดหงิดเมื่อทุกสิ่งดำเนินไปด้วยดี⁵⁹⁶

เรื่องกางเขนนี้มีเขียนไว้บ่อยๆ ในงานเขียนของท่าน ด้านการเคร่งครัดกับตนเองนี้จะหวนกลับมาเสมอไม่ว่าเมื่อท่านกล่าวเกี่ยวกับตนเองหรือเมื่อท่านแนะนำคนอื่น ในช่วงปีแรกของการเป็นพระสงฆ์ของท่านนั้น ท่านเขียนจดหมายไปหาวิญญูณารักษ์ของท่านดังนี้ “ผมเข้าไปในบ้านที่ยากจนนี้ หรือจะดีกว่าที่จะเรียกว่าบาบิโลนอันน่าสงสาร โดยตั้งใจจะทนลำบากร่วมกับพระเยซูคริสต์ องค์พระผู้ไถ่ของผม ต่อกางเขนต่างๆ ที่จะได้รับถึงานนี้เป็นงานของพระเจ้าจริงๆ”⁵⁹⁷ ในปีเดียวกันนี้เอง ท่านมีจดหมายไปถึงนักบวชคนหนึ่งว่า “ช่างเป็นจดหมายที่ให้แรงบันดาลใจจริงๆ เล่าถึงแต่สิ่งต่างๆ ที่เป็นกางเขน ไม่ว่าธรรมชาติมนุษย์และเหตุผลจะว่าอย่างไรก็ตาม ถ้าขาดกางเขนไปแล้วก็จะไม่มีความสุขแท้จริงหรือความดีที่ยั่งยืนในโลกนี้ไปจนถึงวันพิพากษาเลย คุณกำลังแบกกางเขนที่หนักและใหญ่ แต่คุณเป็นสุขมากจริงๆ จงมั่นใจเถิด เพราะว่าถ้าพระเจ้าผู้ทรงดีพร้อมยังคงให้คุณต้องลำบากแล้ว พระองค์จะไม่ทดสอบคุณมากกว่าที่คุณจะทนได้ กางเขนเป็นเครื่องหมายอันแน่นอนว่าพระองค์ทรงรักคุณ ข้าพเจ้ายืนยันได้ว่า ข้อพิสูจน์อันยิ่งใหญ่ว่าพระเจ้าทรงรักเราก็เมื่อเราถูกโลกเหยียดหยามและมีภาระกับกางเขนมากมาย... ถ้าคริสตชนได้ทราบถึงคุณค่าของกางเขนแล้ว พวกเขาขอมเดินเป็นร้อยไมล์เพื่อรับแบกมัน เพราะในกางเขนที่น่ารักนั้นก็คือปรีชาญาณที่แท้จริง และนี่คือสิ่งที่ข้าพเจ้ามองหาอยู่ทั้งคืนและวันอย่างร้อนรนที่สุด”⁵⁹⁸ ในช่วงเดียวกันนี้เมื่อเขียนจดหมายถึงมารดาของท่าน ท่านยืนยันว่าได้ “เลือกที่จะแต่งงานกับปรีชาญาณและกางเขน เพราะในสิ่งเหล่านี้ถูกพบความดีทุกอย่างทั้งบนแผ่นดินและในสวรรค์”⁵⁹⁹ เราพบการแสดงออกคล้ายๆ กันใน

⁵⁹⁶ ดู ฝรั่งเต หน้า 328-340.

⁵⁹⁷ L 11 ในค.ศ. 1702

⁵⁹⁸ L 13.

⁵⁹⁹ L 20 ในค.ศ. 1704

ตั้งแต่ช่วงแรกของงานด้านสงฆ์ (1701-1703) เมื่อมงฟอร์ตเป็นพระสงฆ์ประจำบ้านคนยากจนที่เมืองปัวติเอร์นั้น มีข้อความสั้นๆ เขียนไว้บนกางเขนโดยจะเป็นโครงการชีวิตของสาว ๆ กลุ่มหนึ่งซึ่งท่านรวบรวมให้มาพบกันอย่างสม่ำเสมอในห้องๆ หนึ่งซึ่งท่านตั้งชื่อว่า*ปรีชาญาณ* “ปฏิเสธตนเอง แยกกางเขนของคุณเพื่อติดตามพระเยซูคริสต์ ถ้าคุณละอายต่อกางเขนของพระเยซูคริสต์ พระองค์ก็จะละอายคุณต่อหน้าพระบิดาด้วย รักกางเขน - ปราบปรามกางเขนต่างๆ การถูกเหยียดหยาม ความเจ็บปวด ถูกใส่ร้าย ถูกถูกเหยียดหยามเหยียด ปองร้าย ลบหลู่ ป้ายร้าย เจ็บป่วย บาดเจ็บ ขอพระคริสต์จงมีชัยชนะ ขอกางเขนของพระองค์มีชัยชนะ รักอย่างพระเจ้า ถ่อมตน นอบน้อม อดทน นบนอบ สมบูรณ์ ทนไต่ ร่าเริง ไม่ลืมหูลืมตา เพียรพยายาม”⁶⁰²

บทความของมงฟอร์ตที่ยาวที่สุดและรู้จักกันดีที่สุดในเรื่องกางเขนคือ *จดหมายถึงเพื่อนกางเขน* ใน ค.ศ. 1714 เรากำลังเข้าสู่ตอนจบของกิจกรรมด้านธรรมทูตแล้ว เป็นผลงานในเชิงเคร่งครัดต่อตนเอง ซึ่งเขียนขึ้นเพื่อกระตุ้นความเพียรพยายามในตัวของบรรดาฆราวาสผู้ซึ่งหลังเข้าร่วมงานเทศน์มิชชันแล้ว ได้เข้า “ชมรมกางเขน”⁶⁰³ ในหนังสือนี้จะพบกับสรุปเหตุผลต่างๆ คำอธิบายและตัวอย่างต่างๆ จาก Boudon มงฟอร์ตวิเคราะห์ข้อความแต่ละคำจากพระวรสารคือ “ถ้าผู้ใดจะติดตามเรา ก็ให้ผู้นั้นปฏิเสธตนเอง แยกกางเขนและติดตามเรามา” (มธ. 16:24) ข้อความที่ดูขึงขังนี้เตือนเราว่า กริฌอง เดอ มงฟอร์ต ในช่วงเทศน์มิชชัน ได้ใช้วิธีการอื่นๆ เพื่อตอกย้ำให้รักกางเขนด้วย ท่านเขียนบทเพลงร้องต่างๆ เกี่ยวกับหัวข้อนี้ และให้

⁶⁰⁰ ดู L 26

⁶⁰¹ ดู L 16, 27, 29, 30, 31, 33, 34.

⁶⁰² GA หน้า 437

⁶⁰³ ดู กรังเด หน้า 340

ในฐานะ “ผู้ก่อตั้งคณะ” มงฟอร์ตไม่ลืมที่จะแนะนำบรรดาธรรมทูตของท่านให้ “มีความรักอันยิ่งใหญ่ต่อพระเยซูคริสต์ ซึ่งจะช่วยให้พวกเขาให้แบกกางเขนของตนเอง”⁶⁰⁵ และสำหรับซิสเตอร์คณะธิดาปริชาญาณท่านให้ “สุขภาพดีและบทเรียนต่างๆ เกี่ยวกับปริชาญาณของพระเจ้า” โดยชวนเชิญซ้ำๆ ให้แบกกางเขนทุกวันกับพระคริสต์⁶⁰⁶

ข้อความเหล่านี้เกี่ยวกับหัวข้อของกางเขน ซึ่งบ่อยๆ แล้วหนักแน่นและเชิญชวน สรุปลงและเรียบง่ายเมื่อเทียบกับข้อความในเชิงเดียวกันจากผู้เขียนคนอื่นๆ ⁶⁰⁷ แสดงถึงรูปแบบที่นิยมกันและความจำเป็นด้านอภิบาลของท่านธรรมทูตเพื่อทำให้ผู้คนเข้าใจและประทับใจพวกเขาด้วยความจริง แต่ท่านก็ประสงค์ที่จะนำพวกเขาไปสู่การปฏิบัติที่ยืนนานด้วย อย่างไรก็ตาม ลักษณะเฉพาะตัวเชิงเคร่งครัดกับตนเองและในเชิงเดือนนี้ทำให้เราหันไปหาวรรณกรรมของมงฟอร์ตเพื่อหารากฐานทางเทววิทยาเกี่ยวกับชีวิตจิตเชิงกางเขนนี้ และก็เป็นหนังสือ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* ซึ่งเราต้องกลับไปมองหาหลักฐานอันสำคัญที่สุดนี้เกี่ยวกับกางเขน อันจะอธิบายถึงมุมมองที่แท้จริงทางเทววิทยาของกริยอง เดอ มงฟอร์ต หนังสือ*ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* คู่มือเป็นเหมือนผลงานหลักที่หัวข้อสำคัญทั้งหมดของชีวิตจิตแนวมงฟอร์ตถูกรวบรวมเอาไว้ บางหัวข้อได้รับการขยายความในงานเขียนอื่นๆ ในเวลาต่อมา ⁶⁰⁸

⁶⁰⁴ ดู C 67-74 เกี่ยวกับบุตรหัตถ์สันนิษฐานการสวดสายประคำ C 19 “ชัยชนะของกางเขน” เราจะพบว่าแนวคิดนั้นคู่ขนานกับ LEW (ดู บทที่ 9-17 เทียบกับ LEW 168-173, 175) C 123 “สมบัติของกางเขน” ฯลฯ

⁶⁰⁵ PM 24

⁶⁰⁶ ดู M 5, 6, 13, 28-37.

⁶⁰⁷ มีการสะท้อนถึงข้อความต่างๆ จาก H. Boudon, *Les saintes voies de la croix*: LFC 18, 24, 27, 28, 42.

⁶⁰⁸ หัวข้อเรื่องกางเขนพัฒนาขึ้นมาในหนังสือ LFC ครีธาต่อพระนางมารีย์อธิบายอยู่ใน TD และ SM แม้แต่บางหัวเรื่องเกี่ยวกับ “บรรดาสาวกในยุคสุดท้าย” และธรรมทูตคณะแม่พระก็มีกล่าวถึงใน LEW 95-97, 100.

ขั้นแรกต้องสังเกตว่า *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* อธิบายหัวข้อกางเขนด้วยการอธิบายในแนวประวัติศาสตร์ความรอด เป็นองค์ปัญญาที่มีได้ถูกสร้าง ทรงดำรงอยู่นิรันดร์ในพระอุระของพระบิดา ผู้ “จะทรงมาเป็นมนุษย์ในช่วงเวลาที่เหมาะสม”⁶⁰⁹ เพื่อช่วยมนุษย์ที่ตกในบาป ตั้งแต่ก่อนการรับเอากายแล้วองค์ปัญญานี้ทรงสำแดงพระองค์ในโลก คอยสอนคนของพระเจ้า บรรดาหมาบรูชและประกาศ ให้แรงบันดาลใจและสนับสนุนพวกเขา⁶¹⁰ องค์ปัญญานี้ทรงปรารถนาอย่างร้อนรนที่จะมอบพระองค์ต่อมนุษย์ สุดท้ายทรงปรากฏพระองค์ในแบบมนุษย์ ทรงรับเอากายในพระนางมารีย์⁶¹¹ พระองค์ทรงบังเกิด เติบโตขึ้นมางดงามที่สุดในบรรดาบุตรของมนุษย์ ทรงเปี่ยมด้วยความใจดี⁶¹² เปี่ยมด้วยปรีชาญาณ⁶¹³ ทรงสำแดงความรักของพระองค์ออกนับพันแบบ แต่โดยเฉพาะกับความเจ็บปวดที่ทรงทนรับตลอดชีวิตของพระองค์ และทนอย่างที่สุดในช่วงพระมหาทรมานและความตาย⁶¹⁴

เมื่อมาถึงจุดนี้มิงฟอร์อธิบายข้อคำสอนของท่านเกี่ยวกับรหัสลับของกางเขน นี้คือบทที่ 15 ของหนังสือ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์*⁶¹⁵ อันเป็นข้อคำสอนสุดท้าย ก่อนที่ท่านจะหันไปอธิบายถึงวิธีการต่างๆ เพื่อให้ได้และรักษาองค์ปัญญาไว้ เป็น “จุดสุดยอด” จุดสูงสุด จุดจบของการเดินทางอันยาวนานและเป็นจุดหักเหสู่ประวัติศาสตร์ช่วงใหม่ กางเขนเป็นหัวใจของบรรดารหัสลับของความรอดของเรา แม้แต่รหัสลับการรับเอากายที่สำคัญมากต่อแนวคิดฝ่ายจิตของมิงฟอร์ก็ตาม ก็ยังสัมพันธ์อยู่กับกางเขน “องค์

---

⁶⁰⁹ LEW 46.

⁶¹⁰ ดู LEW 47

⁶¹¹ ดู LEW 105-108

⁶¹² ดู LEW 117-132

⁶¹³ ดู LEW 133-153

⁶¹⁴ ดู LEW 154-166

⁶¹⁵ LEW 167-180

ทั้งชีวิตของพระเยซูคือการวิ่งแข่ง เป็นการเดินทางด้วยก้าวยาวๆ สู่กัลวารีโอ “ท้ายที่สุด พระองค์ก็ได้ทรงเป็นหนึ่งในเดียวกับสิ่งที่ทรงปรารถนา ทนรับรอยแผลแห่งความน่าละอาย และทรงสิ้นพระชนม์อย่าง ร่าเริงเสมือนในอ้อมแขนของเพื่อนรักและประคองอยู่บนเก้าอี้เกียรติยศและชัยชนะ”⁶¹⁷

ข้อความตอนนี้ ซึ่งสะท้อนถึงคำอธิบายและคำที่กินใจฤทัยยุคกลางและสมัยใหม่ สะกิดใจผู้อ่านและผู้ตีความของมงฟอร์ตไม่ใช่จำนวนน้อยทีเดียว พวกเขาสะดุดกับความจริงที่ว่าจุดสุดยอดของการนำเสนอทั้งหมดกลับไม่ใช่การฟื้นคืนชีพของพระเยซูแต่กลับเป็นความตายของพระองค์⁶¹⁸ จริงที่มงฟอร์ตไม่เคยกล่าวถึงการฟื้นคืนชีพของพระเยซู นอกจากกล่าวถึงไว้ในรหัสลับต่างๆ ของการสวดสายประคำ ความรู้สึกละเอียดอ่อนในช่วงสมัยของท่านนั้นต่างไปจากสมัยของเรา ท่านจะกล่าวถึงความรุ่งโรจน์และชัยชนะของกางเขนแทน ตามแบบภาษาที่ครอบคลุมประวัติศาสตร์ของศาสนาคริสต์ทั้งหมด และมีประสิทธิผลในการทำให้ผู้คนเข้าใจถึงพลวัตของรหัสลับปาสกาในด้านความตาย-ชีวิต การถูกเหยียดหยาม-การได้รับการยกย่อง การตกต่ำที่สุด-ชัยชนะ

---

⁶¹⁶ LEW 169

⁶¹⁷ LEW 171

⁶¹⁸ L. Perouas เขียนไว้ว่า “La resurrection de Jesus n’a pratiquement pas de place chez Montfort. Sans doute celui-ci exalte la gloire, le thronpne, qui decoule de la Croix, mais c’est tout autre chose que la resurrection.” (Ce que croyait... p. 148)

ดังนั้น กางเขนของพระคริสต์คือกางเขนที่รุ่งโรจน์ เป็นกางเขนที่องค์ปัญญามิได้ทิ้งขว้างหลังกัลวารีโอ “จงอย่าคิดว่า เพื่อจะมีชัยยิ่งขึ้นไป พระองค์ทรงทิ้งขว้างกางเขนไปหลังการสิ้นพระชนม์แล้ว ไม่ใช่เลย พระองค์ทรงเป็นหนึ่งในเดียวกับมันอย่างใกล้ชิดจนทั้งเทวดาและมนุษย์ หรือสิ่งสร้างใดๆ ในสวรรค์หรือบนโลกจะมาแยกพระองค์ไปจากมันได้ สายสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองนั้นขาดสะบั้นไม่ได้ ความเป็นหนึ่งเดียวกันของทั้งสองนั้นตลอดนิรันดร์ ไม่เคยมีกางเขนโดยปราศจากพระคริสต์ หรือพระคริสต์โดยปราศจากกางเขน”⁶¹⁹ เราต้องไม่ลืมว่าวลีซึ่งน่าตกใจและถูกต้องอันมีชื่อเสียงนี้ เขียนโดยมงฟอร์ตในบริบทของปาสกา หมายความว่าถึงหลังความตายของพระคริสต์ เป็นช่วงเวลาของความรุ่งโรจน์

คำขยายข้อความที่ตามมานี้เป็นในเชิงบวกทั้งหมด “จากวิธีการที่พระองค์ทรงสิ้นพระชนม์ องค์ปัญญารับเอากายได้ทำให้ความน่าอัศจรรย์กลับรุ่งโรจน์ ทำให้ความต่ำต้อยที่สุดกลับกลายเป็นความมั่งคั่ง ทำให้ความโศกเศร้ากลายเป็นน้ำยินดี ความเคร่งครัดกับตนเองกลายเป็นสิ่งถูกตาต้องใจ ถึงขั้นที่ยกขึ้นเป็นพระเจ้า และเป็นสิ่งที่บรรดาเทวดาและมนุษย์ยกย่องบูชา(...) ในวันพิพากษา... องค์ปัญญา... จะทรงให้เทวดาแบกกางเขนอย่างสง่า ร้องเพลงสดุดีกันอย่างร่าเริง กางเขนจะนำหน้าพระองค์ไป ได้รับการยกย่องบนเมฆที่สุกใสที่สุดที่เคยได้เห็นกันมา ร่วมกับกางเขนและโดยกางเขนพระองค์จะทรงพิพากษาโลก”⁶²⁰

รหัสเนียบกางเขนที่ลุล่วงไปบนกัลวารีโอ นั้น มงฟอร์ตอธิบายด้วยแสงสว่างของปาสกาถึงช่วงเวลาของพระศาสนจักรและตลอดศตวรรษต่างๆ ไปจนถึงสิ้นสุดกาลเวลา นี่คือข้อมูลหลักของความเชื่อ เป็นรากฐานทางเทววิทยาของข้อค้ำนึ่งทุกข้อในเชิงเคร่งครัดต่อตนเอง ที่จริงแล้ว มงฟอร์ต เริ่มตอนต่อไปของการอธิบายด้วยวลีที่ว่า “ขณะรอวันอันยิ่งใหญ่ของการพิพากษาครั้งสุดท้ายอยู่นั้น องค์ปัญญานิรันดร์ทรงประกาศให้กางเขนเป็นเครื่องหมาย เป็นตราและอาวุธของสัตว์บุรุษของพระองค์”⁶²¹

⁶¹⁹ LEW 172

⁶²⁰ จากที่เดียวกัน

⁶²¹ LEW 173

สิ่งที่เขียนต่อมาในบทนี้อาจถือได้ว่าเป็นบทสรุปของเรื่องที่เราเริ่มไว้ใน *จดหมายถึงเพื่อนกางเขน*⁶²² กางเขนเป็นเคล็ดลับที่เผยแสดงเฉพาะต่อผู้ที่ถ่อมตน เราต้องวิงวอนขอความรู้จากรหัสลับกางเขนด้วยคำภาวนาและความปรารถนา กางเขนทำให้เราคล้ายกับพระคริสต์ตามตัวอย่างของบรรดานักบุญ ปัญญาจากกางเขนนั่นโลกถือว่าเป็นความโง่เขลา แต่กลับเป็นปัญญาที่แท้จริง “ปัญญาก็คือกางเขนและกางเขนก็คือปัญญา”⁶²³ นี่คือนิยามของมงฟอร์ตที่ต้องการนำผู้อ่านให้เข้าใจ

ลักษณะปาสาทของการกระตุ้นให้เครื่องคิดต่อตนเองที่ มงฟอร์ต เขียนไว้ทั่วไปในวรรณกรรมของท่านปรากฏในเชิงพลวัตของ*ความต่ำต้อย-การยกย่อง*ที่ท่านใช้อยู่บ่อยๆ “(องค์ปัญญา) ปรารถนาจะลงมาในโลกเพื่อช่วยมนุษย์ให้ขึ้นไปสู่สวรรค์”⁶²⁴

ด้วยมุมมองเชิงปาสาทต่อกางเขนอันรุ่งโรจน์นี้ ในตอนนี้ก็มีบริบทของศาสนจักรเกิดขึ้นด้วย โดยมงฟอร์ตเชิญชวนให้ “แบกกางเขนของตนเอง” เป็นช่วงเวลาของพระศาสนจักรที่ผู้มีความเชื่อทุกคนมีโอกาสใช้ชีวิตของตนเสียใหม่ด้วยรหัสลับของการตายและการฟื้นคืนชีพในพระคริสต์ เลียนแบบความโศกเศร้าพระมหาทรมานและการสิ้นพระชนม์ขององค์พระผู้ไถ่ เพื่อจะมีส่วนในชัยชนะของพระองค์ เป็นบริบทของศาสนจักรที่คริสตชนจะได้พบวิธีการเพื่อสามารถติดตามพระองค์ได้อย่างซื่อสัตย์

ที่เป็นเชิงศาสนจักรจริงๆ ก็คือผลอันมหัศจรรย์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในวิญญานของบรรดาสัตบุรุษผู้แบกกางเขนของตน นั่นคือ เลียนแบบพระคริสต์ พระจิตทรงให้แสงสว่าง ยินดี สันติ รุ่งโรจน์ในอนาคต

⁶²² LEW 173-180 มีข้อความคู่ขนานกันมากมายระหว่างบทที่ 14 ในหนังสือ LEW และใน LFC เช่น LEW 175 กับ LFC 37 และ 45 LEW 176 กับ LFC 27-28 LEW 177 กับ LFC 34 LEW 178 กับ LFC 33

⁶²³ LEW 180

⁶²⁴ LEW 168 เช่นที่พระเยซูคริสต์ยอมให้พระองค์เองถูกเหยียดหยามเพื่อจะได้เป็นที่ยกย่อง คริสตชนก็ต้องเป็นเช่นเดียวกัน ความต่ำต้อย-การยกย่องนี้อยู่ในบทภาวนาศิลล้างบาปแล้วในการ “ละทิ้งปีศาจ-ติดตามพระคริสต์” ซึ่งมงฟอร์ตใช้อยู่บ่อยๆ พระนางมารีย์เองทรงดำเนินชีวิตที่ซ่อนเร้น ยากจนและถ่อมตน (ดู TD 2-3) และต่อมาได้รับการยกย่อง (ดู TD 10)

“แบกกางเขนของตนเอง” สิ่งนี้กลายมาเป็นเสมือนบทรับสั่งในวรรณกรรมของกริญอง เดอ มงฟอร์ต ลองดูบางข้อความซึ่งวลีนี้เขียนไว้บ่อยๆ โดยจำกัดอยู่เฉพาะข้อความที่สำคัญ ข้อความที่เป็นเหมือนบทภาวนา

ตัวอย่างแรกที่ได้อ้างไปแล้วคือข้อความสั้นๆ จาก กางเขนทรงปัญญาที่เมืองปัวติเอร์ เรายังอยู่ในตอนต้นๆ ของงานธรรมชาติ องค์ประกอบต่างๆ เน้นอยู่แต่ที่กางเขน แต่ว่าเน้นที่ “การตัดสละ” ตนเอง “เพื่อติดตามพระเยซูคริสต์ การตัดสละมิใช่เป้าหมายในตัวของมันเอง แต่เพื่อเลียนแบบพระคริสต์ตามที่ความดีบริบูรณ์ของเราหมายถึง มีแสงสว่าง ของมิติด้านสิ้นสุดของกาลเวลาอยู่ด้วย “ถ้าคุณละอายต่อกางเขนของพระเยซูคริสต์ พระองค์จะทรงละอายต่อคุณเฉพาะพระพักตร์พระบิดาของพระองค์ด้วย” รายการอันยาวยืดยาวที่ระบุไว้เป็นข้อๆ นั้นเหมาะต่อการนำไปปฏิบัติ เรียบง่าย และชี้แนะอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อดำเนินชีวิตที่เคร่งครัดต่อตนเองในแบบคริสตชน

แต่ใน ค.ศ. 1706 เราได้พบข้อความที่พิสูจน์ว่าสำคัญ เพราะในการ “แบกกางเขนของตนเอง” นั้นได้ให้ลักษณะองค์ประกอบทั้งหมดของวิสัยทัศน์ฝ่ายจิตของกริญอง เดอ มงฟอร์ต เอาไว้ สิ่งนี้อยู่ในจดหมายถึงชาวมองต์แบนาจ ว่า “ลูกๆ ที่รัก โปรดจำไว้ว่าความยินดี ความรุ่งโรจน์ และมงกุฎของพ่อ เพื่อจะมีความ

---

⁶²⁵ ดู LEW 176

⁶²⁶ ดู LEW 90-99

เราคงเห็นแล้วว่า องค์ประกอบบางข้อเริ่มปรากฏขึ้นมาแล้ว เช่นรักพระคริสต์ แยกกางเขนของพระองค์ - การเป็นคนกลางของพระนางมารีย์ –บริบทของศีลล้างบาป –เพื่อการแพร่ธรรม – เพื่อมงกุฎในอนาคต ในบรรดาข้อปฏิบัติต่างๆ เพื่อการเพียรพยายาม ก็มีการรับศีลศักดิ์สิทธิ์และการสวดสายประคำ

สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่พบใน พันธสัญญากับพระเจ้า “ลูกละทิ้งปีศาจตลอดไป... ลูกมอบตัวเองอย่างครบครันต่อพระเยซูโดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ เพื่อแยกกางเขนของลูกตามแบบพระองค์ตลอดไปทุกวันในชีวิตของลูก”⁶²⁸ ข้อปฏิบัติต่างๆ คือ “พวกเขาจะไปแก้บาปเดือนละครั้ง... ทุกปีพวกเขาจะรื้อฟื้นศีลบนที่ได้กระทำเมื่อรับศีลล้างบาป สวดสายประคำ...”⁶²⁹

ในบทภาวนาถวายตน “ในพระหัตถ์ของพระนาง (โอี พระนางมารีย์) ลูกขอรื้อฟื้นและยอมรับคำสั่งสัญญาศีลล้างบาปของลูก ลูกปฏิเสธซาตาน... และมอบตัวเองอย่างสมบูรณ์ต่อพระเยซูคริสต์ องค์ปญญารับเอากาย เพื่อแยกกางเขนของลูกร่วมกับพระองค์ทุกวัน และจะซื่อสัตย์ต่อพระองค์ยิ่งขึ้นในอนาคต”⁶³⁰

---

⁶²⁷ LM 2

⁶²⁸ CG 1

⁶²⁹ CG 2

⁶³⁰ LEW 225

ข้อความสั้นๆ อีกข้อความหนึ่งพบได้ใน Livre des Sermons ในโครงร่างการ “เทศน์มิชชั่นหรือเทศน์เข้าเฝ้าเพื่อให้เกิดตระหนักรู้ต่อสัญญาศีลล้างบาป”⁶³¹ ในบรรดาหัวข้อที่ต้องอธิบายเพิ่มเติมมี “ลูกปฏิเสฐชาตาน” “ลูกมอบตนเองแด่พระเยซูของค์พระผู้ไถ่ของลูก เป็นหนึ่งเดียวกับพระเยซูคริสต์ สัญญาศีลล้างบาป วิธีการรื้อฟื้น โดยผ่านทางพระนางมารีย์” “การเพียรพยายาม”

มิบทภาวนาที่ไม่ได้เขียนไว้ แต่เป็นบทภาวนาซึ่งมีองค์ประกอบเหมือนๆ กันนี้ อาจพบได้ในข้อแนะนำที่มิงฟอร์ดให้ไว้ที่*กัลวารีโอที่ปองซาโต* ⁶³² บนยอดเนินที่สร้างขึ้นมานั้น รอบๆ กางเขนทั้งสามอันและรูปปั้นพระนางมารีย์ ยอห์นและมัคคาเลน มีรั้วกั้นแรกประกอบไปด้วยสายประคำใหญ่ ที่ลาน ตามหนทางลงมีอ่างน้ำที่มีน้ำไหลออกมาจากปากของงู เตือนให้ระลึกถึงงูทองเหลืองของโมเสส และเป็นเครื่องหมายของพระคริสต์ถูกตรึงอยู่บนกางเขน อ่างน้ำเตือนใจถึงศีลล้างบาป ตามทางวกวนลงจากเนินมีวัดน้อย 15 หลัง แทน รหัสันย 15 ข้อของสายประคำ และที่เชิงเนินมีรั้วใหญ่แทนสายประคำ 5 ทด รั้วนี้ทำด้วยพุ่มไม้ ตรงทางออกมีสวนน้อย 2 สวน สวนหนึ่งเรียกว่า ‘สวรรค์บนดิน’ และอีกสวนหนึ่งเรียกว่า ‘สวนมะกอก’ การตกแต่งเป็นแบบที่น่าสนใจ สวรรค์บนดินทำให้นึกถึงตอนเริ่มต้นของประวัติศาสตร์มนุษยชาติและอาดัมแรก ที่ถูกสร้างให้มีมิตรภาพกับพระเจ้า สวนมะกอกไม่ใช่เพื่อให้ระลึกถึงความเจ็บปวดของพระคริสต์ แต่เพื่อระลึกถึงการฟื้นคืนชีพ เป็นสวนในเช้าวันอีสเตอร์ สิ่งสร้างใหม่ พร้อมกับอาดัมใหม่คือพระเยซูคริสต์

ที่นี้ด้วย รอบๆ ฉากหลักของกางเขน มีการอ้างอิงถึงการฟื้นคืนชีพ พระนางมารีย์ ศีลล้างบาป สายประคำ

สรุป เราอาจกล่าวได้ว่า ตามที่แสดงไว้นี้ หัวข้อของกางเขนต้องเข้าใจด้วยกุญแจของปาaska แม้จะเขียนด้วยภาษาของยุคนั้นก็ตาม การกระตุ้นให้ “แบกกางเขน” จึงเป็นการเชิญชวนให้ดำเนินชีวิตตามรหัสันย

⁶³¹ ดู Sermons หน้า331-333

⁶³² ดู กรังเด หน้า 158-160

เมื่อมองย้อนจากหลังไปหน้าแล้ว กระบวนการจะเป็นดังนี้คือ ศรัทธาที่แท้จริงต่อพระนางมารีย์นำให้ดำเนินชีวิตในพระคริสต์ องค์กรปัญญาผู้ถูกตรึงและคืนชีพ การจะครอบครององค์กรปัญญานี้คือการดำเนินชีวิตในพระจิต ด้วยพระพรและคุณธรรมต่างๆ ของพระองค์ “ในขณะที่เดียวกันก็รอวันอันยิ่งใหญ่ของการพิพากษาครั้งสุดท้าย”⁶³³

4.5 การถวายตัวต่อพระคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ และการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป

ในบรรดาองค์กรประกอบต่างๆ ที่มีความหมายเชิงศาสนจักรที่เราพบในข้อคำสอนของกรีกูอง เดอ มงฟอร์ตนั้น เราไม่อาจลืมความสำคัญที่ให้ต่อการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปไปได้ ที่จริงแล้วโครงสร้างด้านศีลศักดิ์สิทธิ์ของพระศาสนจักรให้มุมมองพื้นฐานต่อเราถึงชีวิตของผู้ที่เชื่อ ซึ่งเข้าถึงความรอดของตนด้วยการหล่อหลอมตนเองในพระคริสต์ ปราบกฏตัวในพระศาสนจักรของเขาผ่านทางศีลศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ⁶³⁴ โดยเฉพาะในศีลล้างบาปนั้น แสดงถึงและทำให้เราเป็นหนึ่งเดียวกับความตายและการฟื้นคืนชีพของพระคริสต์⁶³⁵ และการที่ผู้มีความเชื่อแต่ละคนเข้าสู่ชุมชนพระศาสนจักร⁶³⁶

⁶³³ LEW 173

⁶³⁴ ดู SC 7

⁶³⁵ ดู LG 7

⁶³⁶ ดู SC 10, LG 14, AG 7.

เมื่อได้อธิบายถึงตำแหน่งและบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์แห่งความรอด และแสดงถึงความจำเป็นของศรัทธาที่แท้จริงต่อพระนางพรหมจารีแล้ว ก่อนจะอธิบายถึงวิธีปฏิบัติเฉพาะต่อศรัทธาที่ท่านต้องการจะแนะนำ มงฟอร์ตได้กล่าวว่า การถวายตนต่อพระคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์เป็นหนทางหนึ่งที่สมบูรณ์ที่สุด เพื่อรื้อฟื้นสัญญาต่างๆ ของศีลล้างบาป “การถวายตนที่สมบูรณ์ต่อพระเยซูก็คือ การถวายตนอย่างสมบูรณ์และครบครันต่อพระนางพรหมจารี กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ มันคือการรื้อฟื้นศีลบนและสัญญาต่างๆ ของศีลล้างบาป”⁶³⁷

การอ้างถึงศีลล้างบาปดูเหมือนเกิดขึ้นเมื่อถูกคิดขึ้นมาได้ แต่ว่า มงฟอร์ตก็ได้อธิบายแล้วว่า เราเป็นของพระเยซูคริสต์ก็เพราะการรับศีลล้างบาปของเรา⁶³⁸ และการถวายตนแด่พระเยซูคริสต์ผ่านทางพระนางมารีย์เป็นเพียงเพื่อให้ตระหนัก ยินยอมรับ การเลือกอย่างเสรีที่จะเป็นตัวของตัวเองเนื่องเพราะ “คริสตชนอาจเป็นทาสของปีศาจหรือทาสของพระคริสต์เท่านั้น”⁶³⁹

4.5.1 มีข้อความมากมาย

เมื่อขยายวิสัยทัศน์ของเราให้รวมถึงวรรณกรรม และแนวปฏิบัติด้านพันธกิจทั้งหมดของท่านแล้ว เราก็คพบว่า การเชื่อเชิญให้รื้อฟื้นจิตตารมณ์ศีลล้างบาปนั้นเป็นความหวังใฝ่สมอๆ ของกริฌอง เดอ มงฟอร์ต ผู้เป็นทั้งธรรมทูตและนักเขียน ข้ออ้างถึงศีลล้างบาปนั้นไม่เคยขาดหายไปเมื่อถึงจุดสำคัญของการอธิบายถึงข้อคำสอนและงานอภิบาล

⁶³⁷ TD 120

⁶³⁸ ดู TD 68-72

⁶³⁹ TD 73

ในข้อความสั้นๆ บนกางเขนทรงปัญญาที่เมืองบัวติเออร์นั้น การระลึกไปถึงสัญญาต่างๆ ของศีลล้างบาปรวมอยู่ด้วยชัดเจน “ปฏิเสศตนเอง แยกกางเขนของตนติดตามพระเยซูคริสต์...”⁶⁴⁰ ในจดหมายถึงชาวมองต์แบนาจ ในตอนที่สรุปองค์ประกอบสำคัญของวิสัยทัศน์ฝ่ายจิตของมงฟอร์ตนั้น ท่านผู้เขียนแนะนำว่า “อย่าลืมปฏิบัติตามสัญญาศีลล้างบาปของพวกเขาอย่างซื่อสัตย์”⁶⁴¹ สิ่งนี้เขียนไว้ในค.ศ. 1706 เดือนมิถุนายน ในปีเดียวกัน พระสันตะปาปาเคลเมนต์ที่ 11 ทรงต้อนรับหลุยส์ มารีและแต่งตั้งให้ท่านเป็นธรรมทูตแบบอัครสาวก ซึ่งการกระทำครั้งนี้กระตุ้นให้ท่านสอนข้อคำสอนคริสตังค์ต่อผู้คนและให้ฟื้นฟูจิตตารมณ์คริสตชนในทุกแห่งหน ด้วยการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป⁶⁴²

ข้อความนี้ตามมาด้วยข้อความหลัก 2 ข้อความคือ พันธสัญญากับพระเจ้าและบทภาวนาถวายตนแด่พระเยซูผ่านทางพระนางมารีย์ นี่เป็นบทภาวนา 2 บทซึ่งเน้นอย่างชัดเจนถึงศีลล้างบาปว่าเป็นเรื่องหลัก ในพันธสัญญาหลังจากละทิ้งปีศาจแล้วผู้นั้นจะอุทิศตนท่ามกลางแนวปฏิบัติต่างๆ เพื่อรื้อฟื้นศิลาบนของศีลล้างบาปทุกปี⁶⁴³ บทภาวนาถวายตัวนี้ผู้คนจะสวดกันในช่วงการเทศน์มิชชัน โดยถือเป็นพิธีสง่าซึ่งรวมทั้งกระบวนแห่อันยิ่งใหญ่เข้าวัดด้วย เดินผ่านหน้าที่ล้างบาปเพื่อเข้าไปที่พระแท่น...⁶⁴⁴

ส่วนหลักของบทภาวนาถวายตนนี้เขียนขึ้นตามแบบของพิธีกรรมศีลล้างบาปว่า “ข้าพเจ้า คนบาปผู้ไม่ซื่อสัตย์ ในวันนี้ขอรื้อฟื้นและยอมรับคำสัญญาต่างๆ ของศีลล้างบาป ข้าพเจ้าละทิ้งปีศาจ ความชั่วร้าย

⁶⁴⁰ ดู GA หน้า 437

⁶⁴¹ LM 2

⁶⁴² ดู กรังเด หน้า 101

⁶⁴³ ดู GA หน้า 502

⁶⁴⁴ ดู กรังเด หน้า 406 เรื่อยไป

ใน Livres des Sermons ซึ่งเป็นสมุดบันทึกเล่มใหญ่ที่มงฟอร์ตรวบรวมโครงเรื่องต่างๆ ของบทเทศน์นั้น เราได้พบการบันทึกเพื่อ “เทศน์มิชชั่นหรือเทศน์เข้าเฝ้ายเกี่ยวกับคำสัญญาต่างๆ ของศีลล้างบาป” โครงเรื่องคือ “ละทิ้งปีศาจ ข้าพเจ้ามอบตนเองแก่พระเยซูคริสต์ สัญญาศีลล้างบาป วิธีการรื้อฟื้นสัญญาผ่านทางพระนางมารีย์”⁶⁴⁶

ท้ายที่สุดเราอาจกล่าวถึงการอ้างอิงถึงศีลล้างบาปที่ไม่ได้เขียนลงไว้ แต่แสดงออกทางเครื่องหมายและสัญลักษณ์ต่างๆ ดังที่ได้ทราบแล้ว กัลวารีโอที่ปองซาโตซึ่งมงฟอร์ตสร้างขึ้นมาจากทางเขนบนเนินที่สร้างขึ้น ตรงทางลงมีรูปร่างเป็นรูปสายประคำใหญ่ ตอนต้นทางลงมีอ่างน้ำโดยมีน้ำพุ่งออกมาจากปากงู เพื่อระลึกถึงงูทองเหลืองของโมเสส สัญลักษณ์ของพระคริสต์บนทางเขน อ่างน้ำทำให้ระลึกไปถึงศีลล้างบาปของเรา⁶⁴⁷

4.5.2 บริบทของประวัติศาสตร์และข้อคำถาม

ก่อนการอ้างอิงมากมายถึงศีลล้างบาปนั้น เราอาจถามตนเองว่าบริบททางประวัติศาสตร์และข้อคำถามซึ่ง กริญอง เดอ มงฟอร์ตพบ โดยตัวเองมีอะไรบ้าง หรือสิ่งที่ท่านมอบให้จริงๆ มีอะไรบ้าง

ถ้าเราต้องการตามรอยประเพณีคริสตชนไปตามแนวของการใคร่ครวญต่อศีลล้างบาปแล้ว เราคงต้องหันกลับไปสู่บรรดาบิดาจารย์ของพระศาสนจักร ไปหา ซีเปเรียน ออริเจน ออกุสติน... จากนั้นไปหา เกรกอรี นาเซียนเซน เบซิล ซีริลแห่งเยรูซาเลม ในยุคกลางมีสังคายนาที่ปารีส (829) ซึ่งแนะนำให้สัตบุรุษระลึกถึงศีลล้างบาปของตน โทมัส อาไควนัสให้ความหมายที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นต่อการอุทิศตนที่กระทำเมื่อรับศีลล้าง

⁶⁴⁵ LEW 225

⁶⁴⁶ ดู บทเทศน์ หน้า 331-333

⁶⁴⁷ ดู กรังเด หน้า 158-160

อย่างไรก็ตาม มิใช่ในนามของเทววิทยาทั่วไปเกี่ยวกับศีลล้างบาปที่ทำให้มงฟอร์ตหวนกลับไปหาบรรดานักเขียนในอดีต แต่เพื่อแนะนำข้อปฏิบัติในการรื้อฟื้นสัญญาต่างๆ ของศีลล้างบาป ที่จริงแล้ว ในศตวรรษก่อนๆ ได้มีการแพร่หลายของศรัทธาต่อศีลล้างบาป ซึ่งรวมไปถึงการตระหนักถึงความสำคัญฝ่ายจิตของศีลล้างบาปนี้ รวมไปถึงข้อปฏิบัติทั้งหลายเพื่อรื้อฟื้นผลต่างๆ ของมันในชีวิตประจำวันของบรรดาคริสตชน ในหลายๆ แห่งมีการกล่าวถึงเช่นประเพณีเฉลิมฉลองวันครบรอบการรับศีลล้างบาปของตน ซึ่งเรียกกันว่า “วันครบรอบอีสเตอร์” เนื่องจากศีลล้างบาปนั้นตามปกติกระทำกันในช่วงวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์⁶⁴⁹

สังคายนาเตรนที่ซึ่งเป็นเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ของพระศาสนจักร ได้ตัดสินใจเริ่มใหม่ในหมู่คริสตชนให้ตระหนักถึงการรับศีลล้างบาปของตน เพื่อเป็นวิธีการฟื้นฟูจิตตารมณ์ของคริสตศาสนาในหมู่สัตบุรุษ และแนะนำให้เจ้าอาวาสปลุกสำนึกในหมู่สัตบุรุษให้ตระหนักต่อการรับศีลล้างบาปของตน⁶⁵⁰ มงฟอร์ตไม่พลาดที่จะอ้างอำนาจจากสังคายนานี้เมื่อท่านต้องการเสนอให้รื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป⁶⁵¹ ก่อนการประกาศทั่วไปของสังคายนาเตรนที่นั้น ด้วยความชาญฉลาดด้านการอภิบาล ชาร์ล โบโลเมโอได้

⁶⁴⁸ ดู TD 127-128

⁶⁴⁹ ดู R. Daeschler, Baptême (Commemoration du) DS. T. 1 col. 1230-1240.

⁶⁵⁰ “Pastores numquam se satis militam operam et stadium in huius sacramenti tractatione collocasse arbitrentur, (...) occasionem captent de hoc argument disserendi; (...) ex quo deinde fiet, ut unusquisque, iis rebus admonitus, quae in alio geri videat, secum recordetur, qua se sponsione Deo obligaverit, cum Baptism initiates est; simulque illud cogitet, an vita et moribus talem se praebeat, qualem ipsa Christiani nominis profession pollicetur” (Catechismus ex decreto Concilii Tridentini ad Parochos S. Pu V P M Jussu editus, Pars II, De Baptismi sacramento, Ex Officina Typographica Senatus, Romae 1924 หน้า 117-118.

⁶⁵¹ ดู TD 129

อีกแหล่งหนึ่งที่เป็นอิสระจากโบโลเมโอ ซึ่งจากแหล่งนี้การรื้อฟื้นศรัทธาต่อศีลล้างบาปถือกำเนิดขึ้นมาคือชมรมพระแม่มารีย์ ในคู่มือชมรม *Libellus sodalitalis* (Ingolstadt, 1578), Francis Coster, SJ, อธิบายยืดยาวถึงพิธีกรรมและสัญลักษณ์ต่างๆ ของศีลล้างบาป จึงมีส่วนทำให้ศรัทธาต่อศีลล้างบาปแพร่หลายไปทั่วยุโรปโดยการเข้าชมรมเหล่านี้ มงฟอร์ตได้รับพลังจากรากฐานต่างๆ เนื่องจากท่านได้รับการหล่อหลอมในชมรมพระนางมารีย์ในช่วงที่ท่านเรียนอยู่ในโรงเรียนของคณะเยซุอิตที่เมืองแรนน์

เมื่อมองแต่ประเทศฝรั่งเศสในศตวรรษที่ 17 นั้น แรกที่สุดมีแนวคิดของคณะโอราตอรี จริงอยู่ที่ทั้งเบรูลและคองเดรรมิได้ทิ้งบทความที่แน่นอนใดๆ เกี่ยวกับศีลล้างบาปเอาไว้ แต่การที่พวกท่านเน้นถึงการทรงรับเอากาย ใน ‘สภาวะ’ ของพระเยซูซึ่งเราต้องเลียนแบบ และโดยทั่วๆ ไปในด้านพระหรรษทานนั้น ก็นำไปสู่พระองค์เพื่อเชื่อมโยงพระองค์เข้ากับศรัทธาต่อศีลล้างบาป ซึ่งเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ที่รวมเราเข้ากับพระคริสต์ นักบุญยอห์น ยูคส์คือผู้ที่อธิบายถึงวิถีจิตเชิงศีลล้างบาปมากที่สุด แนะนำให้ซื่อสัตย์ต่อ “พันธสัญญากับพระเจ้า” และเสนอแนะในช่วงเทศน์มิชชันต่อผู้คน ให้รื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป ผู้เขียนท่านอื่นๆ (เช่นสมาชิกคณะโอราตอรีเรียนคือ Quarre และ Bouchard) แม้แต่นักนิยมลัทธิเจเนเซน (Quesnel) ก็มีส่วนช่วยทำให้เทววิทยาด้านศรัทธาต่อศีลล้างบาปลึกซึ้งยิ่งขึ้นไป เกิดมีการถกเถียงกันว่าสัญญาศีลล้างบาปนี้จะ

⁶⁵² สังคายนาคครั้งที 6 ที่เมืองมิลาน (1582) มีข้อความสำคัญออกมา โดยเราได้มาจากบทความที่ถูกอ้างถึงของ Daescher (DS, t. col. 1235):

“Religiosis institute olim fuit, diem baptismi quotannis a fidelibus pie celebrari, id quod S. Gregorius Nazianzenus aliquando ostendit. Quae, sane institution, cum ad pietalis christianae cultum piamque morum disciplinaam non parum adjuncti in primis adjutrice Dei gratia aferre posit, eam in usum revocari vehementer in Domino cupimus. Itaque parochus et confessarius, prout occasion tulerit, cohortationis officio in id incumbent, ut fidelium quorum curam gerunt, unusquisque quo die batizatus est, quotannis ardentiori prece, eleemosyna, si per facultates potest, omnique caritalis opera atque officio, spiritalique gaudii, celebritate recolat, memor se, chirographo damnationis delete, haereditatis coelestis paticipem in Christo Domino factum esse... Qua in cogitatione, cum simper alias, fereque in singulos dies, ut B. Chrysostomus monet, tum eo potissimum die, sancte sese excitet ad praeclaram illam sponsionem et christianam professionem, quam insacro lavacro per sponsore solemniter edidit, ‘Repete –inquit sanctissimus noster Ambrosius – quid interrogates sis; recognosce quid responderis’. (...) Parentum cura sit, diem ob eam causam notare, quo eorum filius Christo renatus est: ideoque parochus cum baptizaverit, moneat etiam, ut id ab illis fiat”.

ในฐานะที่มงฟอร์ตเป็นธรรมชาติที่ผู้คนชื่นชม ท่านได้รับมรดกที่เรียกว่าจากงานต่างๆ ของบรรดาธรรมชาติชาวปรีตอง เช่น Maumoir ข้อปฏิบัติและพิธีกรรมต่างๆ ในด้านศิลปะล้างบาปจึงแพร่หลาย และเฉลิมฉลองร่วมกันในช่วงเทศน์มิชชัน ในวิธีการด้านธรรมชาติของ Maumoir ดังที่มีรายงานไว้ใน ค.ศ. 1667 นั้น เราพบว่าคำบรรยายถึงพิธีกรรมนั้นคล้ายกันกับที่มงฟอร์ตจะใช้ในอีก 40 ปีต่อมา⁶⁵⁵

4.5.3 ศิลปะล้างบาปในวรรณกรรมของมงฟอร์ต

ดังนั้น มุมมองทางเทววิทยาซึ่ง กริฌอง เดอ มงฟอร์ตใช้นี้ เพื่อประกาศถึงเอกลักษณ์ระหว่างการปฏิบัติศรัทธาต่อพระนางมารีย์ กับการรื้อฟื้นสัญญาศิลปะล้างบาปหรือ

ในแบบสั้นๆ ตามรูปแบบเชิงสังเคราะห์ของท่านนั้น มงฟอร์ตเริ่มต้นจากศูนย์กลางของประวัติศาสตร์แห่งความรอดเสมอ และตามด้วยพระเยซูคริสต์และแรงบันดาลใจพื้นฐานของท่านเกี่ยวกับการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ นี่เป็นรหัสสัญญาณรับเอากายขององค์พระวจนาตถ์ ผู้ทรงเป็นองค์ปัญญาอันรันดร์ของพระเจ้า ผู้ทรงลงมาเป็นมนุษย์ผ่านทางพระนางมารีย์ ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรตลอดศตวรรษต่างๆ ที่ผ่านมาในทุกมุมโลกมนุษย์ที่ปรารถนาจะรอดพ้นนั้น จะต้องผ่านจากการเป็นทาสของปีศาจสู่การเป็นของพระเยซูคริสต์อย่างสมบูรณ์ ในศิลปะล้างบาปนี้เองที่เราเปลี่ยนผ่านได้สำเร็จ ดังนั้น

⁶⁵³ ดู P. Berulle, Narre..., ใน "Oeuvres completes...", col. 615

⁶⁵⁴ ดู TD 127

⁶⁵⁵ ดู R. Daeschler, Bapteme..., col. 1239.

“ก่อนรับศีลล้างบาปเราเป็นของปีศาจ เป็นทาสมันจริงๆ ศีลล้างบาปทำให้เราเป็นทาสรักของพระเยซูคริสต์ โดยเราต้องดำเนินชีวิต ทำงานและสิ้นใจด้วยจุดมุ่งหมายเดียว เพื่อก่อให้เกิดผลต่อองค์พระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์องค์นี้ เสริมพระสิริแก่พระองค์ในร่างกายเรา และยอมให้พระองค์ทรงปกครองวิญญาณของเรา เพราะเราคือผู้ที่พระองค์ทรงครอบครอง ประชากรที่พระองค์มีชัยชนะและเป็นมรดกของพระองค์”

656

มงฟอร์ตใช้สองสามบรรทัดเพื่ออธิบายว่าทำไมผู้อ่านจึงไม่ควรสะดุดกับคำที่ใช้ว่า จริงๆ นั้นเราเป็นทาสถ้าไม่ใช่ของปีศาจก็เป็นของพระคริสต์⁶⁵⁷ ผู้รับใช้หรือทาสนั้น ในสมัยโบราณไม่แตกต่างกันเลย ที่สำคัญอยู่ตรงสำนึกของการขึ้นอยู่กับนายอย่างครบครัน และนักบุญเปาโลบอกว่าพระคริสต์เอง “ทรงยอมรับสภาพของทาส” (ฟม. 2:7) พระนางมารีย์ทรงประกาศว่าพระนางเองเป็น “ผู้รับใช้พระเจ้า” (ลก 1:38 และ 48) และ “คำสอนจากสังคายนาเตรนที่ทำให้ไม่ต้องสงสัยอีกเลยว่า เรานั้นเป็นทาสของพระเยซู คริสต์”

658

ในมุมมองของมงฟอร์ตนั้น เทววิทยาศีลล้างบาปมีพื้นฐานแรกทีเดียวมาจากคำอธิบายของนักบุญเปาโลในจดหมายถึงชาวโรมันว่า เราได้รับการล้างบาปในพระคริสตเยซู ในการสิ้นพระชนม์ พร้อมกับพระองค์เราถูกฝังในศีลล้างบาป เพื่อที่เราจะได้ดำเนินในชีวิตใหม่กับพระคริสต์ผู้ฟื้นคืนชีพ (ดู รม. 6 : 3-6) มนุษย์เก่าจะต้องสิ้นใจ เราจะต้องละทิ้งงานของปีศาจและติดตามพระคริสต์ในรหัสลับของการสิ้นพระชนม์

---

⁶⁵⁶ TD 68

⁶⁵⁷ ดู TD 73

⁶⁵⁸ TD 72

มีข้ออ้างต่างๆ ถึงข้อเขียนในพระคัมภีร์อื่นๆ ซึ่งท่ามกลางสิ่งต่างๆ นั้น น่าสนใจที่จะสังเกตถึงการปรากฏตัวของมิติทางศาสนจักรในภาพลักษณ์รวมๆ ที่ใช้ ทั้งในข้อความศักดิ์สิทธิ์และในงานเขียนของมงฟอร์ต “พระจิตทรงเปรียบเทียบเราเป็น 1) ต้นไม้ที่ได้รับการปลูกใกล้แหล่งพระหรรษทานในผืนนาของพระศาสนจักรและจะต้องออกผลเมื่อฤดูกาลมาถึง 2) บรรดาเถาองุ่นซึ่งพระเยซูเป็นลำต้น ซึ่งจะต้องผลิตผลองุ่นที่ดี 3) ฟองแกะที่พระเยซูทรงเป็นนายชุมพา ซึ่งต้องเพิ่มจำนวนและให้นม 4) ดินดีที่พระเจ้าทรงทำเกษตร โดยที่เมล็ดพันธ์จะแพร่กระจายและผลิตผลถึง สามสิบ หกสิบ หรือร้อยเท่า”⁶⁶⁰

4.5.4 พระนางมารีย์และศีลล้างบาปของเรา

เมื่อได้สร้างให้พระคริสต์เป็นศูนย์กลางแล้ว เนื่องจากเราได้รับการล้างในพระองค์และต้องเลียนแบบพระองค์ จากนั้นมงฟอร์ตก็ผ่านไปสู่นางมารีย์ ไปสู่การปรากฏตัวและบทบาทของพระนางที่เกี่ยวข้องกับผู้ได้รับศีลล้างบาป และดังนั้นจึงเกี่ยวข้องกับศีลล้างบาปเอง “สิ่งที่ข้าพเจ้ากล่าวในความหมายสูงสุดเกี่ยวกับพระเจ้า ข้าพเจ้ากล่าวในเชิงสัมพันธ์ถึงพระนางมารีย์ ในการที่พระเยซูทรงเลือกพระนางเป็นผู้ร่วมงานที่แยกไม่ออกในชีวิต ความตาย รุ่งโรจน์ และอำนาจในสวรรค์และบนโลกนั้น ได้ทรงมอบพระ

⁶⁵⁹ ดู LEW 225 โคร่งเรื่องเดียวกันนี้พบได้ใน พันธสัญญาฉบับพระเจ้า (GA หน้า 501 เรื่อยไป) และใน จุดหมายถึงบรรดาเพื่อนทางเขน (ดู LFC ข้อ 13 เรื่อยไป)

⁶⁶⁰ TD 68 นอกจาก รม. 7:4 แล้ว ยังมีข้ออ้างที่ชัดเจนถึง 1 ปต. 2:9, สดด. 1:3, ยน. 15:5, ยน. 10:1 เรื่อยไป, มธ. 13:3 เรื่อยไป, คำคัมภีร์ด้วยคือข้ออ้างถึง อพ. 2: 10 “สร้างมาในพระคริสต์เพื่อบังเกิดผลดี” โดยอยู่ในบริบทของปาสกา-ศีลล้างบาป เพราะทำให้ระลึกไปถึงการรวมเราเข้ากับพระคริสต์ เหมือนกับสิ้นใจและคืนชีพกับพระองค์ มีชีวิตความสามารถที่จะบรรลุผลที่ตรงข้ามกับผลจาก “เจ้าชายผู้มีอำนาจจากนรก” กระตุ้นโดยจิตที่แตกต่างไปจากจิต “ที่ทำงานในมนุษย์ที่มีจิตโลกบฏ”

เหตุผลที่พระแม่มารีย์มีส่วนในศีลล้างบาปของเรานั้น มงฟอร์ตแสดงในความจริงที่ว่า พระนางมีส่วนในรหัสลับปาสาของพระคริสต์ซึ่งเป็นความรอดของเรา พระนางเป็นหุ้นส่วนของพระคริสต์ในชีวิต การสิ้นพระชนม์ ความรุ่งโรจน์ของพระองค์ พระนางเป็นหุ้นส่วนที่แยกออกไปไม่ได้ นั่นคือแม้ในปัจจุบัน พระนางก็ยังไม่หยุดกระทำหน้าที่นี้ การเลือกของพระคริสต์นั้นต่อเนื่องไปในช่วงเวลาของพระศาสนจักร ด้วย ดังนั้นเมื่อผู้มีความเชื่อรับศีลล้างบาปและรวมเข้าไปในพระคริสต์ ตายและฟื้นขึ้นมาใหม่นั้น พระนางมารีย์ยังคงปรากฏตัวอยู่ในฐานะหุ้นส่วนของพระคริสต์ ในขณะที่รับศีลล้างบาปจึงบรรลุในสิ่งที่มงฟอร์ตได้กล่าวไว้แล้วว่า “พระบิดาเจ้าทรงประสงค์ให้พระนางมารีย์เป็นมารดาของลูกๆ พระองค์ไปจนสิ้นกาลเวลา”⁶⁶² “พระบุตรปรารถนาจะหล่อหลอมพระองค์เองและตามภาษาพูดแล้ว รับเอากายทุกวันในสมาชิกของพระองค์โดยผ่านทางมารดาที่รักของพระองค์”⁶⁶³ “องค์พระจิตทรงปรารถนาที่จะสร้างผู้ที่ทรงเลือกสรรในและผ่านทางพระนางมารีย์”⁶⁶⁴

บางทีสิ่งนี้เป็นสิ่งลึกซึ้งที่สุดที่ กริฌอง เดอ มงฟอร์ต อธิบาย เมื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่าง บทบาทและการปรากฏตัวของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์ของความรอดและศีลล้างบาปของเรา เป็นไปได้ว่านี่เป็นจุดดั้งเดิมที่สุดเกี่ยวกับนักประพันธ์ด้านฝ่ายจิตในยุคของท่าน เพื่อเปรียบเทียบเราอาจดูที่เบรูลเอง ซึ่งจะเป็นนักประพันธ์ที่ได้เชื่อมโยงศีลล้างบาปและศรัทธาต่อพระนางมารีย์มากกว่าคนอื่นๆ แต่มีจุดยืนต่างออกไป เบรูลสอนว่า สิ่งที่เราต้องขอจากพระนางมารีย์คือ ขอให้พระนางมอบเราแก่พระคริสต์ เรา

---

⁶⁶¹ TD 74

⁶⁶² TD 29

⁶⁶³ TD 31

⁶⁶⁴ TD 34

สำหรับนักบุญยอห์น ยูคส์นั้น ท่านใช้การรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปบ่อยๆ ในช่วงเทศน์มิชชั่น แต่ความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างพระนางมารีย์และศีลล้างบาปนั้นปรากฏชัดเจนน้อยกว่า

เมื่อได้สร้างพื้นฐานต่างๆ ทางเทววิทยาเหล่านี้แล้ว มงฟอร์ตอธิบายต่อไปด้วยรูปแบบที่เร่รือว่า “แต่ปากกาข้าพเจ้ากำลังนำข้าพเจ้าไปถึงไหนกันนี้ ทำไมข้าพเจ้าจึงเสียเวลามาพิสูจน์ในสิ่งที่เห็นชัดเจนอยู่แล้วหรือ ถ้าผู้คนไม่เต็มใจจะเรียกตนเองเป็นทาสของพระนางมารีย์แล้ว จะเป็นอะไรกัน ปล่อยให้พวกเขาไป และเรียกพวกเขาว่าทาสของพระเยซูคริสต์ เพราะนี่ก็เหมือนกันกับเป็นทาสของพระนางมารีย์นั่นเอง เนื่องจากพระเยซูนั้นเป็นผลและความรุ่งโรจน์ของพระนางมารีย์นั่นเอง”⁶⁶⁶

เมื่อใช้ความจริงนี้กับรูปแบบของศรัทธาซึ่งท่านประสงค์นำเสนอและอธิบายแล้ว ท่านเขียนต่อไปว่า “ก่อนรับศีลล้างบาปคริสตชนทุกคนเป็นทาสของปีศาจเพราะเป็นของมัน เมื่อรับศีลล้างบาปผู้นั้นละทิ้งปีศาจ การล่องลอยและกิจการของมันด้วยตนเองหรือผ่านทางพ่อแม่ทูนหัว ผู้นั้นได้เลือกพระคริสต์เป็นนายและพระเจ้าของเขา และขึ้นอยู่กับพระองค์ในฐานะทาสรัก นี่คือนี่ที่กระทำกันในศรัทธาที่ข้าพเจ้ากำลังนำเสนอต่อท่าน เราละทิ้งปีศาจ โลก บาปและตนเอง (ตามที่เขียนไว้ในบทภาวนาถวายตน) และเรามอบ

⁶⁶⁵ ดู P. Berulle, *Narre...*, “Oeuvres completes...”, col. 614-618.

⁶⁶⁶ TD 77

โปรดสังเกตถึงความสำคัญที่ให้กับ 2 องค์ประกอบคือ การยินยอมอย่างเสรี การยอมรับศีลล้างบาปของเราด้วยความตระหนกอย่างเต็มที่ และการยอมรับอย่างโจ่งแจ้งต่อการเป็นคนกลางของพระนางมารีย์ องค์ประกอบแรกทำให้เราระลึกถึงความยินยอมซึ่งพระเยซูและพระนางมารีย์มีอย่างเสรีที่สุดต่อแผนการไถ่กู้ให้รอดที่เป็นพระประสงค์ของพระเจ้า⁶⁶⁹ และทำให้เราเลียนแบบตัวอย่างอันสูงส่งนี้ ข้อสองนั้นเป็นหัวใจของแรงบันดาลใจจิตของ กรีกูอง เดอ มงฟอร์ต คือ พระเจ้าทรงเสด็จมาหาเราทางพระนางมารีย์ และเราต้องไปหาพระเจ้าทางพระนางมารีย์

ด้วยวิธีนี้มงฟอร์ตบรรลุถึงบทสังเคราะห์อันถูกต้องต่อจุดหมายต่างๆ ของการแพร่ธรรม ซึ่งท่านเสนอให้กับตัวท่านเอง ท่านต้องการไปสู่ปวงประชา เพื่อประกาศพระวรสาร เพื่อรื้อฟื้นจิตตารมณ์คริสตชน เพื่อนำพี่น้องข้างเคียงท่านไปสู่ความรอด ท่านปรารถนาจะเทศน์สอนศรัทธาต่อพระนางมารีย์ด้วย โดยเข้าใจว่าเป็นเคล็ดลับสู่ความศักดิ์สิทธิ์ แต่หลีกเลี่ยงอันตรายต่างๆ จากศรัทธาแต่ภายนอกและผิวเผินเท่านั้น ในการเดินทางด้านความเชื่อที่ท่านชี้แนะและสอนนั้น พระคริสต์และพระนางมารีย์ปรากฏพระองค์ในบริบทของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ในรหัสสัญญาการรับเอากายและในช่วงเวลาของพระศาสนจักร ไปจนถึงสิ้นสุดกาลเวลา ชีวิตในพระจิตนั้นนำเสนอในแบบการซื่อสัตย์ต่อศีลล้างบาป เพื่อการดำเนินชีวิตประจำวันในพระศาสนจักร แนวปฏิบัติฝ่ายจิตที่เสนอแนะ นั่นคือการถวายเป็นตัวเองแด่พระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระ

---

⁶⁶⁷ TD 126

⁶⁶⁸ ดู TD 126

⁶⁶⁹ ดู LEW 45, 107, 169; TD 16.

“ผลอันน่าอัศจรรย์” ซึ่งมงฟอร์ตสัญญากับบรรดาผู้ที่เชื่อสัตย์ต่อการดำเนินชีวิตตามการถวายตนเองมิใช่เพียงการแสดงออกถึงความมีวุฒิภาวะอย่างครบครันของคริสตชนหรือ ด้วยแสงสว่างจากพระจิต และผ่านทางพระนางมารีย์ คริสตชนจะทราบได้ดีกว่าถึงความชั่วร้ายที่อยู่ในตัวเขา เพื่อเอาชนะมัน พระนางพรหมจารีจะทำให้เรามีส่วนร่วมในความเชื่อของพระนาง และกำจัดความกลัวแบบทาสออกไปจากจิตใจของเขา ความสัมพันธ์ของเขากับพระเจ้าจะเป็นการวางใจและมั่นใจอย่างบริสุทธิ์ วิญญาณของพระนางพรหมจารีจะทรงสื่อพระนางเองต่อทาสรักที่เชื่อสัตย์ของพระนางให้เพิ่มพระสิริแก่พระเจ้า พระนางมารีย์ ผู้ทรงเป็นต้นไม้อันทรงชีวิต จะบังเกิดผลและผลนี้มีไว้จะอะไรอื่นนอกจากพระเยซูคริสต์ ที่สุดทุกๆ สิ่งก็จะเป็นเพียงเพื่อพระสิริอันยิ่งใหญ่ยิ่งขึ้น ไปของพระเจ้าด้วยความสมบูรณ์เท่านั้น⁶⁷¹

4.5.5 การฉลองครบรอบการถวายตนเอง

มงฟอร์ต นักประพันธ์ฝ่ายจิตเป็นผู้สังเคราะห์เทววิทยาสีลล้างบาปและแนวปฏิบัติของชีวิตซึ่งเป็นแนวคิดที่แท้จริงสู่ความศักดิ์สิทธิ์เข้าด้วยกัน เป็นคู่มือชีวิตที่สมบูรณ์ในพระคริสต์ ในพระศาสนจักรและผู้นิรันดรกาลในอนาคต เมื่อยึดข้ออ้างอิงสีลล้างบาปเป็นจุดอันสุกใสไม่เปลี่ยนแปลงแล้ว เราสามารถค้นพบถึงด้านอื่นๆ ของการสอนด้านชีวิตฝ่ายจิตของกริฌอง เดอ มงฟอร์ต โดยในตอนนี้ท่านคือธรรมทูตผู้เป็นที่นิยมในระดับต้นๆ ท่านเป็นธรรมทูต นักเทศน์และผู้สอนคำสอนที่แสดงออกมิใช่ด้วยวาจา การเทศน์ทั้งด้วยเพลงและงานเขียนเท่านั้น แต่ด้วยเครื่องหมาย สัญลักษณ์ ท่าทาง พิธีกรรมและพิธีการ ข้อปฏิบัติศรัทธา การบริหารจัดการงานเทศน์มิชชันของท่านทั้งหมด สิ่งที่ทำทางแสดงออกและมีความหมายก็มีคุณค่าทางการ

⁶⁷⁰ ดู SM 3

⁶⁷¹ ดู TD 213 เรื่อยไป

ในบริบทนี้เราได้กล่าวถึงความจริงที่ว่า การอ้างอิงถึงศีลล้างบาปปรากฏในตัวเลือกเพื่อสร้างกัลวาริโอที่ปองซาโต โดยมีการตั้งอ่างน้ำที่มีน้ำเต็ม เพื่อระลึกไปถึงศีลศักดิ์สิทธิ์ของการเริ่มเข้าเป็นคริสตชน⁶⁷²

อีกโอกาสหนึ่งที่สง่าเพื่อระลึกถึงคือพิธีกรรมไม่เป็นทางการ โดยในช่วงเทศน์มิชชันสัตบุรุษแต่ละคนจะรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปของตน ลงชื่อในที่สาธารณะบนพันธสัญญาต่อพระเจ้า⁶⁷³ มีแต่สัตบุรุษที่เข้าร่วมอย่างจริงจังในการเทศน์มิชชันเท่านั้นที่ได้รับอนุญาตให้เข้าร่วมในกิจกรรมนี้ ดังนั้นขั้นแรกพวกเขาต้องทำตามแนวทางของผู้เรียนคำสอนเพื่อเตรียมตัวรับศีลล้างบาปคือ ช่วยงานเทศน์มิชชันตามที่พระเจ้าทรงเรียก เข้าฟังการเทศน์ของธรรมทูต นั่นคือถูกนำโดยพระวาจาของพระเจ้า รับศีลแก้บาปและศีลมหาสนิทเพื่อแสดงว่ากลับใจสู่พระเจ้าอย่างมีประสิทธิภาพ แล้วนั้นพวกเขาจึงได้รับอนุญาตให้ประกาศอย่างสาธารณะถึงความตั้งใจที่จะซื่อสัตย์มากขึ้นกว่าก่อนต่อศีลล้างบาปของตน ในอนาคตนั้น เพื่อระลึกถึงการรื้อฟื้นอย่างสง่าต่อสัญญาของศีลล้างบาป มีการทำสัญญารื้อฟื้นในวันครบรอบปี ดังนั้นการรื้อฟื้นศีลบนศีลล้างบาปจึงเป็นไปเป็นขั้นตอนเช่นเดียวกับศีลล้างบาปในสมัยก่อน ตั้งแต่ศตวรรษแรกๆ มีการเตรียมตัว การฉลองและต่อๆ มา การเตือนความจำที่กระทำเป็นช่วงๆ เพื่อฟื้นฟูพระหรรษทานของศีลศักดิ์สิทธิ์นี้

วิเคราะห์แต่ละขั้นตอนแล้ว รูปแบบและสัญลักษณ์ของพิธีกรรมไม่เป็นทางการที่จัดโดยท่านธรรมทูตกริฌอง เดอ มงฟอร์ตจะให้การอ้างอิงง่ายๆ เพื่อที่จะเข้าใจด้วยกุญแจของศาสนจักร⁶⁷⁴ ขั้นแรกฉากคือการเทศน์มิชชันในเขตวัดหนึ่ง เป็นโอกาสฝ่ายจิตร่วมกันเพื่อรื้อฟื้นชุมชนพระศาสนจักรท้องถิ่น รวมตัวกันโดยพระวาจาตัก ในวัดของบริเวณเขตวัด รายรอบเจ้าอาวาสของตน ขบวนการแห่งทั่วไปเป็นสัญลักษณ์ของ

⁶⁷² ดู กรังเด หน้า 159

⁶⁷³ ดู S. Epis Il Contratto... หน้า 170-172.

⁶⁷⁴ ดู กรังเด หน้า 406-412.

ในวัดมีสามจุดที่แต่ละคนต้องผ่านและพร้อมกันทุกคนคือพระแท่นใหญ่ เพื่อการประกาศพระวาจา และสวดบทแสดงความเชื่อ (“ลูกเชื่ออย่างมั่นคงต่อความจริงต่างๆ ในพระวรสารของพระเยซูคริสต์”) ที่ทำพิธีศีลล้างบาปเพื่อละทิ้งปีศาจและเลือกพระเยซูคริสต์ การรื้อฟื้นศีลบนศีลล้างบาป (“ลูกรื้อฟื้นอย่างเต็มใจต่อศีลบนของศีลล้างบาปของคุณ ลูกละทิ้งปีศาจ โลกและตนเองตลอดไป”) พระแท่นพระนางพรหมจารีซึ่งอธิบายถึงบทบาทคนกลางของพระนางมารีย์ (“ลูกมอบตนเองทั้งครบแด่พระเยซู คริสต์โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ เพื่อแบกกางเขนของคุณตามพระองค์ ตลอดทุกวันในชีวิตลูก”)

พิธีการอย่างสง่าดำเนินต่อไปด้วยการเทศน์-คำสอน เบื้องหน้าพระวรสารซึ่งดีคอนนำมาตั้งในที่ซึ่งทุกคนมองเห็น จากนั้นตามด้วยการอวยพรศีลมหาสนิท เพราะศีลมหาสนิทเป็นจุดสูงสุดในชีวิตพระศาสนจักร การเสกวัตถุกศักดิ์สิทธิ์กระทำในตอนท้าย คือกางเขน สายประคำ รูปภาพ เสมือนกับให้บางสิ่งที่สามารถนำกลับไปในโลก ในชีวิตประจำวัน โดยจะทำให้ศักดิ์สิทธิ์ ในขณะที่เดียวกันวัตถุที่ได้รับการเสกที่ผู้คนนำติดตัวไป เป็นเครื่องหมายของการปรากฏตัวของพระศาสนจักรในชีวิตของผู้ที่มีความเชื่อแต่ละคน เพื่อสนับสนุนแต่ละคนให้เพียรพยายามในพระหรรษทานที่ได้รับจากการเทศน์มิชชัน

นั่นคือวิธีการซึ่งเสนอการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปโดยทางพันธสัญญากับพระเจ้า ที่ลงชื่อกำกับในช่วงเทศน์มิชชัน อันเป็นวิธีการเชิงศาสนจักรอย่างชัดเจน

เวลาสำคัญอื่นในการปฏิบัติศรัทธาซึ่งมงฟอร์ตสอน คือวันที่เราถวายตนเองแด่พระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ ถ้าการถวายตนเองนี้มีใช่จะอะไรอื่นนอกจากการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปแล้ว⁶⁷⁵ วันนี้ก็เปรียบเหมือนช่วงเวลาเมื่อพวกเขาทำสัญญาเป็นพันธมิตรในช่วงเทศน์มิชชันนั่นเอง นอกจากนี้แล้ว ทั้งสองเหตุการณ์ทำให้ระลึกไปถึงวันที่ตนรับศีลล้างบาป ซึ่งกระทำเพียงครั้งเดียว แต่เมื่อตระเตรียมอย่างดีแล้ว ก็ “รื้อฟื้น” ทางกิจศรัทธาต่อศีลล้างบาป เพื่อความต่อเนื่องและการตระหนักยิ่งขึ้นต่อข้อผูกมัดการเป็นคริสตชนต่างๆ ซึ่งยินยอมพร้อมด้วยการรับศีลศักดิ์สิทธิ์ประการนี้

ในหนังสือบทความศรัทธาที่แท้จริง เมื่อมงฟอร์ตมาถึงจุดที่กำลังจะเสนอแนะบทภาวนาถวายตนเองนั้น ท่านใช้วิธีการเดิมคือ เตรียมตัวช่วงหนึ่ง ช่วงถวายตนเอง รื้อฟื้นทุกวัน หรือบ่อยๆ⁶⁷⁶

การเตรียมตัวทำให้ระลึกไปถึงกระบวนการเรียนคำสอนก่อนรับศีลล้างบาป ซึ่งรวมไปถึงความรู้เกี่ยวกับตนเองว่าเป็นคนบาปและความรู้เกี่ยวกับพระเยซูคริสต์และพระวรสารของพระองค์ “หลังจากใช้เวลาอย่างน้อย 12 วันเพื่อละวางจากแนวทางโลกแล้ว... พวกเขาจะใช้เวลา 3 สัปดาห์เพื่อเติมเต็มด้วยพระเยซูคริสต์โดยทางพระนางมารีย์”⁶⁷⁷ เป็นกระบวนการปาสดาจริงๆ เพื่อเข้าถึงวันเสาร์ศักดิ์สิทธิ์ ในช่วงนี้จะรับศีลล้างบาป การอุทิศตนฝ่ายจิตใช้ 2 แนวทางคือ ละทิ้งตนเอง ละวางตัวเราจากความชั่วที่จมปลักอยู่ปลดปล่อยตัวเราจากแนวทางโลก ละทิ้งความชั่วร้าย ปิศาจ... และรู้จักพระคริสต์และพระนางมารีย์ มอบตัวเองอย่างสิ้นเชิงแด่พระเยซูผ่านทางพระนางมารีย์ ติดตามพระคริสต์โดยแบกกางเขนของเราเอง นี่เป็นคำที่ใช้ซ้ำๆ ในสูตรสำเร็จของมงฟอร์ต ซึ่งชัดเจนว่าเนื่องมาจากศีลล้างบาป ในการอธิบายถึงการเตรียมตัวเพื่อการถวายตนเองนั้น ท่านผู้เขียนใช้เวลานานกับคู่มือสำหรับแต่ละสัปดาห์ของช่วงเวลา 3 สัปดาห์นี้

⁶⁷⁵ TD 120.

⁶⁷⁶ ดู TD 227-233

⁶⁷⁷ TD 127

เช่นเดียวกับช่วงเทศน์มิชชั่น สัตบุรุษจะต้องรับพระวาจาของพระเจ้า ให้ข้อพิสูจน์ถึงการกลับใจด้วยการรับศีลแก้บาป และร่วมในรหัสลับศีลมหาสนิทก่อนจะรับเข้าสู่การลงชื่ออย่างสง่าและต่อหน้าสาธารณชนในพันธสัญญากับพระเจ้า โดยขั้นแรกพวกเขาจะต้องเข้าร่วมกระบวนการเตรียมตัวให้เสร็จด้วยการภาวนาและเปลี่ยนจิตใจ

ที่สุดมาถึงวันอันยิ่งใหญ่ “หลังจบ 3 สัปดาห์นี้แล้ว พวกเขาควรแก้บาปและรับศีลมหาสนิทโดยมีเจตนาเพื่อถวายตนเองแด่พระเยซูโดยผ่านทางพระนางมารีย์ เพื่อเป็นทาสรักของพระองค์ หลังรับศีลมหาสนิทแล้ว ... พวกเขาจะสวดบทภาวนาถวายตนเอง”⁶⁷⁸ การถวายตนเองสำเร็จลุล่วงในกรอบของศีลแก้บาปและศีลมหาสนิท ด้วยการตายต่อบาปและยึดมั่นอยู่กับพระคริสตน์คือรหัสลับปาสาของการตายและการฟื้นคืนชีพ ซึ่งสัตบุรุษจะจุ่มตนเพื่อร่วมตนในพระคริสต์ เหมือนกับที่เกิดขึ้นในขณะรับศีลล้างบาป

จากนั้น ด้วยวิธีการสอนเชิงปัญญาและแรงบันดาลใจจากรูปแบบที่นิยมกัน มงฟอร์ตเสริมพิธีอื่นๆ และเครื่องหมายภายนอกเข้ากับบทภาวนาถวายตนเอง กิจกรรมซึ่งจะประทับใจผู้คนและจดจำไปเนิ่นนาน ความสำคัญของกิจศรัทธาสำเร็จไปแล้ว เพื่อให้เห็นถึงความเป็นจริงฝ่ายจิตและจดจำได้ง่าย พิธีรับศีลล้างบาปมิได้ใช้เครื่องหมายและสัญลักษณ์อื่นนอกเหนือจากพิธีกรรมหลักคือน้ำหรือ ดังนั้นมงฟอร์ตจึงกำหนดไว้ว่า “จะเป็นการดีมาก ถ้าในวันนั้นพวกเขาจะถวายเครื่องบูชาบางอย่างแด่พระคริสต์และพระมารดาของพระองค์ อาจเพื่อเป็นการชดใช้โทษบาปความไม่ซื่อสัตย์ในอดีตต่อสัญญาศีลล้างบาป หรือเป็นเครื่อง

⁶⁷⁸ TD 231

ด้วยจิตตารมณ์เดียวกัน ท่านแนะนำให้ใส่โซ่เล็กๆ “เป็นสิ่งน่าสรรเสริญและช่วยเหลือต่อผู้ที่ได้เป็นทาสรักของพระเยซูและพระนางมารีย์ที่จะใส่โซ่เล็กๆ ที่ได้รับการเสกมาเป็นพิเศษแล้ว เพื่อเป็นเครื่องหมายถึงการเป็นทาสรัก”⁶⁸¹

หลังฉลองเหตุการณ์สำคัญของการถวายตนเองแล้ว เราต้องระลึกถึงมันเป็นระยะๆ เพื่อรื้อฟื้นความมีประสิทธิผลฝ่ายจิต “อย่างน้อยทุกปี ในวันเดียวกัน พวกเขาควรรื้อฟื้นการถวายตนเองโดยทำแบบเดียวกันเป็นเวลา 3 สัปดาห์ พวกเขาอาจรื้อฟื้นมันทุกเดือนหรือแม้แต่ทุกวันโดยการสวมนบทภาวนาสั้นๆ นี้ว่า “ลูกเป็นของพระองค์อย่างสิ้นเชิง และทุกสิ่งที่คุณมีก็เป็นของพระองค์ ข้าแต่พระเยซูที่รัก โดยผ่านทางพระนางมารีย์ พระมารดาผู้ศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์”⁶⁸² การรื้อฟื้นการถวายตนเองก็เหมือนกับรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป เป็นเหมือนกับฉลองการคืนชีพของตนเองทุกปี โดยเตรียมตนเองก่อน นั่นคือ การเดินทางช่วงเทศกาลปัสกาของคริสตชนผู้กำลังเดินทางสู่กรุงเยรูซาเลม เยรูซาเลมสวรรค์

4.6 ประกาศถึงองค์ปัญญา

มีอีกองค์ประกอบหนึ่งซึ่งเป็นลักษณะเด่นของกริยอง เดอ มงฟอร์ต และปรากฏในวรรณกรรมของท่านในแบบของผลที่ตามมาอันเลื่องไม่ได้ เพราะการได้เป็นเจ้าของปัญญาสวรรค์นั้นคือความสามารถที่จะ

⁶⁷⁹ TD 232

⁶⁸⁰ ดู TD 232

⁶⁸¹ LEW 100

⁶⁸² TD 233

มิติทางศาสนจักรขององค์ประกอบนี้ผูกพันอย่างเหนียวแน่น จนสังคายนาวาติกันที่สองยืนยันว่า “โดยธรรมชาติแล้วกระแสเรียกคริสตชนก็คือกระแสเรียกสู่การแพร่ธรรม”⁶⁸⁴ และ “พระศาสนจักรที่แสวงบุญไปเรื่อยๆ ก็คือการเป็นธรรมทูตโดยธรรมชาติ เพราะว่าจากพันธกิจของพระบุตรและพระจิตนี้เองที่พระศาสนจักรถือกำเนิดขึ้นมาตามแผนการของพระบิดาเจ้า”⁶⁸⁵

ทุกครั้งที่ผู้มีความเชื่อยืนยันความเชื่อของเขาหรือประกาศถึงพระเยซูคริสต์นั้น เขาก็สร้างพระศาสนจักรขึ้นจริงๆ มีส่วนในความสำเร็จลุล่วงของกระแสเรียกด้านธรรมทูต พระศาสนจักรซึ่ง “พระจิตทรงขับเคลื่อนให้ทำหน้าที่เพื่อความสำเร็จอันสมบูรณ์ต่อพระประสงค์ของพระเจ้า ผู้ทรงตั้งพระคริสต์ให้เป็นแหล่งความรอดสำหรับทั้งโลกด้วยการประกาศพระวรสาร พระศาสนจักรตระเตรียมบรรดาผู้รับฟังเพื่อรับและประกาศความเชื่อ ตระเตรียมพวกเขาเพื่อรับศีลล้างบาป จุดพวกเขาจากการเป็นทาสต่อสิ่งผิดพลาด และรวมพวกเขาเข้าในพระคริสต์ เพื่อว่าโดยทางความรักพวกเขาจะได้เติบโตจนมีวุฒิภาวะในพระคริสต์”⁶⁸⁶ นี่คือนี่ที่กริอุอง เดอ มงฟอร์ตได้กระทำ และท่านสอนผู้คนให้กระทำแบบเดียวกับที่ท่าน เทศน์สอน ดึงดูดผู้คนสู่ความเชื่อ ทำให้ศีลล้างบาปมั่นคง กำจัดความชั่วร้ายและช่วยให้เติบโตสู่ความศักดิ์สิทธิ์อันครบครัน เพื่อว่าการปกครองของพระเจ้าจะได้มาถึงตามแผนการของพระเจ้า

---

⁶⁸³ LEW 100

⁶⁸⁴ AA 2

⁶⁸⁵ AG 2

⁶⁸⁶ LG 17

4.6.1 ประสบการณ์ชีวิต

ในการวิเคราะห์ข้อความของมงฟอร์ตในด้านการแพร่ธรรมนั้น เราคงตัดประสบการณ์ชีวิตของท่านทิ้งไปไม่ได้ แรกที่สุดนั้นมงฟอร์ตเป็นพยานยืนยันโดยใช้ชีวิตอันสิ้นของท่านเพื่อรับใช้พระเจ้า เพื่อกลับใจพี่น้องข้างเคียงตัวท่านและเพื่อฟื้นฟูพระศาสนจักร ดังนั้นตัวเลือกส่วนตัวต่างๆ ของท่านจึงมีคุณค่าทางศาสนจักรคือตัดสินใจเป็นสงฆ์ ตั้งใจไปหาผู้คน เลือกทำงานเทศน์มิชชันตามเขตวัดต่างๆ

ในปีที่ท่านรับศีลบรรพชา นั้น มงฟอร์ตบรรยายในจดหมายถึงแนวโน้มนั้นที่ท่านรู้สึกในตนเองคือ “ในด้านหนึ่งนั้น กระทบมีความดึงดูดอย่างลึกซึ้งต่อชีวิตปกปิดซึ่งผมจะสามารถละวางตนเองและต่อสู้กับความโน้มเอียงโดยธรรมชาติในตัวผมที่ชอบโอ้อวด ในอีกด้านหนึ่งนั้นผมก็รู้สึกมีแรงกระตุ้นอย่างสูงเพื่อให้พระองค์และพระมารดาศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์เป็นที่รัก”⁶⁸⁷ ที่ท่านปรารถนาชีวิตปกปิดนั้นเป็นแรงจูงใจมาจากเหตุผลที่จะเคร่งครัดกับตนเองส่วนตัว และการรับใช้พระอาณาจักรของพระเจ้าขับเคลื่อนท่านสู่งานแพร่ธรรมโดยตรงและอย่างร้อนรน จริงๆ แล้วท่านใช้เวลายาวนานเพื่อการภาวนาและทำพิธีกรรมลับๆ อย่างไรก็ตามท่านก็ไม่ใช่เป็นลึกลับแต่เป็นธรรมทูตที่ท่องไปตามท้องถนนเสมอ

ในจดหมายฉบับเดียวกันนี้มงฟอร์ตเปิดเผยว่า ด้วยแรงจูงใจจากความจำเป็นของศาสนจักรนี้เอง ท่านจึงคิดที่จะมีกลุ่มพระสงฆ์ของท่านเองซึ่งเลือกงานแพร่ธรรมแบบเดียวกับท่าน “เมื่อกระทบเห็นความจำเป็นต่างๆ ของพระศาสนจักร กระทบอดที่จะวิงวอนเสมอๆ ไม่ได้เพื่อกลุ่มพระสงฆ์เล็กๆ ที่ดี เพื่อทำงานนี้ภายใต้ร่มธงและการปกป้องของพระนางพรหมจารี”⁶⁸⁸ ต่อมาเมื่อท่านเขียนธรรมนูญของคณะนี้ การแพร่ธรรมได้รับการบรรจุไว้แรกที่สุดอย่างเด่นชัด “บรรดาสงฆ์ที่มาเข้าคณะจะต้องได้รับการเรียกจากพระเจ้าให้เทศน์มิชชันตามแนวทางของบรรดาอัครสาวกที่ยากจน และไม่เป็นผู้อาวุโส หรือเจ้าอาวาส หรือสอนเยาวชนหรือฝึกอบรมสงฆ์ในอนาคตในบ้านแคว้นต่างๆ ดังที่พระสงฆ์ดีๆ หลายคนกระทำกันอยู่ พระเจ้า

⁶⁸⁷ L 5 ค 22 “C'en est fait, je cours par le monde...”, และ C 91: “Je cours parmi le monde / Comme un enfant perdu...”

⁶⁸⁸ L 5

ความมั่นใจอะไรบ้างที่ส่งผลให้อุทิศตนอย่างที่สุดต่อการแพร่ธรรม ซึ่งกริอุอง เดอ มงฟอร์ดเป็นพยานยืนยันตลอดชีวิตสงฆ์ของท่านหรือ แรงจูงใจอะไรส่งผลให้ผู้มีความเชื่อทุกคนยินยอมอุทิศตนเพื่อความรอดของเพื่อนข้างเคียงเขาหรือ ให้เรากลับไปดูวรรณกรรมฝ่ายจิตของท่านโดยเฉพาะ 3 เล่มที่เข้าชุดกันคือ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์ ศรัทธาที่แท้จริง* และ *บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต* ซึ่งให้ภาพในมุมมองกว้างอย่างดีต่อวิสัยทัศน์ฝ่ายจิตของมงฟอร์ด

หนังสือ *ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* ดังที่เราได้สังเกตมาหลายครั้งแล้ว เป็นวรรณกรรมที่ให้การรอบทั่วไปของแนวคิดฝ่ายจิตของกริอุอง เดอ มงฟอร์ด ด้วยบริบทของประวัติศาสตร์แห่งความรอด หนังสือเล่มนี้อธิบายถึงแผนการของพระเจ้าและกิจการของพระเยซูคริสต์ องค์ปัญญานิรันดร์ทรงรับเอากายและบอกถึงการอุทิศตนของมนุษย์ที่จะแสวงหา ได้พบและรักษาองค์ปัญญาสวรรค์ และชี้แนะวิธีการดีที่สุดเพื่อการเป็นเจ้าขององค์ปัญญานี้

แน่นอนว่าเราอาจผิดหวังกับการแสวงหาวิธีการแพร่ธรรมอย่างเป็นระบบ แต่ก็มีข้อความที่จำเป็นและสำคัญอยู่เพราะมงฟอร์ดเขียนไว้ในจุดสำคัญๆ ที่ท่านอธิบายหลายจุด

4.6.2 การสื่อสารองค์ปัญญา

หลังจากได้อธิบายแล้วว่าความศักดิ์สิทธิ์ที่ครบครันในโลกนี้อยู่ตรงการได้รู้จักองค์ปัญญา⁶⁹¹ ท่านผู้เขียนเผยแสดงถึงองค์ปัญญานี้ในความสัมพันธ์กับพระเจ้า⁶⁹² ก่อให้เกิดอะไรและทำงานในวิญญาณ

⁶⁸⁹ RM 2

⁶⁹⁰ PM 17

⁶⁹¹ ดู LEW 11

ท่านผู้เขียนอธิบายต่อไปด้วยการชี้ให้เห็นถึงลักษณะของปัญญาฝ่ายโลก หรือตามธรรมชาติที่สุด ก่อนองค์ปัญญาสวรรค์ที่แท้จริง⁶⁹⁶ จากนั้น เมื่อมงฟอร์ตต้องการอธิบายถึงงานที่สำเร็จลุล่วงไปในวิญญาน โดยองค์ปัญญานั้น เราพบกับข้อความที่สำคัญอีกข้อความหนึ่งในหัวข้อนี้ องค์ปัญญาสื่อสารต่อมนุษย์ถึง ศาสตร์ที่ยิ่งใหญ่ของบรรดานักบุญ เป็นศาสตร์ที่มีได้ประกอบไปด้วย “ความเข้าใจเพียงแกนๆ แห้งๆ และไม่เกี่ยวกับฝ่ายจิตเลย แต่ส่งประกายออกมา เปี่ยมด้วยความศักดิ์สิทธิ์ ทรงพลังและศรัทธา ซึ่งทำให้จิตใจอึด

---

⁶⁹² ดู LEW 16-19

⁶⁹³ ดู LEW 20-30

⁶⁹⁴ LEW 30

⁶⁹⁵ *La vie et la doctrine spirituelle du Pere Louis Lallemand, Introduction et notes par F. Courel, Paris, Desclée de Brouwer, 1959, p. 385*

⁶⁹⁶ ดู LEW 74-89

ในการอธิบายข้อความนี้ ณ จุดนี้ในความรักขององค์ปัญญาวิรันครันั้น มงฟอร์ตใส่ข้อยืนยันต่างๆ ชุคหนึ่งจนกลายเป็นส่วนย่อยของงานแพร่ธรรมไป⁶⁹⁹ เราพบข้ออ้างอิงที่จะพัฒนาขึ้นในงานเขียนอื่นๆ คือ โมเสส บรรดาประกาศกและอัครสาวกนั้นเกิดมีขีดความสามารถในการพูดและประกาศผลงานอันยิ่งใหญ่ของพระเจ้า องค์ปัญญาองค์เดียวกันนี้ได้ทรงตรัสและจะทรงตรัสไปจนถึงกาลเวลา บรรดานักเทศน์จะสามารถทำให้เกิดการกลับใจต่างๆ ก็ต่อเมื่อในขั้นต้นพวกเขาเหล่านั้นเปี่ยมไปด้วยปรีชาญาณ⁷⁰⁰

ผลอีกข้อหนึ่งของปรีชาญาณในผู้ที่ได้เป็นเจ้าของพระนางก็คือ ขีดความสามารถที่จะใช้ความคิดริเริ่ม กระตือรือร้นต่อพระอาณาจักรของพระเจ้า “ไม่มีสิ่งใดกระตือรือร้นมากไปกว่าปรีชาญาณ พระนางไม่ทรงปล่อยบรรดาผู้ที่เป็นมิตรกับพระนางให้แห้งเหี่ยวอยู่ที่ระดับกลางๆ และความเฉยเมยเท่านั้น พระนางทำให้พวกเขากระตือรือร้น ให้แรงบันดาลใจต่อพวกเขาให้ลงมือกระทำสิ่งยิ่งใหญ่เพื่อพระสิริของพระเจ้า และเพื่อความรอดของดวงวิญญาณทั้งหลาย”⁷⁰¹ ในข้อความนี้ เราได้บทสรุปของสิ่งที่มงฟอร์ตจะเรียกในเวลาต่อมาว่า “ปรีชาญาณของธรรมทูตและของผู้แพร่ธรรม”⁷⁰² ปรีชาญาณซึ่งท่านเองจัดว่าเป็นพื้นฐานของ

---

⁶⁹⁷ LEW 94

⁶⁹⁸ LEW 95

⁶⁹⁹ ดู LEW 95-97

⁷⁰⁰ การอ้างอิงต่างๆ ถึงบรรดาสงฆ์ผู้รอนรนใน PM 17 บรรดาอัครสาวกในกาลเวลายุคสุดท้าย ใน TD 56-58 ถึงบรรดานักเทศน์ใน RM 60-61

⁷⁰¹ LEW 100

⁷⁰² ดู แปลง หน้า 335

อีกข้อความหนึ่งมีความสำคัญเพราะจุดที่เขียนไว้ในบทที่ 12 ของ*ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์* มีการรวบรวมข้อความต่างๆ จากข้อคิดด้านการประกาศข่าวดีคือ “คำพยากรณ์ขององค์ปัญญาทรงรับเอากาย” เป็นคล้ายบทสรุปพระกัมภีร์ในตอนจบของส่วนนี้ “ความจริงยิ่งใหญ่และสำคัญต่างๆ ซึ่งองค์ปัญญานิรันดร์ทรงลงมาในโลกเพื่อสอนพวกเรา” มงฟอร์ตเขียนโดยรวบรวมข้อความจากพระวรสารเสียใหม่ว่า “ผู้ที่เข้าใจความจริงนิรันดร์ต่างๆ นี้ก็เป็นสุข และยังเป็นสุขขึ้นไปสำหรับผู้เชื่อข้อความเหล่านี้ ผู้ที่เป็นสุขที่สุดคือผู้ที่เชื่อ นำไปปฏิบัติและสอนให้กับผู้อื่น เพราะพวกเขาจะสว่างไสวในสวรรค์ดั่งดวงดาวต่างๆ ไปตลอดนิรันดร์”⁷⁰⁴ ในส่วนนี้การสะท้อนต่อข้อความที่ได้อ้างอิงไปแล้วยิ่งชัดเจน⁷⁰⁵ และวิธีที่สามเป็นวิธีที่สมบูรณ์ที่สุดของความสุขในแบบของพระวรสารที่รวมไปถึงมิติด้านแพรวพรรณ คือการสอนปัญญาของพระเจ้าให้กับคนอื่นๆ

ความรักขององค์ปัญญานิรันดร์ สรุปลงด้วยถ้อยคำของ “ศรัทธาที่แท้จริงและนิมิตต่อพระนางพรหมจารี” ในฐานะเป็นวิธีการที่ยิ่งใหญ่และมหัศจรรย์ที่สุด “เพื่อมีและรักษาองค์ปัญญาสวรรค์”⁷⁰⁶ ณ ตอนนี้เราทราบถึงบทบาทหลักของพระนางมารีย์ในการเดินทางด้านความเชื่อ ซึ่งมงฟอร์ตได้ชี้แนะให้แล้วท่ามกลางสิ่งต่างๆ พระนางพรหมจารีเป็นแบบอย่างสำหรับการเดินทางของคริสตชนสู่ความศักดิ์สิทธิ์แบบอย่างของวิญญาณที่เปี่ยมไปด้วยองค์ปัญญาสวรรค์และปรารถนาที่จะสื่อพระนางไปสู่คนอื่นๆ “พระนางไม่ทรงพอพระทัยจนพระนางได้มอบองค์ปัญญารับเอากายแก่เราแล้ว คือพระคริสต์ พระบุตรของพระ

⁷⁰³ ดู แบลง หน้า 335-337 สังเกตได้ถึงการใช้ข้อความต่างๆ ที่แสดงถึงใช้ความคิดริเริ่ม ลงมือกระทำสิ่งใหม่ๆ บ่อยๆ “entreprendre de nouveaux desseins – procurers la gloire de Dieu –executer de nouveaux desseins – toujours quelque chos de nouveau a entreprendre...”

⁷⁰⁴ LEW 153

⁷⁰⁵ LEW 30

⁷⁰⁶ ดู LEW 203

4.6.3 บรรดาสาวกที่พระนางมารีย์ทรงสอน

เมื่อมาถึงพระนางมารีย์แล้ว ท่านเริ่มข้อโต้แย้งใหม่ เนื่องจากในความเห็นของมงฟอร์ตนั้นพระนางมารีย์เป็นศิลาหัวมุมของข้อคำสอนทั้งหมดของท่าน ดังนั้นเราจึงมาถึง *ศรัทธาที่แท้จริง* อันเป็นพัฒนาการส่วนสุดท้ายของ*ความรักขององค์ปัญญาวิรันคร* เป็นการอธิบายศรัทธาต่อพระนางมารีย์ให้ลึกซึ้งขึ้นไปในด้านรากฐานทางเทววิทยาและด้านแนวปฏิบัติที่เคร่งครัดต่อตนเอง

ท่านปกป้องหัวข้อพื้นฐานของ*ศรัทธาที่แท้จริง*ว่า “พระเยซูคริสต์ทรงมาในโลกนี้โดยทางพระนางมารีย์”⁷⁰⁸ โดยท่านต้องการอธิบายถึงบทบาทซึ่งพระนางมารีย์ยังคงมีต่อเนื่องไปในช่วงเวลาปัจจุบันของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ท่านอธิบายถึงฉากอันงดงามของศาสนจักร โดยที่พระนางมารีย์ปรากฏพระนางในฐานะตัวแสดงหลักในการต่อสู้กับปีศาจ ร่วมกับบรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่ของพระนาง ซึ่งเป็นสาวกในยุคสุดท้ายที่พระนางทรงหล่อหลอมขึ้นมา⁷⁰⁹ เป็นช่วงเวลาของพระศาสนจักร เป็นช่วงเวลาซึ่งข่าวการช่วยให้รอดของพระคริสต์แพร่หลายไปทุกแห่งหนและสำหรับทุกคน สำหรับมงฟอร์ตแล้วเป็นช่วงเวลาซึ่ง “พระบิดาเจ้าทรงประสงค์จะมีลูกๆ โดยผ่านทางพระนางมารีย์”⁷¹⁰ “พระบุตรทรงประสงค์จะหล่อหลอมพระองค์เอง และพูดกันในภาษามนุษย์แล้ว ทรงรับเอากายทุกวันในสมาชิกทั้งหลายของพระองค์ผ่านทาง

⁷⁰⁷ LEW 207

⁷⁰⁸ TD 1

⁷⁰⁹ ดู TD 49-59

⁷¹⁰ TD 29

ดังนั้นจึงผ่านทาง การเป็นคนกลางของพระนางมารีย์ ที่ครอบครัวของพระเจ้าคือพระศาสนจักรเพิ่มจำนวนลูกๆ ใหม่ขึ้นมา งานแพร่ธรรมในทุกรูปแบบ การประกาศพระวรสารครั้งแรก การศึกษาคำสอน เทศน์สอนและการเป็นพยานยืนด้วยความรัก มีจุดมุ่งหมายเพื่อความสำเร็จของการปกครองของพระเยซูคริสต์ ซึ่งตามแนวคิดของมงฟอร์ตนั้น จะสำเร็จลุล่วงไปผ่านทาง การเป็นคนกลางของการปกครองของพระนางมารีย์เท่านั้น เพื่อมารับใช้พระคริสต์ บรรดาผู้ที่เข้าเฝ้าบาทบาทของพระนางมารีย์ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรนี้ “จะถวายตนทั้งครบเพื่อรับใช้พระนางในฐานะผู้ได้บัญชาและทาสรัก”⁷¹³ แล้วนั้นพวกเขาจะเป็นดั่งเปลวเพลิง ซื่อสัตย์ต่อพระจิต สวางที่แท้จริงในช่วงเวลาสุดท้าย สวางที่แท้จริงของพระเยซูคริสต์⁷¹⁴

ด้วยรูปแบบของการสังเคราะห์ มงฟอร์ตอัดแน่นในข้อความสั้นๆ ที่เป็นอีก ‘บทภาวนา’ หนึ่งในแบบแพร่ธรรมด้วยองค์ประกอบทั้งหมดของงานแพร่ธรรมแนวคริสต์ที่แท้จริงว่า “พวกเขาจะมีดาบสองคมของพระวาจาพระเจ้าในปากของพวกเขาและกางเขนที่ชโลมไปด้วยโลหิตบนบ่าของพวกเขา พวกเขาจะมีไม้กางเขนในมือขวาและสายประคำในมือซ้าย และพระนามศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูและพระนางมารีย์ในจิตใจพวกเขา ความเรียบง่ายและการพลีกรรมของพระเยซูคริสต์จะสะท้อนออกมาจากพฤติกรรมทั้งหมดของพวกเขา”⁷¹⁵ สำหรับคริสตชนทุกคนที่เป็นสวางที่แท้จริงนั้น สิ่งเหล่านี้จะเป็นสัญลักษณ์ทั้งหลายที่ใช้กัน เป็นทัศนคติฝ่ายจิตเพื่อดำเนินชีวิตอย่างลึกซึ้ง

---

⁷¹¹ TD 31

⁷¹² TD 34

⁷¹³ TD 55

⁷¹⁴ ดู TD 56-59

⁷¹⁵ TD 59

ดังนั้น มิติทางการแพร่ธรรมจึงปรากฏตัวในฐานะการสิ้นสุดการเดินทางทั้งหมด ซึ่งเริ่มจากการกลับใจครั้งแรกสู่ความศักดิ์สิทธิ์ที่ครบครัน ประการนี้จะดำเนินชีวิตศีลล้างบาปของตนเพื่อติดตามพระเยซูคริสต์ โดยเข้าใจถึงบทบาทพระนางมารีย์แล้ว คริสตชนจะมอบตนเองอย่างครบครันเพื่อรับใช้ราชินีพระองค์นี้ ผู้จะทรงทำให้เขาเลียนแบบพระคริสต์ และจะหล่อหลอมเขาให้เป็นผู้มีชัยต่อปีศาจ เป็นนักบุญที่ยิ่งใหญ่ เป็นสาวกที่รื้อนรน

ในการนำเสนอรูปแบบศรัทธาเป็นพิเศษต่อพระนางมารีย์ คือการอุทิศตนทั้งครบแด่พระเยซูคริสต์ โดยผ่านทางพระนางนั้น มงฟอร์ตมิได้ลืมที่จะชี้ให้เห็นถึงลักษณะอันมีประโยชน์ต่อพี่น้องข้างเคียงเราด้วย ดังนั้นเมื่อท่านอธิบายว่า ผู้ถวายตนถวายแด่พระนางมารีย์จะถวายแม้แต่คุณค่าของกิจการที่เขาโปรดปราน “เพื่อที่พระนางจะทรงนำไปใช้กับสิ่งที่จะเป็นไปเพื่อพระสิริที่ยิ่งใหญ่ยิ่งขึ้นไปของพระเจ้า”⁷¹⁶ ด้วยวิธีนี้คือ ด้วยสำนึกฝ่ายจิตที่บริสุทธิ์ “เราจึงแสดงความรักต่อพี่น้องรอบข้างของเราอย่างเด่นชัด”⁷¹⁷ และเมื่อท่านแนะนำให้ใส่ใจเล็กๆ เพื่อเป็นสิ่งยืนยันภายนอกต่อการถวายตนเองของเรา “เพื่อพิสูจน์ว่าพวกเขาไม่ละอายนในการเป็นผู้รับใช้และทาสของพระเยซูคริสต์”⁷¹⁸

ถ้าแม้แต่ในความรักขององค์ปัญญานิรันดร เราสามารถเห็นรากฐานต่างๆ ของวิสัยทัศน์ทางการแพร่ธรรมเฉพาะตนของกรีกูอง เดอ มงฟอร์ต ถ้าใน*ความศรัทธาที่แท้จริง* ท่านพัฒนาสายสัมพันธ์เฉพาะต่อพระนางมารีย์แล้ว ก็เป็นใน*บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต*ที่เราได้พบภาพรวมทั้งหมดของการแพร่ธรรมขั้นสุดท้ายของข้อคำสอนในแนวมงฟอร์ต โดยบรรยายในบทความในเชิงชี้แนะและมีโครงสร้างที่ดี

บทภาวนาเพื่อได้บรรดาธรรมทูตสำหรับคณะพระนางมารีย์ ซึ่งเรียกกันด้วยว่าเป็น บทภาวนาอันรื้อนรนนั้นมิได้จำกัดอยู่เฉพาะแวดวงครอบครัวนักบวชเดี่ยว และมีใช้การวิงวอนเพื่อสาวกที่กระตือรือร้น

⁷¹⁶ TD 122

⁷¹⁷ TD 171 ดู TD 172 ด้วย

⁷¹⁸ TD 239

โครงสร้างเองนั้นก็สำคัญ เป็นโครงสร้างเชิงตรีเอกภาพ ซึ่งทบทวนกิจการของพระบิดาเจ้า พระบุตร และพระจิตตลอดประวัติศาสตร์แห่งความรอด และแต่ขั้นตอนต่างๆ ก็ตระหนักถึงความเป็นหนึ่งเดียวอย่างลึกถ้ำของแผนการพระเจ้าด้วย

พระบิดาทรงสร้างแผนการช่วยกู้ให้รอดมาตั้งแต่เริ่มต้น บรรดานักบุญในพระคัมภีร์เก่าและใหม่ บรรดาประกาศก บรรดาวิญญาณที่เที่ยงธรรม และที่สำคัญที่สุดองค์พระบุตรของพระบิดาเจ้า ต่างภาวนาให้แผนการนี้สำเร็จลงและไม่สูญเปล่า⁷²²

องค์พระบุตร เมื่อได้กระทำงานไถ่กู้สำเร็จลงแล้ว จะก่อให้เกิดบรรดาอัครสาวกที่ร้อนรน ผู้จะเป็นบรรดาลูกๆ และผู้รับใช้พระมารดาพระองค์ เพื่อที่ว่า “ยุคของพระหรรษทาน ที่เริ่มต้นผ่านทางพระนาง จะสิ้นสุดลงผ่านทางพระนางมารีย์”⁷²³

---

⁷¹⁹ ดู TD 114

⁷²⁰ ดู PM 30

⁷²¹ ดู TD 49-59

⁷²² PM 1-5

องค์พระจิตจะทรงหล่อหลอมบรรดาลูกๆ ของพระเจ้ากับพระนางมารีย์ องค์พระคู่มั่นที่เชื่อสัตย์ ของพระองค์ ดังที่พระองค์ทรงหล่อหลอมศิษย์ของพระกายทิพย์ในพระนางและร่วมกับพระนาง พระองค์ ก็จะทรงหล่อหลอมบรรดาสมาชิกในแบบเดียวกัน พวกเขาจะเป็นอัครสาวกที่รื้อนรณ “งานของพวกเขาจะ ฟื้นฟูโลกและปฏิรูปพระศาสนจักรของพระองค์”⁷²⁴

รากฐานทางเทววิทยาของการอุทิศตนแพร่ธรรมในพระศาสนจักรระบุดูที่นี้ทั้งหมด ในตอนที่สอง ของ *บทภาวนา* ⁷²⁵ มงฟอร์ตเน้นด้วยรูปแบบที่เจิดจ้าและด้วยภาษาช่วยถึงคุณลักษณะด้านฝ่ายจิตของธรรม ทูตที่ท่านปรารถนาว่า เป็นกลุ่มที่ได้รับเลือกสรร ระวังในพระญาณสอดส่องอย่างครบครัน ได้รับการหล่อ หลอมตามแนวทางของพระนางมารีย์ กล่าวหาญต่อหน้าศัตรูของพระเจ้า เพื่อปกป้องพระสิริของพระองค์ และช่วยบรรดาวิญญูณาให้รอด “เพื่อที่ว่าจะมีเพียงแกะฝูงเดียวและนายชุมพาแต่เพียงผู้เดียว และทุกคนจะ สามารถมอบพระสิริแด่พระองค์ในพระวิหารของพระองค์”⁷²⁶

มุมมองทั้งหมดของ*บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต*อยู่ตรงศาสนจักร ที่จริงแล้วเป็นยุคของเราเองใน ช่วงเวลาของการช่วยให้รอด ซึ่งองค์ประกอบต่างๆ ที่เริ่มต้น ผู้แสดงหลักที่เริ่มต้นจะต้องทำให้มันสำเร็จลง นั่นคือพระตรีเอกภาพ พระนางมารีย์ พระหรรษทานที่แจกจ่ายให้มนุษย์ จากเวลาในปัจจุบันนี้เราจึงไป ข้างหน้า มองไปในอนาคตถึงความสำเร็จลุล่วงอย่างแน่นอนของการช่วยให้รอด ด้วยบรรดาผู้แสดงหลัก กลุ่มเดิมคือพระตรีเอกภาพ พระนางมารีย์ พระหรรษทานที่ได้รับ ซึ่งเปลี่ยนให้เป็นบรรดาอัครสาวกทั้งชาย และหญิงที่เป็นเจ้าของมัน ทำให้พวกเขากลายเป็นผู้แสดงที่สำคัญสำหรับยุคหลังนี้ด้วย

⁷²³ PM 6 ดู PM 6-14

⁷²⁴ PM 17 ดู PM 15-17

⁷²⁵ ดู PM 18-30

⁷²⁶ PM 30

โดยสรุปแล้ว เราอาจสรุปว่าในแวดวงของแนวคิดฝ่ายจิตในแบบมวงฟอร์ดนั้น การแพร่ธรรมดูเหมือนเป็นการหลังไหลออกมาอย่างมีวุฒิภาวะของการเดินทางสู่ความดีบริบูรณ์ เป็นการแพร่ธรรมที่เป็นศาสนจักรโดยธรรมชาติจริงๆ นั่นสำหรับมนุษย์แล้ว การไถ่กู้ให้รอดประกอบไปด้วยการรู้จักองค์บัญญัติรับเอากาย พระเยซูคริสต์ และดำเนินชีวิตในพระจิตเจ้า การจะได้พบพระเยซูนี้เราต้องได้พบพระนางมารีย์ ดำเนินชีวิตถวายตนแด่พระเยซูผ่านทางพระนางมารีย์ หรือทำให้ศีลล้างบาปของเรามีวุฒิภาวะบรรดาผู้ถวายตนเองเหล่านี้อุทิศตนเพื่อรับใช้พระนางพรหมจารีอย่างที่สุด และจะกลายเป็นเปลวเพลิงที่ลุกไหม้ เป็นคนงานของพระเจ้า เป็นดั่งเมฆที่ส่งเสียงคำรามนำหน้าลมปราณของพระจิต เป็นผู้ที่เผยแพร่พระวาจาของพระเจ้า ต่อสู้กับบาป ได้รับความชัยชนะอย่างรุ่งโรจน์ จากงานของพวกเขาโลกจะได้รับการฟื้นฟูและพระศาสนจักรได้รับการปฏิรูป

บรรดาอัครสาวกซึ่งมวงฟอร์ดวิงวอนขอก็คือบรรดาพระสงฆ์และฆราวาสทั้งชายและหญิง ซึ่งสามารถดำเนินชีวิตการถวายตนแด่พระเยซูผ่านทางพระนางมารีย์ได้อย่างเต็มที่ กิจกรรมแพร่ธรรมของพวกเขาจะพัฒนาไปในพระศาสนจักรอย่างต่อเนื่องไปเรื่อยๆ เพราะ “ในช่วงเวลาหลัง” นี้⁷²⁷ พระเจ้าทรงประสงค์จะเผยแสดงพระนางมารีย์มากยิ่งขึ้นไป พระนางคือผลงานชิ้นเอกจากพระหัตถ์ของพระองค์ และการต่อสู้ระหว่างความดีและความชั่วจะชัดเจนยิ่งขึ้นทุกวัน แต่พระนางมารีย์ผู้ถ่อมพระนางจะมีชัยชนะผ่านทางกิจการของบรรดาผู้รับใช้และลูกๆ ของพระนาง ซึ่งพระนางจะเลี้ยงดูและมอบพระพรพิเศษฝ่ายสวรรค์ให้ พวกเขาจะมีความศักดิ์สิทธิ์อันยิ่งใหญ่ มีความกล้าหาญอย่างกระตือรือร้น และด้วยความช่วยเหลือของพระเจ้า “พวกเขาจะบดขยี้หัวของปีศาจ... และนำชัยชนะมาสู่พระเยซูคริสต์”⁷²⁸

4.7 พระนางมารีย์ หนทางสู่พระศาสนจักร

⁷²⁷ TD 50

⁷²⁸ TD 54 ดู TD 49-54

จวบจนถึงตอนนี้เราได้แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่เราเรียกว่าองค์ประกอบต่างๆ ของคุณค่าของพระศาสนจักรในข้อคำสอนของกริญอง เดอมงฟอร์ต เรามีเจตนาที่จะแสดงว่าองค์ประกอบเหล่านั้นมิได้เกิดขึ้นมาลอยๆ แต่สำคัญในช่วงพัฒนาการของแนวคิดฝ่ายจิตของท่าน และต่อจากนี้เพื่อสรุปว่ามีมิติทางศาสนจักรจริงๆ ในการนำเสนอทั้งหมดของข้อคำสอนในแนวมงฟอร์ต แม้ว่าหัวข้อมิได้รับการพัฒนาอย่างชัดเจนในหนังสือก็ตาม

ในตอนนี้เราต้องพิจารณาองค์ประกอบสุดท้ายซึ่งจากที่ปรากฏนั้น เป็นลักษณะหลักของแนวคิดฝ่ายจิตทั้งหมดของหลุยส์ มารีย์ กริญอง เดอ มงฟอร์ต แต่ทว่าตามความคิดปัจจุบันนั้นยังถือกันอย่างผิดๆ ให้ดูเหมือนว่าเป็นเพียงองค์ประกอบเดียวเท่านั้น นั่นคือองค์ประกอบด้านพระนางมารีย์ มงฟอร์ตมิใช่เพียงศรัทธาต่อพระนางมารีย์เท่านั้น ท่านปรารถนาจะแนะนำศรัทธาเดียวกันแก่คนอื่นๆ ท่านได้รับการพิจารณาว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญฝ่ายจิตผู้ประสงค์จะคลำหาทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์ เพื่อกระทำดั่งนั้น ท่านคลำหาหนทางคริสต์ทั้งหมด รวมถึงองค์ประกอบสำคัญๆ ต่างๆ ในจุดที่ถูกต้องของพวกมัน นั่นคือประวัติศาสตร์แห่งความรอด รหัสนัยการรับเอากาย จุดศูนย์กลางของการถูกตรึงกางเขนของพระคริสต์ ชีวิตศีลล้างบาป ในบริบทเช่นนี้เองที่นำเสนอถึงพระนางมารีย์ว่า เป็น*เคล็ดลับ*เพื่อเข้าสู่แผนการของพระเจ้าและเพียรพยายามกับสิ่งนี้ ด้วยสำนึกนี้และเพียงในจุดนี้เท่านั้นที่องค์ประกอบของพระนางมารีย์กลายเป็นพื้นฐาน

ตั้งแต่ในหน้าก่อนๆ แล้ว ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการตีความพระศาสนจักรด้วยหัวข้อต่างๆ ที่ได้ทำการศึกษา เราได้แสดงให้เห็นถึงสายป่านที่คอยชี้นำที่เรียกกันว่าพระนางมารีย์ มาในขั้นนี้เราต้องการสังเกตใกล้ชิดยิ่งขึ้นไป มันจะเป็นเหมือนการที่เราหันความสนใจไปสู่แสงสว่างที่ได้ส่องสว่างเรามาทุกขั้นตอน เราจะกระทำดั่งนี้ตามมุมมองที่เรียกร่องโดยการค้นคว้านี้เท่านั้น นั่นคือเพื่อแสดงถึงคุณค่าทางศาสนจักร บ่อยๆ เราจะยืนยันซ้ำบ่อยๆ ต่อสิ่งที่ได้กล่าวไปแล้ว หรืออ้างข้อความที่ได้อ้างแล้วในบริบทที่ต่างกันไป นี่เป็นย่อหน้าสรุป นั่นคือ ขณะที่เรามองทั้งหมดจากอีกมุมมองหนึ่ง ก็มีความเป็นไปได้ที่จะ

ในงานเขียนของกรีกุอง เดอ มงฟอร์ต ความสนใจต่อการปรากฏตัวของพระนางมารีย์และการแสดงถึงบทบาทของพระนางที่มีตลอดประวัติศาสตร์ของความรอด ปรากฏในทุกขณะเสมือนเป็นการห่วงใยอันใหญ่หลวงข้อหนึ่งของท่านผู้เขียน และจบลงด้วยการแทรกซึมอยู่ในผลงานทั้งหมด ทั้งในหน้ากระดาษที่เป็นข้อคำสอนอันลึกล้ำและในหน้าหนังสือต่างๆ ที่อยู่ในด้านความเคร่งครัดต่อตนเอง-ฝ่ายจิต

โดยถือ “พระนางมารีย์” เป็นคำหลัก ให้เราหันกลับไปสู่องค์ประกอบที่เป็นโครงสร้างใหญ่ทั้ง 6 ที่เราได้วิเคราะห์ไปแล้วในหน้าก่อนๆ ตามความสำคัญทางศาสนจักรและเราดูเหมือนมันประกอบเป็นโครงร่างของแนวคิดแบบมงฟอร์ต แสดงว่าในวิสัยทัศน์แต่ละข้อซึ่งเป็นองค์ประกอบต่อกันในตัวของมันเองนั้น มงฟอร์ตเน้นการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์และให้ความสำคัญอย่างเด่นชัด นั่นคือ จะเกิดมีกรอบที่ซับซ้อนซึ่งอาจเขียนเป็นรูปแบบขึ้นมาได้ และสี่สันในการที่มงฟอร์ตอธิบายความมั่นใจของท่านเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างพระนางมารีย์และพระศาสนจักร

4.7.1 พระนางมารีย์และประวัติศาสตร์แห่งความรอด

ดังที่ได้ให้ข้อสังเกตไว้หลายครั้งแล้วว่า มงฟอร์ตนั้นตระหนักถึงเอกภาพของประวัติศาสตร์แห่งความรอด แผนการของพระเจ้านั้นไม่เหมือนใคร แต่อย่างไรก็ตามบรรลุผลสำเร็จเป็นขั้นเป็นตอน นั่นคือ ตั้งแต่ขั้นตอนสร้างโลก พระประสงค์ช่วยมนุษย์ให้รอดหลังตกในบาป การเตรียมการเสด็จมาในประวัติศาสตร์ของพระวจนาตถ์ รหัสนัยการรับเอากาย การสิ้นพระชนม์และการฟื้นคืนชีพของพระเยซูคริสต์ไปจนถึงการมาถึงของพระอาณาจักรของพระเยซูคริสต์ในดวงใจของมนุษย์ ไปจนถึงการสิ้นสุดของกาลเวลา

การปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ ในแต่ละขั้นตอนเหล่านี้ทางประวัติศาสตร์แห่งความรอด ได้รับการชี้ให้เห็น อธิบายและประกาศโดยมงฟอร์ตไว้เป็นอย่างดี ก่อนการรับเอากาย นั่นคือ บรรดา

การรับเอากายเกิดขึ้นในครรภ์ของพระนางมารีย์ อย่างไรก็ตาม สำหรับมงฟอร์ตแล้วพฤติกรรมของพระเยซูในช่วงดำเนินชีวิตบนโลกนั้นมีความสำคัญเช่นกัน โดยพระองค์แสดงว่าพระองค์ทรงปรารถนาที่จะ “ขึ้นกับพรหมจารีผู้น่ารักในการปฏิสนธิ การบังเกิด การถูกถวายพระองค์ในพระวิหาร และในช่วงชีวิตปกปิด 30 ปีของพระองค์ แม้แต่ในการสิ้นพระชนม์ของพระองค์ด้วย”⁷³¹ วิธีการดำเนินการของพระเจ้าในการรับเอากายนี้ “ทรงยึดถืออยู่ทุกวันในแบบที่มองไม่เห็นทั่วทั้งพระศาสนจักรและจะดำเนินต่อไปดังนี้จนถึงสิ้นกาลเวลา”⁷³²

คำบรรยายของมงฟอร์ตต่อประวัติศาสตร์ของความรอดนั้น บ่อยๆ แล้วแสดงอย่างชัดเจนถึงสภาวะตรีเอกภาพ แต่แม้ในกรณีเหล่านี้ท่านจะหยุดพักเพื่อกล่าวถึงความสัมพันธ์ของพระนางมารีย์กับพระบิดาพระบุตร และพระจิตตามรูปแบบต่างๆ ซึ่งท้าวทิตยาให้ต่อแต่ละพระบุคคล “พระบิดาเจ้าทรงมอบพระบุตรแก่โลกโดยผ่านทางพระนางมารีย์เท่านั้น... พระบุตรของพระเจ้าทรงมาเป็นมนุษย์ในพระนางมารีย์และผ่าน

---

⁷²⁹ TD 16

⁷³⁰ LEW 105

⁷³¹ TD 40

⁷³² TD 22

จากนั้น ในการรวมช่วงเวลาของการรับเอากายเข้ากับช่วงเวลาของพระศาสนจักร มงฟอร์ตเขียนว่า “พระบิดาเจ้าทรงมอบผลสำเร็จของพระองค์แก่พระนางมารีย์เท่าที่สิ่งสร้างจะสามารถรับได้ เพื่อให้พระนางสามารถก่อกำเนิดพระบุตรของพระองค์และสมาชิกทั้งหมดของพระกายทิพย์ของพระองค์ องค์พระบุตรทรงลงมาในครรภ์พรหมจรรย์ของพระนาง... พระองค์ทรงเพิ่มพระสิริของการเป็นอิสระของพระองค์และความยิ่งใหญ่ของพระองค์ด้วยการขึ้นอยู่กับพรหมจรรย์ผู้น่ารักผู้นี้... พระองค์ทรงเริ่มและทำอัศจรรย์ต่อไปโดยผ่านทางพระนางจนถึงสิ้นกาลเวลา... องค์พระจิต... ทรงบังเกิดผลโดยผ่านทางพระนางมารีย์ผู้ทรงหมั้นหมายด้วย พร้อมพระนาง ในพระนางและของพระนางที่ทรงก่อให้เกิดผลงานชิ้นเอกของพระองค์ คือพระเจ้าทรงมาเป็นมนุษย์ และพระองค์ทรงก่อให้เกิดสมาชิกของกายทิพย์ของศิระอันน่านับถือนี้ไปทุกวันจนถึงกาลสิ้นโลก”⁷³⁴

ในรหัสลับการรับเอากายนั้น มงฟอร์ตเฟ่งพิศที่ศูนย์กลางของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ถ้าเป็นความจริงว่ามีแต่พระเจ้าเท่านั้น ทั้งหนึ่งและสาม เป็นผู้แสดงหลักสูงสุดของความรอดของเรา และพระเยซูคริสต์ องค์พระวจนาตถ์ของพระบิดาในพระจิตเจ้า คือพระผู้ไถ่องค์เดียวของมนุษยชาติแล้ว อย่างไรก็ตาม ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าพระนางมารีย์เป็นศูนย์กลางในรหัสลับการรับเอากาย เพราะเป็นในพระนางและผ่านทางพระนางที่รหัสลับนี้สำเร็จลุล่วงไป เนื่องจากช่วงก่อนและหลังประวัติศาสตร์แห่งความรอดนั้นสัมพันธ์อยู่กับเหตุการณ์ที่เป็นศูนย์กลางนี้ ผลที่ตามมาคือการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์แห่งความรอดทั้งหมดนั้นจะถือว่าไม่สำคัญไม่ได้ แต่ก็ยังเป็นศูนย์กลางอยู่ในบางส่วน แม้จะเป็นการปรากฏตัวเพื่อร่วมมือกับพระจิตก็ตาม

---

⁷³³ TD 16

⁷³⁴ TD 17-20 ทั่วไป

มงฟอร์ตไม่ปล่อยโอกาสที่จะสรุป โดยเฉพาะใช้มันกับประวัติศาสตร์แห่งความรอดของเราแต่ละคน มันจึงกลายเป็นข้อเสนอพื้นฐานของท่านว่า พระคริสต์ องค์พระผู้ไถ่ของเราลงมาในโลกนี้ผ่านทางพระนางมารีย์ และดังนั้นจึงผ่านทางพระนางที่การช่วยให้รอดนี้จะกลายมาเป็นความรอดของเรา⁷³⁵ วิธีการดำเนินการของพระเจ้าในช่วงหนึ่งของประวัติศาสตร์ของความรอดกลายเป็นหลักปฏิบัติในขั้นตอนต่อๆ มาด้วย ถ้ารูปแบบซึ่งทั้งสามพระบุคคลใช้ในการรับเอากายนั้นผ่านทางพระนางมารีย์แล้ว ช่วงเวลาของพระศาสนจักรก็จะมีเครื่องหมายของหลักปฏิบัติทางพระนางมารีย์อยู่บ้างด้วย

มีการให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อพระศาสนจักรว่า เป็นความต่อเนื่องของพระนางมารีย์โดยผ่านทางกิจการของพระจิต ผู้ทรงประสงค์จะหล่อหลอมผู้ได้รับเลือกสรรในพระนางและผ่านทางพระนาง “ผู้เป็นที่รัก องค์คู่มั่นของเรา... เมื่อดำรงชีวิตอยู่บนโลกนั้น ได้ปฏิบัติคุณธรรมต่างๆ สูงที่สุด เราพอใจกับเธอมากจนเรายังคงปรารถนาจะพบเธอบนโลกโดยที่เธอไม่หยุดยั้งการอยู่บนสวรรค์ จงหล่อหลอมเธอเองใหม่ในบรรดาผู้รับเลือกของเรา เพื่อที่เราจะได้ยินดีที่ได้เห็นพวกเขามีรากฐานของความเชื่อ... ความถ่อมตน... การพลีกรรม... การภาวนา... ความรัก... ความหวังและคุณธรรมทั้งหมดของเธอที่ไม่มีใครเอาชนะได้ เธอเป็นองค์คู่มั่นของเราเสมอ ที่ซื่อสัตย์ บริสุทธิ์และประสบผลเสมอๆ ขอให้ความเชื่อของเธอให้กำเนิดผู้มีความเชื่อแก่เรา ความบริสุทธิ์ของเธอให้พรหมจารร์แก่เรา การประสบผลของเธอให้ผู้ได้รับเลือกสรรและวิหารทรงชีวิตแก่เรา”⁷³⁶

เราต้องไม่มองข้ามคุณค่าทางศาสนจักรของคำยืนยันต่างๆ เหล่านี้ เพราะเน้นถึงการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์ที่ครบของการช่วยให้รอด ในด้านหนึ่งนั้น เอกภาพของประวัติศาสตร์แห่งความรอด ทำให้เราได้เห็นถึงการปรากฏตัวและบทบาทของการร่วมมือของพระนางมารีย์ที่ต่อเนื่องและคล่องจงดีตามที่พระเจ้าทรงประสงค์จริงๆ ในอีกด้านหนึ่งนั้น เป็นเพราะการร่วมมือและ

⁷³⁵ TD 1

⁷³⁶ TD 34

ขณะที่ประวัติศาสตร์แห่งความรอดกำลังมุ่งไปในอนาคตด้วยจังหวะที่เร่งเร็วขึ้นนั้น การสิ้นสุดของกาลเวลาที่ใกล้เข้ามา มงฟอร์ตเห็นล่วงหน้าถึงการสำแดงตนอันยิ่งใหญ่ยิ่งขึ้นของพระนางมารีย์และผลงานของพระนาง “ดังนั้นพระเจ้าทรงปรารถนาจะเผยแสดงพระนางมารีย์ ผู้เป็นผลงานชิ้นเอกของพระองค์ และทำให้พระนางเป็นที่รู้จักมากขึ้นในช่วงเวลาสุดท้ายนี้”⁷³⁷ “ตลอดทุกยุคสมัยและโดยเฉพาะเมื่อโลกกำลังเข้าสู่จุดจบ... พระเจ้าผู้ทรงอำนาจและพระมารดาศักดิ์สิทธิ์ของพระองค์จะหล่อหลอมบรรดาศักดิ์ที่ยิ่งใหญ่ขึ้นมา ผู้จะศักดิ์สิทธิ์กว่านักบุญอื่นๆ”⁷³⁸ “เมื่อไรที่วันอันเป็นสุขนั้นจะมาถึง เป็นยุคสมัยของพระนางมารีย์เมื่อวิญญานมากมาย ซึ่งพระนางมารีย์ทรงเลือกสรรและมอบให้พระนางโดยพระเจ้าผู้สูงสุด จะซ่อนตัวอย่างครบครันในห้วงลึกของดวงวิญญานพระนาง กลายเป็นมีชีวิตเหมือนพระนาง เป็นที่รักและเพิ่มพระสิริแก่พระเยซูหรือ”⁷³⁹

4.7.2 พระนางมารีย์และความหมายของพระศาสนจักร

กริยอง เดอ มงฟอร์ตถูกกล่าวหาว่าเข้าใจพระศาสนจักรว่าเป็นชุมชนของการช่วยให้รอด แต่เทศน์สอนเพียงความรอดส่วนบุคคลเร็วเกินไป ตามความเป็นจริงแล้วและโดยเฉพาะในการติดตามการสอนของท่านเกี่ยวกับพระนางมารีย์ เราค้นพบสำนึกที่ลึกล้ำของประเพณี มีความเข้าใจว่าหนทางนั้นต้องยาวนาน หนทางที่เริ่มในพระคัมภีร์ต่อเนื่องมาในยุคของบรรดาปีศาจ ในข้อคำสอนของบรรดานักปราชญ์ที่ยิ่งใหญ่ในยุคกลาง ในสังคายนาต่างๆ ในความเชื่อของผู้คน การเดินทางที่ต้องต่อเนื่องไปในอนาคตในการ

⁷³⁷ TD 50

⁷³⁸ TD 46-47 ทั่วไป

⁷³⁹ TD 127

ขณะที่ม่งฟอร์ดกล่าวถึงพระนางมารีย์ ซึ่งแรกทีเดียวที่ได้ยินดูเหมือนเป็นของใหม่ เกินความจริงหรือเร็วเกินไป ท่านรีบพิสูจน์ว่าเป็นจริงด้วยพยานยืนยันจากประเพณี โดยบอกว่ามิใช่สิ่งใหม่เลย มีคนอื่น ๆ ได้กล่าวไว้แล้ว ได้ปฏิบัติหรือเผยแพร่ข้อความสอนนี้หรือปฏิบัติศรัทธา นี้ไปแล้ว บ่อยๆ เราจะพบข้อความเช่น “เรากล่าวร่วมกับบรรดานักบุญ... ร่วมกับทั้งพระศาสนจักร เราประกาศ... เช่นที่บรรดานักบุญได้เขียนไว้... เราอาจพิสูจน์ได้ยาวนานกว่าอีกด้วยพระคัมภีร์ศักดิ์สิทธิ์และด้วยบรรดาปีศาจ...”⁷⁴⁰ เมื่อท่านบอกว่าพระนางมารีย์นั้น “จำเป็นต่อความรอดของเรา ท่านอ้างอิงถึงบรรดานักเขียนที่มีคุณค่ายาวเหยียดและตัวอย่างมากมาย⁷⁴¹” เมื่อท่านแนะนำคำว่า “ทาส” ในภาษาที่ท่านใช้และกล่าวถึง “ทาสรักที่ศักดิ์สิทธิ์” นั้น ท่านทำลงไปโดยอ้อมสังคายนาต่างๆ บรรดานักบุญและนักเขียนด้านฝ่ายจิต⁷⁴² ท่ามกลางองค์ประกอบต่างๆ ของการปฏิบัติศรัทธาที่ท่านสอนนั้น การถวายตนแด่พระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ที่มองว่าเป็นการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปนั้น ท่านตั้งใจจะบอกเราว่ามันมิใช่สิ่งใหม่ ผู้เขียนในอดีตและสมัยใหม่ได้เขียนถึงมัน และแนะนำมัน⁷⁴³

ด้วยการติดตามและค้นพบที่ละเอียดที่ละน้อย ถึงการปรากฏตัวและบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์ของความรอด ในข้อความสอนที่สอนกันในอดีต ในชีวิตของบรรดานักบุญที่อยู่มาก่อนเรา ม่งฟอร์ดทำให้เราตระหนัก อย่างน้อยก็พวกเราที่มีชีวิตอยู่ในปัจจุบันนี้ ว่าเราเป็นส่วนหนึ่งของบรรดาผู้แสวง

⁷⁴⁰ ดู TD 6, 7-10, 14, 26, 27, 74 ฯลฯ

⁷⁴¹ ดู TD 40-42

⁷⁴² ดู TD 72-75

⁷⁴³ ดู TD 129-130 โดยเฉพาะ 159-163; 170.

การยืนยันนี้ยิ่งจริงจังกว่และลึกซึ้งมากขึ้นเมื่อเรามาคิดว่าสำหรับมงฟอร์ตแล้ว พระนางพรหมจารี เป็น “หนทางที่ราบเรียบ สั้น สมบูรณ์และแน่นอน”⁷⁴⁴ ซึ่งเป็นความครบครันของคริสตชน ความศักดิ์สิทธิ์ นั้นเป็นชีวิตของพระศาสนจักร ความศักดิ์สิทธิ์ก็คือพระศาสนจักร เราเป็นศาสนจักรตามแต่ที่เราเป็นนักบุญ ดังนั้น พระนางมารีย์จึงเป็นหนทางของการเป็นพระศาสนจักร มิใช่โชคที่ได้ค้นพบว่าพระนางมารีย์เป็น เกล็ดลับสู่ความศักดิ์สิทธิ์ นำให้รื้อฟื้นมิติด้านศีลศักดิ์สิทธิ์ทั้งหมดของชีวิตคริสตชน โดยเริ่มต้นด้วยศีลล้าง บาปไปจนถึงศีลมหาสนิท โครงสร้างด้านศีลศักดิ์สิทธิ์ช่วยสนับสนุนชีวิตพระศาสนจักรทั้งหมด

สำหรับท่านธรรมทูตกริยอง เดอ มงฟอร์ตผู้ตั้งใจจะกลับใจวิญญาณทั้งหลาย พร้อมกับอุทิศตนเพื่อ กลับใจนั้น ยังต้องหวังถึงการเพียรพยายามในหนทางที่ได้ใช้ด้วย งานเทศน์มิชชันต่อบรรดาผู้คนที่ท่าน จัดการ มองไกลไปถึงการเรียกและการตอบสนอง มีการเชิญชวนให้รับฟังพระวาจา แก่บาปของตนเองและ รับศีลมหาสนิท มีการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป แต่ช่วงหลังการเทศน์มิชชันก็สำคัญต่อมงฟอร์ตพอๆ กัน และมงฟอร์ตใส่ใจในการเสนอแนะวิธีการเพื่อความเพียรพยายาม เช่นการสวดสายประคำ การรื้อฟื้น “พันธ สัญญากับพระเจ้า” การรับศีลมหาสนิทต่างๆ ซึ่งสำคัญต่อการปฏิบัติศรัทธาบางประการ ในหนังสือ*ศรัทธาที่ แท้จริง* ท่านผู้แต่งเน้นถึงความจริงที่ว่า การถวายตนเองแด่พระคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์นั้น เป็น วิธีการที่แสนมหัศจรรย์เพื่อการเพียรพยายาม⁷⁴⁵ พระนางมารีย์เป็นหนทางเพื่อเข้าสู่ชีวิตของพระศาสนจักร แต่พระนางก็เป็นวิธีการลับเพื่อคงอยู่ในชีวิตนี้ เพื่อก้าวหน้าไปในความศักดิ์สิทธิ์ เพื่อบรรลุลุกภาวะและบัง เกิดผลด้วย “ผลที่แสนมหัศจรรย์ต่างๆ” ซึ่งมงฟอร์ตได้ระบุไว้⁷⁴⁶ มิใช่การแสดงออกอันครบครันและชัดเจน ของชีวิตซึ่งพระศาสนจักรเสนอแนะต่อผู้ที่มีความเชื่อที่แท้จริงทุกคนหรือ

⁷⁴⁴ TD 152

⁷⁴⁵ ดู TD 173-182

⁷⁴⁶ ดู TD 213-225

ถ้ามงฟอร์ตสามารถมอบพระนางมารีย์เป็นผู้นำทางที่แน่นอนต่อชีวิตคริสตชน ซึ่งคล่องจองอย่างที่สุดกับชีวิตของพระศาสนจักรแล้ว ก็เป็นเพราะท่านเองได้มีประสบการณ์ส่วนตัวมาแล้ว ถ้าเราไม่สามารถบรรยายอย่างชัดเจนถึงความก้าวหน้าภายในของสามเณรหนุ่มกริอุองแล้ว ก็มีความเป็นไปได้ที่จะแสดงถึงความก้าวหน้าของความละเอียดอ่อนต่อ “ความต้องการของพระศาสนจักร” ในสมัยของท่าน และการที่ท่านตัดสินใจมอบตัวเองรับใช้ด้วยกิจการด้านธรรมทูตและอภิบาล รวมทั้งด้วยการเป็นพยานยืนยันในชีวิตท่าน ซึ่งกระตุ้นโดยความรักแบบลูกต่อพระนางมารีย์

ที่จริงแล้วศรัทธาส่วนตัวต่อพระนางมารีย์นี้ ในช่วงการศึกษาของท่านที่บ้านเณรใหญ่ ได้้นำท่านให้รู้สึกซึ่งลงไปทางเทววิทยา ศึกษาหนังสือต่างๆ และถกเถียงกับเพื่อนๆ ของท่าน จากนั้นท่านจึงตระหนักว่าเมื่อไม่นานมานี้ศรัทธาต่อพระนางมารีย์ได้ก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ ก่อให้เกิดเป็นสองขั้ว กระตุ้นให้เกิดความเครียด การแบ่งแยกและความหวั่นเกรงต่างๆ นานา⁷⁴⁷ มงฟอร์ตแน่ใจว่า สภาพแบบเดียวกันจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างหนักต่อชีวิตพระศาสนจักร ทำให้คริสตชนมากมายขาดวิธีการสู่ความศักดิ์สิทธิ์ที่น่าเกรงขามไป ดังนั้นท่านจึงตัดสินใจเริ่มการทำทนาย นั่นคือท่านจะเตรียมตัวเองเพื่อเทศน์สอนพระวรสาร โดยให้ความสำคัญต่อศรัทธาต่อพระนางมารีย์ว่าเป็นวิธีการเพื่อไปหาพระเยซูคริสต์ มั่นใจว่าท่านรับใช้พระศาสนจักรในสมัยของท่านอย่างดีที่สุด ถ้ารอบๆ ตัวท่านนั้น ในด้านหนึ่งท่านได้เห็นพวกชอบวิพากษ์วิจารณ์เกินไป และในอีกด้านหนึ่งนั่นคือบรรดาผู้ที่เพียรพยายามปลุกฝังความศรัทธาต่างๆ ที่ใกล้เคียงกับการเชื่อไสยศาสตร์ ทั้งสองฝ่ายมีความละเอียดอ่อนน้อยมากต่อความเสียหายที่จะเกิดกับพระศาสนจักร ท่านจะเสนอตนเองเป็นแนวหน้าเพื่อรับใช้พระศาสนจักรในสมัยของท่าน ในนามของความศรัทธาของท่านเองต่อพระนางมารีย์

4.7.3 พระนางมารีย์และรหัสลับของการรับเอากาย

⁷⁴⁷ เราหมายถึงสภาพการณ์ที่เกิดขึ้นหลังการตีพิมพ์หนังสือ *Monita salutaria* ของ Widenfeld ซึ่งเราได้อธิบายไปแล้ว

เราได้ถกเถียงกันถึงตำแหน่งหลักของรหัสนัยการรับเอาภายในแนวคิดด้านเทววิทยาและด้านฝ่ายจิตของกริฌอง เดอ มงฟอร์ต ทั้งในด้านการอธิบายข้อคำสอนของท่านอย่างเป็นระบบ และในการเน้นถึงความหมายทางศาสนจักรขององค์ประกอบสำคัญต่างๆ ในวิสัยทัศน์ต่างๆ ไปของมงฟอร์ตที่มีต่อรหัสนัยพระคริสต์แล้ว

เป็นที่ชัดเจนว่าพระนางมารีย์ปรากฏตัวและมีบทบาทอย่างร้อนรนในรหัสนัยนี้ พระวจนาตถ์ทรงรับเอาภายในครรภ์พระนางมารีย์ พระบิดาทรงเลือกพระนางมารีย์เพื่อมอบพระบุตรของพระองค์ต่อโลก พระบุตรลงมาบังเกิดเป็นมนุษย์ในพระนางมารีย์และผ่านทางพระนางมารีย์ องค์พระจิตหล่อหลอมพระเยซูคริสต์ในพระนางมารีย์หลังจากได้รับความยินยอมจากพระนางแล้ว⁷⁴⁸

แน่นอนว่าการริเริ่มมาจากพระเจ้า และโครงการใหญ่ของการช่วยให้รอดยังคงเป็นโครงการของพระเจ้าอย่างที่สุดและไม่มีอะไรเหมือน อย่างไรก็ตาม มงฟอร์ตแสดงให้เห็นว่าพระนางมารีย์มีส่วนในการทำให้รหัสนัยยิ่งใหญ่สำเร็จลุล่วงไปได้ได้อย่างไร นั่นคือ พระบิดาทรงเห็นว่าพระนางมารีย์มีพระพรหรรษาจากการภาวนาและคุณธรรมของพระนาง พระนางทรงยินยอมอย่างอิสระต่อพระจิตเจ้า พระนางร่วมมือกับพระบุตรตลอดชีวิตบนโลกของพระองค์ไปจนถึงกางเขน⁷⁴⁹

สิ่งที่เปลี่ยนรหัสนัยการรับเอาภายในสู่ศิลาหัวมุมของการก่อสร้างแนวคิดฝ่ายจิตแบบมงฟอร์ตก็คือความมั่นใจว่ารหัสนัยนี้ มิได้สำเร็จลุล่วงลงไปประวัติศาสตร์แห่งความรอดในแบบเหตุการณ์เพียงครั้งเดียวเท่านั้นแล้วจบกัน เริ่มขึ้นและจบลงไป แต่รหัสนัยนี้เป็นรหัสนัยยิ่งใหญ่แรกสุดในหมู่รหัสนัยต่างๆของการช่วยให้รอด ซึ่งรวมรหัสนัยอื่นๆ ไว้ด้วยทั้งหมด และกลายเป็นแนวปฏิบัติสำหรับประวัติศาสตร์แห่งความรอดตลอดไป⁷⁵⁰ ดังนั้นบทบาทของพระนางมารีย์ในฐานะตัวแสดงหลักในการรับเอาภายในจึงกลายเป็น

⁷⁴⁸ ดู TD 16

⁷⁴⁹ ดู TD 16-17

⁷⁵⁰ ดู TD 248 ได้อธิบายไปแล้วก่อนหน้านี้

ส่วนของพระนางมารีย์ในรหัสลับการรับเอากายนี้ ช่วยให้มิ่งฟอร์ตเข้าใจรหัสลับของพระคริสต์และพระศาสนจักรในเชิงของพระนางมารีย์ เพื่อเชื่อมโยงพลังอันมีอาจทดแทนได้ของพระนางมารีย์ในขั้นตอนของการได้รับความรอดของผู้มีความเชื่อทุกๆ คน ผู้ต้องการติดตามพระเยซูคริสต์ ในทุกช่วงเวลาและสถานที่

จริงๆ แล้ว ทุกครั้งที่มิ่งฟอร์ตต้องการหันไปขอความช่วยเหลือในเรื่องพระนางมารีย์ในเชิงเทววิทยา หรือเพื่อแสดงความถูกต้องทางฝ่ายจิต เช่น ความศรัทธาต่อพระนาง การอุทิศตนต่อพระคริสต์ผ่านทางพระนางมารีย์ การรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปผ่านทางพระนาง การเดินทางสู่ความศักดิ์สิทธิ์ภายใต้การแนะนำของพระนาง... ท่านจะกระทำโดยหันกลับไปหาพระประสงค์ของพระเจ้า ผู้ทรงวางพระฤทัยในความสำเร็จของรหัสลับการรับเอากายผ่านทางพระนางมารีย์และในพระนางมารีย์

ณ ที่นี้เราได้เห็นขอบข่ายทั้งหมดของการยืนยันว่าพระนางมารีย์คือสายใยหลักของแนวคิดฝ่ายจิตของกริญอง เดอ มิ่งฟอร์ต สารยังคงอยู่ที่รหัสลับของพระเยซูคริสต์และพระศาสนจักร กุญแจในการเข้าใจก็คือพระนางมารีย์ จุดสิ้นสุดคือพระเยซูคริสต์ แต่วิธีการคือพระนางมารีย์ ซึ่งเกือบจะเป็นจุดหลักของมุมมองซึ่งรวมรหัสลับของพระคริสต์และพระศาสนจักรทั้งหมดไว้ มุมมองนี้กลายเป็นศาสนจักรเมื่อมิ่งฟอร์ตแสดงถึงชีวิตคริสตชนว่าเป็นเหมือนการซื้อสัตย์ต่อสัญญาศีลล้างบาป และการเป็นเหมือนพระคริสต์ ซึ่งอาจบรรลุถึงความศักดิ์สิทธิ์อันครบครันได้ พระนางมารีย์คือบุคคลแห่งการสังเคราะห์ นั่นคือผู้นำทาง ผู้นำเราไปสู่พระคริสต์และไปสู่พระหรรษทานของพระองค์ เป็นแบบอย่างของการเป็นศิษย์ที่สมบูรณ์ เป็นผู้คอยสนับสนุนและปกป้องบนหนทางไปสู่เยรูซาเลมสวรรค์

4.7.4 พระนางมารีย์และรหัสลับปลาสด

ในเทววิทยาร่วมสมัยนี้ เราได้ดำเนินมาอย่างถูกต้องด้วยการกำหนดให้รหัสลับปลาสดเป็นศูนย์กลางของประวัติศาสตร์แห่งความรอดอย่างชัดเจน ในอดีตที่ผ่านมาแล้วแต่ยุคสมัย มีการให้ความสำคัญแตกต่างกันไปกับรหัสลับต่างๆ ของพระคริสต์ ในบริบทของศตวรรษที่ 17 ในประเทศฝรั่งเศสนั้น แนวคิดของเบรูลเน้นที่รหัสลับการรับเอากายของพระวจนาตถ์มาตั้งแต่ต้น นั่นคือพระเจ้าทรงมารับเอากายกระดุนวิญญูณที่ศรัทธาให้ยอมให้พระเจ้าเข้ามาจัดการตนเอง ดังนั้นพระเยซูคริสต์คือแบบอย่างเพื่อเลียนแบบ พระเจ้าผู้ทรงมาเป็นมนุษย์เพื่อจะได้ “ยึดติด” ใน “สถานะต่างๆ ของชีวิต” ดังนั้นกางเขนของพระคริสต์ ที่มีรูปแบบชัดเจนของการทนทุกข์ จึงดูประทับใจในเชิงเคร่งครัดต่อตนเอง แต่ไม่มีเจตนาที่จะทำลายรหัสลับปลาสดในมิติรุ่งโรจน์ โดยที่มิตินั้นกลับคืนมาด้วยวิธีการอื่น

มงฟอร์ตเป็นมนุษย์ในยุคสมัยของท่าน นั่นคือรำพึงถึงกางเขนมากเกินไปในวรรณกรรมของท่าน ยิ่งกว่านั้นแล้วในชีวิตของท่านเองด้วย อย่างไรก็ตามเป็นกางเขนของพระคริสต์เสมอ กางเขนที่รุ่งโรจน์ซึ่งมีชัยมาตลอดทุกยุคทุกสมัยและไปจนถึงนิรันดรกาล เป็นวิธีการของมงฟอร์ตเองเพื่อจะได้รหัสลับปลาสดทั้งหมดกลับคืนมา ท่านมองการปรากฏตัวและการมีส่วนร่วมของพระนางมารีย์ในรหัสลับของกางเขนอันรุ่งโรจน์นี้หรือ

มีข้อความสำคัญมากมายในการวิเคราะห์ซึ่งกริยอง เดอ มงฟอร์ตใช้ในหัวข้อนี้ แรกที่สุดนั่น รหัสลับปลาสดได้รับการมองเห็นในช่วงแรกๆ ของการรับเอากาย “ในรหัสลับนี้เอง (ของการรับเอากาย) ที่พระเยซูทรงกำหนดรหัสลับที่จะตามมาทั้งหมดในชีวิตของพระองค์ ด้วยการตอบรับมันทั้งหมดอย่างเต็มพระทัย ... รหัสลับนี้เป็นบทสรุปของทุกรหัสลับของพระองค์เพราะมันบรรจุไว้ด้วยเจตนาและพระพรหรรษาของทุกรหัสธรรม”⁷⁵¹ จากนั้นเองที่การยืนยันเพื่อให้การร่วมมือของพระนางมารีย์ไหลล้นออกมาในทุกรหัสลับในชีวิตพระคริสต์ หรืออธิบายให้ดีกว่าคือของการขึ้นอยู่กับพระนางมารีย์ซึ่งพระคริสต์ทรงปรารถนา “ใน

⁷⁵¹ TD 248

เมื่อได้นึกย้อนกลับไปสู่รากฐานทางเทววิทยาต่างๆ และต้องการผ่านไปสู่นวปฏิบัติด้านความเคร่งครัดต่อตนเองนั้น มงฟอร์ตหันกลับไปหาหัวข้อจากวรรณกรรมปรัชญา ผ่านทางางเบนเพื่อเชื่อมโยงกับพระนางมารีย์ ความดีบริบูรณ์ของเราอยู่ตรงเป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ องค์ปัญญาอันรับเอากาย แต่ “ปัญญาที่แท้จริงนั้นจะไม่พบในสิ่งของต่างๆ ในโลกนี้ หรือในบรรดาวิญญาณของผู้ที่ใช้ชีวิตอย่างสะดวกสบาย พระองค์ทรงกำหนดที่พำนักของพระองค์ในทางเบนอย่างมั่นคงจนคุณไม่สามารถหาพระองค์พบในที่ใดๆ ในโลกนี้นอกจากในทางเบนเท่านั้น พระองค์ทรงรวมและร่วมพระองค์กับทางเบน จนอาจกล่าวจริงๆ ได้ว่า ปัญญาก็คือทางเบนและทางเบนคือปัญญา”⁷⁵³ ในอีกด้านหนึ่งนั้น “วิธีการที่ยิ่งใหญ่ที่สุด เคล็ดลับอันมหัศจรรย์ที่สุดเพื่อให้ได้มาและรักษาองค์ปัญญาสวรรค์ก็คือศรัทธาที่รักใคร่และแท้จริงต่อพระนางพรหมจารี”⁷⁵⁴

การเดินทางเริ่มด้วยพระนางมารีย์ ด้วยความศรัทธาที่แท้จริงและแน่วแน่ต่อพระนาง ผ่านทางพระนางมารีย์ทำให้เราสามารถแบกทางเบนของพระเยซูคริสต์ อันเป็นการแสดงออกของรหัสลับปาสดาของการสิ้นพระชนม์และการกลับคืนชีพ โดยทราบว่าด้วยวิธีนี้เราจะพบองค์ปัญญาของพระเจ้าและสามารถเป็นเหมือนพระนาง คาดการณ์ไว้ล่วงหน้าได้ว่า มงฟอร์ต ในบทภาวนาถวายตนเองแด่พระเยซูผ่านทางพระนางมารีย์ จะกล่าวถึงทางเบนของพระคริสต์เสมอ โดยเราถูกเรียกให้แบก “ข้าพเจ้าละทิ้งซาตานตลอดไป... ข้าพเจ้ามอบตนเองอย่างสิ้นสุดแด่พระเยซูคริสต์ โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์เพื่อแบกทางเบน

---

⁷⁵² TD 18

⁷⁵³ LEW 180

⁷⁵⁴ LEW 203

เช่นเดียวกันในข้อเสนอเพื่อดำเนินชีวิตในมิติของปาสกาทามรห์สนัยของพระเยซูคริสต์นั้น พระนางมารีย์ก็เป็นดังศิลาหัวมุม ถ้าเราแสวงหาพระเยซูคริสต์องค์บัญญัติรันดรแล้ว จงจำไว้ว่าเราจะพบพระองค์ทรงถูกตรึงกางเขน ถ้าเราประสงค์จะเป็นหนึ่งเดียวกับพระองค์แล้ว เราจะต้องแบกกางเขนของเราพร้อมกับพระองค์ทุกวัน วิธีการที่เป็นเคล็ดลับอันแสนมหัศจรรย์และทรงประสิทธิผลที่สุดเพื่อจะสามารถแบกกางเขนของเราก็คือศรัทธาที่แท้จริงและอ่อนหวานต่อพระนางพรหมจารี

การปฏิบัติศรัทธาต่อพระนางมารีย์ที่ม่งฟอร์ตเสนอแนะนี้ รวมไปถึงการขึ้นอย่างสิ้นเชิงอยู่กับพระนางเพื่อที่จะเลียนแบบพระเยซูคริสต์เอง เพราะพระองค์มีพระประสงค์ที่จะขึ้นอยู่กับพระนางพรหมจารี “แม้ในตอนสิ้นพระชนม์ ซึ่งพระองค์ปรารถนาให้พระนางปรากฏพระนางด้วย เพื่อว่าพระนางร่วมกับพระองค์จะถวายบูชาด้วยกัน”⁷⁵⁸ เป็นปาสกา การถวายบูชาแด่พระบิดา ในความคิดของม่งฟอร์ตนั้นพระเยซูกระทำสำเร็จลงร่วมกับพระนางมารีย์ โดยพระนางทรงยินยอมและขึ้นอยู่กับพระนาง มีการเสนอแนะ

---

⁷⁵⁵ CG 1

⁷⁵⁶ LEW 225

⁷⁵⁷ LM 2

⁷⁵⁸ TD 18

ความจริงฝ่ายจิตที่ปลอมโยนนี้มองฟอร์ตเห็นในฉากของพระนางมารีย์ที่เชิงกางเขน สำหรับพระนางพรหมจารีเองนั้น ช่วงเวลานี้คือการทดสอบถึงความเพียรพยายามของพระนางในความเชื่อ “ความเชื่อที่มีชีวิตชีวาของพระนาง ซึ่งพระนางทรงเชื่อวาจาของเทวทูตโดยไม่ลังเลแม้แต่น้อย เชื่ออย่างซื่อสัตย์และมั่นคงแม้กระทั่งที่เชิงกางเขนบนเนินกัลวารีโอ”⁷⁵⁹

ด้วยการมีส่วนร่วมของพระนางในรหัสลับทั้งหมดของพระคริสต์และในบริบทของปาสกา พระนางมารีย์จึงเป็นของเราในฐานะมารดาและเราได้รับพระนางไว้ในชีวิตฝ่ายจิตของเรา การยอมรับพระนางมารีย์อย่างตระหนักใจในชีวิตของเราก็คือการถวายตนเองตามที่มองฟอร์ตสอน “เช่นที่ใครคนหนึ่งถวายตน ก็เป็นของพระนางอย่างสิ้นเชิง ดังนั้น พระนางมารีย์จึงเป็นของผู้นั้นอย่างสิ้นเชิง จนเราอาจกล่าวอย่างวางใจถึงผู้ใช้ที่สมบูรณ์และลูกของพระนางมารีย์เหมือนนักบุญยอห์นในพระวรสารของท่าน ที่กล่าวถึงตนเองว่า “เขาพาพระนางพรหมจารีย์ผู้ศักดิ์สิทธิ์ไปยังสถานที่เก็บสมบัติทั้งหมดของเขา”⁷⁶⁰

เกิดมีการบริจาคสองอย่างในสองทิศทางคือ ผู้มีความเชื่อมอบตนเองแก่พระนางมารีย์ และพระนางมารีย์มอบพระนางเองแก่เขา พระนางมารีย์รับผู้มีความเชื่อเป็นบุตรของพระนาง และผู้มีความเชื่อรับพระนางมารีย์เป็นมารดาของเขา “ผู้ที่มอบทุกสิ่งให้พระนางมารีย์ก็เป็นสุข ผู้ที่ตลอดเวลาและในทุกสิ่งวางใจในพระนางและละตนเองในพระนาง เขาเป็นของพระนางและพระนางก็เป็นของเขา เขาอาจกล่าว... กับศิษย์ผู้เป็นที่รักว่า “เราได้รับพระนางมาเป็นของเราเอง”⁷⁶¹

---

⁷⁵⁹ TD 260

⁷⁶⁰ TD 144

⁷⁶¹ TD 179 ดู TD 216 และ 266 ด้วย

ทั้งหมดนี้เกิดขึ้นที่เชิงกางเขน บนเนินกัลวารีโอ ในบรรยากาศปาสกา เนื่องจากเรามีส่วนร่วมในรหัสลับปาสกา เราจึง “ค้นพบ” พระนางมารีย์ การปรากฏตัวของพระนาง ความสำคัญของพระนางต่อเรา เราต้อนรับพระนางในชีวิตฝ่ายจิตของเรา เราจัดที่ทางเพื่อพระนาง เหมือนกับเป็นของขวัญปาสกาที่มีค่าที่ได้รับจากพระเยซู⁷⁶² ดังนั้นเราอาจกล่าวได้ว่า *per Jesum ad Mariam!* เมื่อเราได้รับพระนางมารีย์มาในชีวิตฝ่ายจิตของเราแล้ว ตามแนวทางของพระนางและภายใต้การแนะนำของพระนาง ก็กลายเป็นศิษย์ที่แท้จริงยิ่งขึ้นของพระคริสต์ เราไปหาพระองค์ด้วยความร้อนรนที่รื้อฟื้นขึ้นใหม่ ดังนั้น *ad Jesum per Mariam!*⁷⁶³

4.7.5 พระนางมารีย์และศีลล้างบาปของเรา

จากปาสกาของพระคริสต์สู่การที่เราเข้าสู่รหัสลับปาสกา โดยทางศีลศักดิ์สิทธิ์คือศีลล้างบาป มงฟอร์ตชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างการถวายตนทั้งครบแก่พระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ ซึ่งเป็นข้อปฏิบัติที่ท่านสอน และการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปของเรา⁷⁶⁴ การฟื้นฟูความสนใจต่อศีลล้างบาปในสมัยของมงฟอร์ตนั้น เนื่องจากแรงกระตุ้นหลายส่วนดังที่ได้เห็นกันแล้ว ในที่นี้เราสนใจกับความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดและตรงไปตรงมา ซึ่งมงฟอร์ตกำหนดขึ้นระหว่างพระนางมารีย์และศีลล้างบาปของเรา จริงๆ แล้วมิใช่โชคช่วยที่ในบทภาวนาซึ่งท่านสรุปองค์ประกอบหลักต่างๆ ของวิสัยทัศน์ในการเดินทางด้านความเชื่อของท่าน มีการอ้างอิงอย่างชัดเจนถึงศีลล้างบาปด้วย

เพื่อสร้างรากฐานทางเทววิทยาต่อความสัมพันธ์ ระหว่างพระนางมารีย์และศีลล้างบาปเพื่อคริสตชนทุกคนนั้น มงฟอร์ตหันกลับไปหารหัสลับพื้นฐานของความรอดของเราคือการรับเอากาย พระวจนาตถ์ของ

⁷⁶² On “acceptit eam discipulus in sua”, cf. A. Serra, *Bibbia*, in *Nuovo Dizionario di Mariologia*, edited by S. De Fiores – S. MEO, Cinsello Balsamo, Paoline, 1985, pp. 291-292.

⁷⁶³ ในการเข้าเฝ้าที่ทรงประทานแก่สมาชิกของสมัชชาคณะพระแม่มารีย์ เมื่อ 20 กรกฎาคม 1987 สมเด็จพระสันตะปาปาจอห์นปอลที่สองทรงตรัสว่า “on peut dire meme qu’il (Montfort) a inverse les chemins; ou bien qu’il a donne a ces chemins une nouvelle complementarite: parce que traditionnellement on pensait que c’est par Marie qu’on va a Jesus; il nous a appris a aller a elle par Jesus (ORLF, 11. 8. 87).

⁷⁶⁴ ดู TD 120

ในช่วงเวลาของพระศาสนจักรและในทิศทางของศีลศักดิ์สิทธิ์ เป็นในศีลล้างบาปนี้เองที่หนทางแห่งความรอดเริ่มต้นขึ้น เป็นการเริ่มต้นละทิ้งความชั่วร้ายและปีศาจ เป็นการเชื่อมเข้ากับพระคริสต์ผู้ทรงสิ้นพระชนม์และฟื้นคืนชีพใหม่ เป็นการเริ่มต้นที่จะต้องเติบโตไปจนเหมือนพระองค์อย่างครบครันและสมบูรณ์ ก่อให้เกิดผลต่างๆ ทางความรักและดำเนินชีวิตในมิติของธรรมชาติ

แต่เนื่องจากพระนางมารีย์ทรงปรากฏพระนางและเริ่มงานในรหัสลับรับเอากายแล้ว การเริ่มต้นความรอดของมนุษยชาติจึงเป็นสิ่งปกติตามนัยของแนวปฏิบัติว่า พระนางมารีย์ควรทรงปรากฏพระนางและดำเนินงานในศีลล้างบาป ซึ่งก็คือการเริ่มต้นของความรอดของผู้มีความเชื่อทุกคน

การรับเอากายเปิดออกและพัฒนาตามภาษามนุษย์ ในรหัสลับต่างๆ ของการฟื้นคืนชีพและการเสด็จมาของพระจิตเจ้า ส่งผลต่อการแจกจ่ายพระหรรษทานของการช่วยให้รอดไปสู่มนุษยชาติในทุกสมัย บทบาทซึ่งพระนางมารีย์ทรงรับในการรับเอากาย ตามมุมมองของมงฟอร์ตกลายเป็นหลักปฏิบัติสำหรับพัฒนาการในภายหลัง พระเยซูคริสต์ทรงเลือกพระนางมารีย์เป็น “ผู้ร่วมงานที่แยกไม่ออกของพระองค์ใน ชีวิต ความตาย ความรุ่งโรจน์และอำนาจในสวรรค์และบนโลกของพระองค์”⁷⁶⁵

เช่นเดียวกัน ศีลล้างบาปซึ่งเป็นศีลศักดิ์สิทธิ์ประการแรกนี้ เปิดสู่การเติบโตของชีวิตด้านความเชื่อ ที่แสดงออกในศีลศักดิ์สิทธิ์ประการอื่นๆ และมีพระหรรษทานที่แจกจ่ายให้ทุกขณะและทุกสภาพการณ์ของชีวิตของผู้มีความเชื่อ สำหรับมงฟอร์ตแล้วการปรากฏพระนางที่เกิดขึ้นในศีลล้างบาปเรียกร้องให้ขยายออก

⁷⁶⁵ TD 74

ถ้าสิ่งเหล่านี้เป็นรากฐานต่างๆ ทางข้อคำสอนแล้ว มงฟอร์ตอธิบายต่อไปด้วยการพัฒนาวิธีการสอนของท่านในด้านเครื่องหมายต่างๆ การฟื้นฟูสัญญาศีลล้างบาปหมายถึงการถวายนองเองอย่างครบครันแก่พระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระนางมารีย์ การถวายนองแก่พระเยซูคริสต์อย่างเปิดเผยผ่านทางพระนางมารีย์นั้น เรายอมรับบทบาทของพระนางในชีวิตฝ่ายจิตของเรา เป็นบางสิ่งที่เราไม่ได้กระทำกันอย่างน้อยอย่างเปิดเผยในโอกาสที่เรารับศีลล้างบาป⁷⁶⁶

ใน “การเฉลิมฉลอง” ต่างๆ ที่มงฟอร์ตเสนอเพื่อรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาปนั้น บทบาทของพระนางมารีย์ถูกเน้นว่ามีส่วนร่วมอยู่ด้วย ในพันธสัญญากับพระเจ้าในนั้น มีบทบาทนาที่ใช้ในช่วงเทศน์มิชชันในบริบทกึ่งพิธีกรรมที่เตรียมขึ้นเพื่อจุดประสงค์นี้ ช่วงสูงสุด 3 ช่วงได้รับการเตรียมใน 3 แห่งคือ พระแท่นใหญ่เพื่อการประกาศความเชื่อ ที่ล้างบาปเพื่อการละทิ้งปีศาจและเลือกพระเยซูคริสต์ พระแท่นพระนางพรหมจารีเพื่ออธิบายถึงบทบาทของการเป็นคนกลางของพระนางมารีย์⁷⁶⁷

การ “เฉลิมฉลอง” อื่นๆ คือการถวายนองแก่พระเยซูคริสต์ผ่านทางพระนางมารีย์ โครงสร้างเป็นในเชิงปาฐกาศศีลล้างบาป และพระนางมารีย์ปรากฏตัวเสมอ ในการเตรียมที่ต่อเนื่องด้วยกระบวนการเตรียมการรับศีลล้างบาป และสัปดาห์หนึ่งในจำนวน 3 สัปดาห์จะต้องอุทิศให้กับความรู้อันเกี่ยวกับพระนางมารีย์ในวันถวายนองอย่างสง่าและใน “วันฉลองครบรอบ” ทุกปีของเหตุการณ์แห่งความรอดนี้⁷⁶⁸

---

⁷⁶⁶ ดู TD 126

⁷⁶⁷ ดู กรังเด หน้า 409-410

⁷⁶⁸ ดู TD 227-233

เมื่อตระหนักถึงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ระหว่างบทบาทของพระนางมารีย์ในประวัติศาสตร์แห่งความรอดและศีลล้างบาปของเราแล้ว เราจะเริ่มมีสำนึกของการปรากฏตัวของพระนางมารีย์ในพระศาสนจักร ถ้าเราคำนึงถึงศีลล้างบาปของเราว่าเป็นการเข้าร่วมในรหัสลับปาสาทของพระเยซูคริสต์กับพระศาสนจักรแล้ว ก็ไม่อาจคิดถึงศรัทธาต่อพระนางมารีย์ว่าเพียงศรัทธาส่วนตัวเท่านั้น แต่เป็นหนทางเพื่อมีประสบการณ์และเสริมมิติทางศาสนจักรในความเชื่อของเราเอง

4.7.6 พระนางมารีย์หล่อหลอมอัครสาวกต่างๆ

สิ่งสุดท้ายที่จะต้องใคร่ครวญคือ มิติด้านการแพร่ธรรมของพระศาสนจักรและการอุทิศตนของผู้มีความเชื่อทุกคนเพื่อเป็นอัครสาวกที่ร้อนรนในการปกครองของพระเจ้าในโลกนี้

ตามแนวคิดของมงฟอร์ตนั้น จุดประสงค์เชิงแพร่ธรรมนี้จะต้องตระหนักผ่านทางพระนางมารีย์ท่านประกาศไว้แล้วในข้อความเริ่มต้น*ศรัทธาที่แท้จริงว่า* “...พระเยซูคริสต์จะต้องปกครองโลกผ่านทางพระนาง”⁷⁶⁹ ถ้าพระบิดาปรารถนาจะทรงมีลูกๆ ผ่านทางพระนางมารีย์ต่อไป ถ้าพระบุตรปรารถนาจะทรงรับเอากายทุกวันในบรรดาผู้ที่เชื่อผ่านทางพระนาง ถ้าพระจิตปรารถนาหล่อหลอมผู้ได้รับเลือกต่อไปผ่านทางพระนางมารีย์⁷⁷⁰ พระนางมารีย์ทรงเป็นคนแรกที่อุทิศตนต่อพระประสงค์นี้ของพระตรีเอกภาพและ “พระนางไม่พอใจจนกว่าพระนางจะได้มอบองค์ปัญญารับเอากายพระเยซู องค์บุตรของพระนาง แก่พวกเราแล้ว และพระนางจะคอยมองหาบรรดาผู้ที่เหมาะสมกับองค์ปัญญา เพื่อที่พระนางจะได้มอบองค์ปัญญาแก่พวกเขา”⁷⁷¹

⁷⁶⁹ TD 1

⁷⁷⁰ ดู TD 29, 31, 34 ฯลฯ

⁷⁷¹ LEW 207

การสื่อองค์ปัญญาแก่ผู้อื่นเป็นศรัทธาในระดับสูงสุด⁷⁷² พระนางพรหมจารีเองทรงกระทำงานแพร่ธรรมนี้ให้ลุล่วงไป แต่พระนางประสงค์จะให้เลียนแบบด้วย พระนางต้องการให้ลูกๆ ที่พร้อมกระทำเช่นเดียวกับพระนาง มงฟอร์ตเชิญชวนเราให้คอยรับใช้พระราชินีองค์นี้ ผู้จะหล่อหลอมเราให้เป็นผู้มีชัยชนะเหนือปีศาจ เช่นบรรดานักบุญที่ยิ่งใหญ่ เช่นบรรดาอัครสาวกที่รื้อนรณ นี่คือการของศรัทธาที่แท้จริงทั้งหมด⁷⁷³ “บรรดาอัครสาวกในยุคหลัง” เหล่านี้ จะเป็น “ผู้รับใช้ ทาส ลูกๆ ของพระนางมารีย์... ลูกธนูที่แหลมคมในพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ซึ่งพระนางจะตรึงบรรดาศัตรูของพระนาง”⁷⁷⁴ “พวกเขาจะถือกางเขนในมือขวาและสายประคำในมือซ้าย และพระนามอันศักดิ์สิทธิ์ของพระเยซูและพระนางมารีย์ไว้ในจิตใจพวกเขา... นี่คือนุคคลผู้ยิ่งใหญ่ที่จะมา โดยพระประสงค์ของพระเจ้าแล้ว พระนางมารีย์จะเป็นผู้ตระเตรียมพวกเขา...”⁷⁷⁵

และเช่นกันแต่ชัดเจนยิ่งขึ้นในคำภาวนาของ**บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต**ที่ว่า “ลูกวอนขอลูกๆ ที่แท้จริงของพระนางมารีย์...”⁷⁷⁶ “คนรับใช้ที่แท้จริงของพระนางพรหมจารี... มีพระวรสารศักดิ์สิทธิ์ออกมาจากปากของพวกเขาเหมือนเปลวไฟที่สว่างและร้อนแรง และสายประคำในมือพวกเขา”⁷⁷⁷ เพราะพวกเขาจะเทศน์สอนศรัทธาที่แท้จริงต่อพระนางมารีย์ หันไปวิงวอนต่อพระจิต มงฟอร์ตวอนขอบรรดาธรรมทูต

---

⁷⁷² ดู LEW 30

⁷⁷³ ดู TD 49-59 โดยเฉพาะ 55-59

⁷⁷⁴ TD 56

⁷⁷⁵ TD 59

⁷⁷⁶ PM 11

⁷⁷⁷ PM 12

“บรรดาพระสงฆ์ซึ่งพระองค์ทรงเลือกด้วยความระมัดระวัง เพื่อพำนักอยู่กับพระองค์บนภูเขาของพระเจ้าแห่งความยินดีทั้งปวงก็เป็นสุข เป็นสุขถึงพันเท่า ที่นั่นพวกเขาจะกลายเป็นบรรดาราชชาติไปตลอดนิรันดรด้วยการเหยียดหยามโลกและด้วยความใกล้ชิดพระเจ้าของพวกเขา และบริสุทธิ์ยิ่งกว่าหิมะด้วยการที่พวกเขาเป็นหนึ่งเดียวกับพระนางมารีย์ องค์คู่หมั้นที่งดงาม บริสุทธิ์ และนิรมลทิน พวกเขาจะมั่งคั่งด้วยน้ำค้างจากสวรรค์เบื้องบนและน้ำมันจากโลกเบื้องล่าง และพระพรทั้งหมดทั้งในช่วงกาลเวลาและนิรันดรกาลซึ่งพระนางมารีย์เป็นเจ้าของอย่างสิ้นเหลือก็จะเป็นของพวกเขา จากยอดภูเขานี้ เช่นเดียวกับโมเสสในอดีต พวกเขาจะสวดภาวนาต่อสวรรค์ เปลี่ยนมันให้กลายเป็นอาวุธต่างๆ ซึ่งจะเอาชนะหรือกลับใจบรรดาศัตรูของพวกเขา นี่คือนูซาซึ่งพระเยซูคริสต์ผู้ทรงพำนักอยู่ตลอดเวลาที่นี่ จะสอนพวกเขาด้วยวาจาของพระองค์เองถึงความหมายของความสุข 8 ประการ บนภูเขานี้เองที่พวกเขาจะจำแลงกายเช่นพระองค์บนภูเขาทาเบอร์ และพวกเขาจะสิ้นใจกับพระองค์บนเนินกัลวารีโอ และจากที่นั่นพวกเขาจะถูกยกขึ้นสวรรค์เหมือนพระองค์จากภูเขามะกอก”⁷⁷⁹

ด้วยการเน้นที่ให้แรงบันดาลใจนี้ มงฟอร์ตได้แกะรอยการสนิทกับพระเจ้าที่แท้จริงของงานแพร่ธรรม โดยท่านเน้นถึงหน้าที่ของพระนางมารีย์ในรหัสลับจริงๆ แล้ว ด้วยการพำนักในพระนางนี้เองที่เราได้รับคุณธรรมต่างๆ ด้านการแพร่ธรรม มีผลกำลังที่จะดำเนินการ ยิ่งธนูเพื่อกลับใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อเป็นเหมือนพระเยซูคริสต์ ผู้ทรงเป็นธรรมทูตของพระบิดา เป็นเจ้าของปรีชาญาณของพระองค์ จำแลงกายเป็นพระองค์ ตายกับพระองค์และกลับไปสู่พระบิดาร่วมกับพระองค์ จนกระทั่งทั่วทั้งพระศาสนจักรเต็มไปด้วยปรีชาญาณของพระวรสาร เปลี่ยนร่างไปสู่พระคริสต์ โดยปราศจากรอยย่นหรือตำหนิใดๆ จนกระทั่งจิตของพระนางมารีย์ ซึ่งก็คือพระจิตของพระเจ้า อยู่ในแต่ละคนเพื่อเพิ่มพระสิริแด่พระเจ้า

⁷⁷⁸ PM 20

⁷⁷⁹ PM 25

“วันที่เป็นสุขนั้นจะมาถึงเมื่อใดหนอ โดยที่มารดาของพระเจ้าจะขึ้นประทับบนบัลลังก์ในจิตใจของมนุษย์ตั้งราชินี ทำให้พวกเขาอยู่ใต้การปกครองของพระบุตรต่อองค์เดียวผู้ยิ่งใหญ่ของพระนาง เมื่อใดบรรดาวิญญาณจะหายใจเอาพระนางมารีย์ดังเช่นที่ร่างกายหายใจเอาอากาศหนอ เมื่อเวลานั้นมาถึงสิ่งมหัศจรรย์ต่างๆ จะเกิดขึ้นบนโลกนี้ องค์พระจิตเจ้า เมื่อได้พบพระคู่มั่นที่รักของพระองค์ปรากฏในวิญญาณต่างๆ อีก จะทรงเสด็จลงมาในพวกเขาด้วยพลังอันยิ่งใหญ่ พระองค์จะบรรจุกพวกเขาด้วยพระพรของพระองค์... วันนั้นจะมาถึงก็ต่อเมื่อศรัทธาที่เราสอนได้รับการเข้าใจและนำไปปฏิบัติกัน ‘Ut adveniat regnum tuum, adveniat regnum Mariae.’”⁷⁸⁰

สรุป

เป้าหมายของการศึกษาค้นคว้านี้ เพื่อแสดงว่าบางด้านที่สำคัญที่สุดของแนวคิดของนักบุญหลุยส์ มารีย์ กรีญอง เดอ มงฟอร์ตอาจขยายความได้ในเชิงศาสนจักร และทำให้เราสามารถกล่าวถึงขอบข่ายพระศาสนจักรที่โดดเด่นในชีวิตฝ่ายจิตของท่าน

เราตระหนักถึงความละเอียดอ่อนทางเทววิทยาต่างๆ ระหว่างศตวรรษที่ 16 โดยเฉพาะในด้านพระศาสนจักรศาสตร์และความมีวุฒิภาวะที่เกิดขึ้นต่อมาในศตวรรษที่ 18 มาจนถึงสังคายนาวาติกันที่สอง จากสิ่งนี้จึงดูเหมือนถูกต้องและจำเป็นว่าจะต้องเข้าใจกรีญอง เดอ มงฟอร์ต ขอมรับถึงการแสดงออกบางอย่างของข้อคำสอนของท่านตามแนวคิดปัจจุบัน แต่ในเวลาเดียวกันก็รักษาสิ่งที่ถูกต้องเอาไว้ พัฒนาและทำให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นไปด้วยแสงสว่างของความตระหนักใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นมาในพระศาสนจักรหลังจากประสบการณ์ทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมอันเหมาะสมต่อกรีญอง เดอ มงฟอร์ต

เรา รู้สึกว่ามิติทางศาสนจักรของแนวคิดฝ่ายจิตแนวหนึ่งให้ลักษณะที่ปฏิเสธไม่ได้ トラบเท่าที่มันถูกต้องกับยุคสมัยของเรา คุณเป็นไปได้ที่จะยืนยันว่าวิถีฝ่ายจิตแบบมงฟอร์ตมีลักษณะเช่นนั้น โดยมีเงื่อนไข

⁷⁸⁰ TD 217

การยอมรับคุณค่าทางศาสนจักรในวิถีชีวิตจิตแบบมงฟอร์ต ก็ยอมรับมั่นในประชากรของพระเจ้า ในปัจจุบัน เมื่อเราได้ยินหรืออ่านบางสิ่งเกี่ยวกับกริอุอง เดอ มงฟอร์ต ปฏิบัติเพิ่มเติมทำให้นึกไปถึง โดยเฉพาะข้อคำสอนด้านพระนางมารีย์ของท่าน เป็นความจริงว่า สำหรับมงฟอร์ตแล้ว พระนางมารีย์คือ เป้าหมายเดียว แต่อยู่ในวิสัยทัศน์ทั้งหมดซึ่งเข้าใจและใคร่ครวญผ่านรหัสลับทั้งหมดของพระคริสต์และ พระศาสนจักร การจะเข้าใจในสิ่งนี้หมายความว่ายอมรับวิถีชีวิตฝ่ายจิตแบบมงฟอร์ตว่าเป็นแนวคิดด้าน ความเชื่อเพื่อใช้ชีวิตพระวรสารในช่วงเวลาปัจจุบันและอนาคตของพระศาสนจักร

สิ่งนี้จะเป็นส่วนที่สำคัญของข้อคำสอนของมงฟอร์ต ที่เหลือนี้เป็นแต่รูปแบบ วิธีการและ เครื่องมือเท่านั้น ในหมู่รูปแบบต่างๆ ยังมีบางข้อที่มีความหมายต่อแนวคิดสมัยใหม่ เช่นรูปแบบการถวายน แต่พระเยซูคริสต์โดยผ่านทางพระหัตถ์ของพระนางมารีย์ ที่เข้าใจว่าเป็นการรื้อฟื้นสัญญาศีลล้างบาป หรือการเลียนแบบพระนางมารีย์ที่ถือว่าเป็นแบบอย่างทางความเชื่อ ส่วนอื่นๆ อาจดูล้าสมัยไปแล้ว เช่น ข้อความเกี่ยวกับทาสรักหรือเทววิทยาด้านฤทธิกุศล โดยสิ่งนี้ไม่ลดข้อเสนอทั้งหมดของวิถีชีวิตจิตแบบมงฟอร์ตลงเลย

เรากล่าวถึงวิถีชีวิตจิตที่กริอุอง เดอ มงฟอร์ตสอน เราารู้สึกว่าจุดที่ถูกต้องอยู่ระหว่างเทววิทยาและ ความศรัทธา วิถีชีวิตจิตหล่อเลี้ยงด้วยเทววิทยาและแสดงออกในรูปของความศรัทธา แนวทางวิถีชีวิตจิต ใดๆ อาจรักษาเอกลักษณ์ของตนเองแม้ว่าข้ออ้างอิงทางเทววิทยบางข้อได้รับการตรวจสอบเสียใหม่หรือ การแสดงออกทางความศรัทธาบางอย่างได้รับการทบทวนใหม่

วิถีชีวิตจิตแบบมงฟอร์ตอาจนำเสนอใหม่ในปัจจุบันว่าเป็นวิถีชีวิตจิต “เชิงพระนางมารีย์” ดู เหมือนว่า ถ้าสามารถยอมรับคำอธิบายของพระสันตะปาปาจอห์น ปอล ที่สอง ที่ให้ไว้ว่า “ความสัมพันธ์ตรง และถาวรกับพระนางมารีย์ในการภาวนา ในการเปิดรับอิทธิพลฝ่ายมารดาของพระนางและในการชิมชับ

ถ้าองค์พระสันตะปาปาจอห์นปอลที่สอง โดยไม่คำนึงถึงคำอธิบายของฝ่ายต่างๆ สามารถกล่าวถึง “รูปแบบเชิงพระนางมารีย์” และ “มิติในเชิงพระนางมารีย์” ของชีวิตพระศาสนจักรแล้ว⁷⁸² ดังนั้นคุณค่าในปัจจุบันของข้อความฝ่ายจิตของหลุยส์ มารีย์ กริฌอง เดอ มงฟอร์ตก็ยิ่งชัดเจนยิ่งขึ้นไปอีก

อักษรย่อแทนชื่อวรรณกรรมเล่มต่างๆ ของมงฟอร์ต

- CG = Covenant with God (พันธสัญญากับพระเจ้า)
- FC = Letter to the friends of the Cross (จดหมายถึงเพื่อนกางเขน)
- H = Hymns (บทเพลงร้อง)
- L = Letters (จดหมายต่างๆ)
- LEW = The Love of the Eternal Wisdom (ความรักขององค์ปัญญานิรันดร)
- LPM = Letter to the people of Montbernage (จดหมายถึงชาวมองแบนาจ)

⁷⁸¹ พระสันตะปาปาจอห์นปอลที่สอง Lettera al vescovo di Trieste, 15.8.1984, อ้างโดย S. De Fiores, La ‘Redemptoris Mater’ e la spiritualita mariana, in “Redemptoris Mater. Contenuti e prospettive dottrinali e pastorali” Atti del convegno de studio della Pontificia Accademia Matiana Internazionale (Roma, 23-25 maggio 1988) Roma, Pontificia Accademia Mariana Internazionale, 1988, p. 59.

⁷⁸² ดู พระสันตะปาปาจอห์นปอลที่สอง Allucuzione ai Cardinali e Prelati della Curia Romana, 22.12.1987, AAS, LXXX (1988) pp. 1027-1028.

- MR = Methods for saying the Rosary (วิธีการสวดสายประคำ)
- PM = Prayer for missionaries (บทภาวนาเพื่อบรรดาธรรมทูต)
- RM = Rule of the missionary priests of the Company of Mary (ธรรมเนียมของคณะสงฆ์พระแม่มารีย์)
- S = The book of sermons (หนังสือบทเทศน์)
- SM = The secret of Mary (เคล็ดลับของพระนางมารีย์)
- SR = The secret of the Rosary (เคล็ดลับของสายประคำ)
- TD = True devotion to the Blessed Virgin (ศรัทธาที่แท้จริงต่อพระนางมารีย์)
- WC = The Wisdom Cross of Poitier (ปรัชญาจากกางเขนที่ปัวติเอร์)